MAREK KRAJEWSKI

moarte la breslau

CRIME PRESS

„O poveste polițistă cumplit de credibilă."
The Times

www.virtual-project.eu

MAREK KRAJEWSKI

MOARTE LA BRESLAU

Original: *Śmierć w Breslau* (2014)

Traducere de:
ALEXANDRU MACOVESCU

virtual-project.eu

CRIME SCENE PRESS
2015

Marek Krajewski s-a născut pe 4 septembrie 1966 la Wroclaw, în Polonia. De profesie lingvist, Krajewski a debutat în 1999 cu romanul „Moarte la Breslau", primul dintr-o serie de cinci volume care-l au drept protagonist pe inspectorul Eberhard Mock. A devenit unul dintre cei mai buni şi mai cunoscuţi autori polonezi contemporani, romanele sale fiind traduse în peste 20 de limbi, printre care engleză, franceză, germană şi spaniolă. „Moarte la Breslau" este primul roman tradus în limba română al lui Marek Krajewski.

Dar vremea vede tot. Ea, făr' să vrei,
De pe nuntirea-ţi cu păcat
Azi vălul l-a zvârlit, că tată-ai fost
Copiilor din maică-ta
Născuţi...[1]

Sofocle – Oedip rege

[1] Traducere George Fotino, în volumul „Tragedii" de Sofocle, Editura pentru Literatură Universală, Bucureşti, 1969.

Moarte la Breslau

I

DRESDA, LUNI, 17 IULIE 1950
ORA CINCI DUPĂ-AMIAZA

Căldura de iulie era insuportabilă. Ernst Bennert, directorul Spitalului de Psihiatrie, şi-a trecut mâna peste capul chel, de dimensiuni impresionante. Apoi, şi-a examinat palma cu atâta atenţie, de parcă ar fi fost chiromant. Muntele lui Venus era lipicios de la transpiraţie iar câţiva stropi de sudoare străluceau pe linia vieţii. Două muşte sugeau însetate pata de lichid lăsată pe muşama de un pahar cu ceai îndulcit. Lumina soarelui necruţător în amurg se revărsa pe fereastra cabinetului său de consultaţii.

Canicula nu părea să-l deranjeze, însă, pe bărbatul cu o strălucitoare coamă neagră, care se afla în aceeaşi încăpere. Acesta şi-a întors spre soare faţa grăsulie, împodobită cu mustaţă şi ţepi de barbă nerasă, cu o plăcere evidentă. S-a frecat pe obraz cu o mână pe care avea un tatuaj cu un scorpion. Omul s-a uitat la Bennert. Ochii săi, orbiţi de lumina soarelui, au devenit deodată mai atenţi.

— Amândoi ştim, doctore, spuse el cu un pronunţat accent străin, că nu poţi refuza instituţia pe care o reprezint.

Bennert ştia foarte bine. Se uită pe fereastră şi, în locul clădirii cu apartamente de închiriat de pe colţ, superbă pe vremuri, dar acum în ruină, văzu întinderea vastă de gheaţă a Siberiei, râuri îngheţate, troiene de zăpadă şi membre omeneşti ieşind de sub ele. Mai văzu şi un şopron în care schelete îmbrăcate în uniforme zdrenţuite se luptau să ajungă mai aproape de soba de fontă în care ardea un foc mocnit. Unul dintre ele îi aminti lui Bennert de fostul director al clinicii, doctorul Steinbrunn, care, cu şase luni înainte, nu permisese ca un pacient al lui să fie interogat de Stasi[2].

Se frecă la ochi, se ridică şi se aplecă pe fereastră: priveliştea nu era ieşită din comun – o tânără mamă îşi certa copilul neascultător şi un camion plin cu cărămizi trecea scârţâind.

— Foarte bine, maior Mahmadov. Te conduc personal în salon, unde îl poţi interoga pe pacient. N-o să te vadă nimeni.

— Asta şi vreau. Atunci, ne vedem la miezul nopţii, zise Mahmadov,

[2] Poliţia secretă din Republica Democrată Germană *(n.trad.).*

curăţindu-şi firele de tutun din mustaţă. Se ridică şi îşi netezi pantalonii. Când apăsă pe clanţă, auzi o bufnitură puternică şi se întoarse brusc. Bennert zâmbi prosteşte, ţinând în mână un număr din *Neues Deutschland*[3], făcut sul. Două muşte moarte zăceau strivite pe muşama.

DRESDA, TOT 17 IULIE 1950
MIEZUL NOPŢII

Pacientul Herbert Anwaldt supravieţuia deja de cinci ani în „casa torturii" – aşa cum denumea el clinica psihiatrică de pe Marien-Allee din Dresda –, numai datorită imaginaţiei sale.

Imaginaţia e o licoare vrăjită, cu ajutorul căreia aveau loc transformări fantastice: injecţiile şi pumnii primiţi de la asistente deveneau mângâieri blânde, duhoarea fecalelor se transforma în mireasma unei grădini primăvara, ţipetele bolnavilor sunau ca nişte cantate baroce, iar lambriurile scorojite, fresce de Giotto. Imaginaţia asculta de el. După ani întregi de dresaj, reuşise s-o îmblânzească în aşa măsură, încât ajunsese să poată stinge cu totul în el orice dorinţă care, altminteri, nu i-ar fi permis să supravieţuiască detenţiei. De exemplu, dorinţa de a face sex cu o femeie. Nu mai era nevoit să-şi „stingă focul din vintre" ca unul dintre înţelepţii din *Vechiul Testament* – acel foc nu mai ardea de mult.

Totuşi, imaginaţia îl trăda când vedea insecte mici şi agitate mişunând prin încăpere. Burţi maro-gălbui care treceau repede prin crăpăturile podelei, cu antenele lor tremurătoare, ieşind din spatele chiuvetei, un exemplar aparte urcându-se pe plapuma lui – o femelă gestantă ce târa un cocon albicios, sau un mascul ţanţoş, cu picioruşe rapide, sau un pui neajutorat ce trasa cercuri cu antenele sale subţiri – toate acestea îi zgâlţâiau lui Anwaldt creierul cu o descărcare electrică de neuroni. Întregul său corp se ghemuia de durere, antenele tremurătoare îi găureau pielea şi mii de picioruşe îl furnicau, desigur, numai în imaginaţie. Atunci făcea un acces de furie şi devenea un pericol potenţial pentru alţi pacienţi, mai ales de când descoperise că unii dintre ei prindeau insecte, le puneau în cutii de chibrituri şi i le ascundeau în pat. Doar mirosul de insecticid putea să-i calmeze nervii

[3] Ziar socialist din RDG, cu sediul la Berlin *(n.trad.).*

încordaţi la maximum. Problema ar fi putut fi rezolvată transferându-l pe bolnav la alt spital – unul mai puţin infestat cu gândaci – dintr-un alt oraş, însă interveneau pe neaşteptate piedicile birocratice, aşa că, unul după celălalt, directorii de clinică respingeau ideea. Doctorul Bennert se mulţumise să-l mute pe Anwaldt într-o rezervă dezinfectată mai des. În perioadele dinaintea înmulţirii gândacilor, pacientul Anwaldt era calm şi se ocupa, în cea mai mare parte a timpului, cu studiul limbilor semite.

Exact asta făcea când infirmierul Jürgen Kopp trecea în inspecţie. Chiar dacă directorul Bennert îl schimbase în mod neaşteptat din tura de zi, Kopp n-avea de gând să părăsească spitalul. A închis uşa de la salonul lui Anwaldt şi s-a dus la secţia din clădirea de alături. Acolo, s-a aşezat la o masă cu doi colegi, Frank şi Vogel, şi au început să joace cărţi. *Skat*-ul[4] îi pasiona pe mulţi membri ai personalului de rang inferior. Kopp licită o pică, dar cel care câştigă se dovedi a fi un valet de treflă. Înainte să-şi dea seama de festă, au auzit cu toţii un ţipăt inuman venind din curtea cufundată în întuneric.

— Cine zbiară din toţi rărunchii? se întrebă Vogel.

— Anwaldt. E aprinsă lumina la el, râse Kopp. Cred c-a mai văzut un gândac.

Kopp avea parţial dreptate. Anwaldt *era* cel care ţipa. Dar nu din cauza unui gândac. Pe podeaua din rezerva lui se târau, ca la paradă, cu burţile tresăltând comic, patru exemplare reuşite de scorpioni negri de deşert.

BRESLAU, SÂMBĂTĂ, 13 MAI 1933
ORA UNU DIMINEAŢA

Madame le Goef, o unguroaică, dar care îşi luase nume franţuzesc, ştia cum să facă rost de clienţi. Nu cheltuia niciun bănuţ pe anunţuri sau publicitate în presă, şi acţiona fără intermediari. Având încredere în intuiţia ei fenomenală, îşi notase din cartea de telefon şi adrese din Breslau cam o sută de nume. Împreună cu o prostituată superbă, care avea multe relaţii în lumea bună, a examinat lista, dovedindu-se că majoritatea numelor erau de oameni bogaţi. Pe lângă aceasta, Madame a întocmit o listă cu doctorii din Breslau, precum şi cu profesorii de la

[4] Joc de cărţi *(n.trad.).*

Universitate şi Colegiul Tehnic. A trimis tuturor acestor bărbaţi bilete discrete, în plicuri obişnuite, prin care îi anunţa că se deschisese un nou club care putea să satisfacă şi cele mai mari exigenţe ale domnilor. Al doilea val de reclame a inundat cluburile pentru bărbaţi, saunele, cafenelele şi *théâtres variétés*[5]. Garderobierele şi portarii răsplătiţi cu generozitate pentru eforturile lor – fără să-i cunoască pe peştii de la care primeau deja bani ca să le facă rost de fete – strecurau în mâinile sau hainele invitaţilor cartonaşe parfumate cu o Venus în ciorapi negri şi joben.

În ciuda pioasei indignări a presei şi a celor două procese în justiţie, clubul lui Madame le Goef a devenit faimos. Clienţii profitau, acolo, în diverse moduri, de farmecele a treizeci de fete şi doi bărbaţi tineri.

În acest salon nu lipseau câtuşi de puţin numerele artistice. „Actriţele" era recrutate din rândul personalului sau, aşa cum se întâmpla cel mai des, spectacolele, generos remunerate de clienţi, erau date de către dansatoarele de la „Imperial Cabaret" sau alte teatre mici. Două seri erau destinate stilului oriental (cu dansuri – nu numai din buric – executate de câteva „egiptene", care erau de fapt angajate la cabaret), două stilului clasic (bacanale), una dansului obscen german (pe genul „Heidi în chiloţi de dantelă") iar una era rezervată clienţilor speciali, care închiriau tot clubul pentru întâlniri discrete. Lunea, stabilimentul era închis. În scurt timp, s-au introdus şi rezervările prin telefon, iar conacul prusac numit „micul Lohe[6]" din Opperau, foarte aproape de Breslau, a devenit faimos în tot oraşul. Capitalul băgat în afacere a fost repede recuperat, cu atât mai mult cu cât Madame nu era singurul investitor. Majoritatea cheltuielilor erau suportate de Comandamentul General al Poliţiei din Breslau. Costurile stabilimentului nu erau returnate doar sub formă de bani. Şi aşa, toată lumea era mulţumită, inclusiv majoritatea clienţilor ocazionali sau fideli. Numărul celor din urmă tot creştea. Pentru că unde în altă parte putea profesorul de studii orientale Otto Andreae – înarmat cu un *khanjar*[7] şi purtând un turban – să fugărească o hurie fără apărare ca s-o posede apoi pe un maldăr de perne roşii? Unde în altă parte putea

[5] Teatre de estradă *(n.red.).*

[6] În germană înseamnă „flacără" *(n.trad.).*

[7] Pumnal tradiţional, originar din Oman, purtat la ceremenli. Are forma literei „J", semănând cu un cârlig *(n red.).*

directorul Teatrului Municipal, Fritz Rheinfelder, să-şi expună spatele gras dulcilor lovituri ale cizmelor de călărie purtate de o amazoană zveltă?

Madame îi înţelegea bine pe bărbaţi şi era fericită că le putea satisface dorinţele. Avusese, recent, un astfel de moment de împlinire când găsise pentru inspectorul-adjunct de la Secţia Omucideri, Eberhard Mock, două fete care ştiau să joace şah. Madame îl simpatiza în mod deosebit pe omul acela îndesat, cu păr negru, des şi ondulat. Inspectorul nu uita niciodată să-i aducă flori lui Madame şi mici cadouri pentru fete, care erau încântate să-l servească. Era un tip taciturn şi echilibrat, căruia îi plăceau şaradele, jocul de bridge, şahul şi blondele cu forme pline. La Madame le Goef putea să-şi satisfacă toate poftele, fără niciun fel de inhibiţii. Venea în fiecare vineri la miezul nopţii, intra pe uşa din spate şi, fără să se oprească să se uite la spectacolul de pe scenă, indiferent despre ce era vorba, se ducea în camera lui preferată, unde îl aşteptau două odalisce. Ele îl schimbau într-un halat de mătase, îi ofereau caviar şi vin roşu de Rin. Mock stătea nemişcat, doar mâinile i se plimbau pe pielea de alabastru a sclavelor sale. După cină, se aşeza cu una dintre ele la o partidă de şah. În acest timp, cealaltă se băga sub masă şi îi făcea ceva cunoscut încă din preistorie. Fetei care juca şah cu el i se spusese că fiecărei mişcări reuşite îi corespundea o anumită poziţie erotică. Astfel, după ce lua un pion, un nebun, sau orice altceva, Mock se ridica de la masă şi se trântea cu partenera lui pe canapea, unde făcea sex câteva minute în respectiva poziţie.

Conform regulilor stabilite de el însuşi, Mock nu avea voie să-şi satisfacă dorinţa dacă una dintre adversarele sale îl făcea şah mat. Se întâmplase o singură dată, iar el se ridicase, le dăduse fetelor câte o floare şi plecase, ascunzându-şi furia şi frustrarea sub un zâmbet de bufon. De atunci, nu-şi mai îngăduise niciodată să nu se concentreze la maximum în faţa tablei de şah.

După o partidă atât de lungă, Mock se odihnea pe canapea, citindu-le fetelor reflecţiile sale asupra caracterului oamenilor. Aceasta era cea de-a treia pasiune a sa, pe care şi-o dezvăluia doar în clubul lui preferat. Criminalistul – un mare amator de literatură veche, care îşi uimea subordonaţii cu lungi citate în latină – îi invidia pe Nepos[8] şi

[8] Cornelius Nepos (100-25 î.Hr.), biograf roman *(n.trad.).*

Theophrastus[9] şi reda, nu fără oarece înclinaţii literare, trăsăturile de caracter ale indivizilor pe care îi întâlnea. În constatările sale se baza atât pe propriile observaţii, cât şi pe dosarele poliţiei. În general, reuşea să facă în fiecare lună portretul moral al câte unui personaj, dar, în acelaşi timp, completa portretele existente deja cu informaţii proaspete. Noile descrieri, precum şi trăsăturile noi de caracter care se adăugau le zăpăceau minţile fetelor şi aşa obosite. Dar, chiar şi aşa, ele stăteau la picioarele lui Mock, se uitau în ochii lui rotunzi şi simţeau bucuria care umplea sufletul clientului lor.

Într-adevăr, criminalistul Mock era fericit, iar când pleca – de obicei pe la trei dimineaţa – le dădea mici cadouri fetelor şi un bacşiş portarului somnoros. Buna dispoziţie a lui Mock se răsfrângea şi asupra taximetristului care îl ducea de-a lungul Gräbschener Strasse, liberă la acea oră, până la marea clădire din Rehdigerplatz, unde adormea lângă nevastă, ascultând ticăitul ceasului şi strigătele căruţaşilor şi lăptarilor.

Din păcate, în noaptea dintre 12 şi 13 mai, inspectorul-adjunct Eberhard nu-şi găsise fericirea în braţele fetelor lui Madame le Goef. Tocmai punea în practică o interesantă apărare siciliană când Madame a bătut încet la uşă.

După o clipă a ciocănit din nou. Mock a oftat, aranjându-şi halatul, s-a ridicat şi a deschis uşa. Chipul său era lipsit de expresie, dar Madame îşi închipuia ce simţea acel om care fusese întrerupt dintr-o complicată manevră şahisto-erotică.

— Dragă domnule, îi spuse patroana clubului, scutindu-l de scuze inutile, adjunctul dumneavoastră vă aşteaptă jos.

Mock îi mulţumi politicos, se îmbrăcă în grabă – ajutat de îndatoritoarele lui gheişe, dintre care una îi legă cravata, iar cealaltă îi închise nasturii de la pantaloni şi cămaşă – scoase din servietă două cutiuţe cu bomboane de ciocolată şi îşi luă rămas-bun de la şahistele neconsolate. Îi aruncă un „noapte bună” lui Madame şi coborî în fugă scările, dând apoi nas în nas cu adjunctul său, care stătea rezemat de abajurul din cristal al unei lămpi de pe hol. Clinchetul cristalelor sună ca o avertizare.

— Marietta von der Malten, fiica baronului, a fost violată şi ucisă, spuse Max Forstner cu vocea întretăiată.

[9] Teofrast (372-287 î.Hr.), filosof grec din Şcoala Peripatetică *(n.trad.).*

Mock coborî treptele de la intrare până în stradă, se urcă în maşina sa, un Adler negru, trânti portiera un pic cam tare şi îşi aprinse o ţigară. Forstner se aşeză repede la volan şi ambală motorul. Porniră în tăcere. Trecuseră deja podul de pe Lohe până să-şi adune Mock gândurile.

— Cum de m-ai căutat aici? îl întrebă inspectorul-adjunct, uitându-se cu atenţie la zidurile cimitirului orăşenesc care treceau pe lângă el, în partea dreaptă. Acoperişul triunghiular al crematoriului se profila desluşit pe cer.

— Inspectorul-şef de la Secţia Omucideri, doctorul Mühlhaus, mi-a sugerat unde aţi putea fi. Forstner dădu din umeri de parcă ar fi preferat să spună: „Toată lumea ştie unde este Mock vineri."

— Îţi permiţi prea multe libertăţi, Forstner. Mock îl privi cu subînţeles, încă eşti doar adjunctul meu.

Aceste cuvinte păreau ameninţătoare, dar lui Forstner nu i-au făcut nici cea mai mică impresie. Mock nu-şi lua ochii de la faţa lătăreaţă („ticălos mic, gras şi cu părul roşu," se gândea el) şi a decis pentru a „n"-a oară, împotriva raţiunii, să-l distrugă pe subordonatul său insolent. N-o să-i fie uşor, deoarece Forstner fusese primit la Secţia Omucideri când preluase comanda noul comisar de poliţie, Obergruppenführer[10] S.A.[11] Edmund Heines, un nazist fanatic. Mock aflase că adjunctul său nu numai că era protejatul lui Heines, dar se şi lăuda că e în relaţii bune cu noul comandant suprem al Sileziei, Helmuth Brückner, care fusese impus acolo la scurt timp după ce naziştii câştigaseră alegerile pentru Reichstag[12]. Dar criminalistul lucra în poliţie de aproape un sfert de secol şi ştia că oricine poate fi distrus. Câtă vreme el mai avea putere şi câtă vreme şeful Secţiei Omucideri era bătrânul francmason cu vederi largi, Heinrich Mühlhaus, putea să-l ţină pe Forstner departe de cazurile importante şi să-l pună să aresteze, de exemplu, prostituatele de pe lângă Hotelul Savoy din Tauentzienplatz sau să-i ia la întrebări pe homosexualii de sub statuia împărătesei Maria Tereza de pe promenada de lângă Şcoala de Arte Frumoase. Ceea ce îl enerva cel mai tare pe Mock era faptul că

[10] Corespondentul unui general în armata română *(n.trad.).*

[11] S.A. sau batalioanele de asalt (în traducere liberă) era o organizaţie paramilitară a Partidului Nazist *(n.trad.).*

[12] A fost Parlamentul statului german din 1871 până în 1945 *(n.trad.).*

nu-i cunoştea lui Forstner nicio slăbiciune – dosarul lui era curat, iar din observaţiile lui zilnice se desprinsese o singură concluzie: „un maniac cretin”. Legătura strânsă cu Heines, despre care se ştia bine că e homosexual, îi stârnea lui Mock bănuieli scabroase, dar asta nu era suficient ca să-l supună voinţei sale pe Forstner, acea „cârtiţă” a Gestapoului.

Se apropiau de Sonnenplatz. Oraşul vibra de o viaţă mai puţin vizibilă. Un tramvai care ducea muncitorii din schimbul doi de la fabrica *Linke, Hofmann & Lauchhammer* huruia pe colţ, iar lumina felinarele cu gaz pâlpâia. Au făcut-o la dreapta pe Gertenstrasse: căruţe cu cartofi şi varză se îngrămădeau lângă piaţa acoperită, îngrijitorul unei clădiri în stil *art-nouveau* din colţul cu Theaterstrasse repara o lampă şi înjura, doi beţivi încercau să acosteze nişte prostituate care se fâţâiau mândre prin faţa sălii de concerte, cu umbreluţele lor de soare. Au trecut de expoziţia de maşini cu vânzare a firmei *Kotschenreuther şi Waldschmidt,* de clădirea Parlamentului Sileziei şi de mai multe hoteluri. Din cerul noptatic cădea o ploaie fină precum ceaţa.

Adlerul a tras pe dreapta la capătul îndepărtat al Gării Centrale, vis-à-vis de baia publică. Au coborât amândoi. Hainele şi pălăriile lor au fost degrabă acoperite de un strat de apă cu praf. Burniţa a udat imediat barba neagră lui Mock şi obrajii proaspăt raşi ai lui Forstner. Se strânseră mai mulţi poliţişti în uniformă şi lucrători feroviari care vorbeau pe un ton ridicat. Fotograful poliţiei, Helmut Ehlers, cu şchiopătatul său caracteristic, tocmai se apropia de locul crimei.

Poliţistul cel bătrân, care era întotdeauna trimis la cele mai sinistre crime, veni la Mock ducând în mână o lampă cu parafină.

— Sergent Emil Koblischke de la Secţia Omucideri, la raport, se prezentă el fără să mai fie nevoie; inspectorul-adjunct îşi cunoştea foarte bine subordonaţii. Koblischke îşi ascunse ţigara în palma făcută căuş şi se uită cu un aer grav la Mock.

— Unde ajungem noi, dumneavoastră şi cu mine, e sigur vorba de o treabă împuţită. Îi indică din privire un vagon-restaurant pe care scria „BERLIN-BRESLAU”. Iar chestia de acolo e a naibii de nasoală.

Toţi trei păşiră peste corpul ţeapăn al angajatului de la căile ferate, aflat pe culoar. Avea faţa umflată, împietrită de groază. Nu se vedea niciun strop de sânge. Koblischke luă cadavrul de guler şi îl ridică în şezut; capul îi căzu pe o parte şi, pe când poliţistul îi trăgea în jos gulerul, Mock şi Forstner se aplecară să vadă mai bine.

— Adu lampa mai aproape, Emil. Nu văd nimic, zise Mock.

Koblischke puse lampa mai aproape şi întoarse cadavrul cu faţa la el. Îi scoase un braţ din uniformă şi cămaşă, apoi trase tare de material, dezgolindu-i spatele şi umerii. Mută lampa cu parafină şi mai aproape. Poliţistul văzu mai multe semne roşii cu umflături vineţii pe ceafă şi omoplaţi. Între omoplaţi se aflau trei scorpioni striviţi care muriseră.

— Trei insecte de astea sunt în stare să omoare un om? Era prima dată că Forstner îşi mărturisea ignoranţa.

— Nu sunt insecte, Forstner, sunt arahnide. Mock nici nu încercă să-şi ascundă dispreţul. Dar, în afară de asta, examenul medico-legal abia urmează.

Poliţistul avea oarecare îndoieli cu privire la felul în care murise lucrătorul feroviar, dar cauza morţii celor două femei din vagonul-restaurant era cât se poate de evidentă.

Mock se trezea adesea reacţionând la cele mai groaznice veşti cu gânduri perverse, iar în faţa unei privelişti şocante, cu amuzament. Când îi murise mama, la Waldenburg, primul său gând fusese la ordine: ce era de făcut cu vechiul divan masiv care nu putea fi scos afară nici pe fereastră, nici pe uşă? La vederea ţurloaielor subţiri şi livide ale unui cerşetor nebun, care bătea cu cruzime un căţeluş lângă vechiul sediu al poliţiei de pe Schuhbrucke nr. 49, izbucnise într-un râs nestăpânit. Aşa că şi acum, când Forstner alunecă în băltoaca de sânge de pe podeaua vagonului-restaurant, Mock pufni în râs. Koblischke nu se aştepta la asemenea reacţie din partea inspectorului-adjunct. Şi el văzuse multe la viaţa lui, dar privelişte a din vagonul-restaurant îl făcu să se cutremure pentru a doua oară. Forstner părăsi vagonul, iar Mock începu să caute probe.

Marietta von der Malten, o fată de 17 ani, zăcea pe podea, goală de la talie în jos. Părul des, de un blond cenuşiu, îi cădea pe umeri îmbibat de sânge ca un burete. Faţa îi era schimonosită, de parcă ar fi paralizat subit. Intestinele îi erau risipite pe lângă burta spintecată. Stomacul sfâşiat dădea la iveală nişte resturi de mâncare nedigerată. Mock observă ceva în cavitatea ei abdominală. Stăpânindu-şi greaţa, se aplecă peste trupul fetei. Duhoarea era insuportabilă. Lui Mock i se puse un nod în gât. Prin sânge şi mucus se mişca un scorpion mic, dar viguros.

Forstner îşi vărsă şi maţele la toaletă. Koblischke sări caraghios când simţi că striveşte ceva sub talpă.

— *Scheisse*[13] sunt mai mulţi, strigă el.

S-au uitat cu atenţie prin colţurile vagonului-restaurant şi au omorât încă trei scorpioni.

— Noroc că nu ne-a înţepat niciunul. Koblischke răsuflă anevoie. Altfel am fi întinşi pe jos ca tipul ăla de pe culoar.

După ce au fost siguri că nu mai există în vagon niciuna dintre acele creaturi sinistre, s-au apropiat de a doua victimă, Mademoiselle Françoise Debroux, guvernanta fiicei baronului. Femeia în jur de 40 de ani zăcea trântită pe spătarul unei canapele. Cu ciorapii rupţi şi varice pe gambe, îmbrăcată într-o rochie modestă cu guler alb, ridicată până la subţiori, cu părul smuls şi răsfirat din cocul ei de fată bătrână. Dinţii îi erau înfipţi în limba umflată. Avea un cordon de draperie strâns înfăşurat în jurul gâtului. Mock cercetă corpul cu o scârbă vizibilă şi, spre uşurarea lui, nu mai văzu alt scorpion.

— Asta-i cea mai ciudată chestie, zise Koblischke şi arătă spre peretele tapetat cu un material în dungi de culoare bleumarin. Se vedea ceva scris între ferestrele vagonului. Două rânduri de semne ciudate. Inspectorul-adjunct de la criminalistică se apropie să le vadă mai bine. Din nou i se puse un nod în gât.

— Da, da... Koblischke înţelese imediat. E scris cu sânge...

Mock îi spuse îndatoritorului Forstner că nu vrea să fie dus acasă cu maşina. A luat-o încet, pe jos, cu haina descheiată. Simţea povara celor 50 de ani ai săi. După o jumătate de oră, a ajuns într-un loc cunoscut. S-a oprit în pragul porţii unei clădiri de pe Opitzstrasse şi s-a uitat la ceas. Ora 4. La ora asta, de obicei se întorcea de la „partida de şah" de vineri. Totuşi, niciuna dintre acele rafinate partide nu-l obosise ca experienţa din acea zi.

Lungit lângă soţia sa, asculta ticăitul ceasului. Înainte să adoarmă, şi-a amintit o scenă din tinereţe. Student fiind, la 21 de ani, stătea la moşia unor rude îndepărtate de lângă Trebnitz şi flirta cu soţia administratorului acelui conac. În cele din urmă, după mai multe tentative nereuşite, aranjase o întâlnire de amor cu ea. Stătea pe malul râului, sub un stejar bătrân, încredinţat că venise ziua în care avea să-şi satisfacă poftele cu trupul ei voluptuos. Fumând o ţigară, a ascultat ciondăneala unor fete care se jucau pe celălalt mal al râului. Nemiloasele făpturi fugăreau, ţipând, o fată şchioapă, căreia îi spuneau

[13] Rahat (germ.).

că e o schiloadă. Copila stătea aproape de apă şi se uita în direcţia lui Mock. În mâna întinsă ţinea o păpuşă veche, rochiţa cârpită i se umfla de la vânt, pantofii ei abia lustruiţi erau împroşcaţi cu noroi. Mock îşi dădu seama că îi amintea de o pasăre cu aripa ruptă. Uitându-se la fată, începuse brusc să plângă.

Nici acum nu-şi putea reţine lacrimile. Nevastă-sa mormăia ceva în somn. Mock deschise fereastra şi lăsă ploaia să-i bată pe faţa înfierbântată. Şi Marietta von der Malten fusese şchioapă, iar el o cunoştea de când era copilă.

BRESLAU, TOT 13 MAI 1933
ORA OPT DIMINEAŢA

În fiecare sâmbătă, Mock venea la Comandamentul General al Poliţiei la ora zece dimineaţă. Portarii, curierii şi detectivii se uitau cu subînţeles unul la altul atunci când, zâmbind şters şi zăpăcit de somn, inspectorul-adjunct le răspundea la salut, lăsând în urma sa o dâră de colonie scumpă de la Welzel. Dar, în această sâmbătă, Mock nu mai amintea nimănui de acel poliţist mulţumit de sine care era superiorul lor blând şi înţelegător. A intrat în clădire la ora opt, trântind uşa după el. Şi-a deschis de mai multe ori umbrela, împrăştiind stropi de ploaie peste tot în jurul său. Fără să răspundă portarului sau curierului somnoros la obişnuitul „Bună dimineaţa, domnule!", a urcat scările, sărind câte două deodată, şi şi-a agăţat vârful de la pantof în trepte, cât pe ce să cadă. Portarului Handke nu i-a venit să-şi creadă urechilor – căci era prima dată când auzea o înjurătură zdravănă din gura lui Mock.

— Vai, domnul inspector-adjunct e prost dispus astăzi! spuse el, zâmbindu-i lui Bender, curierul.

Între timp, Mock intrase în biroul său, se aşezase în spatele piesei de mobilier cu acelaşi nume şi îşi aprinsese o ţigară. Privea în gol către peretele placat cu cărămidă aparentă. Deşi era conştient că mai avea încă pe el paltonul şi pălăria, nu a schiţat niciun gest. După câteva minute, s-a auzit o bătaie la uşă şi a intrat Forstner.

— Toată lumea să fie aici într-o oră.

— Au venit deja toţi.

Inspectorul-adjunct se uită pentru prima dată la adjunctul său cu o politeţe rece.

— Forstner, fă-mi te rog legătura la telefon cu profesorul Andreae de la Universitate. Şi sună, te rog, la reşedinţa baronului von der Malten şi întreabă când poate baronul să se vadă cu mine. Raportează-mi în cinci minute ce-ai făcut.

Lui Mock i se păru că Forstner pocnise din călcâie la plecare.

Detectivii şi inspectorii, subofiţerii, locotenenţii şi sergenţii din brigada criminalistică se uitau fără să se mire la şeful lor nebărbierit şi la Forstner, care era alb la faţă. Erau la curent cu faptul că stomacul deranjat al celui din urmă nu era în stare să suporte în acele momente felul său preferat de mâncare, budincă neagră cu ceapă.

— Domnilor, lăsaţi deoparte toate cazurile de care vă ocupaţi acum. Mock vorbea tare şi clar. Trebuie să ne folosim de toate mijloacele, legale sau ilegale, să-l prindem pe criminal sau criminali. Puteţi face uz de forţă şi şantaj. O să încerc să vă dau acces la toate dosarele secrete. Nu vă zgârciţi cu informatorii.

Şi acum, la treabă! Hanslik şi Burck, voi îi veţi interoga pe toţi negustorii de animale, începând cu aceia care aprovizionează grădinile zoologice şi terminând cu cei care vând papagali şi peştişori de aur. Vă aştept raportul marţi dimineaţă. Smolorz, tu vei face o listă cu menajeriile particulare din regiunile învecinate şi una cu toţi excentricii care dorm în pat cu anaconde. Apoi îi vei interoga pe toţi. Te va ajuta şi Forstner. Helm şi Friedrich, voi veţi verifica toate dosarele perverşilor şi violatorilor din arhivă, de când s-a terminat războiul. Fiţi foarte atenţi la iubitorii de animale şi la cei care se preocupă de limbile orientale. Raportaţi luni dimineaţă. Reinhardt, tu vei lua douăzeci de oameni şi vei verifica toate bordelurile, unde veţi interoga cât de multe curve puteţi. Întreabă-le de clienţi sadici sau din aceia care citează din Kama Sutra la orgasm. Dă-mi raportul marţi. Kleinfeld şi Krank, voi nu aveţi o misiune uşoară. Trebuie să găsiţi ultimele persoane care le-au văzut în viaţă pe aceste nefericite victime. Veniţi la raport în fiecare zi la ora trei. Domnilor, mâine, deşi e duminică, nu vom avea o zi de odihnă.

BRESLAU, TOT 13 MAI 1933
ORA UNSPREZECE DIMINEAŢA

Profesorul Andreae era încăpăţânat. A declarat categoric că putea să descifreze doar textul original de pe tapet; nici n-a vrut să audă de

fotografii şi nici de cele mai bune transcrieri de mână. Mock, care, datorită studiilor sale filologice – deşi neterminate – avea mult respect pentru manuscrise, a fost de acord. A pus receptorul în furcă şi l-a trimis pe Forstner să aducă din camera unde se ţineau probele sulul de material cu misterioasele versuri, iar el s-a dus la şeful Secţiei Omucideri, dr. Heinrich Mühlhaus, şi i-a expus planul său de acţiune. Acesta nu a comentat, nici nu l-a lăudat, nici nu i-a adus critici şi nici nu i-a dat sugestii personale. Dădea impresia că era un bunic care ascultă cu un zâmbet indulgent fantasmagoriile nepotului său. Îşi netezea barba lungă şi căruntă, îşi potrivea *pince-nez*-ul, pufăia din pipă şi, adesea, închidea ochii. Mock a încercat să-şi întipărească în minte această interesantă imagine a superiorului său.

— Vezi să n-adormi pe tine, tinere, lătră Mühlhaus la el. Ştiu că eşti obosit.

Bătu darabana pe birou cu degetele lui îngălbenite, ca un bunic care îşi dojenea nepotul.

— Trebuie să-l găseşti pe criminal, Eberhard. Ştii ce se va întâmpla dacă dai greş? Eu ies la pensie într-o lună. Iar tu? În loc să-mi preiei postul, ceea ce e foarte posibil, vei fi numit comandant al Poliţiei Căilor Ferate din Silezia, de exemplu, sau vei fi trimis să păzeşti iazurile cu peşte de lângă Lubin, în calitate de comandant al poliţiei locale a pescăriilor. Îl ştii pe von der Malten. Dacă nu-l găseşti pe criminal, se va răzbuna pe tine. Are încă multă influenţă. Ah, era să uit... Fii cu ochii pe Forstner. Mulţumită lui, Gestapoul ştie tot ce facem.

Mock îi mulţumi pentru sfat şi se întoarse la el în birou. Se uită la şanţul cu apă din jurul oraşului, mărginit de castani bătrâni, şi la Schlossplatz, scăldată de soare, unde mărşăluia fanfara militară care repeta pentru *Sărbătorile Primăverii* de a doua zi. Razele soarelui ţeseau un nimb auriu în jurul capului lui Mock. Închise ochii şi o văzu din nou pe singuratica fetiţă şchioapă de pe malul râului. O mai zări, apropiindu-se din depărtare, şi pe nevasta administratorului – obiectul dorinţei sale arzătoare de pe când era tânăr.

Ţârâitul telefonului îl readuse în sediul poliţiei. Îşi trecu degetele prin părul un pic cam gras şi ridică receptorul. Era Kleinfeld.

— Domnule, ultima persoană care le-a văzut pe victime în viaţă a fost chelnerul Moses Hirschberg. L-am interogat. Le-a adus cafea doamnelor din vagonul-restaurant la miezul nopţii.

— Unde era trenul la acea oră?

— Între Liegnitz şi Breslau, trecuse de Maltsch.

— A făcut vreo staţie între Maltsch şi Breslau?

— Nu. Doar a aşteptat la semnal în Breslau, înainte să intre în gară.

— Mulţumesc, Kleinfeld. Verifică-l cu atenţie pe acel Hirschberg – vezi ce mai poţi scoate de la el.

— Da, domnule.

Telefonul sună a doua oară.

— Domnule inspector-adjunct, se auzi vocea baritonală a lui Forstner, profesorul Andreae şi-a dat seama că e vorba despre alfabetul folosit în Siria antică. Vom avea traducerea până marţi.

Telefonul sună a treia oară.

— Aici reşedinţa baronului von Malten. Baronul vă aşteaptă cât mai curând posibil.

Mock îşi stăpâni primul impuls – de a-i trage o săpuneală insolentului majordom – şi l-a asigurat că va fi acolo în cel mai scurt timp. I-a ordonat lui Forstner, care tocmai se întorsese de la Universitate, să-l ducă în Eichen-Allee nr. 13, unde locuia baronul. Reşedinţa era asediată de jurnalişti care, recunoscând maşina Adler, au alergat către poliţişti. Ei i-au evitat fără să le spună o vorbă şi, conduşi de paznic, au intrat pe domeniul lui von der Malten. În hol i-a întâmpinat majordomul Matthias.

— Baronul nu vrea să vorbească decât cu inspectorul-adjunct.

Forstner nu-şi putu ascunde dezamăgirea; Mock zâmbi în sinea sa.

Biroul baronului era decorat cu stampe pline de semne oculte. Şi tot ezoterismul făcea obiectul numeroaselor volume legate în aceeaşi manieră, în piele de marochin. Soarele, care abia pătrundea înăuntru prin draperiile din material verde şi gros, lumina patru elefanţi de porţelan care duceau în spinare globul pământesc. În penumbră strălucea o machetă din argint a corpurilor cereşti cu Pământul în mijloc. Vocea lui Oliver von der Malten, venind dinspre sala de jocuri de lângă bibliotecă, îi distrase lui Mock atenţia de la problemele geocentrismului.

— Dumneata n-ai copii, Eberhard, aşa că scuteşte-mă de condoleanţe. Scuză-mă că îţi vorbesc aşa – prin uşă. Nu vreau să te uiţi la mine. Ai cunoscut-o pe Marietta de când era mică...

Se opri din vorbit şi lui Mock i se păru că aude nişte suspine înăbuşite. După o clipă, se auzi din nou vocea baronului, oarecum schimbată.

— Aprinde-ţi o ţigară şi ascultă-mă cu atenţie. Mai întâi de toate, scapă de gazetarii ăia de doi bani de afară. În al doilea rând, trimite după doctorul Georg Maass din Königsberg. Este un mare specialist în ocultism, ca şi în limbile orientale. El te va ajuta să-i găseşti pe făptuitorii acestui omor ritualic... Da, ritualic. Nu te înşală auzul, Eberhard. În al treilea rând, dacă-l găseşti pe criminal, dă-mi-l mie pe mână. Acesta e sfatul meu, solicitarea mea sau, dacă preferi, ultimatumul meu. Asta-i tot. Fumează-ţi liniştit ţigara. La revedere.

Inspectorul-adjunct n-a spus o vorbă. Îl cunoştea pe von der Malten din studenţie şi ştia că orice încercare de a discuta cu el ar fi zadarnică. Baronul nu făcea decât ce voia el; altora le dădea doar instrucţiuni. Inspectorul-adjunct Eberhard Mock îşi pierduse de mult obişnuinţa de a asculta de ordine, pentru că, la urma urmei, cu greu se puteau numi astfel mormăielile morocănoase ale şefului său, Mühlhaus. Pe lângă aceasta, Mock nu era în situaţia de a-l refuza – dacă n-ar fi fost intervenţia lui Oliver von der Malten, el nu ar fi obţinut postul de inspector-adjunct la Secţia Omucideri.

BRESLAU, TOT 13 MAI 1933
ORA UNU DUPĂ-AMIAZĂ

Mock i-a dat lui Forstner ordine în privinţa jurnaliştilor şi a doctorului Maass, în timp ce el l-a convocat personal pe Kleinfeld.

— Avem ceva despre acest Hirschberg?

— Nimic.

— Adu-mi-l să-l interoghez. La două.

Simţea cum îşi pierde stăpânirea de sine pentru care era renumit. Parcă avea nisip în ochi, iar limba umflată îi era acoperită cu o peliculă amară de nicotină. În plus, răsufla zgomotos şi cămaşa i se lipea pe corp de transpiraţie. A făcut semn unui taxi şi i-a cerut şoferului să-l ducă la universitate.

Profesorul Andreae tocmai terminase de citit o istorie a Orientului Apropiat. Mock veni spre el şi i se prezentă. Profesorul îl scrută bănuitor pe poliţistul nebărbierit şi apoi îl invită la o cafea.

— Profesore, ţineţi cursuri la universitatea noastră de treizeci de ani. Şi eu am avut plăcerea să vă ascult, pe când studiam limbile clasice, acum mai mulţi ani... Dar erau printre studenţii dumneavoastră şi câţiva care se dedicau doar studiilor orientale. Poate vă amintiţi de

vreunul care se purta ciudat, avea deviaţii, făcea perversiuni...?

Andreae era un bătrânel scund, zbârcit, cu picioare scurte şi bustul prea lung. Stătea acum într-un fotoliu enorm, agitându-şi picioarele încălţate în pantofiori cu şireturi. Mock îşi închise ochii pe jumătate şi zâmbi în sinea sa. Îi făcuse deja în minte o caricatură sumară profesorului: două linii verticale, nasul şi barbişonul; trei linii orizontale, ochii şi gura.

— Viaţa sexuală a studenţilor mei de la studii orientale, – Andreae strângea din buze din ce în ce mai tare, până ajunseră doar o linie subţire – căci, aşa cum ai zis foarte bine, am întotdeauna câţiva, nu mă interesează mai mult decât a dumitale...

Inspectorul-adjunct îşi închipui clopotul de la maşina pompierilor, care trecea chiar atunci pe Ursulinenstrasse, bătându-i în piept. Se ridică şi se apropie de biroul profesorului. Sprijinindu-şi bine mâinile de spătarul fotoliului, veni cu faţa mai aproape de barbişonul acestuia.

— Ascultă, ţap bătrân, poate că tu eşti cel care a omorât fata. Ai fugărit-o oare cu turbanul pe cap, aşa cum îţi place ţie, pitic scârbos? I-ai tăiat pântecele mătăsos cu un pumnal cu două tăişuri? Se îndepărtă apoi de profesor şi se aşeză iar pe scaun. Îşi trecu degetele prin părul umed de transpiraţie.

— Îmi pare rău, dar va trebui să dau textul ăsta altui expert să-l descifreze. În altă ordine de idei, ce *făceai* vineri noaptea, între ora 11 şi unu dimineaţa? Te rog – nu-mi spune. Ştiu deja. Dar ai vrea să afle şi decanul de la filologie sau studenţii tăi? La urma urmei, sunt şi „câţiva" cu anumite înclinaţii.

Andreae zâmbi.

— Din fericire mai sunt. Inspectore, am să traduc textul ăsta cât de bine pot. De fapt, acum mi-am adus aminte de un student care manifesta unele înclinaţii – cum le-ai zis tu. E vorba de baronul Wilhelm von Köpperlingk.

— Nu-ţi mulţumesc. Mock îşi puse pălăria.

BRESLAU, TOT 13 MAI 1933
ORA DOUĂ DUPĂ-AMIAZĂ

Kleinfeld îl aştepta la Comandamentul General al Poliţiei împreună cu Moses Hirschberg, un om nu prea înalt, adus de spate, cu părul negru, cam la 40 de ani. El îi repetă ceea ce inspectorul deja ştia din

raportul lui Kleinfeld.

— Spune-mi, Hirschberg, unde ai lucrat înainte să ai slujba asta?

Chelnerul suferise probabil de o inflamaţie în copilărie, în urma căreia rămăsese cu un tic: când vorbea, colţul drept al gurii se ducea un pic în sus ceea ce îl făcea să pară că zâmbeşte tâmp sau dispreţuitor. Nici când îi înşiră vreo duzină de locuri amărâte în care lucrase, Hirschberg nu încetă să rânjească. Clopotul începu din nou să bată în pieptul lui Mock. Se apropie de cel interogat şi îl lovi cu toată palma.

— Eşti mulţumit, jidanule? Poate că tu ai scris prostiile alea în limba ta împuţită, nu?

Hirschberg îşi ascunse faţa în mâini. Tatăl sergentului de la criminalistică, Heinz Kleinfeld, unul dintre cei mai buni poliţişti de la Secţia Omucideri, fusese rabin. Stătea acum în picioare, fixând podeaua cu privirea. Mock îşi stăpâni emoţia şi îi făcu semn să-l ia de acolo pe evreu. Îl durea mâna. Îl lovise un pic prea tare pe omul acela.

Îşi găsi oamenii în sala de şedinţe. Doar privindu-i, îşi dădu seama că nu aveau să-i dea nicio informaţie importantă. Hanslik şi Burck interogaseră doisprezece negustori de animale, dar niciunul dintre ei nu auzise de o vânzare de scorpioni. Smolorz nu găsise nici urmă de menajerie particulară, dar obţinuse nişte informaţii interesante. Patronul unui magazin care vindea rozătoare şi şerpi declarase că unul dintre clienţii lui fideli, un om corpolent şi cu barbă, cumpărase şopârle şi şerpi veninoşi. Din păcate, patronul nu ştia mai multe despre tipul acela. Reinhardt şi oamenii lui interogaseră cel puţin cincizeci de fete de la bordeluri. Una dintre ele spusese că ştia un profesor care se prefăcea că o ataca cu o sabie în timp ce striga ceva într-o limbă străină. Poliţişti erau surprinşi că această informaţie nu părea să-l impresioneze pe şeful lor. Pe baza declaraţiilor luate prostituatelor de detectivul Reinhardt, au alcătuit o listă de cincisprezece sadici şi fetişişti destul de dezinhibaţi ca să le invite pe „fetiţe" la ei acasă. Şapte dintre ei nu fuseseră găsiţi la domiciliu, iar opt aveau alibiuri beton: neveste indignate, care au susţinut toate că bărbaţii lor îşi petrecuseră întreaga noapte precedentă în patul conjugal.

Mock le mulţumi oamenilor săi şi le dădu misiuni asemănătoare pentru următoarea zi. După ce şi-au luat la revedere de la el, nefiind niciunul încântat de perspectiva de a lucra duminica, Mock îi spuse lui Forstner:

— Te rog să vii la mine la zece. O să facem o vizită unei persoane

foarte cunoscute. Apoi ne vom duce la arhiva universităţii. Nu te mira – va fi deschisă. Unul dintre arhivari e de serviciu mâine, special pentru noi. Ai să faci o listă cu toţi cei care au sau au avut cât de cât de-a face cu Secţia de Studii Orientale: de la studenţi care au făcut doar un trimestru acolo până la doctori în civilizaţia persană şi experţi în sanscrită. *À propos,* ştii ce-i aia sanscrită?

Fără să mai aştepte un răspuns, Mock ieşi din birou. O luă pe Schweidnitzer Stadtgraben spre magazinul universal Wertheim. Făcu la stânga pe Schweidnitzer Strasse, trecu de măreaţa statuie a lui Wilhelm II, flancată de două figuri alegorice reprezentând statul şi războiul, îşi făcu cruce în faţa Bisericii Sfintei Inimi şi coti apoi în Zwingerplatz. Trecu pe lângă şcoala de stat şi ajunse la cafeneaua lui Otto Stiebler. În sala aglomerată, plină de fum şi de o aromă puternică, se afla un mare număr de *aficionados*[14] ai licorii celei negre. Mock intră în biroul contabilului. Acesta se opri imediat din calculele sale, îl salută pe inspectorul-adjunct şi părăsi încăperea, lăsându-l să vorbească la telefon nestingherit. Mock nu avea încredere în centralistele de la poliţie şi dădea adesea, de la acest aparat, telefoane de care nu voia să se afle. Formă numărul de acasă al lui Mühlhaus şi, după ce se prezentă, ascultă informaţiile de la capătul celălalt al firului. Apoi îşi sună soţia şi îi spuse că nu vine la cină pentru că are mult de lucru.

BRESLAU, TOT 13 MAI 1933
ORA TREI ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZĂ

Crama Episcopală de la Hotelul Schlesischer Hof de pe Helmuth-Brückner Strasse, numită înainte de epoca nazistă Bischofstrasse, era renumită pentru supele excelente, fripturile şi ciolanul de porc extrem de gustoase. Pereţii restaurantului erau decoraţi cu tablouri în ulei realizate de pictorul bavarez Edward von Grützner, reprezentând scene din viaţa prea puţin ascetică a călugărilor. Mock prefera sala mai mică de alături, în care pătrundea o lumină verde şi difuză prin fereastra de sub tavan. Înainte, venea foarte des aici să viseze printre umbrele unduitoare, legănat de liniştea din subteran şi de boarea din pivniţă. Dar popularitatea crescândă a restaurantului distrusese atmosfera liniştită care îi plăcea atât de mult inspectorului-adjunct.

[14] Împătimiţi (sp.).

Umbrele mai unduiau încă, dar mâncatul zgomotos al patronilor de magazine, ca şi zbieretele ofiţerilor S.S., care se îmbulzeau în acest loc în ultimul timp, făceau ca valurile închipuite ale oceanului să nu-i mai aducă lui Mock consolare, ci să-i umple mintea de nămol şi alge aspre.

Criminalistul era într-o situaţie dificilă. De câteva luni, observase schimbări îngrijorătoare în poliţie. Ştia că unul dintre cei mai buni detectivi ai săi, evreul Heinz Kleinfeld, era privit cu dispreţ de mulţi. Unul dintre poliţişti, recent angajat la Secţia Omucideri, refuzase pe faţă să colaboreze cu Kleinfeld, cu urmarea – de pe o zi pe alta – că încetase să mai lucreze în poliţie. Dar asta se întâmplase la începutul lui ianuarie. Mock nu mai era deloc sigur acum că l-ar da afară din serviciu pe nazistul acela. Se schimbaseră multe de atunci. În 31 ianuarie, posturile de ministru al afacerilor interne şi de comandant al întregii poliţii din Prusia fuseseră luate de Hermann Göring; după o lună, Helmuth Brückner, membru al *Cămăşilor Brune*[15] ajuns Oberpräsident[16] al Sileziei, se şi mutase în impresionanta clădire a Regierungsbezirk Breslau din Lessingplatz; iar după nici două luni, noul comandant – cu o reputaţie foarte proastă – Edmund Heines intrase mărşăluind în Comandamentul General al Poliţiei din Breslau. Se dăduse un nou ordin. Vechiul lagăr pentru prizonierii de război francezi de pe Strehlener Chaussee din Dürrgoy fusese transformat în lagăr de concentrare, unde primii „cazaţi" au fost cunoştinţele apropiate ale lui Mock: fostul comandant al Poliţiei din Breslau, Fritz Voigt, şi fostul primar, Karl Mach. Deodată, au apărut pe străzi bande de tineri, îmbătaţi de senzaţia că nu vor fi pedepsiţi şi de cea mai proastă bere din Haas. Aveau toţi lanterne în mâini şi formau cordoane care înconjurau transporturile de evrei şi anti-naziști, pe care agăţau plăci de lemn cu „crimele" comise împotriva poporului german scrise pe ele. Aproape în fiecare zi, alte străzi primeau numele şefilor *Cămăşilor Brune.* La Comandamentul General al Poliţiei, membrii Partidului Muncitoresc Naţional-Socialist German (NSDAP) deveniseră brusc activi; Gestapo-ul ocupase frumoasa aripă vestică a clădirii şi, dintr-odată, cei mai buni oameni din secţii au cerut să fie transferaţi acolo. Heines – neţinând seama de protestele lui Mühlhaus – îşi

[15] Cămăşile Brune sau S.A. (Sturmabteilung – batalioane de asalt) a fost o organizaţie paramilitară a Partidului Nazist *(n.trad.).*

[16] Comandant suprem *(n.red.).*

adusese pe unul dintre protejaţii săi, Forstner, la Secţia Omucideri, iar duşmanul de moarte al lui Mock, un anume detectiv Eile, ajunsese director al recent înfiinţatului Departament pentru evrei. Nu, acum – în mai, 1933 – Mock nu-şi putea permite o reacţie hotărâtă. Se afla într-o situaţie dificilă: trebuia să-i fie loial lui von der Malten şi lojei masonice, cu ajutorul cărora făcuse o carieră strălucită şi, totodată, nu putea să-i asmută pe nazişti asupra acestuia. Cel mai mult îl enerva că nu avea niciun fel de control asupra situaţiei şi că viitorul lui depindea de găsirea ucigaşului fiicei baronului. Dacă se dovedea că fusese un membru al unei secte – ceea ce era foarte probabil – maşinăria de propagandă a lui Hitler va găsi un pretext convenabil de a-i distruge pe francmasonii din Breslau şi pe toţi cei care aveau legături cu ei, aşadar şi pe Mühlhaus şi Mock. Sectantul respectiv va fi imediat transformat în francmason de către unul dintre tabloide – *Stürmer,* de exemplu – iar oribilul asasinat va fi descris ca un omor ritualic, o reglare de conturi între cele trei loji masonice din Breslau.

Dacă ucigaşul se dovedea a fi un debil mintal pervers, Heines şi ai lui l-ar obliga pe Mock să-i născocească o biografie cu antecedente „anti-germane" – şi să-l facă evreu sau mason. Atât în primul cât şi în al doilea caz, inspectorul-adjunct, folosit în chip de instrument al propagandei, ar avea o poziţie ambiguă în ochii protectorilor săi, francmasonii. Nu era deloc surprinzător că von der Malten cerea să-i fie predat lui criminalul; aşa ar răzbuna crunt moartea fiicei sale şi ar ţese intrigi împotriva lojii în formare. Prin urmare, fie că îl dădea pe ucigaş pe mâna baronului sau nu, Mock tot ar ajunge să-şi îngroape cariera la poliţia pescuitului din Lubin. În primul caz, ziarele *Cămăşilor Brune,* incitate de Forstner, ar scrie pe multe coloane că masonii împărţeau dreptatea după bunul lor plac, iar în al doilea, Mühlhaus şi oamenii săi din lojă ar reacţiona în consecinţă. Bineînţeles că Mock putea s-o rupă cu loja şi să devină hitlerist, dar urmele de „bun gust", pe care cei 24 de ani în serviciul poliţiei nu reuşiseră să le şteargă, se revoltau la acest gând, ca şi la faptul că era conştient că nu avea niciun viitor în carieră dacă alegea această cale: loja se putea răzbuna pe el foarte uşor, dacă i-ar fi informat pe cei indicaţi în privinţa trecutului său masonic.

Lui Mock nicotina îi limpezea întotdeauna mintea. Aşa a fost şi acum: i-a venit o idee grozavă – criminalul se sinucide în celula lui şi este îngropat în grabă. (În acest caz, nazişti nu vor avea cum să mă

forţeze să fabric o biografie anti-germană. Le voi spune că e mort şi nu am timp să mă joc de-a birocraţia şi să inventez rapoarte de interogatorii. Astfel, mă voi putea justifica şi faţă de lojă, pentru că, chiar dacă ziarele hitleriste îi născocesc aşa-zisului criminal un *curriculum vitae* adecvat, le voi putea spune cu toată sinceritatea că eu nu sunt implicat câtuşi de puţin.) Asta avea să-l salveze.

Totuşi, după o clipă, îi pieri tot entuziasmul; nu luase în considerare cealaltă posibilitate cu totul neplăcută: ce se va întâmpla dacă nu-l găsea pe criminal?

Chelnerul îi puse în faţă o halbă de lut plină cu un litru de bere *Kipke.* Era cât pe ce să-l întrebe pe comisar dacă mai dorea şi altceva, când acesta se uită la el fără să-l vadă şi spuse pe un ton emfatic:

— Dacă nu-l găsesc pe ticălos, am să inventez eu unul! Fără să-i dea atenţie chelnerului mirat de vorbele sale, Mock căzu pe gânduri: mutrele unor potenţiali criminali îi apăreau în faţa ochilor. Scrise în grabă câteva nume pe şerveţel.

A fost întrerupt din elaborarea acestei liste de persoana cu care trebuia să se întâlnească. Walter Piontek de la Gestapo, S.A. Hauptsturmführer[17], arăta ca un hangiu blajin. Strânse mâna cea mică a lui Mock în laba sa enormă, ca de animal, şi se aşeză comod la masă. Comandă acelaşi lucru ca şi Mock – ştiucă şi salată de *crudités,* condimentată, din napi. Înainte să intre în subiect, inspectorul-adjunct îi făcu un profil interlocutorului său: un brandenburghez supraponderal, chel, cu pistrui pe capul înconjurat de câteva smocuri de păr roşu, cu ochi verzi şi obraji cărnoşi; amator de Schubert şi de minore.

— Ştii totul, zise el, fără niciun preambul.

— Totul? Nu... Nu ştiu mai mult decât omul ăla de colo... Piontek îi arătă cu degetul un tip care citea ziarul. Pe prima pagină a *Schlesische Tageszeitung* se vedea un titlu de o şchioapă: *Fiică de baron omorâtă în trenul Breslau-Berlin. Inspectorul-adjunct Mock însărcinat cu ancheta.*

— Mult mai mult, aşa aş crede. Mock răsuci pe furculiţă ultima bucăţică de ştiucă crocantă şi îşi bău restul de bere. Neoficial – îţi cer ajutorul, Hauptsturmführer. Nu există expert mai mare ca tine în secte religioase şi organizaţii secrete în întregul Breslau, poate în toată

[17] Echivalentul gradului de căpitan *(n.trad.).*

Germania. Înţelegi probabil de ce. Te rog să cauţi o organizaţie al cărui simbol e scorpionul. Toate cunoştinţele şi sfaturile tale sunt binevenite şi o să mă revanşez pe viitor. De altfel, Secţia Omucideri – şi eu personal – îţi poate furniza informaţii care cred că te interesează.

— De ce ar trebui să cedez insistenţelor grangurilor din poliţie? Piontek zâmbi cu gura până la urechi şi închise ochii pe jumătate. De ce te-aş ajuta? Oare pentru că şefii noştri îşi spun pe numele mic şi joacă skat în fiecare sâmbătă?

— Nu m-ai ascultat cu atenţie, Hauptsturmführer. Mock nu mai voia să-şi iasă din sărite pe ziua de astăzi. Îţi ofer ceva avantajos: un schimb de informaţii.

— Inspectore-adjunct – Piontek îşi devora ştiuca – şeful meu mi-a zis să vin aici, şi iată-mă. Am mâncat un peşte delicios şi am îndeplinit ordinele şefului. Totul e-n regulă. Cazul ăsta nu mă preocupă deloc. Uite aici, îi arătă el cu un deget grăsuliu pagina de ziar întinsă în faţa lui: *Inspectorul-adjunct Mock însărcinat cu ancheta.*

Mock se înclină în gând în faţa bătrânului său şef. Comisarul Mühlhaus avea dreptate – Piontek era un om pe care trebuia să-l uimeşti, să-l laşi paf. Mock ştia că orice atac împotriva lui Piontek ar presupune un mare risc, de aceea ezita încă.

— Ţi-a cerut şeful să ne ajuţi?

— Nici măcar nu mi-a sugerat. Buzele lui Piontek schiţară un zâmbet.

Mock trase de câteva ori aer în piept şi simţi plăcuta senzaţie de putere acumulându-se în el.

— Ai să ne ajuţi, Piontek, cu toate forţele de care dispui. Ai să-ţi pui la treabă şi ultimul neuron. Dacă va trebui, o să studiezi la bibliotecă... Şi ştii de ce? Pentru că nu e şeful tău care îţi cere asta, ci comisarul Mühlhaus – sau chiar eu însumi... Te imploră târfuliţa aia încântătoare de 11 ani, Ilsa Doblin, pe care ai violat-o în maşină, plătind-o generos pe mama ei. Şi ţi-o cere Agnes Härting, moara aia stricată cu fund mişto, cu care te-ai tăvălit la bordelul lui Madame le Goef. Ai ieşit chiar bine în pozele alea.

Lui Piontek, zâmbetul cel larg nu i se şterse de pe faţă.

— Dă-mi câteva zile, zise el.

— Desigur. Te rog să nu iei legătura cu nimeni în afară de mine. La urma urmei, inspectorul-adjunct Mock este însărcinat cu ancheta.

II

BRESLAU, DUMINICĂ, 14 MAI 1933
ORA ZECE DIMINEAŢA

Baronul Wilhelm von Köpperlingk ocupa ultimele două etaje ale unei frumoase clădiri în stil *art nouveau,* de pe colţul străzii Uferzeile nr. 9, nu departe de Colegiul Tehnic. În prag stătea un tânăr majordom cu ochi blânzi şi maniere studiate.

— Baronul vă aşteaptă în sala de jocuri. Urmaţi-mă, vă rog.

Mock se prezentă pe el însuşi şi pe adjunctul său. Baronul era un bărbat zvelt şi foarte înalt, cam de 40 de ani, cu degete lungi de pianist. Frizerul şi manichiurista tocmai plecaseră. Baronul încercă să-i atragă atenţia inspectorului-adjunct asupra rezultatului eforturilor acestora făcând numeroase gesturi cu mâinile – dar zadarnic. Iar asta măcar pentru că Mock nu urmărea mâinile baronului. Se uita în jurul său, vădit interesat de încăperea aceea enormă. Atenţia îi era atrasă de feluritele detalii ale modului în care era aranjată, dar nu reuşea să le înţeleagă, nici să găsească ideea de bază sau vreo trăsătură predominantă, ca să nu mai vorbim de stil. Aproape fiecare piesă de mobilier era în contradicţie cu scopul pentru care fusese făcută, de la scaunul aurit, dar şubred, şi fotoliul din care ieşea un arc mare de oţel, până la masa cu intarsii ornamentale arăbeşti, dar pe care nu puteai pune în echilibru nici măcar un pahar. Inspectorul-adjunct nu se prea pricepea la artă, dar era sigur că imensele tablouri reprezentând Patimile Mântuitorului, un *danse macabre* sau dănţuieli cu un caracter orgiastic nu erau operele unei persoane sănătoase la minte.

În schimb, lui Forstner atenţia i-a fost atrasă de cele trei cuşti pline cu păianjeni şi miriapozi. Erau puse pe nişte picioare de un metru înălţime, lângă uşile din sticlă care dădeau spre balcon. A patra cuşcă, cea de lângă soba din plăci de ceramică albastră, era goală. Adăpostea, de obicei, un piton tânăr.

Baronul reuşi în sfârşit să le atragă poliţiştilor atenţia asupra mâinilor sale proaspăt manichiurate. Amândoi au observat cu uimire că acesta şi le folosea pentru a mângâia chiar pitonul care lipsea din cuşcă şi pe care şi-l încolăcise acum pe umăr. Servitorul cu ochi frumoşi le-a adus ceaiul cu prăjiturele pe o tavă *art nouveau* cu un

suport în formă de coarne de berbec. Von Köpperlingk le indică poliţiştilor nişte perne maure puse direct pe jos. S-au aşezat turceşte. Forstner şi servitorul schimbară nişte priviri rapide, care nu scăpară atenţiei lui Mock şi nici a baronului.

— Ai o colecţie interesantă în cuşti, dragă baroane. Mock respiră cu greutate când se ridică de pe podea ca să se uite mai îndeaproape la specimene. N-aş fi crezut că miriapozii pot fi aşa de mari.

— Asta e o *Scolopendra gigantea,* zise baronul zâmbind. Sarah a mea are treizeci de centimetri lungime şi provine din Jamaica.

— E prima dată când văd o *Scolopendra.* Încântat, Mock trase un fum din ţigara egipteană oferită de majordom. Cum ai adus aici aşa un exemplar?

— E un negustor în Breslau care – la comandă – importă diferite, tot felul de...

— Vietăţi dăunătoare, interveni Mock. Cine e?

Pe o foaie de hârtie pentru scrisori, cu blazonul familiei, von Köpperlingk scrise numele şi adresa: Isidor Friedländer, Wallstrasse nr. 27.

— Ţii şi scorpioni, baroane? Mock se tot uita la *Scolopendra* cum îşi mişca graţios inelele corpului.

— Am avut câţiva, la un moment dat.

— Cine ţi i-a procurat?

— Acelaşi Friedländer.

— Şi de ce nu-i mai ai?

— Au murit de dor după patria lor, Deşertul Negev.

Mock se frecă brusc la ochi, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Tocmai observase un pisoar de porţelan fixat în perete, având în el o daltă pentru gheaţă de forma unei piramide strălucitoare.

— Nu-ţi face griji, domnule inspector-adjunct. E un obiect decorativ în stilul lui Duchamp; nu-l foloseşte nimeni. Nici dalta pentru gheaţă. Baronul îşi netezi gulerul de catifea de la smoching.

— Ce te-a făcut să urmezi Studiile Orientale?

— Probabil că melancolia...

— Şi ce-ai făcut, baroane, între orele 23 şi 1, alaltăieri noapte, în 12 mai? A doua întrebare a fost pusă exact pe acelaşi ton.

— Sunt suspect? Baronul von Köpperlingk închise ochii pe jumătate şi se ridică de pe perne.

— Te rog răspunde la întrebare!

— Domnule inspector-adjunct, fii aşa drăguţ şi ia legătura cu avocatul meu, dr. Lachmann. Baronul puse pitonul la loc în cuşcă şi îi întinse cu două degete lui Mock o carte de vizită albă. Voi răspunde la toate întrebările dumitale în prezenţa lui.

— Te asigur, baroane, că o să-ţi pun aceeaşi întrebare indiferent dacă e de faţă doctorul Lachmann sau cancelarul von Hindenburg. Dacă ai un alibi, îl poţi scuti de deranj pe maestrul Lachmann.

Baronul medită cam cincisprezece secunde.

— Sigur că am un alibi, am fost acasă. Servitorul meu, Hans, o să-l confirme.

— Iartă-mă, dar ăsta nu-i un alibi. N-am încredere în majordomul tău, ca de altfel în niciun servitor în acest caz.

— Nici în adjunctul tău?

Înainte să-şi dea seama ce întrebare i se pusese, inspectorul-adjunct voise să răspundă automat „nici în el". Se uită apoi la faţa roşie a lui Forstner şi scutură din cap.

— Nu înţeleg. Ce legătură are asta cu adjunctul meu?

— Păi, ne cunoaştem de mult timp...

— Interesant... Dar azi, printr-o ciudată coincidenţă, nu mi-ai spus că-l cunoşti. Ţi l-am şi prezentat. De ce n-ai vrut să recunoşti că sunteţi prieteni?

— Nu suntem prieteni. Doar cunoştinţe...

Mock se întoarse spre Forstner, privindu-l întrebător. Forstner fixa modelul de pe covor.

— De ce anume vrei să mă convingi, baroane? Mock se simţi triumfător când îi văzu pe amândoi stânjeniţi. Că sunteţi doar simple cunoştinţe şi că Forstner a fost la tine de la 11 la 1 noaptea? Da, sigur ai să-mi spui că „aţi jucat cărţi" sau „v-aţi uitat la albume"...

— Nu, Forstner a fost aici, la recepţie...

— Dar trebuie să fi fost o recepţie deosebită, nu-i aşa, Forstner? Ce naiba, păreţi amândoi jenaţi că vă cunoaşteţi... Poate s-a întâmplat ceva ruşinos la recepţia asta?

Mock încetă să-l mai chinuie pe Forstner. Acum era sigur de ceva ce până atunci doar bănuia. Se felicita că-l întrebase pe baron de alibi. Nu avea niciun motiv să facă aşa ceva. Marietta von der Malten fusese violată, iar baronul von Köpperlingk era homosexual declarat.

Hans cel cu ochi frumoşi închidea deja uşa după ei când Mock îşi aminti ceva. Anunţat a doua oară de majordom, se pomeni încă o dată

în faţa baronului care părea oarecum ofensat.

— Îţi cumperi singur tablourile sau îi trimiţi pe servitori s-o facă?

— În privinţa asta, mă bazez pe gusturile şoferului meu.

— Cum arată?

— Un bărbat solid, cu barbă şi aproape fără bărbie, ceea ce îi dă un aer comic.

Mock era evident mulţumit de răspuns.

BRESLAU, TOT 14 MAI 1933
LA PRÂNZ

Forstner nu a vrut să urce la arhiva universităţii. A spus că preferă să se plimbe pe cheiul râului Oder. Mock n-a încercat să-l convingă şi, fredonând încet un duet dintr-o operă, a traversat cu maşina Podul Împăratului, a trecut pe lângă liceul municipal şi parcul în care stătea pe soclu Heinrich Göppert, fondatorul grădinii botanice, a lăsat în urmă biserica dominicană la dreapta şi Poşta centrală la stânga şi a intrat pe frumoasa Albrechtstrasse care începea la clădirea enormă a Palatului Hatzfeld. A ajuns pe Ring şi a luat-o la stânga, pe Schweidnitzer Strasse. A trecut de Banca Dresdner, magazinul Speier, de unde şi-a cumpărat pantofi, apoi de clădirea de birouri Woolworth, urmându-şi drumul pe Karlstrasse şi s-a uitat cu coada ochiului la Teatrul Popular, pe urmă a mers pe lângă galanteria „Düno", pentru bărbaţi, şi a luat-o pe Graupnerstrasse. Era în oraş o căldură aproape ca vara, aşa că nu s-a mirat când a văzut o coadă lungă în faţa unui chioşc unde se vindea îngheţată italiană. După vreo zece metri, a cotit-o pe Wallstrasse şi a mers până la clădirea cam neîngrijită de la nr. 27. Magazinul de animale al lui Friedländer era închis duminica. A apărut repede un portar curios care i-a spus că apartamentul lui Friedländer era lângă magazin.

I-a deschis uşa o fată slabă şi brunetă, Lea Friedländer, după cum a reieşit pe urmă, fiica lui Isidor. I-a făcut o impresie grozavă inspectorului-adjunct. Fără să se uite la legitimaţia lui, fata l-a poftit într-un apartament modest mobilat.

— Tata vine îndată. Vă rog să aşteptaţi puţin, se bâlbâi ea, evident jenată de felul în care o privea Mock. Inspectorul n-a mai avut destul timp să-şi ia ochii de la şoldurile ei voluptoase şi sânii rotunzi, că a şi intrat Isidor Friedländer, un bărbat scund şi corpolent. Se aşeză picior

peste picior în fotoliul din faţa lui Mock, şi se bătu de mai multe ori cu dosul palmei peste genunchi, făcându-şi gamba să tresalte involuntar. Mock îl studie un timp, apoi începu să-l bombardeze cu o serie de întrebări scurte.

— Numele de familie?

— Friedländer.

— Numele de botez?

— Isidor.

— Vârsta?

— Şaizeci.

— Locul naşterii?

— Goldberg.

— Pregătire?

— Am terminat Yeshiva[18] din Lublin.

— Ce limbi ştii?

— În afară de germană şi ebraică, un pic de idiş şi poloneză.

— Câţi ani are fiica ta?

Friedländer încetă brusc să se mai bată pe genunchi şi se uită la Mock cu nişte ochi atât de negri că păreau să n-aibă pupile. Răsuflând anevoie, se ridică şi se repezi, iute ca săgeata, la inspectorul-adjunct, care nu avu timp să se scoale din fotoliu şi se trezi deodată aruncat la pământ, strivit sub greutatea lui Friedländer. Mock încercă să-şi scoată pistolul din buzunar, dar mâna dreaptă îi era imobilizată de umărul adversarului său. Apăsarea slăbi brusc – o barbă aspră îl înţepă pe Mock pe gât. Corpul lui Friedländer înţepeni întâi, apoi intră în convulsii ritmice.

Lea îl trase pe tatăl ei de pe Mock.

— Ajutaţi-mă! Trebuie să-l punem pe pat.

— Dă-te deoparte, te rog. Îl pun eu.

Inspectorul-adjunct se simţea ca un puşti care vrea să-şi etaleze muşchii. Cu foarte mare greutate, reuşi să târască acele nouăzeci de kilograme până pe canapea. Între timp, Lea preparase o doctorie şi i-o turna acum cu grijă tatălui ei în gură. Friedländer se înecă, dar înghiţi lichidul. După o vreme, s-a auzit un sforăit zdravăn, cu intermitenţe.

— Am 20 de ani. Lea tot evita privirea lui Mock. Iar tatăl meu suferă

[18] Instituţie evreiască axată pe studierea textelor religioase tradiţionale, Talmud şi Torah *(n.red.).*

de epilepsie. Azi a uitat să-şi ia medicamentele. Doza pe care i-am dat-o o să-i ajungă pentru două zile.

Mock se scutură să-şi aranjeze puţin hainele.

— Unde e mama ta?

— A murit acum patru ani.

— Ai fraţi sau surori?

— Nu.

— Tatăl tău a făcut criza după ce l-am întrebat câţi ani ai. E cumva o coincidenţă?

— De fapt, v-am şi răspuns. Sunt totul pentru tatăl meu. Dacă un bărbat se arată interesat de mine, tata începe imediat să-şi facă griji. Dacă uită să-şi ia medicamentele, face o criză.

Lea îşi ridică ochii pentru prima oară şi-i aţinti asupra lui Mock. Fără să vrea, acesta şi începu să execute dansul împerecherii: mişcări măsurate, priviri languroase, voce profundă.

— Cred că tata îşi provoacă aceste crize intenţionat. Fata n-ar fi fost în stare să explice de ce avea încredere în bărbatul din faţa ei. (Poate datorită pântecelui său proeminent.)

Dar inspectorul-adjunct înţelese greşit această dovadă de încredere. Deja îi stăteau pe limbă alte întrebări – dacă avea cumva un iubit, dacă primea invitaţii la prânz sau cină – când observă o pată întunecată mărindu-se sub pantalonii lui Friedländer.

— Asta se întâmplă de obicei în timpul unei crize sau după aceea. Lea strecură repede o bucată de muşama sub şoldurile şi fundul tatălui ei, iar fusta ei bej, ridicându-se în timpul operaţiunii, îi dezvălui frumoasele gambe subţiri, care promiteau alte lucruri fascinante, mai sus. Mock mai aruncă o privire în direcţia negustorului adormit şi îşi aminti de ce venise acolo.

— Când se va trezi tatăl tău? Aş vrea să-i mai pun câteva întrebări.

— Într-o oră.

— Poate mă ajuţi tu. Portarul mi-a spus că lucrezi în magazinul tatălui tău. Aveţi şi scorpioni de vânzare?

— Tata a adus câţiva scorpioni cu ceva timp în urmă, printr-o companie grecească din Berlin.

— Cam cu cât timp în urmă?

— Acum trei, poate patru ani.

— Cine i-a comandat?

— Nu-mi aduc aminte. Trebuie să mă uit prin facturi.

— Îţi aminteşti numele companiei?

— Nu... Dar ştiu că e din Berlin.

Mock o urmă în biroul contabilului. În timp ce Lea se uita prin voluminoasele dosare bleumarin, îi mai puse o întrebare.

— A mai trecut pe aici zilele astea şi alt poliţist în afară de mine?

— Portarul Kempsky mi-a zis că a venit ieri cineva de la poliţie. Noi n-am fost acasă dimineaţa. L-am dus pe tata la un consult la Spitalul Evreiesc de pe Menzelstrasse.

— Cum îl cheamă pe doctorul tatălui tău?

— Hermann Weinsberg. Uitaţi, am găsit factura. S-au adus din import trei scorpioni pentru baronul von Köpperlingk în septembrie 1930 prin compania Kekridis şi Fiii. Pot să vă rog – fata se uită imploratoare în ochii lui Mock – să vă întoarceţi peste o oră? Tata are să-şi revină complet până atunci...

Mock era înţelegător cu femeile frumoase. Se ridică şi îşi puse pălăria.

— Mulţumesc, Fräulein[19] Friedländer. Îmi pare rău că ne-am întâlnit într-o asemenea împrejurare, deşi nu există împrejurări nepotrivite ca să cunoşti o femeie aşa tânără şi frumoasă ca dumneata.

Felul curtenitor în care îşi luase Mock rămas-bun nu o impresionă câtuşi de puţin pe Lea. Se trânti pe divan. Minutele treceau, ceasul ticăia tare. Auzi un murmur din camera alăturată, unde stătea întins tatăl ei, şi intră cu un zâmbet prefăcut pe buze.

— Ce repede te-ai trezit, tată! Asta-i foarte bine. Pot să plec la Regina Weiss?

Isidor Friedländer se uită cu teamă la fiica sa.

— Te rog, nu te duce... Nu mă lăsa singur...

Lea se gândea la tatăl ei bolnav, la Regina Weiss, cu care trebuia să meargă la cinematograful „Deli" să vadă noul film al lui Clark Gable, la toţi bărbaţii care o dezbrăcau din priviri, la doctorul Weinsberg care era îndrăgostit de ea fără speranţă şi la chiţăitul porcuşorilor de Guineea, care venea din magazinul întunecat şi umed.

Cineva bătu tare la uşă. Friedländer, acoperindu-şi pantalonii pătaţi cu poalele pardesiului de gabardină, se duse în cealaltă cameră. Tremura şi se poticnea. Lea îl luă pe după umeri.

— Nu te speria, tată. Trebuie să fie Kempsky, portarul.

[19] Domnişoară (germ.).

Isidor Friedländer se uită la ea stânjenit.

— Kempsky e o adevărată brută, dar nu bate niciodată aşa tare la uşă.

Avea dreptate, nu era portarul.

BRESLAU, LUNI, 15 MAI 1933
ORA NOUĂ DIMINEAŢA

Luni dimineaţă Eberhard Mock era la fel de furios ca şi sâmbătă. Îşi blestema prostia şi slăbiciunea pentru evreicele voluptoase. Dacă ar fi procedat ca la carte, ar fi chemat pe cineva de la Comandamentul General al Poliţiei, l-ar fi adus pe Friedländer în Neue Graupnerstrasse în stare de arest şi l-ar fi interogat acolo. Dar n-o făcuse. A acceptat politicos rugămintea Leei de a reveni într-o oră şi, în loc să se comporte ca un poliţist ce era, răsfoise ziarele la hanul „Copacul Verde" de pe Reuschenstrasse nr. 64, unde băuse bere şi luase specialitatea casei – pâine cazonă cu carne tocată condimentată. Când s-a întors după o oră, a găsit uşa deschisă, o dezordine teribilă şi nici urmă de locatari. Nici portarul nu se vedea pe nicăieri.

Mock îşi aprinse a douăsprezecea ţigară din acea zi. Citi încă o dată raportul medico-legal al autopsiei şi pe cel al lui Koblischke. Nu află mai multe decât văzuse cu propriii săi ochi. Se blestemă pentru cât fusese de distrat. Trecuse cu vederea informaţia, importantă, pe care i-o dăduse bătrânul sergent de la Criminalistică: de la locul crimei lipsea lenjeria de corp a fiicei baronului. Mock sări în picioare şi dădu buzna în camera detectivilor. Nu era acolo decât Smolorz.

— Kurt! ţipă el. Te rog verifică alibiurile tuturor fetişiştilor cunoscuţi!

Sună telefonul.

„Bună dimineaţa! se auzi vocea tunătoare a lui Piontek. Aş vrea să te răsplătesc pentru ospitalitate şi să te invit la prânz la barul lui Fischer. La două. Am o nouă informaţie interesantă în cazul Marietta von Malten."

„Grozav." Mock puse receptorul în furcă, fără alte politeţuri.

BRESLAU, TOT 15 MAI 1933
ORA DOUĂ DUPĂ-AMIAZĂ

Localul lui Fischer era aglomerat – ca de obicei la ora prânzului. Clientela era formată mai ales din ofiţeri de poliţie şi nazişti în uniformă, care se mândreau că frecventează restaurantul preferat al lui Heines, idolul lor. Piontek stătea tolănit la o masă din sala cea mică. Soarele, ale cărui raze se refractau în acvariul de sub fereastră, îi mângâia capul chel cu lumina lui. Între degetele ca nişte cârnăciori avea o ţigară din care trăgea din când în când. Urmărea cu privirea tonul mititel din acvariu şi făcea zgomote ciudate când îşi mişca buzele exact ca peştele. Simţindu-se foarte bine, bătea darabana în geamul acvariului.

La vederea lui Mock, care sosise cu cinci minute mai devreme, păru descumpănit. Se adună, se ridică şi îl salută pe Mock cu foarte multă căldură. Inspectorul-adjunct nu manifestă un entuziasm similar. Piontek deschise o tabacheră de argint pe care era gravat: „Scumpului nostru soţ şi tată, cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani, de la soţia şi fiicele sale." Cutia, fiind muzicală, cânta, ţigările în foiţă albastră răspândeau un miros dulce. Un chelner bătrân le luă comanda şi se retrase fără să facă vreun zgomot.

— N-am să-ţi ascund, inspectore, rupse Piontek tăcerea încordată, că noi toţi de la Gestapo am fost încântaţi că un om ca dumneata vrea să lucreze cu noi. Nimeni nu ştie mai multe despre personalităţile din oraş, mai mari sau mai mici, decât Eberhard Mock. Nicio arhivă secretă nu face cât informaţiile pe care le ai dumneata în cap.

— Mă supraestimezi, Hauptsturmführer... îl întrerupse Mock. Chelnerul puse pe masă farfuriile cu ţipar în sos de mărar, garnisit cu ceapă glasată.

— Nu-ţi sugerez să te duci la sediul Gestapoului. Pe Piontek nu-l descurajase indiferenţa lui Mock. Ceea ce ştiu despre dumneata mă face să cred că nu ai accepta aşa o propunere. *(Da, normal, cine i-ar fi putut spune aşa ceva muntelui ăsta de grăsime? Forstner, javră ordinară, am să te distrug!)* Dar ştiu şi că eşti un om cu scaun la cap. Uită-te cu luare-aminte în viitor şi nu uita: viitorul va fi al meu şi al oamenilor mei!

Mock îşi mânca ţiparul cu multă poftă. Luă cu furculiţa ultima bucată de peşte, o înmuie în sos şi o înghiţi cu lăcomie. Câteva secunde, nici nu-şi luă de la gură halba cu bere aromată Schweidnitz. Se şterse la gură cu şervetul şi se uită lung la tonul cel mititel din acvariu.

— Cred că ai să-mi spui ceva despre asasinarea Mariettei von der

Malten...

Piontek era un om care nu-şi pierdea niciodată stăpânirea de sine. Scoase din buzunarul hainei o cutie plată de metal, o deschise şi i-o oferi lui Mock, care fu cuprins de o bănuială ciudată: oare dacă accepta o ţigară însemna că era de acord să se ducă la Gestapo? Îşi retrase mâna. A lui Piontek tremura puţin.

— Hai, inspectore, ia o ţigară. Sunt foarte bune. De nota 10.

Mock trase aşa adânc fumul în piept, că îl trecu un junghi prin plămâni.

— Nu vrei să vorbeşti despre Gestapo. Foarte bine. Atunci hai să vorbim de poliţie. Ştiai că Mühlhaus a decis să se pensioneze mai devreme? Într-o lună cel mult. I-a spus Obergruppenführerlui[20] Heines, care a fost de acord. Aşa că, la sfârşitul lui iunie, se va elibera postul de şef al Secţiei Omucideri. Am auzit că Heines are un candidat din Berlin, pe care i l-a propus Nebe. Artur Nebe e un poliţist excelent, dar nu ştie cum stau lucrurile la Breslau... Personal, cred că nu există candidat mai bun decât un tip care ştie cum merg lucrurile în Breslau... Dumneata, de exemplu.

— Părerea dumitale este fără îndoială cea mai bună referinţă pentru Göring, Ministrul Afacerilor Interne, şi pentru Nebe, comandantul Poliţiei din Prusia. Mock încercă astfel, cu orice preţ, să ascundă sub o ironie muşcătoare reveria pe care i-o indusese tipul de la Gestapo.

— Inspectore, zise Piontek, învăluindu-se cu fum de ţigară. Cei doi oameni pe care i-ai menţionat n-au timp de pierdut cu aceia pe care vor să-i împingă în faţă şefii din provincie. Ei doar aprobă recomandarea personală a lui Brückner, comandantul suprem al Sileziei. Brückner va sprijini pe oricine îi spune Heines. Iar Heines se consultă în toate problemele de personal cu şeful meu. M-am exprimat clar, nu?

Mock avea multă experienţă în discuţii cu oameni ca Piontek. Nervos, îşi deschise nasturele de la guler şi îşi şterse fruntea de sudoare cu o batistă în carouri.

— M-am încălzit de la prânzul ăsta. Poate facem o plimbare pe lângă şanţul de apărare...

Piontek aruncă o privire la acvariul cu tonul cel mic. *(Oare a*

[20] Grad în S.S. echivalent celui de general *(n.trad.).*

observat microfonul?)

— N-am timp de plimbări, spuse el pe un ton plăcut. În afară de asta, nu ţi-am dat încă informaţia pe care o am despre cazul Fräulein von der Malten.

Mock se ridică, îşi puse haina şi pălăria.

— Hauptsturmführer, mulţumesc pentru acest prânz excelent. Dacă vrei să ştii ce decizie am luat, te aştept afară.

* * *

Un grup de tinere mame, împingând cărucioare pe lângă statuia lui Cupidon călare pe Pegas, de pe promenadă, i-au remarcat pe cei doi bărbaţi îmbrăcaţi elegant care se plimbau în faţa lor. Cel mai înalt dintre ei era un tip solid. Trenciul de culoare deschisă îl strângea la umeri. Cel mai scund lovea în pământ cu bastonul în timp ce îşi studia pantofii de lac.

— Uită-te la ei, Marie! spuse încet o blondă zveltă. Trebuie să fie nişte adevăraţi domni.

— Cu siguranţă, murmură Marie, o femeie grăsuţă, cu un batic pe cap. Ar putea fi artişti, pentru că nu sunt acum la muncă. Lumea lucrează la ora asta, nu se plimbă prin parc.

Observaţiile Mariei erau parţial corecte. În caz că Piontek şi Mock făceau acum o operă de artă, era vorba de arta şantajului subtil, a ameninţărilor voalate şi a provocărilor ingenioase.

— Inspectore, ştiu de la şeful meu că Nebe e încăpăţânat şi îşi poate pune omul ca şef al poliţiei din Breslau, doar ca să-i sfideze pe Heines şi Brückner. Dar poţi să-ţi consolidezi considerabil poziţia şi să devii singurul candidat...

— Cum?

— Păi, e aşa de uşor... Piontek îl luă de braţ pe Mock. Un caz de succes, cu o rezolvare spectaculoasă, îţi poate aduce acest post. Desigur, nu numai asta, ci şi sprijinul lui Heines şi Brückner. Şi atunci chiar şi Nebe, inflexibilul comandant al Poliţiei din Prusia, o să cedeze...

Mock se opri, îşi scoase pălăria şi îşi făcu vânt cu ea un timp. Soarele lumina acoperişurile caselor de pe cealaltă parte a şanţului. Piontek îl luă pe inspectorul-adjunct de talie şi îi şopti la ureche:

— Da, dragă domnule, multă baftă... Niciunul dintre noi nu se îndoieşte că succesul cel mai mare al dumitale ar fi să-l prinzi pe ucigaşul fiicei baronului von der Malten.

— Hauptsturmführer, dumneata presupui că nu-mi doresc nimic

mai mult decât postul lui Mühlhaus... Dar poate nu-i aşa... Poate că am alte planuri... În plus, nu avem cum să ştim că îl voi prinde pe criminal înainte să se pensioneze Mühlhaus. Mock ştia că vorbele lui nu păreau sincere şi n-au să-l păcălească pe Piontek. Acesta se aplecă din nou spre urechea lui Mock, şocându-le pe femeile care treceau de ei.

— L-ai şi găsit pe criminal. E Isidor Friedländer. A mărturisit ieri noapte. La cartierul nostru general, al *Cămăşilor Brune,* de pe Neudorfstrasse. Dar nu ştiu decât eu şi subordonatul meu, Schmidt. Dacă vrei, inspectore, vom jura amândoi că dumneata i-ai smuls lui Friedländer mărturisirea la sediul poliţiei. Piontek apucă mâna cea mică a lui Mock şi i-o făcu pumn. Uite, ai cariera în mâinile tale.

BRESLAU, MARŢI, 16 MAI 1933
ORA DOUĂ DIMINEAŢA

Mock se trezi cu un strigăt înfundat. Pilota îi apăsa faţa, părând să cântărească o sută de kilograme. Pijamaua, udă de transpiraţie, i se răsucise pe braţe şi picioare. Trase cu putere de plapumă, se ridică din pat şi se duse în birou, unde aprinse lampa cu abajur verde de pe masa de scris şi îşi scoase tabla de şah şi piesele. În zadar încercă să alunge coşmarul ivit din conştiinţa sa încărcată. Visul pe care îl avusese cu puţin timp înainte îi reapăru în faţa ochilor: fetiţa cea şchioapă se uita fix la el. Deşi îi despărţea râul, îi văzu clar ochii plini de mânie şi ură. O văzu şi pe soţia administratorului venind înspre el. Se apropia legănându-şi şoldurile. Se uită uimit la faţa ei acoperită de spuzeală. Se aşeză, îşi ridică rochia până în talie şi îşi desfăcu picioarele. Pe coapsele şi burta ei ieşeau la iveală excrescenţe sifilitice.

Inspectorul-adjunct deschise larg fereastra şi se întoarse la birou, în siguranţa pe care i-o oferea cercul de lumină verde. Ştia că nu va mai putea să adoarmă până dimineaţa. Ambele femei din visul său aveau feţe pe care le cunoştea bine: fetiţa – pe cea a Mariettei von der Malten, iar Fedra cea sifilitică pe a lui Françoise Debroux.

* * *

Schlesische Tageszeitung[21] din 19 mai 1933

Pagina 1. După câteva zile de investigaţii, inspectorul-adjunct

[21] Ziar din Prusia şi Imperiul German, între anii 1742 şi 1945. *(n.trad.).*

Eberhard Mock de la Secţia Omucideri din Breslau l-a arestat pe ticălosul care a ucis-o pe fiica baronului, Marietta von der Malten, pe guvernanta ei, Françoise Debroux şi pe şeful de sală al vagonului-restaurant, Franz Repell. S-a descoperit că e un negustor de 60 de ani, bolnav mintal, pe nume Isidor F. Mai multe detalii în pagina 3.

Pagina 3. Isidor F. Le-a ucis pe fiica de 17 ani a baronului şi pe însoţitoarea ei de 42 ani, Françoise Debroux într-un mod extrem de violent. Le-a violat pe ambele femei, apoi le-a tăiat în bucăţi. Înainte de această crimă, l-a omorât pe chelnerul din vagon. Ameţindu-şi victima cu o lovitură, i-a vârât trei scorpioni sub cămaşă, care l-au muşcat mortal pe nefericit. Criminalul a scris pe pereţii vagonului în limba coptă: „Atât pentru bogaţi, cât şi pentru săraci – moarte şi viermi."

Isidor F., bolnav de epilepsie, a fost mult timp tratat de dr. Weinsberg de la Spitalul Evreiesc. Iată şi opinia doctorului: „În urma unei crize de epilepsie, bolnavul rămânea mult timp într-o stare de inconştienţă, cu toate că dădea impresia că e pe deplin conştient. După o astfel de criză, schizofrenia, de care pacientul suferă din copilărie, îi apărea din nou. În această situaţie, avea un comportament imprevizibil: urla în limbi necunoscute şi avea viziuni îngrozitoare, chiar apocaliptice. Într-o asemenea stare, era în stare de orice."

Acuzatul este reţinut într-un loc cunoscut doar de poliţie. Procesul va avea loc peste câteva zile.

Völkischer Beobachter din 20 mai 1933

Pagina 1. Ticălosul de evreu a pângărit şi tăiat în bucăţi două femei germane. Înainte de asta, a omorât un lucrător german la căile ferate într-o manieră perfidă. Sângele vărsat cere răzbunare!

Berliner Morgenpost din 21 mai 1933

Pagina 1. În noaptea de ieri, Isidor Friedländer, vampirul din Breslau, s-a sinucis în celula sa. Şi-a luat viaţa în acelaşi mod macabru în care şi-a ucis şi victimele: şi-a sfâşiat venele...

Breslauer Zeitung din 2 iulie 1933

Pasaj extras din interviul dat de criminalistul Eberhard Mock, noul şef al Secţiei Omucideri din cadrul Comandamentului General al Poliţiei din Breslau (pag. 3):

— De unde ştia Isidor Friedländer limba coptă?

— A învăţat limbile semitice la Liceul de Talmud din Lublin.

— Criminalul a scris textul în coptă cu litere din străvechiul alfabet sirian. E o sarcină dificilă chiar şi pentru un semitist eminent, dar pentru un absolvent oarecare al unui liceu evreiesc – de-a dreptul imposibilă...

— După o criză de epilepsie, acuzatul avea viziuni apocaliptice, vorbea diferite limbi, pe care se pare că nu le cunoştea, cădea în transă. Îi reapărea şi forma gravă de schizofrenie de care suferea din copilărie. Dădea dovadă de capacităţi ieşite din comun de a duce la bun sfârşit sarcini ce păreau imposibile pentru el.

— O ultimă întrebare. Pot oamenii din Breslau să pună acum liniştiţi capul pe pernă?

— Locuitorii unui oraş atât de mare sunt expuşi la mai multe pericole decât cei din provincie. Noi ne străduim să le contracarăm. Dacă, Doamne fereşte, mai apar alţi criminali, îi voi aresta negreşit pe toţi.

III

BERLIN, MIERCURI, 4 IULIE 1934
ORA CINCI ŞI JUMĂTATE DIMINEAŢA

Herbert Anwaldt deschise ochii şi apoi îi închise imediat. Nutrea speranţa absurdă că, atunci când îi va deschide din nou, tot ce vedea în jurul său se va dovedi doar o vedenie înspăimântătoare. Era o speranţă zadarnică: bârlogul beţivei, unde se trezise, era o realitate de neevitat, de o claritate uluitoare. În capul lui Anwaldt, gramofonul acela mic tot mai cânta refrenul pe care îl auzise ieri de nenumărate ori intonat de Marlene Dietrich – *„Ich bin von Kopf bis Fuß auf Liebe eingestellt..."*[22].

Şi-a mişcat capul de câteva ori. Durerea surdă se răspândi încet sub frunte; i se umplură ochii de lacrimi. Anwaldt îi închise. Durerea devenise puternică şi nu ceda deloc. În gât simţea un nod mare, arzător, cu gust de vomă şi vin dulce. Îl înghiţi – prin gâtlejul său uscat trecu un glonţ incandescent. Nu mai voia să bea; tot ce îşi dorea era să moară. Deschise totuşi ochii şi se ridică în capul oaselor. Oasele fragile ale tâmplelor îi trosniră, de parcă ar fi fost strânse într-un cerc de fier. Se uită în jur şi ajunse la concluzia că era prima dată când vedea această cameră. Lângă el era lungită o femeie beată într-un jupon murdar şi lunecos. La masă dormea un bărbat în maiou; mâna lui mare, având tatuată o ancoră pe braţ, era încleştată cu duioşie pe o sticlă căzută pe muşamaua udă. La fereastră, lampa cu parafină se stingea încet. O rază palidă de soare se strecura în cameră.

Anwaldt se uită la încheietura mâinii unde îşi purta ceasul. Nu mai era acolo. A, da, ieri, copleşit de milă, îl dăduse unui cerşetor. Îi umbla prin cap un singur gând: cum să plece din locul ăla infect. Nu avea să fie uşor. Nu-şi vedea nicăieri hainele. Deşi nu ducea lipsă de idei excentrice, totuşi nu voia să iasă în stradă doar în chiloţi. Spre uşurarea lui, observă că nu renunţase la obiceiul de la orfelinat de a-şi lega şireturile pantofilor unul de celălalt şi de a şi-i pune de gât.

Se ridică din pat, fiind cât pe ce să cadă. Picioarele îi alunecară pe podeaua udă şi i se răşchirară, braţele i se agitau nebuneşte în căutarea unui punct de sprijin: stânga ajunse pe un pat metalic de

[22] Dragostea m-a cuprins din cap până-n picioare (germ.).

copil, iar dreapta pe un scăunel, pe care aruncase cineva conţinutul unei scrumiere.

Inima îi bătea în piept ca un ciocan, plămânii pompau disperaţi aerul, din gât îi ieşea un sunet gâjâit. Anwaldt se luptă cu tentaţia de a se trânti pe pat, lângă nimfa cea beată, dar, când se uită la ea şi îi simţi mirosul de dinţi stricaţi şi gingii infectate, renunţă de îndată la idee. Într-un colţ, îşi zări costumul mototolit. Cât de repede a fost în stare, s-a îmbrăcat în întunericul de pe scări, s-a târât în stradă şi şi-a amintit numele ei: Weserstrasse. Nu ştia cum ajunsese aici. Fluieră după o birjă care trecea pe-acolo. Detectivul Herbert Anwaldt băuse cinci zile la rând. De fapt, cu scurte pauze, băuse de şase luni.

BERLIN, JOI, 5 IULIE 1934
ORA OPT DIMINEAŢA

Comisarul Secţiei Omucideri, Heinrich von Grappersdorff era în culmea furiei. A bătut cu pumnul în masă şi a zbierat după ajutor. Lui Anwaldt i s-a părut că gulerul rotund, alb ca zăpada, al superiorului său o să crape peste gâtul lui încordat, ca de taur. Nu îl deranjau din cale-afară ţipetele lui. În primul rând, pentru că orice gânduri care îi umblau prin minte erau estompate de filtrul gros al mahmurelii. În al doilea rând, pentru că ştia că „bătrânul bou din Szezecin" nu se înfuriase încă de-a binelea.

— Uită-te la tine, Anwaldt! Von Grappersdorff îl înşfăcă pe detectiv de subţiori şi îl puse în faţa unei oglinzi montate într-o ramă gravată. Gestul îi făcu plăcere lui Anwaldt, ca şi cum ar fi fost o viguroasă mângâiere masculină. Văzu reflectată faţa slăbită şi nerasă a unui bărbat cu părul roşcat, care trăda negreşit chiolhanul de cinci zile la rând. Albul injectat al ochilor se pierdea în orbitele umflate, buzele uscate erau scorojite şi însângerate, părul îi atârna pe fruntea adânc brăzdată.

Von Grappersdorff îşi luă mâinile de pe Anwaldt şi şi le şterse scârbit. Se aşeză în spatele biroului şi arboră din nou aerul de Jupiter, tunând şi fulgerând.

— Ai 30 de ani şi arăţi de 40. Te-ai afundat mai jos ca o curvă ordinară! Şi totul din cauza unei scursuri cu faţă de înger. Curând, orice borfaş din Berlin te va cumpăra cu o halbă de bere! N-am nevoie de târfe coruptibile aici! Îşi trase sufletul şi zbieră: Te dau afară, Butoi

fără fund! Motivul: ţi-ai luat cinci zile libere, de capul tău.

Comisarul se aşează în spatele biroului şi îşi aprinse o ţigară. Scoţând nori de fum, nu-şi lua ochii de la cel care fusese cel mai bun angajat al său. Filtrul mahmurelii nu mai funcţiona. Anwaldt îşi dădu seama că va rămâne fără soldă şi nu va mai putea decât să viseze la alcool. Acest gând îşi făcu efectul dorit. Se uită rugător la superiorul său, care începuse dintr-odată să citească un raport din ziua precedentă. După mai mult timp, îi spuse cu severitate:

— Te concediez din poliţia berlineză. De mâine, vei începe să lucrezi la Comandamentul general al poliţiei din Breslau. O persoană importantă de acolo vrea să-ţi încredinţeze o misiune dificilă. Ce zici? Îmi accepţi oferta sau ai de gând să cerşeşti pe Kurfürstendamm? Dacă şmecherii de-acolo te lasă să faci o muncă aşa de uşoară...

Anwaldt se străduia să nu izbucnească în lacrimi. Se gândea mai mult cum să-şi reţină lacrimile decât la oferta comisarului. De data aceasta, von Grappersdorff era sincer.

— Te duci la Breslau sau nu, beţivanule?

Anwaldt dădu din cap afirmativ. Comisarul se calmă imediat.

— Ne vedem în Friedrichstrasse în seara asta la opt, pe peronul trei. O să-ţi mai dau atunci nişte detalii importante. Uite aici cincizeci de mărci să te mai pui la punct. Mi le dai înapoi după ce te instalezi în Breslau.

BERLIN, TOT 5 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Anwaldt a fost punctual. Era curat, bărbierit şi – cel mai important lucru – treaz. Se îmbrăcase într-un costum nou, uşor, de un bej-deschis, cu o cravată asortată. Avea o servietă uzată şi o umbrelă. Pălăria, pusă cam strâmb, îi dădea aerul unui actor american de care Grappersdorff n-auzise.

— Bine. Acum arăţi mai ca lumea. Comisarul se apropie de fostul său angajat şi îl mirosi. Răsuflă!

Anwaldt făcu întocmai.

— Nici măcar o bere? Lui von Grappersdorff nu-i venea să creadă.

— Nu, niciuna.

Comisarul îl luă de braţ şi începură să meargă pe peron. Locomotiva scotea nori de abur.

— Ascultă-mă cu atenţie. Nu ştiu ce vei avea de făcut în Breslau, dar misiunea e sigur grea şi periculoasă. Răsplata pe care o vei primi va fi aşa de mare că nu va mai trebui să munceşti în viaţa ta. Ai să poţi să bei până mori, dar cât stai în Breslau, nicio picătură... S-a-nţeles? Von Grappersdorff râse din toată inima. Trebuie să recunosc că l-am avertizat pe Mühlhaus, vechiul meu prieten din Breslau, de năravul ăsta al tău. Dar a insistat, nu ştiu de ce. Poate a auzit c-ai făcut treabă bună în alte cazuri. Dar să trecem la subiect. Ai să fii singur în compartiment. Simte-te bine. Uite şi un cadou de despărţire de la prietenii tăi. Te va ajuta să-ţi treacă mahmureala.

Făcu semn cu degetul. O brunetă voluptuoasă, cu o pălărie nostimă, se apropie de ei. Ea îi dădu lui Anwaldt o bucată de hârtie.

— Sunt un cadou de la prietenii tăi. Ai grijă şi mai vino la Berlin din când în când.

Anwaldt se uită în jur şi, dincolo de chioşcul cu îngheţată şi limonadă îşi văzu colegii râzând, strâmbându-se şi făcând gesturi vulgare. Era stânjenit. Ca şi fata, de altfel.

BRESLAU, VINERI, 6 IULIE 1934
ORA CINCI ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZĂ

Şeful Secţiei Omucideri, Eberhard Mock, se pregătea să plece la Sopot, unde voia să-şi petreacă o vacanţă de două zile. Trenul pleca peste două ore, aşa că nu era de mirare că domnea o dezordine grozavă în apartamentul său. Soţia lui Mock se simţea ca un peşte în apă. Blonda cea scundă şi corpolentă le dădea servitorilor ordine scurte pe un ton ridicat. Mock stătea plictisit într-un fotoliu şi asculta radioul. Tocmai căuta alt post când a sunat telefonul.

— Aici reşedinţa baronului von der Malten, se auzi vocea lui Matthias, majordomul. Baronul vă aşteaptă, domnule inspector, cât mai repede cu putinţă.

Continuând să caute alt post, comisarul spuse pe un ton calm:

— Ia ascultă, lacheule, dacă baronul vrea să mă vadă, să-şi mute fundul aici „cât mai repede cu putinţă”, pentru că tocmai plec în vacanţă.

— Mă aşteptam să reacţionezi aşa, Eberhard. Mock auzi în receptor vocea profundă şi rece a baronului. Am prevăzut asta şi, fiindcă eu am respect pentru timp, am aşezat lângă aparat o carte de vizită cu un

număr de telefon. Mi-a fost tare greu să pun mâna pe ea. Dacă nu vii imediat, o să formez numărul. Nu vrei să ştii pe cine am să sun?

Mock îşi pierdu brusc interesul pentru marşurile transmise la radio. Îşi plimbă un deget peste aparatul de radio şi murmură:

— Vin imediat.

După un sfert de oră, era deja pe Eichen-Allee. Fără să-l salute, trecu pe lângă bătrânul majordom, care stătea în prag – drept ca un stâlp – şi mormăi:

— Ştiu unde e biroul baronului!

Amfitrionul lui stătea în uşă, îmbrăcat într-un halat lung cu picăţele şi încălţat cu papuci din piele deschisă la culoare. Sub gulerul descheiat al cămăşii, avea un fular de mătase. Zâmbea, dar ochii îi erau foarte trişti. Faţa slabă, brăzdată de riduri parcă îi luase foc.

— E o mare onoare pentru noi că Excelenţa Voastră şi-a dat osteneala să treacă pe aici, zise el, schimonosindu-şi faţa într-un zâmbet glumeţ, însă, pe neaşteptate, deveni serios. Hai, vino. Ia loc, fumează o ţigară şi nu pune întrebări!

— Am să pun totuşi una. Se vedea de la o poştă că Mock era furios. Cui aveai de gând să-i telefonezi?

— O să încep cu asta. Dacă nu veneai, l-aş fi sunat pe Udo von Woyrsch, comandantul SS din Breslau. Este nobil, dintr-o familie de vază, oarecum înrudit prin căsătorie cu neamul von der Malten. M-ar fi ajutat cu siguranţă să ajung la noul şef al Gestapoului, Erich Kraus. Nu ştiai... von Woyrsch e în toane foarte bune de o săptămână. Şi-a scos şi el cuţitul în „noaptea cuţitelor lungi" şi şi-a nimicit duşmanii atât de demni de dispreţ: Helmuth Brückner, Hans Paul von Heydenbreck şi încă vreo câţiva din SS. Dar vai, ce nenorocire i s-a întâmplat craiului nostru, mare cuceritor al inimilor de băieţi, Edmund Heines! SS-ul l-a asasinat în frumoasa comună bavareză Bad Wiessee. Şi nici nu l-au scos din patul vreunui neică nimeni, ci chiar din cel al şefului S.A., Ernst Röhm însuşi, care, nu după mult timp, a avut aceeaşi soartă cu iubitul său... Şi oare ce i s-a întâmplat unui om atât de plin de viaţă cum era scumpul tău Piontek, de-a ajuns să se spânzure la el în grădină? Se pare că scumpei sale neveste i-au fost arătate nişte fotografii în care bătrânul Walter, cu un turban pe cap, făcea cu o fetiţă de nouă ani ceea ce anticii numeau dragoste lesbiană. Dacă nu-şi lua singur viaţa, puii noştri de lup din *Cămăşile Brune* de pe Neudorfstrasse tot i-ar fi venit de hac.

Baronul, mare amator de Homer, adora istoria. Dar, de această dată, trecutul nu era decât un preambul.

— O să-ţi pun o întrebare scurtă şi succintă: vrei să-i arăt lui Kraus documentele pe care le am şi din care reiese clar că şeful Secţiei Omucideri a fost francmason? Răspunde prin „da" sau „nu". Ştiai că şeful Gestapoului, numit abia acum câteva zile, încearcă din răsputeri să-şi dovedească sieşi şi superiorilor săi de la Berlin că decizia lor a fost corectă? Avem acum, în Gestapo, un om care e mai hitlerist decât Hitler însuşi. Vrei ca Hitler din Breslau să afle întreg adevărul despre cariera ta?

Mock începu să se foiască pe scaun. Ţigara scumpă îi lăsă dintr-odată un gust acru în gură. Ştiuse de un timp de atacul plănuit asupra lui Röhm şi a adepţilor săi din Silezia, dar, bucurându-se în sinea sa, le interzisese oamenilor lui să intervină în vreun fel. „Lasă-i să se omoare între ei, nenorociţii naibii," îi spusese singurului om din poliţie în care avea încredere. Iar el însuşi le oferise cu plăcere celor din SS o serie de fotografii compromiţătoare. A vrut să închine o cupă de şampanie în cinstea morţii lui Piontek, Heines şi Brückner, dar, când ridică paharul pentru un toast solitar, îi înţepeni braţul. Îşi dăduse seama că ticăloşii făcuseră o epurare în propriile rânduri, dar tot erau la conducere. Şi că acestor sinistre exemplare le vor urma altele, şi mai nemernice. Erich Kraus era cel mai crud dintre toţi hitleriştii pe care îi cunoscuse.

— Nu-mi răspunde, biet cizmar din Waldenburg, zdreanţă, mediocritate ce eşti! Chiar şi felul în care reciţi din Horaţiu are fineţea unei copite. *Ne ultra crepidam*.[23] N-ai băgat în seamă avertismentul şi ne-ai minţit în faţă. De dragul carierei tale. Ai părăsit loja. Ai făcut pe ascuns servicii Gestapoului. Nu mă întreba de unde ştiu şi asta... Desigur, şi chestia asta tot pentru carieră ai făcut-o. Dar fiica mea ţi-a servit cel mai bine în carieră. Îţi aduci aminte – aceeaşi fiinţă care alerga şchiopătând să te întâmpine. Îţi aminteşti ce mult te plăcea? „Dragă Herr Ebi"... aşa îţi spunea când te vedea.

Mock se ridică în picioare pe neaşteptate.

— Ce vrei? Ţi-am dat deja criminalul pe mână. Vorbeşte cum ai promis, „pe scurt şi succint" şi abţine-te de la discursuri demne de Cicero!

Von der Malten nu spuse nimic, ci se duse la birou şi scoase dintr-un

[23] Vezi-ţi de treaba ta *(lat.)*.

sertar o cutie cu bomboane de ciocolată Wiener. O deschise şi i-o puse lui Mock sub nas. Un scorpion era prins cu un ac de catifeaua roşie. Lângă el era un cartonaş albastru cu versurile în coptă despre moarte pe care le ştia deja. Dedesubt scria în germană: „Suferinţa îţi este încă prea mică." Am găsit asta în birou.

Mock se uită la modelul geocentric al Pământului şi spuse, mai calm acum:

— Nu lipsesc psihopaţii din oraşul nostru. Şi, în mod sigur, nu lipsesc nici printre servitorii tăi – cine ar putea pătrunde într-o reşedinţă atât de bine păzită?

Baronul îşi făcea de lucru cu un cuţit de tăiat hârtie. Deodată, îşi întoarse privirea spre fereastră.

— Vrei să vezi cu ochii tăi ca să crezi? Chiar vrei să te uiţi la *dessous*-ul fiicei mele? L-am păstrat. Era în cutia asta, lângă scorpion şi bilet.

Mock îşi aminti, desigur, că lenjeria intimă a Mariettei lipsea de la locul crimei. Din această cauză îi spusese unuia dintre oamenii lui să-i verifice pe toţi fetişiştii din ţinut.

Von der Malten puse cuţitul deoparte şi spuse cu o voce care tremura de furie:

— L-am terminat pe „criminalul" din celulă, tipul pe care mi l-ai dat pe mână... Nebunul ăla de evreu bătrân... Nu există decât un singur om pe lume pe care să-l urăsc mai mult decât pe tine: adevăratul criminal. Ai să faci tot ce-ţi stă în putinţă, Mock, ca să-l găseşti pe criminalul ăla. Nu... nu... nu tu personal. Altcineva va conduce noua anchetă. Cineva din afară, pe care nicio gaşcă din Breslau să nu-l poată influenţa. În afară de asta, voi l-aţi prins deja pe criminal... Cum ar fi să-l căutaţi din nou? Ai putea să-ţi pierzi postul şi medalia...

Baronul se aplecă peste birou, ajungând la câţiva centimetri de faţa lui Mock, pe care îl învălui cu respiraţia sa urât mirositoare.

— Mă ajuţi sau îţi distrug cariera? Promiţi să faci tot ce-ţi spun sau îi sun pe von Woyrsch şi pe Kraus?

— Te ajut, dar nu ştiu cum. Ce trebuie să fac? răspunse Mock fără să ezite.

— Asta-i prima întrebare inteligentă pe care mi-o pui. Vocea baronului încă tremura de furie. Vino în salon. O să te prezint cuiva.

* * *

Nu deschise bine baronul uşa de la salon, că se şi ridicară cei doi

bărbaţi care şezuseră la o masă. Bărbatul nu prea înalt, cu păr negru şi cârlionţat, arăta ca un adolescent prins de părinţi uitându-se la fotografii pornografice. Celălalt, mai tânăr, zvelt, cu părul castaniu-roşcat, avea în ochi aceeaşi expresie obosită şi satisfăcută pe care şi-o văzuse şi Mock în oglindă în dimineţile de sâmbătă.

— Inspectore, i se adresă baronul lui Mock. Să ţi-i prezint pe doctorul Georg Maass şi pe detectivul de la Poliţia din Berlin, Herbert Anwaldt. Doctorul Maass e o figură ilustră a Universităţii din Königsberg şi un eminent semitolog şi istoric, iar detectivul Anwaldt e specialist în crime de natură sexuală. Dragii mei domni, acesta e şeful Secţiei Omucideri din cadrul Poliţiei din Breslau, inspectorul Eberhard Mock.

Bărbaţii se salutară dând din cap, după care – urmând exemplul baronului – se aşezară. Amfitrionul continuă pe un ton ceremonios:

— Sunt convins că veţi fi trataţi cu cea mai mare consideraţie, iar comisarul vă da tot ajutorul posibil. Dosarele şi bibliotecile vă vor sta la dispoziţie. Inspectorul a încuviinţat din toată inima să-l angajeze – de mâine – pe detectivul Anwaldt în secţia pe care o conduce, ca însărcinat cu afaceri speciale. Nu-i aşa, inspectore? Mock, uimit de cuvântul „consideraţie", înclină din cap afirmativ. Detectivul Anwaldt, având acces la orice dosare sau informaţii, va începe o anchetă strict secretă în cazul asasinării fiicei mele. Am omis ceva, inspectore?

— Nu, nu ai omis nimic, baroane, îi confirmă Mock, gândindu-se cum o să potolească furia nevesti-sii când avea să afle că-şi va petrece singură primele zile de vacanţă.

BRESLAU, SÂMBĂTĂ, 7 IULIE 1934
ORA OPT DIMINEAŢA

Breslau era cotropit de o căldură sufocantă. Depresiunea în care se afla oraşul se cocea în aerul arzător. Vânzătorii de limonadă stăteau sub umbrele de soare pe la colţuri de stradă, în magazine sau în locurile închiriate pentru negoţul lor. Nu mai trebuiau să facă reclamă la marfă. Angajaseră cu toţii ajutoare care le aduceau găleţi cu gheaţă din depozite. Făcându-şi vânt tot timpul, o mulţime de oameni transpiraţi umpleau cafenelele şi cofetăriile de pe eleganta Gartenstrasse. Instrumentiştii din fanfară, uzi leoarcă de sudoare, cântau marşuri şi valsuri în Liebichshöhe unde, la umbra castanilor şi

platanilor, cei din clasa de mijloc, obosiţi după o săptămână de muncă, respirau aerul îmbâcsit. Scuarurile şi parcurile erau pline de bătrâni care jucau skat şi de dădace nervoase care încercau să-i potolească pe copiii peste măsură de agitaţi de la căldură. Elevii care nu plecaseră încă în vacanţă, uitaseră de mult de sinus şi cosinus sau de *Hermann şi Dorothea*[24] şi organizau concursuri de înot în Bürgerwerder. Lumpenproletariatul de pe străduţele sărăcăcioase şi murdare din jurul Ringului se tolănise în pragul caselor sau prin canale. Tinerii organizau vânători de şobolani, animale care mişunau în număr mare printre pubele. La ferestre atârnau jalnic cearşafuri ude. Breslau abia răsufla sub povara arşiţei. Producătorii şi vânzătorii de îngheţată şi limonadă îşi frecau mâinile. Fabricile de bere lucrau la foc continuu. Herbert Anwaldt îşi începea ancheta.

* * *

Poliţiştii stăteau în sala de şedinţe fără vestoane pe ei, cu cămăşile deschise la nasturele de sus. Singura excepţie o constituia aghiotantul lui Mock, Max Forstner, care – deşi asuda în costumul său prea strâmt şi cu guler tare – nu-şi permitea să dea nici măcar o vagă impresie de detaşare. Ceilalţi nu-l prea înghiţeau. Motivele acestei antipatii erau aroganţa şi maliţiozitatea cu care îşi trata subordonaţii, în doze mici, dar virulente. Ba îi critica unuia pălăria pentru că nu era la modă, ba se lua de altul că nu e bine bărbierit sau avea cravata pătată, sau îi dojenea pentru alte fleacuri, care – în opinia sa – nu cadrau cu imaginea unui poliţist. Dar căldura din această dimineaţă îl lăsase fără argumente în orice eventuală dispută referitoare la ţinuta subordonaţilor săi.

Uşa se deschise şi intră Mock, împreună cu un bărbat zvelt de vreo 30 de ani, cu părul castaniu-roşcat. Nou-venitul arăta ca un om care nu dormea niciodată atât cât trebuia. Îşi reţinea căscatul, dar ochii lăcrimoşi îl dădeau de gol. Forstner strâmbă din nas la vederea costumului bej-deschis.

Ca de obicei, Mock îşi aprinse mai întâi o ţigară, gest pe care îl făcură apoi aproape toţi subordonaţii săi.

— Bună dimineaţa, domnilor. Acesta e noul nostru coleg, detectivul Herbert Anwaldt, care a lucrat până acum la Poliţia din Berlin, dar de

[24] Poem epico-idilic scris de Johann Wolfgang von Goethe între anii 1796 şi 1797 *(n.trad.).*

astăzi este însărcinatul cu afaceri speciale al acestei secţii şi conduce o anchetă. Răspunde de rezultatele acesteia numai în faţa mea. Vă rog să-i satisfaceţi orice cerere cu tot zelul. Pe durata acestei anchete, detectivul Anwaldt este ca şi superiorul vostru. Desigur, Forstner nu trebuie să se conformeze. Mock îşi stinse ţigara şi rămase o clipă tăcut; oamenii săi ştiau că urma cel mai important subiect al şedinţei. Domnilor, dacă instrucţiunile pe care vi le va da Anwaldt vă vor împiedica să vă continuaţi munca la cazurile în lucru, lăsaţi-le deoparte. Cazul noului nostru coleg este în momentul de faţă cel mai important. Asta-i tot, acum vă rog să vă întoarceţi la treabă.

* * *

Anwaldt se uită curios prin biroul lui Mock. Oricât încerca, nu vedea în acea încăpere nimic care să poarte o amprentă personală şi să spună ceva despre cel care o ocupa. Toate lucrurile erau puse la locul lor şi era atât de curat că părea aproape steril. Deodată, inspectorul strică ordinea perfectă – îşi scoase haina şi o trânti pe spătarul unui scaun. Între bretelele albastre, cu modelul lor original (femei goale care se lipeau una de alta într-o îmbrăţişare strânsă) se rotunjea mândră o burtă destul de proeminentă. Anwaldt, mulţumit că văzuse în sfârşit un om în carne şi oase, îi zâmbi. Mock nu observă; tocmai ceruse prin telefon două ceşti de ceai tare.

— Se pare că îţi potoleşte grozav setea când e aşa cald. Să vedem...

Îi oferi lui Anwaldt cutia cu trabucuri. Fără grabă şi cu meticulozitate, tăie capătul unuia cu un cleştişor. Secretarul lui Mock, Dietmar Krank, puse pe masă un ceainic şi câteva ceşti.

— Cu ce vrei să începi, Anwaldt?

— Domnule inspector-şef, aş avea o sugestie...

— Fără formalisme, te rog. Noi nu umblăm cu atâtea politeţuri ca baronul.

— Desigur, cum doriţi. Am stat toată noaptea trecută să citesc dosarele cazului. Aş vrea să ştiu cum vi se pare următorul raţionament: cineva a făcut din Friedländer un ţap ispăşitor, *ergo* acel cineva vrea să-l ascundă pe adevăratul făptaş. Poate că acea persoană este însuşi criminalul. Trebuie să găsesc persoana sau persoanele care i-au înscenat asta lui Friedländer, cu alte cuvinte pe cei care vi l-au băgat pe gât ca să-l mâncaţi cu fulgi cu tot. Aşa că o să încep cu baronul von Köpperlingk, pentru că el vi l-a indicat pe Friedländer. Anwaldt zâmbi pe furiş. Dar, apropo, cum de aţi putut crede că un om de 60 de ani a

reuşit – într-o jumătate de oră – să omoare un angajat al căilor ferate, apoi să întreţină relaţii sexuale cu două femei, lucru la care – nu e greu de presupus – victimele au opus rezistenţă? Iar pe urmă să le omoare pe amândouă şi să scrie pe perete ceva cu înfloriturі, să sară pe fereastră şi să dispară în ceaţă? Arătaţi-mi un tânăr de 20 de ani care e-n stare de aşa o ispravă.

— Dragul meu, făcu Mock, râzând. Îi plăceau naivitatea şi curajul lui Anwaldt. Epilepticii au adesea, după o criză, puteri excepţionale, chiar supranaturale. Tot acest comportament e rezultatul acţiunii unor hormoni misterioşi, despre care mi-a dat multe amănunte doctorul lui Friedländer. N-am niciun motiv să nu-l cred.

— Chiar aşa. Aveţi încredere în el. Dar eu nu am în nimeni. Trebuie să vorbesc cu doctorul ăsta. Poate că l-a pus cineva să vă povestească despre însuşirile astea extraordinare ale epilepticilor, care intră în transă ca dervişii şi alte asemenea... Anwaldt nu găsea cuvântul potrivit. Şi alte asemenea aiureli.

Mock luă încet o gură de ceai.

— Eşti foarte intransigent, tinere.

Anwaldt bău jumătate de ceaşcă dintr-o sorbitură. Voia cu orice preţ să-i arate inspectorului cât de stăpân pe el se simţea în chestii din acestea. Dar tocmai încrederea în sine îi lipsea. Chiar în acel moment se purta ca un băieţel care şi-a udat patul noaptea iar când se trezeşte de dimineaţă, nu mai ştie ce să facă. *(Am fost ales, eu sunt alesul. O să câştig o grămadă de bani.)* Termină de băut ceaşca de ceai.

— Aş vrea transcrierea interogatoriului lui Friedländer, vă rog să mi-o daţi. Încerca să pară hotărât.

— De ce ai nevoie de transcriere? Tonul lui Mock nu mai era amuzat. Lucrezi în poliţie de ani buni şi ştii că uneori trebuie să punem presiune pe persoana interogată. Transcrierea a fost periată. Mai bine îţi spun eu ce s-a întâmplat. La urma urmei, eu l-am interogat. Se uită pe fereastră şi începu să-i toarne tânărului o serie întreagă de baliverne. L-am întrebat dacă are un alibi. Nu avea. A trebuit să-l lovesc. *(Fără îndoială că tipul de la Gestapo, Konrad, l-a făcut repede să vorbească. Avea el metodele lui.)* Când l-am întrebat de hieroglifele cu care îşi umplea caietele alea groase ale lui, a râs şi mi-a zis că erau mesaje pentru fraţii care aveau să-l răzbune. *(Am auzit că respectivul Konrad taie tendoanele cu lama.)* A trebuit să fiu mai convingător. Le-am spus să o aducă pe fiică-sa. Asta a mers. S-a potolit imediat şi şi-a

recunoscut vinovăţia. Asta-i tot. *(Biata fată... Ce puteam să fac? A trebuit s-o dau pe mâna lui Piontek... A făcut-o dependentă de morfină şi a trimis-o în patul mai multor tipi de rang înalt.)*

— Şi aţi crezut ce vă spune un nebun? Ochii lui Anwaldt se măriră de uimire. Pe cine aţi supus unui asemenea şantaj?

Mock era sincer amuzat. Îşi luă atitudinea pe care ar fi avut-o Mühlhaus faţă de Anwaldt – aceea a unui bunic blând care îi dă o castană nepotului care bate câmpii.

— Nu e destul pentru tine? Un zâmbet sarcastic i se aşternu pe faţă. Aveam în faţa mea un nebun epileptic care, aşa cum afirmă doctorul, poate să facă minuni după o criză: nu avea alibi, doar nişte caiete cu însemnări ciudate. Dacă tu, având asemenea probe, tot o să-l mai cauţi pe criminal, n-o să termini niciodată ancheta. Sau poate că ai fost la fel de perspicace şi la Berlin, aşa că, într-un final, von Grappersdorff ţi-a făcut vânt în provincie?

— Inspectore, domnule, dar toate chestiile astea chiar v-au convins?

Mock îşi stăpâni intenţionat iritarea. Îi plăcea mult sentimentul pe care i-l dădea: că era în stare să-şi controleze emoţiile, dar şi să le dea frâu liber în orice clipă ar fi vrut.

— Conduci o anchetă sau îmi faci un profil psihologic? zbieră el. Dar nu-şi jucase bine cartea; nu-l speriase deloc pe Anwaldt. Mock n-avea de unde să ştie că răcnetele nu aveau efect asupra lui. Le auzise prea des în copilărie.

— Îmi pare rău, spuse detectivul. N-am vrut să vă jignesc.

— Uite ce e, fiule, zise Mock tolănindu-se în fotoliu şi jucându-se cu verigheta, dar făcându-i deja în gând profilul lui Anwaldt, dacă eram aşa sensibil, n-aş fi fost în stare să lucrez de aproape douăzeci şi cinci de ani în poliţie. Îşi dădu imediat seama că Anwaldt se prefăcea că e umil. Asta îl intrigă atât de mult, încât se hotărî să intre în acest joc subtil. Nu trebuia să-ţi ceri scuze. În felul ăsta ţi-ai arătat slăbiciunea. Am să-ţi dau un sfat: ascunde-ţi întotdeauna slăbiciunile şi fă-le cunoscute pe-ale altora. Aşa îi poţi prinde în capcană. Ştii ce înseamnă „să ai pe cineva la mână" sau „să ştii ce puncte vulnerabile are cineva"? Acestea pot fi jocul de cărţi sau simpatia exagerată pentru efebii cu un corp armonios sau, de ce nu, originile evreieşti. Profitând de aceste vulnerabilităţi, am triumfat eu de nenumărate ori.

— Iar acum aţi putea să-mi folosiţi slăbiciunea împotriva mea. Să mă prindeţi în „ghearele fricii".

— Şi de ce aş face-o?

Anwaldt încetă să mai pară umil. Conversaţia îi făcea multă plăcere. Se simţea ca şi cum ar fi fost reprezentatul unei discipline ştiinţifice rare, care se întâlneşte, pe neaşteptate, cu un monstru sacru al aceleiaşi ştiinţe într-un tren, străduindu-se să nu numere staţiile care se succed inexorabil.

— De ce? Pentru că am reluat o anchetă pe care aţi încheiat-o cu atâta succes. *(Din câte ştiu, ai avansat spectaculos în carieră datorită acestei anchete.)*

— Atunci vezi-ţi de anchetă şi nu face disecţii psihologice pe mine! Mock hotărâse să-şi iasă un pic din fire a doua oară.

Anwaldt îşi făcu vânt un timp cu un număr din *Breslauer Zeitung.* În cele din urmă, riscă o remarcă:

— Asta şi fac. Începând cu dumneavoastră.

Râsul sănătos al lui Mock răsună în cameră. Anwaldt îi ţinu isonul cu timiditate. Forstner asculta la uşă – dar degeaba.

— Îmi placi, fiule, zise Mock, terminându-şi ceaiul. Dacă ai vreo problemă, sună-mă oricând, noapte sau zi. Am câte un „punct vulnerabil" pentru aproape toţi din oraş.

— Dar mie nu mi-aţi găsit unul? Anwaldt îşi puse în portmoneu eleganta carte de vizită.

Mock se ridică în picioare, făcând un gest care însemna că această conversaţie se terminase din punctul lui de vedere.

— Şi uite de-asta încă te plac.

BRESLAU, TOT 7 IULIE 1934
ORA CINCI DUPĂ-AMIAZĂ

În afară de bucătărie, biroul lui Mock era singura încăpere din apartamentul său de cinci camere din Rehdigerplatz nr. 1, ale cărei ferestre dădeau spre nord. Doar acolo te puteai bucura de o răcoare plăcută în timpul verii. Inspectorul-şef tocmai îşi terminase prânzul adus de la restaurantul *Grajecka* de vis-à-vis. Stătea la birou şi îşi bea berea *Haselbach* rece, pe care o luase din cămară cu puţin timp înainte. Ca de obicei după ce lua masa, fuma şi citea o carte luată la întâmplare din bibliotecă. De data aceasta, dăduse peste o lucrare a unui autor interzis: *Psihopatologia vieţii cotidiene,* de Sigmund Freud. Citea paragraful despre cum inconştientul îţi dictează să te exprimi aşa cum

n-ai vrea şi se adâncea pe nesimţite într-un somn pe care şi-l dorea de mult, când îşi aminti că îi spusese lui Anwaldt „fiule" în acea zi. Îl luase gura pe dinainte, lucru care, în vorbirea lui Mock, era extrem de neobişnuit. Se considera un om foarte rezervat şi, sub influenţa lui Freud, credea că tocmai atunci când te ia gura pe dinainte ţi se dezvăluie nevoile şi dorinţele ascunse. Cel mai scump vis al său era să aibă un fiu. Divorţase de prima nevastă după patru ani de căsnicie, când îl înşelase cu un servitor, pentru că nu mai putea să suporte reproşurile din ce în ce mai violente pe care i le făcea el din cauză că era stearpă. După aceea avusese mai multe amante. Dacă măcar una dintre ele ar fi rămas gravidă, s-ar fi căsătorit cu ea fără nicio ezitare. Din păcate, şirul de amante l-a părăsit pe posomorâtul nevrotic, şi-au găsit alţi bărbaţi şi au creat nişte hoarde mai mult sau mai puţin fericite. Toate au avut copii. Mock, pe atunci de 40 de ani, încă nu credea că e infertil, aşa că a continuat să caute o femeie care să-i dăruiască un fiu. În cele din urmă a găsit o fostă studentă la medicină, pe care o dezmoştenise familia pentru că făcuse un copil din flori. Fata fusese exmatriculată de la universitate şi devenise amanta unui misit bogat. Mock o interogase într-un caz în care era implicat şi misitul. După câteva zile, Inga Martens s-a mutat în apartamentul de pe Zwingerstrasse, pe care îl închinase Mock, iar după ce poliţistul îi prinsese „punctul vulnerabil", misitul s-a mutat de bună voie la Liegnitz şi şi-a uitat amanta. Mock era fericit. Venea la Inga în fiecare dimineaţă la micul dejun, după ce înota în forţă în piscina de lângă casa ei. După trei luni, era în culmea fericirii: Inga rămăsese însărcinată. Mock a luat decizia de a se căsători a doua oară; ajunsese să creadă în vechiul dicton latin – *amor omnia vincit.* După câteva luni, Inga s-a mutat din Zwingerstrasse şi a dat naştere celui de-al doilea copil al profesorului ei, doctorul Karl Meissner, care, între timp, divorţase şi se însurase cu ea. Mock şi-a pierdut încrederea în dragoste. A încetat să-şi mai facă iluzii şi s-a căsătorit cu o daneză bogată, fără copii, ce-a de-a doua şi ultima lui soţie.

Amintirile inspectorului-şef au fost întrerupte de ţârâitul telefonului. S-a bucurat să audă vocea lui Anwaldt.

— Profit de amabila dumneavoastră invitaţie de a vă suna oricând. Am o problemă cu Weinsberg. Acum îşi spune Winkler şi pretinde că nu ştie nimic despre Friedländer. Nu a vrut să stea de vorbă cu mine şi aproape şi-a asmuţit câinii asupra mea. Nu aveţi nimic despre el?

Mock se gândi un minut întreg.

— Cred că da, dar nu pot să-ţi spun la telefon. Vino, te rog, la mine peste o oră, la adresa Rehdigerplatz nr. 1, ap. 6.

Aşeză receptorul în furcă şi formă numărul lui Forstner. Îi puse două întrebări şi ascultă răspunsurile lui detaliate. După o clipă, telefonul începu din nou să sune. Vocea lui Erich Kraus avea două intonaţii opuse: şeful Gestapoului întreba şi ordona totodată.

— Mock, cine mai e şi Anwaldt ăsta şi ce naiba face aici?

Eberhard nu-i suporta tonul arogant. Piontek îl rugase întotdeauna aproape umil să-i dea informaţii, chiar dacă ştia că Mock nu putea să-l refuze, pe când Kraus i le cerea într-un mod brutal. Deşi nu lucra în Breslau decât de o săptămână, era deja profund antipatizat de către mulţi oameni pentru lipsa lui de tact. „Un *parvenu* din Frankenstein şi un fanatic," – şuşoteau aristocraţii din Breslau, atât cei de sânge, cât şi cei de spirit.

— Ce faci, ai adormit?

— Anwaldt este agent al Abwehr-ului[25], zise Mock, care se pregătise să răspundă la întrebările referitoare la noul detectiv. Ştia că un răspuns sincer ar putea fi foarte periculos pentru berlinez. Acest răspuns îl proteja pe Anwaldt, deoarece şeful Abwehr-ului din Breslau, aristocratul din Silezia Rainer von Hardenburg, îl detesta pe Kraus. Se ocupă cu deconspirarea serviciilor secrete poloneze din Breslau.

— De ce ai nevoie de el? De ce nu te-ai dus în vacanţă, aşa cum intenţionai?

— M-a reţinut o chestiune personală.

— Ce anume?

Kraus preţuia, mai presus de toate, marşurile militare şi viaţa de familie. Mock simţea repulsie pentru acest om care îşi spăla cu meticulozitate mâinile de sângele deţinuţilor pe care îi tortura el însuşi, pentru ca mai târziu să se aşeze la masă cu întreaga familie. În a doua sa zi de serviciu, Kraus omorâse în bătaie un deţinut căsătorit care nu voise să spună unde se întâlnea cu amanta, o angajată a Consulatului Poloniei. Mai târziu, se lăudase în faţa întregii conduceri a poliţiei cu faptul că ura infidelitatea conjugală.

Mock trase o gură de aer şi ezită, apoi spuse:

— Am rămas în oraş din cauza unei prietene... Dar, te rog, să fii

[25] Serviciul de spionaj al armatei *(n.trad.).*

discret... Ştii cum e...

— Pfui, făcu Kraus. Eu *nu* ştiu cum e.

Gestapovistul trânti receptorul cu putere. Mock se duse la fereastră şi se uită lung la castanul plin de praf, ale cărui frunze nu se mişcau deloc, pentru că nu adia nici cea mai vagă boare. Sacagiul le vindea celor din bloc lichidul dătător de viaţă, copiii se fugăreau şi ţipau pe terenul de joacă aparţinând şcolii comunităţii evreieşti şi ridicau nori de praf. Mock era oarecum iritat. Ar fi vrut să se odihnească, dar nici acasă nu avea parte de linişte după atâtea ore de muncă. Puse tabla de şah pe birou şi luă în mână *Capcane în şah* de Überbrand. Când combinaţiile îl absorbiseră într-o asemenea măsură încât uitase de căldură şi oboseală, sună cineva la uşă. *(La naiba, trebuie să fie Anwaldt. Sper că ştie să joace şah.)*

Anwaldt era pasionat de şah. Aşa că nu a fost de mirare că el şi Mock au stat în faţa tablei până în zori, bând cafea şi limonadă. Mock, care făcea pronosticuri chiar şi la cele mai simple mutări, a pus pariu că rezultatul ultimului joc va prevesti succesul anchetei conduse de Anwaldt. A şasea şi ultima partidă a durat de la două la patru dimineaţa. S-a terminat remiză.

BRESLAU, DUMINICĂ, 8 IULIE 1934
ORA NOUĂ DIMINEAŢA

Mock şi-a parcat Adlerul negru în faţa clădirii sărăcăcioase de pe Zietenstrasse, în care locuia Anwaldt. Detectivul îl auzi claxonând tocmai când cobora scările. Cei doi bărbaţi şi-au dat mâna. Mock o luă pe Seydlitzstrasse, trecu de enorma clădire a Circului Busch, viră la stânga, traversă Sonnemplatz şi se opri în faţa tipografiei naziste de pe Sonnenstrasse. Coborî din maşină, intră în clădire şi ieşi repede, cu un pachet mic sub braţ. Întoarse imediat şi acceleră ca să mai mişte măcar puţin aerul cald şi îmbâcsit din maşină. Era nedormit şi tăcut. Au luat-o pe sub viaduct şi au ajuns pe lunga şi frumoasa Gabitzstrasse. Anwaldt se uita cu interes la bisericile pe lângă care treceau, iar Mock îi spunea tot ce ştia despre ele: prima era o capelă iezuită, care arăta ca şi cum ar fi fost parte din clădirea alăturată, urma noua biserică închinată lui Iisus, după care cea închinată Sf. Charles Boromeus, construită recent, într-un stil gotic stilizat. Mock conducea repede, depăşind tramvaiele de pe patru linii diferite. Trecu de cimitirul municipal, tăie

Menzelstrasse şi Kürassier Allee şi parcă în faţa barăcilor de cărămidă ale gărzilor de pe Gabitzstrasse. Aici, în clădirea modernă de la nr. 158, un apartament spaţios şi confortabil era ocupat de către doctorul Hermann Winkler, până de curând Weinsberg. Cazul Friedländer îi schimbase viaţa în bine. Îngerul care înlesnise această transformare fusese Hauptsturmführer Walter Piontek. Începuturile relaţiei lor nu fuseseră deloc de bun augur. Într-o seară de mai, în anul 1933, Piontek dăduse buzna în fostul său apartament, îl abuzase cu brutalitate şi, apoi, pe un ton duios, îi prezentase alternativele: sau declara convingător în ziare că Friedländer se transforma în monstrul lui Frankenstein după crizele de epilepsie, sau va muri. Când doctorul ezitase, Piontek adăugase că, dacă îi accepta propunerea, situaţia sa financiară se va îmbunătăţi considerabil. Aşa că Weinsberg spusese „da", iar viaţa lui chiar că se schimbase. Datorită lui Piontek doctorul dobândise o nouă identitate şi, în fiecare lună, i se depunea o sumă în contul companiei „Eichborn şi Co.", care sumă – deşi nu foarte mare – îl bucura pe austerul Weinsberg. Din păcate, această *dolce vita* nu durase mult. Cu câteva zile în urmă, actualul Winkler citise în ziare despre moartea lui Piontek. În aceeaşi zi, i-a făcut o vizită Gestapoul şi a anulat înţelegerea făcută cu generosul Hauptsturmführer. Când încercase să protesteze, unul dintre gestapovişti, o brută grasă, i-a rupt degetele de la mâna stângă, pretinzând că urmează ordinele şefului său. După acea vizită, doctorul îşi cumpărase doi dogi enormi, renunţase la banii Gestapoului şi încercase să se dea la fund.

Mock şi Anwaldt se traseră înapoi când auziră câinii lătrând şi urlând în dosul uşii lui Winkler.

— Cine e? auziră ei prin uşa întredeschisă cât mai puţin cu putinţă.

Mock se limită să-şi arate legitimaţia – orice cuvânt al lui ar fi fost acoperit de gălăgia făcută de câini. Winkler linişti dogii cu dificultate, le puse lesele şi îşi invită musafirii nepoftiţi în salon. Aici, ca la comandă, îşi aprinseră amândoi câte o ţigară şi se uitară de jur împrejur prin camera care părea mai degrabă birou decât salon. Winkler, un roşcovan de înălţime medie, în jur de 50 de ani, era un exemplu clasic de burlac pedant. În loc de pahare şi carafe, pe bufet erau puse dosare legate în pânză. Pe cotorul fiecăruia era scris îngrijit numele pacientului. Lui Anwaldt îi trecu prin minte că mai degrabă s-ar prăbuşi blocul modern în care locuia doctorul decât să-şi schimbe locul vreunul dintre dosare. Mock întrerupse tăcerea:

— Câinii i-ai luat să te apere? întrebă el cu un zâmbet, arătând înspre dogii danezi strânşi unul în altul pe jos, care se uitau la străini cu neîncredere. Winkler îi legase de masa masivă de stejar.

— Da, i-o întoarse sec doctorul, strângându-şi halatul de baie în jurul corpului. Ce vă aduce aici în dimineaţa asta de duminică?

Mock ignoră întrebarea şi îi zâmbi afabil.

— Să te apere... Da, da... De cine? Poate de tipii ăia care ţi-au rupt degetele?

Doctorul era tulburat şi, cu mâna cea sănătoasă, îşi luă o ţigară. Anwaldt îi dădu un foc. După felul în care trăgea din ea, se vedea că era una dintre puţinele ţigări pe care le fumase la viaţa lui.

— Ce vreţi de la mine?

— Ce vreţi? Ce vă aduce aici? îl imită Mock pe Winkler, apoi se apropie brusc la o oarecare distanţă de câini şi zbieră:

— Eu pun întrebări aici, Weinsberg!

Doctorul abia îi ţinu pe câini, care se repeziseră mârâind la poliţist, mai să dărâme masa de care erau legaţi. Mock se aşeză, aşteptă o clipă, după care continuă calm:

— N-am să-ţi pun întrebări, Weinsberg. Am să-ţi spun, în schimb, ce vrem de la tine. Să ne pui la dispoziţie toate însemnările şi materialele tale referitoare la Isidor Friedländer.

Doctorul începu să tremure, în ciuda valurilor de căldură aproape tangibilă care se revărsau în cameră.

— Nu le mai am. I le-am dat pe toate lui Hauptsturmführer Walter Piontek.

Mock se uită cu atenţie la el. După un minut, îşi dădu seama că Weinsberg minte. Îşi privea prea des mâna bandajată. Aceasta putea să însemne fie „şi tipii ăştia vor începe să-mi rupă degetele", fie „o, Doamne, ce-o să se întâmple dacă se întorc cei de la Gestapo şi îmi cer documentele astea?" Mock se gândi că a doua alternativă era mai aproape de adevăr. Puse pe masă pachetul luat de la tipografie. Winkler îl deschise şi începu să răsfoiască broşura încă nelegată. Îşi plimbă un deget descărnat pe una dintre pagini. Păli.

— Da, Winkler, eşti şi tu pe listă. Asta-i singura probă pe care o deţin până acum. Pot să iau legătura cu editorul broşurii ăsteia şi să-i spun să-ţi scoată numele cel vechi sau nou de pe listă. Oare s-o fac, Weinsberg?

* * *

Temperatura din maşină era cu câteva grade mai mare decât cea de afară, asta însemnând 35° C. Anwaldt îşi aruncă haina şi o cutie mare de carton învelită în hârtie verde pe bancheta din spate. Deschise cutia, înăuntru erau notiţe, articole şi un disc de gramofon cam zgâriat. Pe capacul cutiei scria: „Cazul I. Friedländer: potenţială epilepsie."

Mock îşi şterse transpiraţia de pe frunte, anticipând întrebarea lui Anwaldt:

— Este o listă de doctori, infirmiere, paramedici, moaşe şi alţi slujitori ai lui Hipocrate, toţi de origine evreiască. Va apărea în curând.

Anwaldt se uită la unul dintre ultimele nume. Doctor Hermann Winkler, Gabitzstrasse nr. 158.

— Puteţi să-i scoateţi numele de pe listă?

— Nici n-am de gând să încerc. Mock urmări cu privirea două fete care mergeau pe lângă zidul cel roşu al barăcilor. Sacoul său deschis la culoare avea două pete la subţiori. Crezi că risc eu să mă cert cu şeful SS, Udo von Woyrsch şi cu cel al Gestapoului, Erich Kraus, pentru un impostor care a îndrugat nişte prostii prin ziare?

Văzu clar sarcasmul din privirea lui Anwaldt.

— Trebuie să recunoaşteţi că prostiile astea nu v-au făcut deloc rău în carieră.

IV

BRESLAU, ÎN ACEEAŞI DUMINICĂ DE 15 IULIE 1934 LA AMIAZĂ

Anwaldt stătea în laboratorul poliţiei, studiind materialele lui Weinsberg, şi devenind din ce în ce mai convins de existenţa fenomenelor paranormale. Îşi amintea de sora Elisabeth de la orfelinat. Acea persoană minionă şi modestă, cu un zâmbet cuceritor, provocase, în mod inexplicabil, unele incidente alarmante în orfelinat. Doar în timpul şederii ei în instituţie – niciodată înainte sau după aceea – fuseseră procesiuni de oameni tăcuţi, în pijamale, care mărşăluiau în toiul nopţii, boilerele din fontă de la toalete cădeau şi se spărgeau, o siluetă întunecată se aşeza la pianul din sala de festivităţi iar telefonul suna în fiecare zi exact la aceeaşi oră. După ce plecase sora Elisabeth, deşi la propria ei cerere, misterioasele incidente încetaseră.

Din însemnările lui Weinsberg – alias Winkler – se părea că Friedländer se deosebea de sora Elisabeth prin faptul că nu provoca anumite evenimente sau situaţii, ci le prevedea. În starea de după o criză de epilepsie, scotea cinci sau şase cuvinte, pe care le tot repeta ca pe un refren. Doctorul Weinsberg fusese de faţă la douăzeci şi cinci de asemenea episoade, din care îşi notase douăzeci şi trei şi înregistrase două pe gramofon. Analizase cu atenţie materialul adunat şi îşi prezentase rezultatele în al 20-lea număr al revistei anuale *Zeitschrift für Parapsychologie und Metaphysik.* Articolul său era intitulat „Previziunile tanatologice al lui Isidor F.”. Anwaldt avea în faţă o copie a articolului. Trecu repede peste introducere şi citi cu atenţie argumentele lui Weinsberg.

> «S-a stabilit fără umbră de îndoială că acele cuvinte pe care le răcneşte pacientul sunt din ebraica veche. Aceasta este concluzia la care a ajuns semitologul din Berlin, prof. Arnold Schorr, după trei luni de cercetări. Expertiza lui lingvistică stabileşte acest lucru în mod irefutabil. Am inclus în materiale opinia domniei sale, pe care o pot pune la dispoziţia celor interesaţi. Mesajele profetice ale acestui om bolnav se pot împărţi în două elemente: un nume scris codat şi împrejurările

în care a murit cel care-l purta. După trei ani de muncă, am reuşit să descifrez 23 din cele 25 de mesaje. Ultimele două sunt foarte greu de decodat, deşi au fost înregistrate pe un disc de gramofon. Mesajele pe care le-am înţeles se pot împărţi, la rândul lor, în două: cele care coincid cu realitatea (zece) şi cele care se referă la o persoană încă în viaţă (treisprezece). Trebuie să scot în evidenţă faptul că previziunile lui Isidor F. privesc oameni pe care nu i-a cunoscut personal, lucru confirmat de fiica lui. Legătura dintre aceste persoane o constituie faptele: 1 – toate au trăit sau trăiesc în Breslau; 2 – toate au murit în împrejurări tragice.

Condicio sine qua non[26] a înţelegerii întregului mesaj este găsirea şi descifrarea numelui conţinut în acesta. Trebuie să fie exprimat într-unul dintre aceste două moduri: fie prin sunet, fie prin sensul cuvântului în ebraică. De exemplu, cuvântul ebraic *geled* („piele") l-am descifrat ca fiind Gold („aur"), deoarece sună cam la fel şi are aceleaşi consoane, *gid.* Trebuie totuşi menţionat faptul că pacientul ar fi putut să exprime acest nume într-un mod „semantic" diferit. „Gold", însemnând într-adevăr „aur", ar putea fi codificat prin echivalentul său ebraic *zahaw.* Acesta ar fi al doilea mod în care numele este ascuns în sensul şi nu în sonoritatea cuvântului ebraic. Acest lucru se poate observa la ebraicul *hamad* – „helmet"[27], care indică foarte clar numele german Helm, care nu înseamnă altceva decât „helmet". Unele distorsiuni au fost inevitabile, de exemplu cuvântul ebraic *sair* înseamnă „capră" (Bock), dar profeţia se referă la un răposat pe nume Beck. Cel mai interesant, dar şi cel mai greu de descifrat a fost ebraicul *jawal adama* – „râu", „câmp" (în germană *Fluss, Feld).* Aşadar, se pare că numele poate fi Feldfluss sau Flussfeld.

Când m-am uitat pe lista oficială a persoanelor decedate, am dat peste numele de Rheinfelder şi împrejurările în care a murit: bătut cu un centiron militar. Într-un cuvânt, Rhein este „Rinul", „râu". De la Rheinfeld la Rheinfelder nu e decât un pas. Mai jos sunt toate profeţiile referitoare la persoane decedate

[26] Condiţia necesară (lat.).
[27] Coif (engl.).

(deţin o listă cu cele în viaţă, dar nu o public pentru a nu stârni inutil emoţii puternice).

Cuvinte ebraice	*Nume*	*Detaliile din profeţiile privitoare la moarte*	*Cum s-au întâmplat lucrurile în realitate*
charon – flacără divină *strefa* – rămăşiţe calcinate *geled*- piele	*geled* = Gold	flacără divină rămăşiţe calcinate sinagogă	*Abraham Gold, cantor, a murit în timpul unui incendiu la sinagogă.*
lavan – alb (white) *mayim* – apă *pe* – buze *nefesh* – respiraţie *shemesh* – soare	*white* = Weiss	apă, buze respiraţie, soare	*Regine Weiss s-a înecat într-o staţiune de pe malul unei ape.*
aw – nor *esh* – foc *bina*- raţiune *er* – a depune mărturie *bazar* – dispersat *atsanim* – oase	*bina-er* = Wiener	nor, car de foc, împrăştiate, oase	*Moritz Wiener a murit într-un avion care s-a prăbuşit.*
romach – suliţă *shaa* – murmur *gulgolet* – craniu *merkav* – vehicul *hen-ruach* – iată, duhul *pasak* – crăpare	*hen-ruach* = Heinrich	suliţă, craniu, murmur, vehicul, crăpare	*Richard Heinrich a murit, fiind lovit de un vehicul care transporta ţevi. Una din ele i-a crăpat capul.*
kamma – ce mare *pasak* – împărţit *parash* – cal *akev* – copită *hazer* – curte	*kamma pasak* = Kempsky	cal, copită, curte	*Heinz Kempsky a murit într-o curte, fiind lovit în cap de un cal.*

ganna – grădină *tsafir* – ţap *chira* – viespe *zeninim* – înţepătură *zara* – a poleniza	*Ţap* = Bock ~ Beck	grădină, viespi, înţepături, a poleniza	*Friedrich Beck a murit în grădina sa, înţepat la gât de o viespe.*
chebel – laţ *safak* – vomă *chemer* – vin *afer* – coif (helmet) *galal* – excremente	*helmet* = Helm	laţ, vomitat, vin, excremente	*Reinhard Helm, alcoolic, s-a spânzurat în toaleta pe care o mânjise cu vomă.*
ish – om (man) *or* – foc *shelach* – glonţ *nebel* – harpă *machol* – dans *keli* – armă	*man* = Mann	glonţ, harfă, dans, foc, armă	*Luise Mann, artistă de varieteu, a fost împuşcată pe scenă.*
yaval – râu *adama* – câmp (field) *mr'w hi* – *a* biciui *barshel* – fler *aluf* – bou	*râu* = Rinul = Rhein *field = Feld,* de unde Rheinfelder	a biciui, fier, bou	*Fritz Rheinfelder (era gras – de unde „bou") a fost bătut cu catarama unui centiron până a murit.*
eben – piatră *gag* – acoperiş *silla* – stradă *meri* – rezistenţă *kardom* – secure *nas* – zbor rapid	*meri kardom* = Marquardt	piatră, acoperiş, stradă, zbor rapid	*Hans Marquardt a fost împins pe o fereastră dintr-un zgârie-nori.*

Din exemplele de mai sus reiese clar că profeţiile pacientului F. pot fi înţelese doar după moartea persoanei la care se referă. Să examinăm exemplul 2. Există câteva interpretări posibile. Persoana menţionată în profeţie s-ar fi putut numi la fel de bine Weisswasser („apă albă") – în Breslau sunt cincisprezece familii cu acest nume. Şi un oarecare

Weisswasser putea să facă o criză de angină („buze”, „respirație”) în timp ce stătea la soare („soare”). Decedatul se putea foarte bine numi și Sonnenmund („buze”, „soare”) – trei familii din Breslau poartă acest nume. Moartea prezisă: sufocare („respirație”) cu votcă (o marcă de votcă din Danzig se numește *Silberwasser,* adică „apă de argint”.

Vă asigur că pot să interpretez și celelalte cazuri în numeroase moduri. De aceea nu public lista care, dacă se poate spune așa, nu a fost confirmată prin moarte. Vă pot spune doar că aceasta cuprinde 83 de nume și diverse împrejurări tragice în care se poate muri.

Oare aceste diferite interpretări înseamnă că profețiile lui Isidor F. nu sunt valabile? Absolut deloc. Previziunile sumbre și complicate ale pacientului meu lasă persoana fără niciun fel de apărare. Este imposibil de imaginat un fatalism mai crud și mai răzbunător – pentru că aici ar fi trebuit să publicăm o listă de 83 de nume, dintre care 13 urmează să moară în condiții tragice. Iar treisprezece chiar mor – sau poate doisprezece sau zece! Apoi, dintr-odată, după ce trece o vreme și studiem din nou certificatele de deces, descoperim câțiva decedați care nu erau pe listă, dar pentru care profețiile lui Isidor F. s-au împlinit între timp. Cei menționați în previziunile lui cad în ghearele harpiilor trimise de forțele întunericului, devin niște simple marionete neajutorate, ale căror mândre declarații de independență sunt spulberate de sunetul gutural al consoanelor ebraice și ale căror *misa defunctorum*[28] nu reprezintă decât râsul batjocoritor al unui demiurg mulțumit de sine.»

După această relatare patetică urmau dovezi sumbre, dar bine documentate, în care Friedländer era comparat cu diferiți clarvăzători și vizionari care își fac profețiile în transă.

Anwaldt citi articolul lui Weinsberg până la sfârșit, dar cu mult mai puțină atenție, apoi începu să studieze cele 83 de interpretări, care, prinse cu agrafe, formau un teanc separat de alte materiale și însemnări. Dar se plictisi repede. Lăsă la sfârșit profețiile înregistrate

[28] Slujbă pentru morți (lat.).

pe discuri, presimţind că au legătură cu moartea fiicei baronului. Instală gramofonul şi se lăsă în voia misterioaselor mesaje. Nu avea niciun rost să facă aşa ceva, pentru că în gimnaziu absentase sistematic de la orele facultative de limbajul Bibliei, aşa că acum, dacă ar fi ascultat o înregistrare în limba apaşilor, ar fi înţeles la fel de mult ca şi din cea făcută de doctorul Weinsberg. Dar sunetele guturale îi induseră o stare de neliniște morbidă şi fascinaţie, asemănătoare cu aceea care îl cuprinsese când văzuse literele greceşti cursive. Friedländer emitea sunetele de parcă s-ar fi sufocat. Când îngânate, când şuierate, când rostite ca şi cum valul de aer ieşit cu forţă din plămâni i-ar fi sfâşiat, practic, laringele încordat. După douăzeci de minute, refrenul implacabil încetă.

Lui Anwaldt îi era sete. Încercă, un timp, să-şi alunge gândul de la o halbă de bere cu guler. Se ridică, strânse toate materialele – în afară de discul de gramofon – într-o cutie şi se duse la fosta magazie, dotată acum cu o masă de scris şi un telefon, care-i servea drept birou însărcinatului cu afaceri speciale. Îi telefonă doctorului Georg Maass şi stabili o întrevedere cu el. Apoi se îndreptă spre biroul lui Mock cu lista de nume de pe disc, dornic să-i împărtăşească impresiile sale. Pe drum, trecu pe lângă Forstner, care tocmai plecase de la superiorul său. Anwaldt era mirat să-l vadă duminica la serviciu. Tocmai se gândea să facă o glumă pe seama muncii neobosite din poliţie, dar Forstner trecu pe lângă el fără să spună o vorbă şi coborî iute scările. *(Aşa arată un om căruia Mock i-a descoperit o slăbiciune.)* Se înşela. Mock aflase de mult care îi era punctul vulnerabil şi doar i-l mai amintea din când în când. Asta făcuse şi cu o clipă înainte.

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA DOUĂ ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZĂ

Standartenführerul S.S. Erich Kraus nu amesteca niciodată chestiunile profesionale cu viaţa personală. Desigur, acesteia din urmă îi dedica mult mai puţine ore, dar acel timp era organizat cu stricteţe – duminica, de exemplu, trebuia să fie ziua de odihnă. După ce îşi făcea siesta, avea obiceiul să stea de vorbă cu cei patru fii ai săi, între patru şi cinci după-amiază. Băieţii stăteau la o enormă masă rotundă şi îi povesteau tatălui despre progresele pe care le făceau în munca lor,

despre activităţile ideologice din *Hitlerjugend*[29] şi despre deciziile pe care trebuiau să le ia în numele Führerului. Kraus se învârtea prin cameră, comenta cu blândeţe cele auzite de la ei şi se prefăcea că nu observă privirile lor furişe pe care le aruncau la ceas şi căscatul pe care şi-l stăpâneau cu greu.

Dar nu i-a fost îngăduită bucuria de a-şi petrece în tihnă prima duminică la Breslau. Prânzul îi fusese stricat de gândul la Generalul-maior Rainer von Hardenburg, şeful Abwehr-ului din Breslau. Îl ura din tot sufletul pe aristocratul acela rigid şi cu monoclu – el, fiul unui zidar alcoolic. Kraus mâncase un delicios şniţel cu ceapă şi simţea cum îi creşte secreţia de suc gastric. Furios, se ridicase de la masă, îşi aruncase cât colo şervetul, se dusese la el în birou şi îi telefonase lui Forstner pentru a nu ştiu câta oară în acea zi. În loc să primească informaţii detaliate despre Anwaldt, auzise jumătate de minut doar ţârâitul lung şi intermitent de apel. *(Unde naiba s-a dus ticălosul ăla?)* Formase numărul lui Mock, dar când inspectorul-şef ridicase receptorul, Kraus îl trânti pe al lui. *(N-o să aflu nimic în plus de la cretinul ăsta servil.)* Neputinţa pe care o simţise în faţa lui von Hardemburg, pe care îl cunoştea de la Berlin, îi era oarecum de înţeles lui Kraus. Ceea ce simţea în faţa lui Mock era, însă, aproape jalnic – şi tocmai de aceea era atât de rănit în marele lui *amour propre.*

Se învârti în jurul mesei ca o fiară turbată. Brusc, rămase nemişcat şi se lovi cu palma peste frunte. *(Căldura asta blestemată mă omoară. Nici nu mai pot să gândesc.)* Se aşeză comod în fotoliu, lângă telefon. Mai întâi Hans Hoffmann, apoi Mock. Pe un ton sec, le dădu pe rând nişte ordine. Către sfârşitul convorbirii cu Mock, îşi schimbă tonul, de la cel rece, de superior, la unul de om nebun, care mai mult urlă decât vorbeşte.

Mock se hotărâse să plece la Sopot în acea seară. Luase această decizie după vizita la Winkler. Telefonul lui Kraus îl trezise din somnul de după-amiază. Tipul de la Gestapo îi amintise de dependenţa lui faţă de poliţia secretă şi îi ceruse un raport scris despre activitatea desfăşurată de Anwaldt pentru Abwehr. Mock îl refuzase cu tot calmul posibil. I-a spus că are nevoie de odihnă şi pleacă la Sopot în seara aceea.

„Dar cu prietena aia a ta ce faci?"

[29] Organizaţia „Tineretul hitlerist" (n.red.).

„Ah, fetele... Azi sunt aici, mâine pleacă. Ştii cum sunt..."
„Eu nu ştiu cum sunt!"

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA TREI DUPĂ-AMIAZĂ

Hans Hoffmann era agent secret al poliţiei din timpuri imemoriale. Îl slujise pe împărat, fusese în poliţia republicană, iar acum lucra la Gestapo. Îşi punea succesele profesionale pe seama aspectului său plăcut: era zvelt, avea o mustăcioară îngrijită, părul moale şi auriu, ochi blânzi care râdeau mereu. Cine ar fi putut crede că bătrânelul acela simpatic era unul dintre cei mai valoroşi agenţi secreţi?

Anwaldt şi Maass, care nu-i dădeau deloc atenţie bătrânului domn spilcuit de pe banca de lângă ei, nu-l bănuiau în niciun caz. Îndeosebi lui Maass nu-i păsa de prezenţa altor plimbăreţi şi făcea remarci în gura mare, iritându-l puţin pe Anwaldt nu numai cu tonul său ridicat, ci mai ales prin conţinutul critic al comentariilor sale care se refereau în majoritate la trupul de femeie şi plăcerile pe care ţi le putea oferi.

— Hai, uită-te, Herbert – pot să-ţi spun aşa, nu? Maass merse atât de departe încât pocni din buze când văzu o blondă tânără, cu forme apetisante, plimbându-se cu o femeie mai în vârstă. Ce frumos i se mulează pe şolduri rochia asta subţire! Probabil că nu poartă jupon...

Pe Anwaldt începură să-l distreze aerele lui de satir. Îl luă pe Maass de braţ şi o porniră de-a lungul Liebichshöhe. Deasupra capetelor lor se înălţa o coloană ce avea în vârf statuia înaripatei zeiţe romane a victoriei. Fântânile arteziene răcoreau aerul într-o oarecare măsură. Mulţimea se îmbulzea în jurul teraselor pseudo-baroce. Bătrânelul mergea alene chiar în spatele lor, fumând o ţigară pusă într-un portţigaret de chihlimbar.

— Dragul meu, spuse Anwaldt, îngăduindu-şi o anumită familiaritate, e adevărat că femeile devin mai agresive vara?

— De unde ştii?

— De la Hesiod. Aş vrea să verific o credinţă veche de 27 de secole cu ajutorul unui specialist. Poetul susţine că vara sunt *mahlotatai de gynaikes, aphaurotatoi de toi andres*[30]. Anwaldt citase în greacă din *Munci şi zile,* de Hesiod.

[30] „Femeile sunt mai excitate, bărbaţii mai somnolenţi" (gr.).

Maass nu acordă nicio atenţie tonului sarcastic al lui Anwaldt. Era mai degrabă interesat să afle de unde învăţase detectivul greaca.

— Am avut în gimnaziu un profesor bun de limbi clasice, asta-i tot, zise Anwaldt.

După acest scurt *entre'acte,* Maass se întoarse la subiectul care îl interesa cel mai mult.

— Gimnaziu, aşadar... N-ai aflat, dragul meu Herbert, că elevele din ziua de astăzi sunt destul de bine puse la punct cu adevărurile vieţii? Nu de mult, am petrecut o după-amiază minunată cu una la Königsberg. Ai citit Kama *Sutra? Ai* auzit vreodată de înghiţitul fructului de mango? Închipuie-ţi că acea fată, aparent inocentă, a fost în stare să-mi supună berbecele exact când era pe cale să-şi iasă din fire? Nu degeaba i-am dat lecţii de sanscrită fără plată...

Faptul că interlocutorul lui adusese vorba de fata aceea senzuală l-a tulburat mult pe Anwaldt. Şi-a scos haina şi şi-a desfăcut nasturii de la guler. S-a gândit intens la halbe de bere cu spumă; la uşorul zumzet în urechi de după prima, la ameţeala de după a doua, la tremurul din voce de după a treia, la limpezimea minţii de după a patra, la euforia de după a cincea... Se uită la omuleţul cu păr negru şi cârlionţat şi barba rară şi îi întrerupse peroraţiile nu prea politicos:

— Doctore Maass, te rog să asculţi discul acesta. Am să-ţi dau un gramofon de la laboratorul poliţiei. Dacă ai cumva probleme cu traducerea, te rog să mă suni. Profesorul Andreae şi un anume Hermann Winkler îţi vor sta la dispoziţie. Textele au fost probabil înregistrate în ebraică.

— Nu ştiu dacă te interesează, spuse Maass, ofensat, privindu-l pe Anwaldt, dar să ştii că tocmai s-a publicat a treia ediţie a gramaticii ebraice – iar eu sunt autorul. Mă descurc destul de bine în limba asta şi nu am nevoie de impostori ca Andreae. Iar pe Winkler nu-l ştiu şi nici nu vreau să fac cunoştinţă cu el.

Se întoarse deodată să plece şi îşi puse discul sub haină.

— Şi acum îţi spun la revedere. Te rog să vii mâine pentru traducerea acestor texte. Cred c-am să mă descurc, adăugă el pe un ton ofensat.

Anwaldt nu băgă în seamă răceala din vocea lui Maass. Încerca din răsputeri să-şi aducă aminte de ceva ce-i spusese profesorul şi despre care voia să-l întrebe de câteva minute. Cu nervozitate, alungă viziunile cu halbele de bere şi se strădui să nu audă ţipetele copiilor care

alergau pe alei. Coroanele măreţilor platani formau o boltă sub care, de la căldură, se adunase praful într-o suspensie densă. Anwaldt simţi cum i se scurge sudoarea pe spate, între omoplaţi. Îi aruncă o privire lui Maass, care în mod evident aştepta scuze, şi îngăimă din gâtlejul său uscat:

— Doctore Maass, de ce l-ai făcut pe profesorul Andreae impostor?

Era evident că Maass uitase de jignire, pentru că devenise vizibil însufleţit.

— Îţi vine să crezi că tâmpitul ăsta a descoperit câteva noi inscripţii copte? Le-a tradus şi apoi, pe baza lor, a modificat gramatica limbii copte. Ar fi fost o descoperire extraordinară dacă nu ar fi conceput chiar el acele inscripţii. Avea nevoie de o temă pentru teza de după doctorat. Am dezvăluit frauda la *Semitische Forschungen*[31] Ştii ce argumente am adus?

— Îmi pare rău, Maass, dar mă cam grăbesc. O să-mi vorbeşti despre misterul ăsta fascinant când voi avea puţin timp liber. Oricum, înţeleg că dumneata şi Andreae nu sunteţi prieteni. Sau mă înşel?

Maass nu auzi întrebarea. Îşi fixase privirea asupra formelor voluptuoase ale fetei în uniformă care trecea pe lângă ei. Nici acest lucru nu scăpă atenţiei bătrânelului care îşi scotea chiştocul din portţigaretul de chihlimbar.

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA TREI ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZĂ

Forstner dădu pe gât şi cel de-al treilea schnapps[32] din ultimul sfert de oră şi îşi mâncă frankfurterul[33] garnisit cu o pălărie albă de hrean. Doza generoasă de alcool îl calmă. Stătea posomorât într-un separeu discret, despărţit de restul sălii printr-o draperie castanie, şi încerca, ajutat de alcool, să slăbească laţul vulnerabilităţii pe care Mock i-l pusese de gât acum o oră. Era cu mult mai greu, pentru că de el trăgeau doi oameni puternici şi demni de dispreţ: Eberhard Mock şi Erich Kraus. Plecând din apartamentul său de pe Kaiser Wilhelm-Strasse, auzise telefonul sunând insistent. Ştia că era Kraus care voia să scoată

[31] Catedra de Limbi Semitice (germ.).
[32] Rachiu (germ.).
[33] Cârnat (germ.).

de la el informaţii despre misiunea lui Anwaldt. Stând pe trotuarul arzător în staţia tramvaielor 2 şi 17, se gândea cu tristeţe la propria sa neputinţă, la Mock, Kraus şi, mai presus de toate, la baronul von Köpperlingk. Blestemă orgiile monstruoase din palatul şi grădinile baronului de la Kanth, în timpul cărora nimfe adolescentine în pielea goală şi cupidoni cu păr cârlionţat îi îmbiau pe oaspeţi să bea ambrozie, iar în piscină mişunau dansatori, atât bărbaţi cât şi femei, care nu aveau nimic pe ei. Forstner se simţise în siguranţă sub aripa atotputernicului Piontek, cu atât mai mult cu cât acesta nu aflase încă nimic despre viaţa personală şi relaţiile aghiotantului său. Nu-şi făcuse griji în privinţa lui Mock, deşi ştia de la Piontek că, după nefericita remarcă a baronului, inspectorul-adjunct obţinuse şi mai multe informaţii despre el. Se liniştise şi îi amorţiseră bănuielile după promovarea sa neaşteptată în postul de inspector-şef al Secţiei Omucideri. Atunci când, în timpul „nopţii cuţitelor lungi", căzuseră capetele lui Heines, Piontek şi ale tuturor mahărilor din S.A., al lui Forstner – fost angajat al Secţiei Omucideri – fusese cruţat. Dar îi fugise pământul de sub picioare. Devenise total dependent de Mock. Un singur cuvânt şoptit la urechea lui Kraus despre el îl putea cufunda în nefiinţă, călcând astfel pe urmele protectorilor săi. Ca homosexual, era sigur că Erich Kraus va fi de două ori mai crud cu el. În prima zi când îşi luase în primire postul, şeful Gestapoului anunţase că „dacă avea să găsească cumva vreun poponar în departamentul său, acesta va sfârşi ca şi Heines". Chiar dacă nu şi-a pus în practică ameninţarea în privinţa lui Forstner, care era, la urma urmei, un poliţist din alt departament decât al său, îi va retrage în mod sigur orice sprijin. Iar atunci, Mock îl va face bucăţele cu o bucurie sălbatică.

Forstner încercă să-şi calmeze nervii încordaţi cu al patrulea schnapps, totuşi mult mai mic decât celelalte. Puse nişte hrean şi grăsime rămasă de la frankfurter pe o chiflă, o mâncă şi se strâmbă. Îşi dăduse seama că Mock – şi nu Kraus – era cel care strângea laţul vulnerabilităţii cu o forţă de două ori mai mare. El era cel care hotărâse să înceteze colaborarea cu Gestapoul pe durata anchetei secrete a lui Anwaldt. Tăcerea lui vis-à-vis de Kraus se putea explica prin caracterul strict secret al anchetei. Dacă, în schimb, avea să-l supere pe Mock refuzând să colaboreze cu el, catastrofa ar fi fost iminentă.

Făcând, astfel, diferenţa dintre certitudine şi probabilitate, Forstner

oftă uşurat. Îşi notă în carnet ce avea de făcut: „de alcătuit un dosar detaliat despre servitorii baronului von der Malten". Apoi îşi ridică paharul aburit şi îl dădu pe gât.

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA CINCI FĂRĂ UN SFERT DUPĂ-AMIAZĂ

Anwaldt stătea jos în tramvaiul 18 uitându-se cu mult interes la originalul pod suspendat cu cabluri pe care tocmai îl traversa. Tramvaiul huruia pe pod; clădiri de cărămidă roşie şi o biserică ascunsă printre castanii bătrâni treceau repede prin dreapta lui, iar prin stânga – blocuri masive. Tramvaiul se opri într-o piaţetă foarte aglomerată. Anwaldt număra staţiile. Trebuia să coboare la următoarea. Tramvaiul porni şi prinse repede viteză. Anwaldt se ruga să meargă şi mai repede. Motivul rugilor sale era o viespe enormă care îşi începuse dansul nebunesc în jurul capului său. La început, încercase din răsputeri să-şi păstreze calmul şi îşi mişcase capul cât mai puţin cu putinţă la dreapta şi apoi la stânga. Aceste mişcări au intrigat-o grozav pe insectă, care părea deosebit de interesată de nasul lui Anwaldt. *(Îmi amintesc: cana lipicioasă cu suc de cireşe de la magazinul de delicatese din Berlin, viespi furioase înţepându-l pe micuţul Herbert, râsul vânzătorului, putoarea alifiilor cu usturoi aplicate pe înţepături.)* Îşi pierdu stăpânirea de sine şi începu să dea din mâini. Simţi că lovise viespea. Îi dădu un bobârnac uşor şi insecta căzu pe podeaua tramvaiului. Era cât pe ce s-o strivească sub pantof, când tramvaiul frână brusc, iar poliţistul se prăbuşi peste o doamnă corpolentă. Viespea se înălţă bâzâind şi se aşeză pe mâna lui Anwaldt, care, în loc de înţepătură, simţi cum îl pocneşte cineva cu un ziar, apoi auzi un trosnet. Se uită cu recunoştinţă la salvatorul său – un bătrânel nu prea înalt, cu o înfăţişare de bonom, care tocmai o călca în picioare pe atacatoarea lui. Anwaldt îi mulţumi politicos *(De unde îl ştiu oare pe bătrânelul ăsta?)* şi coborî în staţia de tramvai. Urmând instrucţiunile lui Mock, traversă şi o luă printre clădirile oficiale. Pe una citi: CLINICA UNIVERSITARĂ. Făcu la stânga. Clădirile parcă luaseră foc de atâta arşiţă, pivniţele duhneau a otravă pentru şobolani. Ajunse la râu, se sprijini de balustradă şi îşi scoase haina. Era dezorientat – făcuse clar o greşeală – aşa că aşteptă să apară cineva care să-i arate drumul spre Hansastrasse. O servitoare grasă, târând după ea o găleată mare cu

cenuşă, se apropie de balustradă. Încet, nepăsându-i că o vede cineva, începu să împrăştie cenuşa pe parapetul cu iarbă. Brusc se porni vântul – vestitorul furtunii. Un nor cenuşiu ieşi din găleată, venindu-i în faţă, pe gât şi pe umeri lui Anwaldt, căruia îi sări ţandăra. El o potopi pe fetişcana copleşită de remuşcări cu un val de înjurături vulgare şi plecă în căutarea unei cişmele cu apă curată. Nu găsi niciuna, aşa că trebui să se mulţumească să-şi scuture cenuşa de pe cămaşă şi să şi-o şteargă de pe faţă cu batista.

Aventurile cu viespea şi cenuşa şi faptul că nu cunoştea oraşul Breslau l-au făcut să întârzie la întâlnirea cu Lea Friedländer. Când a ajuns în sfârşit pe Hansastrasse şi a găsit Studioul fotografic şi cinematografic *Fatamorgana,* era deja patru şi un sfert. Perdele roz erau trase la fereastra din faţă, iar pe uşă era pusă o plăcuţă de alamă pe care scria: INTRAREA PRIN CURTE. Anwaldt urmă indicaţia întocmai. Bătu la uşă mult timp: după câteva minute îi deschise o servitoare roşcată. Cu un puternic accent străin, fata îl anunţă că „Fräulein Susanne" nu primea clienţi care întârziau. Anwaldt era prea nervos ca s-o ia cu binişorul. Fără nicio amabilitate, o dădu pe fată la o parte şi luă loc în sala de aşteptare nu prea mare.

— Spune-i, te rog, lui Fräulein Susanne că sunt un client special. Îşi aprinse calm o ţigară. Servitoarea plecă, vizibil amuzată. Anwaldt deschise toate uşile în afară de cea pe care ieşise fata. Prima dădea într-o baie placată cu faianţă de un albastru pal. I-au atras atenţia cada de dimensiuni ieşite din comun, aşezată pe un fel de piedestal, şi bideul. După ce se uită la ciudatele dotări sanitare, Anwaldt intră în spaţioasa cameră din faţă, unde era studioul de film *Fatamorgana.* În mijlocul acesteia trona un divan enorm pe care erau puse din loc în loc perne aurii şi stacojii. De spoturile luminoase şi de cele câteva paravane din rafie atârnau elegante articole de lenjerie din dantelă. Nu încăpea nicio îndoială în privinţa genului de filme care se turnau acolo. Auzi un foşnet, se întoarse şi văzu o brunetă înaltă stând în uşă, având pe ea doar ciorapi şi un neglijeu străveziu. Îşi pusese mâinile în şolduri, neglijeul desfăcându-se în faţă. Aşa că Anwaldt făcu cunoştinţă cu majoritatea frumoaselor taine ale trupului ei.

— Ai întârziat jumătate de oră. Aşa că n-avem mult timp. Vorbea rar, lungind silabele. Se duse spre patul cel mare, legănându-şi încet şoldurile. Dădea impresia că îi era peste putere să străbată cei doi metri. Se trânti pe pat şi făcu un gest în chip de invitaţie cu mâna ei

fină. Anwaldt se apropie cu multă prudenţă. Îl trase cu putere la pieptul ei. Părea că nu va termina niciodată simpla operaţiune de a-i descheia nasturii de la pantaloni. El o întrerupse din ce făcea, se aplecă puţin şi îi luă faţa micuţă în mâini. Ea se uită la el uimită. I se măriseră pupilele, mai că-i acopereau irişii. Încadrată de umbre, faţa Leei părea palidă şi pământie. Îşi dădu capul pe spate ca să se smulgă din îmbrăţişarea blândă. Neglijeul îi căzu de pe umăr, dând la iveală urme recente de înţepături. Anwaldt simţi că ţigara îi arde buzele. O scuipă repede într-un vas de porţelan. Chiştocul sfârâi în puţina apă de acolo. Anwaldt îşi scoase pălăria şi haina şi se aşeză în fotoliul din faţa Leei. Razele soarelui care apunea pătrundeau prin draperiile roz şi dansau pe perete.

— Fräulein Friedländer, aş vrea să vorbim despre tatăl dumitale. Doar câteva întrebări...

Leei i se duse capul înainte. Stătea cu coatele pe coapse, ca şi cum ar fi fost pe cale să adoarmă.

— De ce vrei să afli aşa ceva? Cine eşti? Anwaldt mai mult ghici decât auzi ce spusese ea.

— Mă numesc Herbert Anwaldt şi sunt detectiv particular. Conduc ancheta în cazul morţii Mariettei von der Malten. Ştiu că tatăl dumitale a fost forţat să-şi mărturisească vinovăţia. Cunosc şi aiurelile lui Weinsberg alias Winkler...

Se întrerupse. Gâtlejul uscat nu voia să-l mai asculte. Se duse la chiuveta montată într-un colţ al studioului şi bău cu poftă apă direct de la robinet. Se şterse de transpiraţie cu palma şi îi puse fetei prima întrebare:

— Cineva i-a regizat o înscenare tatălui dumitale. Poate chiar criminalul. Spune-mi, cine ar fi putut dori să facă din tatăl dumitale un criminal?

Lea îşi dădu părul de pe frunte cu un gest languros.

— Mock, sunt sigur, îşi dădu tot el răspunsul. După ce a găsit criminalul, a fost promovat. Dar e greu să-l suspectezi pe inspector de o asemenea naivitate. Sau poate că aceia care au omorât-o pe fiica baronului ne-au condus la el? Baronul von Köpperlingk se fie? Nu, e imposibil din motive evidente. Niciun homosexual nu e în stare să violeze două femei într-un sfert de oră. Pe de altă parte, a spus adevărul când a indicat magazinul drept locul de unde se puteau cumpăra scorpioni, aşa că toate astea nu păreau plănuite dinainte. Pe

scurt, tatăl dumitale a fost strecurat sub nasul lui Mock de către cineva care ştia că baronul a cumpărat odată scorpioni de la el şi mai ştia şi de boala mintală a tatălui dumitale. Acel cineva a găsit în el ţapul ispăşitor perfect. Cine ar fi putut şti de scorpioni şi de boala lui mintală a tatălui dumitale? Gândeşte-te! A mai venit cineva pe la voi, în afară de Mock, să-l întrebe pe tatăl dumitale dacă are vreun alibi? Poate un detectiv particular ca mine?

Lea Friedländer se întoarse pe o parte şi îşi sprijini capul într-o mână. Avea o ţigară în colţul gurii.

— Dacă-ţi spun, vei muri, zise ea râzând încetişor. E amuzant să pronunţ o pedeapsă cu moartea.

Se întinse iar pe spate şi închise ochii, ţigara îi scăpă dintre buzele rujate şi se rostogoli pe pat. Anwaldt o aruncă în vasul de porţelan. Era cât pe ce să se ridice din fotoliu când Lea îşi încolăci braţele de gâtul lui. Fie că-i plăcea sau nu, era acum lungit lângă ea. Amândoi stăteau pe burtă, foarte aproape unul de altul. Obrazul lui Anwaldt îi atingea umărul catifelat. Lea îi puse braţul pe spatele ei şi îi şopti la ureche:

— Vei muri. Dar acum eşti clientul meu. Aşa că fă-ţi treaba. Timpul trece repede...

Pentru Lea Friedländer, timpul chiar că trecuse. Anwaldt întoarse trupul inert al fetei şi îi deschise pleoapele. Ochii i se duseseră în fundul capului. Se luptă o clipă cu dorinţa care îl copleşea. Cu toate astea reuşi să-şi recapete controlul, îşi scoase cravata şi se descheie la cămaşă până în talie. Mai răcorindu-se astfel, se duse în hol şi apoi în cealaltă cameră unde nu intrase încă: un salon plin de mobilă acoperită cu huse negre. Era o răcoare plăcută acolo – ferestrele dădeau spre curte. Printr-o uşă se ajungea în bucătărie. Nici urmă de servitoare. Peste tot erau mormane de vase murdare, sticle de bere şi limonadă. *(Ce Dumnezeu face servitoarea în casa asta? Probabil că face filme cu stăpâna ei...)* Luă o halbă curată şi o umplu cu apă. Cu halba în mână, intră în camera fără ferestre de la capătul acestei case tip vagon. *(Oare e cămara? Sau camera servitoarei?)* Practic, toată suprafaţa odăii era ocupată de un pat de fier, o masă de scris pur decorativă şi o măsuţă de toaletă având pe ea o lampă bogat ornamentată. Pe masa de scris erau vreo zece cărţi legate în pânză verde pal. Titlurile era tipărite pe cotoare cu litere de argint. Una dintre ele nu avea titlu şi tocmai aceea îl interesă pe Anwaldt. O deschise: era un caiet umplut pe jumătate cu un scris lăbărţat şi rotunjit. Pe prima pagină scria: „Lea Friedländer.

Jurnal”. Îşi scoase pantofii, se aşeză comod pe pat şi se cufundă în lectură. Nu era un jurnal tipic, ci conţinea mai mult amintiri din copilărie şi tinereţe, recent aşternute pe hârtie.

Anwaldt îşi compara imaginaţia cu o scenă turnantă. Adesea, scena pe care o citea îi apărea intens de reală în faţa ochilor. De curând, când citise memoriile lui Gustav Nachtigal, simţise sub tălpi nisipul fierbinte din deşert şi duhoarea cămilelor şi a ghizilor *tibbu*[34] intrându-i în nări. De îndată ce îşi lua ochii de pe carte, cortina cădea, locurile imaginate dispăreau. Când relua lectura, peisajul îi apărea din nou iar soarele Saharei îl ardea.

Şi acum vedea cu ochii minţii ceea ce citea: parcul şi soarele pătrunzând prin frunze. Soarele se reflecta şi pe dantela rochiilor purtate de tinerele mame, pe lângă care alergau nişte fetiţe. Acestea se uitau în ochii mamelor lor şi îşi ascundeau capetele sub braţele acestora. Lângă ele se plimba alene o fată frumoasă cu tatăl ei supraponderal, care se ţinea cu greu după ea şi îi blestema în barbă pe toţi bărbaţii care se uitau cu nesaţ la fiica lui. Anwaldt se făcu mai comod. Ochii i se opriră asupra unui tablou de pe perete, apoi se întoarse la lectura jurnalului.

Acum vedea o curte întunecată. O fetiţă căzuse de pe dispozitivul de uscat rufe de afară şi striga: „Mami!” Tatăl se duse la ea şi o sărută cu buzele mirosindu-i, ca de obicei, a tutun. Apoi îi şterse lacrimile cu batista lui.

Auzi un zgomot în bucătărie. Se uită într-acolo. O pisică mare şi neagră se plimba pe pervaz ca o regină. Liniştindu-se, Anwaldt se întoarse la lectură.

Imaginea pe care o vedea acum era un pic neclară: vegetaţia abundentă o acoperea ici şi colo. O pădure. Ramurile înfrunzite ale copacilor atârnau peste două mici făpturi care mergeau hotărâte pe o potecă, ţinându-se de mână. Fiinţe bolnave, strâmbe, deformate, parcă sufocate de verdeaţa din pădure, de mușchiul umed, de atingerea aspră a ierbii. Acum nu îşi mai imagina – Anwaldt se uita fix la tabloul de deasupra patului. Citi plăcuţa de pe ramă: „Chaim Soutine. Copii exilaţi”.

Îşi rezemă obrazul în flăcări de spetează şi se uită la ceas. Era

[34] Tibbu – grup etnic care trăieşte în nordul Nigerului şi al Ciadului şi în sudul Libiei *(n.red.).*

aproape şapte. Se ridică anevoie din pat şi se duse în studio.

Lea Friedländer se trezise din somnul ei de drogată şi era lungită pe divan cu picioarele larg desfăcute.

— Ai plătit? îl întrebă fata, zâmbindu-i forţat.

El scoase din portmoneu o bancnotă de 20 de mărci. Fata se întinse de-i trosniră încheieturile. Dădu din cap de câteva ori şi chiţăi încetişor:

— Te rog, nu pleca încă... Se uită la el rugătoare. Cearcăne vineţii îi înfloreau sub ochi. Nu mă simt bine...

Anwaldt îşi încheie toţi nasturii de la cămaşă, îşi puse cravata şi apoi haina. Îşi făcu un timp vânt cu pălăria.

— Îţi aminteşti ce-am vorbit? Întrebările pe care ţi le-am pus? Împotriva cui mă pui în gardă?

— Te rog, nu mă chinui! Vino, te rog, poimâine la aceeaşi oră... Îşi trase genunchii până la bărbie într-un gest de fetiţă neajutorată. Încerca să-şi stăpânească tremurăturile care o scuturau.

— Şi dacă nu aflu nimic nici poimâine? De unde ştiu că n-o să bagi şi atunci nişte porcării în tine?

— N-ai de ales... Brusc, Lea se aplecă în faţă şi se agăţă de el cu tot corpul. Poimâine... Poimâine... Te implor... *(Buze mirosind, ca de obicei, a tutun, subţioara caldă a mamei, copii exilaţi.)* Îmbrăţişarea lor se reflecta în oglinda din studio. El îşi văzu faţa. Lacrimile de care nu fusese conştient făcuseră două brazde în cenuşa depusă pe obrajii săi de un vânt potrivnic.

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA ŞAPTE ŞI UN SFERT SEARA

Şoferul lui Mock, Heinz Staub, a frânat lin şi a parcat Adlerul în apropierea Gării Centrale. S-a întors spre şeful său, uitându-se întrebător la el.

— Aşteaptă puţin, te rog, Heinz. Nu ieşim încă din maşină. Mock scoase un plic din portmoneu. Despături o scrisoare acoperită cu un scris mărunt şi neregulat. O citi din nou cu atenţie:

Dragă Herr Anwaldt!

Înainte să-ţi încep ancheta, aş vrea să-ţi fie clar cum a mers a mea. Declar că nu l-am crezut niciodată vinovat pe

Friedländer. Şi nici Gestapoul. Însă atât eu, cât şi tipii de la Gestapo aveam mare nevoie ca Friedländer să fie criminalul. Faptul că l-am pus sub acuzaţie pe evreu m-a ajutat mult în carieră, iar Gestapoului i-a folosit în scopuri propagandistice. Gestapoul a făcut din el un ţap ispăşitor. Aş vrea, totuşi, să-ţi contrazic raţionamentul: „Cel care i-a înscenat toate acestea lui Friedländer este criminalul". Nu Gestapoul se află în spatele asasinării fiicei baronului. Într-adevăr, răposatul Hauptsturmführer S.A. Walter Piontek a fost dornic să folosească pista sugerată de baronul Wilhelm von Köpperlingk (care, apropo, are mulţi prieteni în Gestapo), dar ar fi o prostie să afirmi că poliţia secretă a comis această crimă ca să distrugă un negustor oarecare şi apoi să folosească întregul caz în scopuri propagandistice. Mai degrabă Gestapoul ar instiga pe faţă ca să-şi justifice din plin pogromul pe care îl plănuieşte împotriva evreilor. În acest caz, cea mai potrivită persoană ar fi fost unul dintre demnitarii lui Hitler, nu fiica baronului.

Totuşi, faptul că nu Gestapoul se află în spatele crimei nu înseamnă că anumiţi indivizi din această instituţie vor fi mulţumiţi de ancheta dumitale. Dacă este găsit adevăratul criminal, ziarele din Anglia şi Franţa îşi vor bate joc de toată propaganda lor. Te pun în gardă în privinţa acestor tipi – nu ştiu ce-i mila şi sunt în stare să forţeze pe oricine să renunţe la anchetă. Dacă, Doamne fereşte, eşti dus vreodată la Gestapo, te rog să afirmi cu îndârjire că eşti un agent al Abwehrului trimis aici cu misiunea de a deconspira reţeaua de spionaj poloneză.

Această scrisoare este o dovadă de încredere din partea mea. Cea mai bună dovadă că dumneata ai încredere în mine, ar fi s-o distrugi.

Cu stimă,
Eberhard Mock

P.S. Plec în vacanţă la Sopot. Cât timp lipsesc, maşina mea îţi stă la dispoziţie.

Mock puse scrisoarea înapoi în plic, îl lipi şi i-l dădu şoferului. Coborî din maşină şi încercă să respire. Aerul încins îi cutremură

plămânii. Pardoseala şi pereţii gării transmiteau căldura acelei zile caniculare. Undeva, departe de oraş, se strângeau nori de furtună. Inspectorul-şef îşi şterse fruntea cu batista şi se îndreptă spre intrare, nebăgând în seamă zâmbetele provocatoare ale prostituatelor. Heinz Staub venea în urma lui cu cele două valize. Pe când Mock se apropia de peron, cineva se duse repede la el şi îl luă de cot. În ciuda căldurii, baronul van der Malten era îmbrăcat elegant, într-un costum cu dunguliţe argintii.

— Pot să te conduc la tren, Eberhard?

Mock dădu din cap aprobator, dar nu-şi putu controla expresia de pe faţă: un amestec de uimire şi aversiune. Dar von der Malten nu o observă şi merse alături de el în tăcere. Încerca să amâne *ad infinitum* întrebarea pe care trebuia să i-o pună lui Mock. S-au oprit în dreptul unui vagon de clasa I. Şoferul aduse valizele grele în compartiment; conductorul dădu semnalul ca toţi pasagerii să se urce în tren. Baronul îi luă lui Mock faţa cu ambele mâini şi i-o trase spre el, de parcă ar fi vrut să-l sărute, dar în schimb îi puse o întrebare, apoi îşi acoperi imediat urechile, ca şi cum nu voia să audă un răspuns afirmativ.

— Eberhard, i-ai spus cumva lui Anwaldt că eu l-am omorât pe nefericitul ăla de Friedländer?

Mock triumfa. Heinz Staub coborî din vagon, spunându-le că trenul pleacă imediat. Mock zâmbi. Baronul închise ochii şi îşi acoperi urechile.

Conductorul îi rugă pe însoţitori să coboare. Inspectorul-şef îi trase baronului mâinile de pe urechi.

— Nu i-am zis încă...

— Te implor să nu-i spui!

Conductorul era nerăbdător. Staub insista. Baronul se uita la Mock cu o furie imploratoare. Mock zâmbea. Nori de abur ieşeau de sub locomotivă. Mock intră în compartiment şi strigă pe fereastră:

— N-o să-i spun dacă îmi zici de ce-i aşa important pentru tine.

Trenul se puse încet în mişcare. Conductorul trânti uşa. Staub făcu semn cu mâna. Von der Malten se agăţă de fereastră şi rosti patru cuvinte cu o voce tunătoare. Uimit, Mock se rezemă de pernele de la banchetă. Baronul sări din dreptul ferestrei. Trenul începu să prindă viteză. Conductorul dădu din cap ameninţător. Staub coborî treptele. Un cerşetor îl trase de mânecă pe baron („respectabilul domn era cât pe ce să cadă sub roţile trenului”). Baronul stătea drept, aproape

atingându-se de tren. Iar Mock stătea nemişcat în compartiment, repetându-şi de nenumărate ori că lucrurile pe care le auzise nu erau doar o iluzie freudiană.

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA OPT FĂRĂ UN SFERT SEARA

Maas era în apartamentul său de trei camere din Tauentzienstrasse nr. 14 şi asculta discul hârşâit de gramofon, reconstituind cuvintele ebraice după ureche. Îşi înmuie cu entuziasm peniţa în călimara cea pântecoasă şi aşternu pe hârtie nişte semne oblice extrem de ciudate. Era cufundat în ce făcea. Nu-şi putea permite nicio ezitare, nicio îndoială. Sunetul clopoţelului de la uşă îi distrase dureros atenţia de la limbajul biblic. Stinse lumina, hotărât să nu deschidă, apoi auzi zgomotul unei chei vârâte în broască. *(E fără îndoială curiosul proprietar al imobilului. Crede că nu-s acasă şi vrea să-şi bage un pic nasul pe aici.)* Se ridică şi se duse furios pe hol, unde – bănuia – avea să-l vadă pe ipohondrul acela viclean cu care reuşise din prima să aibă o discuţie aprinsă în privinţa chiriei.

Desigur că Maass nu dădea un bănuţ din buzunarul lui pe chirie, dar îl acuzase din principiu pe proprietar de extorcare.

Nici oamenii care i-au apărut în faţa ochilor nu i-au fost mai pe plac. Alături de proprietarul îngrozit, erau pe hol trei tipi în uniforme SS. Toţi trei îşi rânjeau fasolea la el. Dar lui Maass nu-i venea deloc să zâmbească.

BRESLAU, TOT 8 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Întorcându-se acasă cu o birjă, Anwaldt se lăsase pe locul său şi se uita temător la vârfurile clădirilor. Avea impresia că liniile paralele ale acoperişurilor de pe o parte şi alta a străzii se întâlneau şi se uneau deasupra lui, formând un tavan vălurit. Închise ochii şi îşi repetă, un timp, în gând: *„Sunt normal, nu am nimic*." Ca şi cum l-ar fi contrazis, tabloul „Copii exilaţi" al lui Chaim Soutine îi plutea în faţa ochilor. Un băiat în pantaloni scurţi îi arăta ceva cu degetul unei fetiţe cu un picior deformat. De-abia mergea şi îl ţinea strâns de mână pe însoţitorul ei. Poteca galbenă intersecta în depărtare bolta cerească de un albastru

spre negru şi se contopea cu vegetaţia sâcâitoare a pădurii. Pe pajişte era de o explozie flori roşii ca nişte răni.

Anwaldt deschise imediat ochii şi văzu faţa enormă, bărboasă şi bătută de vremuri a vizitiului care se uita bănuitor la clientul lui.

— Suntem pe Zietenstrasse.

Anwaldt îl bătu tare pe umăr. *(„Sunt normal, nu am nimic.")* Apoi rânji larg.

— Aveţi vreun bordel ca lumea în oraşul ăsta? Dar ştii, de mâna întâi. Târfe cu fund de iepe. Aşa-mi plac mie.

Vizitiul îşi miji ochii, scoase din buzunarul de la piept o carte de vizită şi i-o dădu clientului:

— Aici, un domn respectabil ca dumneavoastră va putea găsi toate damele la care îi poftește inima.

Anwaldt îi plăti şi intră în restaurantul Kahlert din colţ. Îi spuse bătrânului chelner să-i aducă nişte apă şi meniul şi, fără să se uite pe el, comandă ceva la întâmplare. Îşi scrise adresa pe un şerveţel şi i-o dădu politicosului şef de sală.

Acasă nu era niciun loc ferit de căldură. Închise fereastra dinspre sud-vest şi îşi jură să n-o deschidă până noaptea târziu. Îşi scoase pantalonii şi se întinse pe covor. Rămase cu ochii deschişi – altminteri, tabloul lui Chaim Soutine putea iar să-i plutească înaintea lor. Cineva bătu insistent la uşă. Chelnerul îi oferi o farfurie acoperită cu un capac de argint şi plecă după ce îşi primi bacşişul. Anwaldt se duse în bucătărie şi aprinse lumina. Se sprijini de perete şi bâjbâi după sticla cu limonadă pe care o cumpărase cu o zi înainte. Stomacul îi tresăltă, îşi simţea gâtul strângându-se: fixă cu privirea un gândac care, speriat de curentul de aer, se ascunse cât de repede cu putinţă sub chiuveta de fontă. Anwaldt trânti uşa de la bucătărie. Se aşeză la masa din camera lui şi dădu pe gât jumătate de sticlă cu limonadă, închipuindu-şi că e votcă.

Trecu un sfert de oră până îi dispăru din faţa ochilor imaginea gândacului. Aruncă o privire spre cina din faţa lui. Spanac şi ochiuri. Acoperi repede farfuria ca să-şi alunge o altă imagine: sala de mese cu lambriuri maro de la orfelinat, greaţa, durerea provenită de la nenumăratele dăţi când fusese strâns de nas, grămada lipicioasă de spanac vârâtă pe gât cu o lingură de aluminiu.

De parcă s-ar fi jucat cu sine însuşi, descoperi din nou farfuria şi începu să scormonească indiferent în mâncare cu furculiţa. Străpunse

gălbenuşul. Acesta se împrăştie pe albuşul oului. Cu furculiţa, Anwaldt recreă un peisaj cunoscut: poteca alunecoasă de gălbenuş trecând prin verdeaţa spanacului lucitor. Îşi rezemă capul de marginea mesei, lăsându-şi braţele să atârne fără vlagă. Chiar înainte să adoarmă, îi reveni în faţa ochilor peisajul lui Soutine. O ţinea pe Erna de mână. Pielea albă a fetei contrasta puternic cu uniforma ei bleumarin. Un guler alb de marinar îi acoperea umerii firavi. Mergeau pe o potecă îngustă, sub bolta formată din crengile copacilor. Ea îşi lăsă capul pe umărul lui. El se opri şi o sărută. O ţinea în braţe pe Lea Friedländer. O pajişte: gândăcei simpatici se târau în sus pe firele de iarbă. Ea îi desfăcea cu febrilitate nasturii de la haine. Sora Dorothea de la orfelinat striga: iar ai făcut pe tine, uite ce plăcere îmi face să-ţi curăţ mizeria. Nisipul fierbinte se scurge pe pielea sfâşiată. Nisipul din deşertul arzător se depune pe podeaua de piatră. Din cripta dărâmată te fixează cu privirea un ţap păros. Urme de copite pe nisip. Vântul suflă nisipul în zid, formând găuri neregulate. Din tavan cad scorpioni mititei care mişună neîncetat. Îl înconjoară şi îşi umflă pântecele pline cu venin. Eberhard Mock îi aruncă alături coiful de beduin. Sinistrele creaturi îi scrâşnesc sub sandale. Doi scorpioni, pe care nu-i observase, dansează pe burta lui Anwaldt.

Omul adormit ţipă şi se plesni pe burtă. Pe fereastra închisă se vedea o lună roşie. Poliţistul se îndreptă clătinându-se spre fereastră şi o deschise cât de larg îi stătu în putinţă. Azvârli cearşafurile pe covor şi se întinse pe saltea, în curând lac de sudoare.

Noaptea la Breslau era nemiloasă.

V

BRESLAU, LUNI, 9 IULIE 1934
ORA NOUĂ DIMINEAŢA

Dimineaţa a fost un pic mai răcoare. Anwaldt s-a dus în bucătărie şi s-a uitat cu atenţie: nu mai era nici urmă de gândac. Ştia asta, ziua se ascundeau prin diferitele găuri şi crăpături din pereţi sau în spatele bufetului. A băut o sticlă de limonadă caldă. Nepăsându-i de transpiraţia de pe corp, a început să facă o serie de mişcări rapide. Trecându-şi de câteva ori aparatul de ras pe faţă, şi-a dat jos ţepii aspri din barbă, apoi şi-a turnat pe el o cană mare cu apă, şi-a pus lenjerie curată şi o cămaşă, s-a aşezat în fotoliul cel vechi şi prăpădit şi şi-a atacat stomacul cu nişte nicotină.

Sub uşă erau două scrisori. A citit cu nelinişte avertizările lui Mock şi a ars scrisoarea în scrumieră. Era mulţumit de veştile de la Maass: învăţatul îl anunţa pe un ton sec că tradusese ţipetele lui Friedländer şi că-l aştepta pe Anwaldt la zece la el, în apartamentul de pe Tauentzienstrasse nr. 14. Se uită pe o hartă a oraşului Breslau şi găsi imediat strada. În entuziasmul său, arse şi acea scrisoare. Simţea cum îl cuprinde un val de energie. Nu uitase nimic; luă de pe masă farfuria mânjită cu cina lui târzie, aruncă ce mai era în ea în toaleta de pe palier, dădu înapoi vesela şi tacâmul la restaurant, unde luă un mic dejun uşor, apoi se aşeză la volanul Adlerului negru şi strălucitor, pe care şoferul lui Mock îl parcase pentru el în faţa clădirii. Când scoase maşina de la umbră, în vehicul intră un val de aer fierbinte. Cerul era albicios. Soarele de-abia pătrundea prin ceaţa deasă care se aşternuse deasupra oraşului Breslau. Ca să nu se rătăcească, Anwaldt se uita mereu pe hartă: mai întâi pe Grubschener Strasse, apoi, în Sonnemplatz, o luă la stânga, pe micuţa Telegraphstrasse, trecu de Oficiul Telegrafic, de clădirea în stil elenistic a Muzeului de Artă şi parcă maşina pe Agnesstrasse, la umbra unei sinagogi.

Banca Allgemeine Deutsche Credit-Anstalt îşi avea sediul pe Tauentzienstrasse, la nr. 14. În partea locuită a clădirii se ajungea prin curte. Portarul îl lăsă politicos să treacă pe musafirul noului chiriaş, doctorul Maass. Iritarea poliţistului, provocată iniţial de căldură, deveni şi mai puternică atunci când intră în apartamentul spaţios şi

confortabil închiriat de baron pentru Maass. Anwaldt era obişnuit să locuiască în condiţii precare. Totuşi, nu-şi putu stăpâni nervii când compară acest frumos apartament cu mizeria lui de cameră infestată cu gândaci şi cu toaleta pe palier.

Maass nici măcar nu se prefăcu încântat că-şi vede oaspetele. Era aşezat la birou şi arunca pe jos câteva foi de hârtie acoperite cu un scris îngrijit şi citeţ. Se ridică şi străbătu încăperea cu paşi mari, trăgând cu poftă din ţigară, de parcă n-ar mai fi fumat de luni întregi. Anwaldt îşi plimbă privirea peste biroul elegant şi obiectele de lux de pe acesta (mapa din piele verde, nisiparniţa ornamentală, originalul suport pântecos pentru călimară, prespapierul de alamă în formă de picior de femeie) şi îi veni greu să-şi stăpânească invidia amară. Maass se învârtea prin cameră, vizibil surescitat. Lui Anwaldt i se uscase gâtul de sete. O viespe se zbătea disperată între geamuri. Poliţistul se uită la obrajii buhăiţi ai lui Mass, împături foile de hârtie, pe care şi le puse în portmoneu.

— La revedere, doctore. O să le studiez la mine în birou. Pusese accentul pe cuvintele „la mine în birou" şi dădu să plece. Maass făcu un salt spre el, gesticulând.

— Dar, dragul meu Herbert, eşti tare nervos... Din cauza căldurii... Te rog, citeşte aici opinia mea de expert... Şi iartă-mi orgoliul, dar aş vrea să ştiu chiar acum ce crezi despre traducerea mea. Te rog, pune-mi întrebări şi fă comentarii... Eşti un om inteligent... Te rog mult...

Maass se învârtea în jurul musafirului său, scoţând pe rând ţigări, trabuce şi bricheta lui şuierătoare. Anwaldt îi mulţumi pentru trabuc şi, nepăsându-i cât de tare era, trase în piept de câteva ori, apoi începu să examineze elucubraţiile apocaliptice ale lui Friedländer. Parcurse în grabă descrierea amănunţită a metodei folosite şi comentariile asupra vocalelor semitice, apoi se concentră pe traducerea profeţiilor. Prima era: *raam* – zgomot; *chavura* – „rană"; *makak* – „a se răspândi/topi, a se infecta"; *arar* – „ruină"; *shamayim* – „cer", iar a doua: *yeladim* – „copii"; *akrabbim* – „scorpioni"; *sevacha* – „grilă *amotz* – „alb". Mai târziu, Maass îi împărtăşi îndoielile sale:

— Din cauza înregistrării neclare, ultimul cuvânt din a doua profeţie poate fi înţeles *chol* – „nisip" sau *chul* – „a se zvârcoli, a dansa, a cădea".

Anwaldt se relaxă, viespea zburase printr-o deschizătură din rama geamului. Ipoteza lui Maass era următoarea: «... se pare că persoana indicată de Friedländer în prima profeţie va muri din cauza unei răni

infectate *(moarte, rană, a se infecta),* provocată de prăbuşirea unei clădiri *(ruină).* Identitatea acelei persoane stă în cuvântul *shamayim* – „cer". Viitoarea victimă poate să fie cineva al cărui nume se compune din sunetele *sh, a, m, a, y, i, m,* de exemplu Scheim sau cineva pe care îl cheamă Himmel[35], Himmler, sau ceva asemănător.»

— Credem că a doua profeţie s-a şi împlinit. Se referă – după părerea noastră – la Marietta von der Malten (copil, ţărm alb – acesta e numele dat insulei Malta), asasinată într-un vagon-restaurant cu pereţii lambrisaţi în carouri (grilă). În cavitatea ei abdominală s-au găsit scorpioni care se agitau/zvârcoleau.

Detectivul nu voia să arate cât de mult îl impresionase priceperea doctorului. Îşi stinse trabucul şi se ridică.

— Chiar nu ai nimic de zis? Orgoliul lui Maass avea nevoie să fie flatat. Se uită pe furiş la ceas. Anwaldt îşi aminti de un incident de la orfelinat, îl înnebunise pe un supraveghetor, bătându-l la cap să se uite la turnul pe care îl făcuse din cărămizi chiar el, micuţul Herbert.

— Doctore Maass, analiza dumitale este atât de precisă şi convingătoare, că nu mai am ce întrebări să pun. Îţi mulţumesc foarte mult, încheie el şi îi făcu semn cu mâna că pleacă. Maass nu părea să fi observat.

— Dragul meu Herbert, chiţăi el cu o voce mieroasă, nu vrei o bere rece?

Anwaldt se gândi o clipă la propunere. *(Dragă domnule, uitaţi-vă la turnul meu, vă rog. „N-am timp...")*

— Nu beau alcool, dar mi-ar face plăcere nişte sifon sau limonadă rece.

— Desigur, spuse Maass, înseninându-se la faţă. Ducându-se la bucătărie, se uită din nou la ceas. Poate că o făcea din deformaţie profesională. Anwaldt se uită pe birou cu mai multă atenţie ca prima dată. *(De ce vrea oare să mă ţină aici cu tot dinadinsul?)* Sub prespapier era un plic deschis, elegant, de culoarea buruienilor, cu un blazon imprimat pe el. Îl deschise fără să şovăie şi scoase o carte de vizită din carton negru, împăturită în două. Pe ea scria frumos cu cerneală argintie:

Am plăcerea să vă invit diseară (adică luni, 9 iulie) la un bal mascat

[35] Cer (germ.).

la ora şapte. Va avea loc la reşedinţa mea din Uferzeile, nr. 9. Femeile trebuie să poarte costumul Evei. Ar fi bine ca şi bărbaţii să-l poarte pe al lui Adam.

Wilhelm, baron von Köpperlingk.

Anwaldt observă umbra lui Maass când acesta pleca din bucătărie. Puse repede la loc invitaţia sub prespapier. Acceptă paharul de cristal gros cu un zâmbet, îl goli dintr-o sorbitură şi se strădui să înţeleagă ceea ce tocmai citise. Vocea lui Maass, în falset, nu-i pătrunse până în vălmăşagul de gânduri care îi treceau prin cap, deşi semitologul îi vorbea cu multă înflăcărare despre o dispută pe teme ştiinţifice pe care o avusese cu profesorul Andreae. Când ajunse la chestiuni gramaticale, sună cineva la uşa de la intrare. Maass se uită la ceas şi dădu fuga pe hol. Pe uşa deschisă a biroului, Anwaldt zări o elevă. *(Vacanţă, căldură şi ea e în uniformă. Se pare că regula idioată de a purta mereu uniforma e încă în vigoare.)* Au şuşotit un pic, apoi Maass i-a tras iute o palmă pe fund. Fata a chicotit. *(Aha, de asta m-a ţinut aici! Voia să-mi arate că avea dreptate când a spus că toate elevele sunt nişte dezmăţate.)* Nu-şi putea stăpâni curiozitatea, aşa că ieşi din birou. Dintr-odată, i se întoarse stomacul pe dos şi îi veni în gură un gust dulce. În faţa lui stătea eleva Erna.

— Să vă prezint – detectivul Anwaldt, Fräulein Elsa von Herfen, eleva mea. Îi dau domnişoarei lecţii particulare de latină. Maass vorbea din ce în ce mai tare. Fräulein Elsa, dumnealui este detectivul Anwaldt, bunul meu prieten din facultate.

Poliţistului îi veni să leşine când văzu ochii de un verde intens ai fetei.

— Cred că ne cunoaştem... spuse el în şoaptă, rezemându-se de tocul uşii.

Vocea groasă a fetei nu avea nimic în comun cu aceea firavă şi melodioasă a Ernei, iar aluniţa mare de pe mâna ei, nimic cu pielea de alabastru a Ernei. Îşi dădu seama că are în faţa lui o dublură.

— Îmi pare rău... oftă el uşurat. Semeni foarte bine cu prietenă a mea din Berlin. Dragă doctore, văd că te-ai aranjat în Breslau ca acasă. Eşti aici abia de patru zile şi ai deja o elevă... Şi ce elevă... Nu vreau să vă deranjez. La revedere!

Înainte să închidă uşa după Anwaldt, Maass făcu un gest obscen: îşi uni degetul mare cu arătătorul de la mâna stângă şi îşi vârî arătătorul

de la dreapta în acest cerc, mişcându-l în jos şi în sus de câteva ori. Anwaldt pufni dispreţuitor şi coborî repede câteva trepte. Apoi urcă şi se opri pe palier, deasupra apartamentului semitologului, lângă vitraliul care se întindea pe toată înălţimea clădirii, răspândind „monede săltăreţe" peste casa scării. Se sprijini în cot de o firidă în care era pusă o copie mică a lui Venus din Milo.

Îl invidia pe Maass şi acest sentiment îi adormise bănuielile pentru o clipă. Îşi întâmpină fără tragere de inimă amintirile care îi treceau din nou prin cap, ştiind că, deşi neplăcute, au să-l ajute să-şi omoare timpul. Se hotărâse s-o aştepte pe Elsa von Herfen ca să vadă câte parale făcea farmecul lui Maass.

O amintire reuşi, nu se ştie cum, să-şi facă drum până la el. Era în 23 noiembrie, 1921. Avea să fie iniţiat în tainele sexului în acea zi. Era singurul băiat din dormitorul comun care nu cunoscuse o femeie în sensul biblic. Prietenul lui, Josef, promisese să aranjeze ceva. Tânăra şi voinica bucătăreasă de la orfelinat se lăsase invitată de trei minori într-o magazie mică în care se ţinea echipamentul sportiv, cearşafurile murdare şi prosoapele. Două sticle de vin au fost un sprijin binevenit. Ea îşi întinsese trupul asudat pe un covoraş pentru sala de gimnastică. Primul fusese Josef. Al doilea la rând venise grăsanul de Hannes. Anwaldt îşi aşteptase cu răbdare rândul. După ce Hannes s-a ridicat de pe bucătăreasă, femeia îi zâmbise parşiv lui Anwaldt, spunându-i:

„Tu nu. Mi-a fost de-ajuns."

Băiatul se întorsese în dormitor şi i se stinsese dorinţa de a mai cunoaşte vreo femeie. Dar soarta nu-l lăsase să aştepte prea mult. Fostul elev, acum de 19 ani, se trezise angajat ca meditator al fiicei unui industriaş bogat. I-a dezvăluit tainele limbii greceşti tinerei de 17 ani, o fată destul de capricioasă, iar ea l-a răsplătit de bunăvoie dezvăluindu-i secretele trupului ei. Anwaldt se îndrăgostise până peste urechi. Când, după jumătate de an de muncă grea, dar foarte plăcută, i-a cerut tatălui fetei să-i dea salariul, acesta, surprins, i-a replicat că îl plătise deja prin intermediul fiicei sale, care, în prezenţa tăticului ei, a confirmat cu tărie ca aşa fusese. Reacţia industriaşului a fost cea aşteptată: i-a pus pe doi servitori să-l bată şi să-l dea afară de la conac pe „ticălosul de escroc".

Se părea că Anwaldt îşi pierduse toate iluziile. Din păcate, şi le-a recăpătat graţie unei alte eleve, săraca dar frumoasa Erna Stange, ce provenea dintr-o familie de muncitori care locuia în cartierul Wedding

din Berlin. Tânărul de 30 de ani, pe care îl aştepta o frumoasă carieră în poliţie, s-a gândit să se însoare. Tatăl Ernei, un lucrător de la căile ferate, om cinstit şi călit de viaţă, avea lacrimi în ochi când i-a cerut fata de nevastă. Anwaldt a încercat să ia un împrumut din fondurile poliţiei. Aştepta ca Erna să termine şcoala şi se gândea la un loc unde să se stabilească după căsătorie. După trei luni, nu s-a mai gândit decât la alcool.

Nu mai avea încredere în iubirea dezinteresată a unei eleve. De aceea, nu prea credea nici ce văzuse cu puţin timp înainte. O fată frumoasă să se dăruiască unui bărbat aşa urât!

Uşa de la apartament scârţâi. Cu ochii închişi, Maass îşi săruta eleva, îi mai dădu fetei o palmă puternică peste fund şi deschise zăvorul. Anwaldt auzi zgomot de paşi pe scară. Coborî cu precauţie. Paşii treceau acum pe poartă. Un cochet „la revedere" ajunse la urechile murdare ale portarului. Îi spuse şi el la revedere portarului, dar nu se grăbi să plece. Ieşi pe poartă şi se opri: fata se urca într-un Mercedes negru, un şofer bărbos îşi scoase pălăria, înclină din cap şi scoase încet maşina din parcare. Anwaldt dădu fuga la Adler. Demară în trombă, dar îşi dădu seama că pierde Mercedesul din vedere. Acceleră şi aproape că îl călcă pe bătrânul domn cu joben care trecea strada. În două minute, se afla la o distanţă tocmai bună de Mercedes, care urma un traseu cunoscut de Anwaldt: Sonnemplatz şi Grubschener Strasse. Ambele maşini intrară în şuvoiul de automobile, trăsuri şi câteva căruţe. Anwaldt nu vedea decât capul şi ceafa şoferului. *(Fata e obosită. Trebuie să se fi întins pe bancheta din spate.)* Mergeau drept înainte. Anwaldt se uita la numele străzilor: erau încă pe Grübschener Strasse. O luă pe lângă zidul cimitirului, deasupra căruia ieşea un timpan neted *(Crematoriul, fără îndoială; e unul la fel şi în Berlin.)* Maşina urmărită acceleră brusc şi Anwaldt o pierdu din vedere. Poliţistul apăsă pe acceleraţie şi trecu în zbor peste podul de peste un râu mic. În partea stângă, un panou pe care scria „Breslau" trecu în mare viteză pe lângă el. O luă pe prima stradă la stânga şi se trezi pe o frumoasă alee umbroasă şi mărginită de vile şi căsuţe ascunse printre tei şi castani. Mercedesul se afla acum în faţa unei vile de pe colţ. Anwaldt coti la stânga pe o străduţă lăturalnică şi opri motorul. Ştia din experienţă că era mai bine să urmăreşti pe cineva pe jos decât cu maşina. Se dădu jos din Adler şi se apropie prudent de intersecţie. Uitându-se în jur, zări Mercedesul care întorcea. În câteva clipe, maşina

dispăru; o făcuse la dreapta şi se îndrepta spre Breslau. Nu avea nici cea mai mică îndoială: şoferul era singur. Îşi notă numărul maşinii şi se apropie de conacul de la care plecase Mercedesul. Era o clădire elegantă, în stil neogotic. Obloanele trase îi dădeau un aer de mister. Pe o placă vizibilă la intrare scria: VILA NADŚLEŻAŃSKI.

„Toate fetele de la bordeluri dorm la ora asta," mormăi el pentru sine, uitându-se la ceas. Era mândru de memoria sa fotografică. Scoase din portmoneu cartea de vizită pe care i-o dăduse vizitiul cu o zi în urmă. Compară adresa de pe carte cu aceea de pe clădire. Aceeaşi: Schellwitzstrasse. *(Localitatea asta din împrejurimile oraşului Breslau trebuie să fie Opperau, cea de pe cartea de vizită.)*

Apăsă mult timp pe soneria de la poarta dinspre alee. În cele din urmă, apăru în curte un tip care arăta ca un boxer de categorie grea. Se duse la ferestruica din poartă şi anticipă întrebările lui Anwaldt.

— Clubul nostru se deschide la şapte.

— Sunt de la poliţie. Secţia Omucideri. Aş vrea să-i pun câteva întrebări şefului de aici.

— Oricine poate să zică asta. Nu te cunosc nici pe tine, nici pe altcineva de la Secţia Omucideri. În afară de asta, toţi din poliţie ştiu că şeful e o femeie, nu un bărbat...

— Uite legitimaţia.

— Scrie „Poliţia din Berlin". Şi noi, cei din Opperau ţinem de Breslau.

Anwaldt se blestemă pentru neglijenţa sa. Legitimaţia pentru Breslau era la serviciul personal de sâmbătă, dar nu şi-o luase. Uitase de asta. „Boxerul" se uita la el cu ochii săi umflaţi, dar părea detaşat. Anwaldt stătea într-un loc cu soare şi număra zăbrelele de la grilajul decorativ.

— Ori deschizi odată poarta asta, porcule, ori îl sun pe adjunctul şefului meu, Max Forstner, ţipă el. Vrei s-o bagi în bucluc pe şefa ta?

Gorila părea că nu dormise destul şi mai era şi mahmur. Se apropie încet de gard.

— Şterge-o de aici sau... se strădui să se gândească la ceva mai ameninţător, dar Anwaldt observase deja că ferestruica nu era bine închisă. Se aruncă în ea cu toată greutatea. Grilajul de fier o izbi pe gorilă drept în mijlocul feţei. Odată intrat pe proprietate, Anwaldt se dădu în lături ca să nu-l împroaşte sângele care ţâşnea abundent din nasul paznicului. Omul îşi reveni repede din şocul provocat de lovitura

neașteptată. Își luă avânt, iar lui Anwaldt i se tăie respirația: un pumn enorm îl lovise în carotidă. Stăpânindu-și tusea, evită la mustață a doua lovitură. Pumnul paznicului se izbi cu toată forța în grilajul de fier. Gorila stătu câteva secunde să-și privească mâna rănită, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Polițistul ajunse imediat în spatele său și își ridică piciorul de parcă ar fi vrut să tragă un șut la poartă. Țintise bine – vârful ascuțit al pantofului său îl lovi pe paznic între picioare. O a doua lovitură, în tâmplă, a fost decisivă. Paznicul se clătină de parcă ar fi fost rupt de beat, încercând, cumva, să se țină drept. Cu coada ochiului, Anwaldt văzu niște tipi ieșind în fugă din conac. Nu-și duse mâna la pistol; știa că îl lăsase în mașină.

— Stați pe loc! se auzi o voce autoritară de femeie, care îi opri pe cei trei tipi de la pază, porniți să-l pedepsească așa cum se cuvine pe omul care le făcuse colegul chisăliță. Indivizii rămaseră pe loc, supunându-se ordinului. O femeie corpolentă stătea la o fereastră de la primul etaj și îl măsura cu privirea pe Anwaldt. Cine ești? strigă ea cu o voce în care se simțea un accent străin.

Paznicul bătut măr nu numai că nu-și mai păstrase poziția verticală, dar și căzuse cât era de lung, cu mâna nelovită pe burtă. Lui Anwaldt îi păru rău pentru omul care încasase așa o bătaie doar pentru că își făcea datoria cu atâta scrupulozitate. Se uită în sus și strigă la rândul său:

— Detectivul Herbert Anwaldt!

Madame le Goef era furioasă, dar nu așa de tare încât să-și piardă stăpânirea de sine.

— Minți. Ai amenințat că-l suni pe Forstner. El nu șefu' la poliție.

— Mai întâi, lasă familiaritățile, spuse el zâmbind la auzul germanei aproximative. În al doilea rând, șeful meu e inspectorul Eberhard Mock, dar pe el nu pot să-l sun, că e plecat în vacanță.

— Vă rog, domnule. Poftiți înăuntru. Madame știa că Anwaldt nu mințea. Cu o zi în urmă, Mock își contramandase partida săptămânală de șah din cauză că pleca. Pe deasupra, îi era o frică de moarte de Mock, așa că ar fi deschis ușa și unui hoț, dacă acesta ar fi invocat numele comisarului.

Anwaldt nu se uită la mutrele încruntate ale paznicilor când trecu de ei. Intră în holul cel mare și recunoscu în sinea sa că acest sanctuar al Afroditei era atât de frumos decorat, că nici nu se putea compara cu cele din Berlin. Putea să spună același lucru și despre biroul matroanei.

Luă loc relaxat în faţa ferestrei deschise. Pantofii pazniculuiadus înăuntru de colegii săi, hârşâiau pe pietrişul de pe alee. Anwaldt îşi scoase haina, îşi drese glasul şi îşi frecă vânătaia de pe gât.

— Un Mercedes negru a parcat în faţa vilei tale la scurt timp înainte să ajung eu şi a ieşit din el o elevă în uniformă. Vreau s-o văd.

Madame ridică receptorul şi rosti câteva cuvinte (probabil în ungureşte).

— O să vină îndată. Face baie acum.

„Îndată" a fost chiar o clipă. Anwaldt nici nu avu timp să-şi încânte ochii cu minunata reproducere a tabloului lui Goya *Maja dezbrăcată,* că în prag a şi apărut dublura Ernei. În locul uniformei, purta acum un neglijeu din tul roz.

— Erna... îşi mască lapsusul cu un ton sarcastic. Scuze, Elsa... la ce şcoală mergi tu?

— Lucrez aici, chiţăi ea.

— Aha, aici, o maimuţări el. *So cui bono*[36] mai înveţi latina?

Fata rămase tăcută, coborându-şi privirea cu modestie. Anwaldt se întoarse brusc spre matroana bordelului.

— Ce treabă mai ai aici? Pleacă, te rog.

Madame execută ordinul fără să scoată o vorbă, făcându-i cu ochiul fetei, cu subînţeles. Anwaldt se aşeză la birou şi ascultă un timp ciripitul păsărilor din grădină.

— Ce faci cu Maass?

— Să-ţi arăt? *(Erna se uitase tot aşa la el atunci când intrase în apartamentul de burlac al lui Klaus Schmetterling. De mult puseseră amândoi ochii pe acel apartament retras din cartierul berlinez Charlottenburg. Ştiau că bancherului Schmetterling îi plac minorele. Incursiunea fusese un succes).*

— Nu. Nu trebuie să-mi arăţi, spuse el pe un ton obosit. Cine te-a angajat? Cine e şoferul bărbos?

Fata nu mai zâmbea.

— Habar n-am. Tipul ăsta cu barbă a venit aici şi a zis că ştie un fraier căruia îi plac minorele. Cu ce mă deranja? Mi-a dat mulţi bani. Mă duce acolo şi mă aduce înapoi. Aa, şi azi trebuie să mă ducă la o petrecere grozavă. Cred că o dă şeful lui. O să-ţi mai spun şi altele când mă întorc.

---

[36] La ce bun? (lat.).

Anwaldt interogase multe prostituate la viaţa lui şi era sigur că fata spunea adevărul.

— Stai jos! o îndemnă el, indicându-i un scaun. De-acum ai să faci ce-ţi spun eu. Diseară, la petrecere, trebuie să te asiguri că toate ferestrele – mai ales cele care dau spre balcoane – sunt întredeschise. Ai înţeles? Apoi, o să mai am o misiune pentru tine. Pe mine mă cheamă Herbert Anwaldt. De azi lucrezi pentru mine sau ai să sfârşeşti într-un şanţ! Am să te las la mila celor mai răi peşti din oraş!

Era conştient că nu trebuia să spună aşa ceva. *(Cel mai înfricoşător lucru pe lume pentru curve sunt poliţiştii.)* Îşi auzea coardele vocale scârţâind.

— Adu-mi ceva rece de băut! Limonadă ar fi cel mai bine!

După ce fata plecă, scoase capul pe fereastră. Din păcate, căldura nu putea să-i mistuie amintirile. *(„O cunoşti, nu-i aşa, Anwaldt?" Dăduse furios cu piciorul în uşa camerei. Bancherul Schmetterling îşi acoperi ochii de fulgerele din privirea lui încruntată, încercând să-şi tragă plapuma peste cap.)*

— Poftim limonada. Fata îi zâmbi cu cochetărie poliţistului care arăta bine. Mai ai şi alte misiuni speciale pentru mine? Mi-ar face plăcere să mă achit de ele... *(Corpul lui Schmetterling rămăsese nemişcat în îmbrăţişare. Trupul mătăhălos se cutremura, cel suplu se zvârcolea. Un coitus bine sudat îl unea pe bancherul cel gras de logodnica lui Anwaldt, frumoasă ca o zână – Erna Stange.)*

Poliţistul se ridică în picioare şi se apropie de zâmbitoarea Erna Stange. În ochii ei verzi se iviră lacrimi când o pălmui cu toată forţa. Pe când cobora scările, îi auzi suspinele înăbuşite. În minte îi răsuna maxima lui Samuel Coleridge: „Când un om începe să-şi considere gândurile oameni şi lucruri, înseamnă că a înnebunit. Aceasta este definiţia exactă a unui nebun."

BRESLAU, TOT 9 IULIE 1934
ORA UNU DUPĂ-AMIAZĂ

Anwaldt stătea în biroul său de la sediul poliţiei, savurând răcoarea care domnea acolo şi aşteptând un telefon de la sergentul Kurt Smolorz, singurul om, după cum spunea Mock, în care putea să aibă încredere.

Ferestruica de sub tavan era spre nord şi dădea într-una dintre cele

cinci curţi interioare ale clădirii. Îşi puse capul pe masă. Dormi profund, probabil un sfert de oră. Îl trezi Smolorz, care apăru în persoană.

— Iată smochingul şi masca, îi spuse bărbatul cel voinic şi roşcat, zâmbindu-i prietenește. Iar acum să-ţi dau o veste importantă: Mercedesul negru cu plăcuţa de înmatriculare pe care ne-ai dat-o este al baronului Wilhelm Köpperlingk.

— Mulţumesc. Mock nu te-a supraapreciat. Dar cum naiba ai reuşit să faci rost de chestia asta? îl întrebă, arătând înspre masca neagră de catifea.

În loc de răspuns, Smolorz îşi puse un deget pe buze şi ieşi din cameră. Anwaldt îşi aprinse un trabuc şi se rezemă în fotoliu. Împreunându-şi mâinile la ceafă, se întinse de câteva ori. Totul începea să se lege. Baronul von Köpperlingk îi împlinise lui Maass cel mai frumos vis al lui când i-o trimisese pe încântătoarea elevă. „Cum de a ştiut asta despre el?" îşi notă Anwaldt pe o bucată de hârtie. *(Nu-i important. Maass nu face nimic ca să-şi ascundă preferinţele. Şi le exprimase cu voce destul de tare ieri în parc.)* „Pentru ce?", scârţâi iar peniţa pe hârtie. *(Ca să deţină controlul asupra lui Maass şi a anchetei mele.)* „De ce?" apăru şi următoarea întrebare pe peticul de hârtie. Îşi scormoni memoria şi îi apărură în faţa ochilor câteva rânduri din scrisoarea lui Mock: „...răposatul Hauptsturmführer S.A. Walter Piontek a folosit pista sugerată de baronul Wilhelm von Köpperlingk (care, apropo, are mulţi prieteni în Gestapo)... Dacă este găsit adevăratul criminal, ziarele din Anglia şi Franţa îşi vor bate joc de toată propaganda lor. Te pun în gardă în privinţa tipilor ăstora – nu ştiu ce e mila şi sunt în stare să forţeze pe oricine să renunţe la o anchetă."

Anwaldt simţi cum îl trece un val de mândrie. Îşi puse masca pe faţă.

„Dacă Gestapoul descoperă motivul anchetei mele, o să-i pună capăt cu siguranţă – de teamă să nu fie ridiculizat de presa din Franţa şi Anglia," mormăi el, ducându-se la mica oglindă de pe perete. „Dar tot cred că sunt nişte tipi în Gestapo care vor dori să o oprească din cu totul alte motive."

Masca de catifea îi acoperea două treimi din faţă. Îşi luă o expresie de joker şi bătu din palme.

„Poate o să-i întâlnesc la balul baronului," spuse el cu voce tare. „E timpul să ne distrăm, detective Anwaldt!"

BRESLAU, TOT 9 IULIE 1934
ORA ŞAPTE ŞI JUMĂTATE SEARA

Fără nicio dificultate, dar cu preţul unei hârtii de cinci mărci, Anwaldt l-a convins pe portarul clădirii din Uferzeile nr. 9 să-l lase să facă nişte schiţe cu Grădina Zoologică în lumina amurgului. A deschis uşa de la pod cu cheia primită şi a urcat pe scara şubredă până pe acoperişul în pantă lină. Acoperişul pe care voia să se suie acum se ridica la trei metri înălţime. A scos din rucsac o frânghie groasă, care avea legat la capăt un cârlig de oţel cu trei braţe. A durat cam zece minute până a reuşit să agaţe cârligul de ceva solid. Apoi, Anwaldt a urcat pe acoperişul mai înalt fără niciun efort. De îndată ce a ajuns acolo, şi-a aruncat pantalonii de pânză murdari şi şorţul cel lung, sub care îşi ascunsese smochingul şi pantofii de piele. A verificat dacă are ţigările la el şi s-a uitat de jur împrejur cu atenţie. A găsit repede ce căuta: o gură ruginită de ventilaţie, acoperită cu o tablă triunghiulară. A fixat cârligul acolo şi, foarte încet, având grijă să nu se murdărească, a coborât pe frânghie câţiva metri. Două minute mai târziu, atingea cu picioarele balustrada unui balcon. A stat acolo câtva timp, gâfâind. Când şi-a mai revenit, s-a uitat pe geamul luminat şi şi-a dat seama că ferestrele a două camere dădeau spre balcon. După o clipă, trăgea cu ochiul în încăpere, observând cu atenţie ce se întâmpla acolo. Pe jos erau întinse corpurile bine făcute a două femei şi doi bărbaţi. A trecut jumătate de minut până să înţeleagă cât de complicat erau aranjaţi. Alături, pe canapea, stătea lungit un bărbat care nu purta decât o mască, iar două fete în uniforme de eleve îngenunchează de o parte şi de alta a lui. Speriat de un zgomot ciudat, Anwaldt se mută la cealaltă fereastră. Era şuieratul unui bici: două fete îl biciuiau pe un tânăr blond şi slăbănog, încătuşat de uşiţa luminată de foc a unei sobe din teracotă. Băiatul urla când ghinturile de fier ale bicelor mari îi sfâşiau pielea de pe trupul învineţit.

Ambele ferestre erau larg deschise. Aerul îmbâcsit cu miros de tămâie răsuna de gemetele mai mult sau mai puţin prefăcute ale femeilor. Anwaldt intră în prima cameră pe uşa de la balcon. Aşa cum presupusese, niciunul dintre cei de acolo nu-l observă. În schimb, el îi privi cu multă atenţie. Recunoscu uşor bărbia înfundată a lui Maass şi mâna cu aluniţă a „elevei". Ieşi pe hol şi închise încet uşa după el. Pe

coridorul spaţios erau mai multe nişe care adăposteau mici coloane de marmură. Împins de un instinct de cameleon, îşi scoase smochingul şi cămaşa şi le agăţă pe una din coloane. De jos venea un sunet dulce de instrumente cu coarde. Recunoscu „Cvartetul Imperial" al lui Haydn.

Coborî scările şi văzu trei uşi duble larg deschise. Se puse în pragul uneia şi se uită de jur împrejur. Glasvandurile celor trei camere enorme fuseseră trase în lături ca să formeze o sală imensă, de 39 de metri lungime şi 40 lăţime. Întreaga sală era ticsită de mese de lemn, încărcate cu fructe, pahare şi sticle puse în frapiere cu gheaţă precum şi nenumărate canapele joase de două locuri sau şezlonguri, ocupate de oameni în pielea goală care făceau gesturi lascive. Baronul dirija cvartetul cu o baghetă ciudată – o tibie de om. Servitorul cu ochi frumoşi, purtând doar un şal indian care-i acoperea organele genitale, turna porţii generoase de vin în pahare înalte. Acest Ganimede se opri o clipă din ce făcea şi se învârti cu graţie printre oaspeţi, împrăştiind petale de trandafiri. Avea grijă ca toţi musafirii să se simtă bine şi s-a mirat să vadă un brunet înalt stând în prag şi apoi aşezându-se repede într-un şezlong pe care tocmai îl eliberase un cuplu de femei. Veni în paşi de dans spre Anwaldt şi îl întrebă pe un ton melodios:

— Doreşte stimabilul domn ceva?

— Da. M-am dus doar până la toaletă şi partenera mea a dispărut.

Ganimede se încruntă şi spuse cu o voce cântată:

— Nicio problemă. Vă fac eu rost de alta.

Din când în când, duhoarea de bălegar de la Grădina Zoologică se făcea simţită, iar răgetele animalelor înnebunite de căldură se înălţau spre cer. Râul Oder răspândea în aerul uscat ce-i mai rămăsese din umezeală.

Baronul aruncă tibia şi începu să facă strip-tease. Instrumentiştii, cuprinşi de o patimă sălbatică, începură să lovească arcuşurile de coardele tensionate. Baronul, gol-puşcă, îşi fixă pe faţă o mare barbă roşcată şi îşi puse pe cap tiara lui Nabucodonosor. Unii dintre participanţii la orgie erau din ce în ce mai slăbiţi şi alunecau în propria lor sudoare. Alte cupluri, triouri sau cvartete încercau în zadar să-i uimească pe ceilalţi cu mângâieri ingenioase. Anwaldt se uită peste corpurile musafirilor şi întâlni privirea fixă a lui Nabucodonosor, care îmbrăcase între timp o mantie grea de aur. *(Arăt ca un gândac pe un covor alb, zăcând aici singur, purtând pantaloni printre oameni în pielea goală. Niciunul nu e singur. Nu-i de mirare că ticălosul ăsta se*

uită la mine aşa). Nabucodonosor se holba, instrumentele cu coarde deveniseră de percuţie, femeile gemeau cu o încântare prefăcută, bărbaţii se zvârcoleau într-un extaz forţat.

Anwaldt se crispă sub privirea atentă a baronului. Hotărî să accepte invitaţia celor două lesbiene care îl tot chemau la ele de ceva vreme. Brusc, apăru Ganimede, conducând o blondă cam beată, cu o mască de catifea pe faţă. Nabucodonosor nu se mai interesă de el. Fata se puse pe vine lângă canapeaua lui Anwaldt. El închise ochii. *(Măcar să mă aleg şi eu cu ceva de pe urma acestei orgii.)* Din păcate, speranţele nu i s-au împlinit; în loc de mâinile şi buzele delicate ale fetei, simţi nişte degete aspre şi bătătorite strivindu-l cu forţa de canapea. Un brunet cât un munte, cu nas acvilin, îşi pusese mâinile pe braţele lui Anwaldt şi îl ţintuia de divan. Servitorul baronului ţinea smochingul lui Anwaldt şi o mână de invitaţii negre pentru bal. Atacatorul deschise gura, din care ieşi un miros puternic de usturoi şi tutun.

— Cum ai ajuns aici? Arată invitaţia!

Anwaldt mai auzise acelaşi accent când interogase un turc, patron de restaurant, care se implicase în traficul de opiu. Se simţea paralizat, şi nu atât din cauza faptului că era imobilizat, ci mai degrabă pentru că văzuse un tatuaj ciudat pe mâna atacatorului. Strângându-l pe Anwaldt în halul ăla, muşchiul dintre arătător şi degetul mare al brunetului se încordase şi umflase, pulsând la cea mai mică mişcare. Acest uşor tremurat al muşchiului scotea în evidenţă un scorpion atât de frumos tatuat, că părea viu. Atacatorul voia să-şi imobilizeze şi mai bine victima, dar, când îşi aruncă un picior peste canapea să-l încalece pe detectiv, acesta îşi îndoi genunchiul şi îl lovi pe amatorul de usturoi într-un loc sensibil. Omul, înnebunit de durere, îşi luă braţul de pe umărul lui Anwaldt care, fiind acum mai liber în mişcări, îşi izbi adversarul cu capul în frunte. Tatuatul îşi pierdu echilibrul şi căzu pe canapea. Poliţistul o luă la fugă spre ieşire. Pe nimeni nu interesase lupta dintre ei; cvartetul a continuat să-şi cânte rondoul nebunesc în timp ce oamenii din ce în ce mai slăbiţi stăteau întinşi ici şi colo pe ringul umed de dans.

Singurul obstacol de care trebuia să treacă Anwaldt era Ganimede, care plecase din sală mai devreme şi încuia acum uşa de la intrare. Anwaldt îi dădu o lovitură puternică la subţioară şi o a doua în coaste. Servitorul reuşi, totuşi, să încuie uşa şi să strecoare cheia în cutia de scrisori. Cheia zăngăni în partea cealaltă, pe casa scării. La a treia

lovitură, de această dată în cap, Ganimede îşi pierdu cunoştinţa. Anwaldt, neputând să scape pe uşă, o luă pe scara interioară spre primul etaj al apartamentului. Auzi respiraţia greoaie a străinului în urma sa. Bubuitul unei împuşcături sfâşie aerul şi îi alarmă puţin pe dezmăţaţii care se odihneau după atâta efort. Poliţistul simţi o durere în ureche şi sânge fierbinte pe gât. *(Fir'ar, nici acum n-am pistolul la mine; îmi strica linia smochingului.)* Se aplecă şi apucă una dintre vergelele grele care fixau covorul de pe scări. Cu coada ochiului, observă că atacatorul său se pregătea să tragă din nou. Dar Anwaldt deja ajunsese la primul etaj până să audă zgomotul. Glonţul ciobi o coloană de marmură şi ricoşă imediat în nişa de piatră. Poliţistul se năpusti la o uşă cu o broască din care ieşea o cheie mare. O răsuci şi sări din casa scărilor. Urmăritorul lui era aproape. Gloanţele intrau în plăcile de ceramică de pe pereţi. Anwaldt coborî în fugă, fără să mai vadă ceva. Cu un etaj mai jos, la intrarea în apartament, stătea un musafir întârziat. Speriat de împuşcături, avea un revolver în mână. În spatele măştii negre i se vedeau şuviţele de păr roşu şi drept. Îl zări pe Anwaldt şi strigă:

— Stai pe loc sau trag!

Poliţistul se ghemui, îşi luă avânt şi aruncă vergeaua. Bara metalică îl lovi pe roşcovan drept în frunte. În timp ce se prăbuşea pe podea, omul trase două focuri în tavan. De acolo căzu imediat o ploaie de praf şi tencuială. Anwaldt luă de pe jos vergeaua şi, dintr-un salt, se aruncă peste balustradă. Se trezi pe următorul palier. Clădirea se cutremura de atâtea împuşcături. Alergă, se împiedică şi căzu, până să ajungă la ultimul etaj. Se dădu brusc înapoi: patru bărbaţi înarmaţi cu lopeţi mari pentru curăţat zăpada urcau scările. Anwaldt ghici că portarul pornise şi el la vânătoare, împreună cu trei dintre colegii lui. Se întoarse şi deschise fereastra care dădea înspre curte, sări repede şi căzu drept pe o căruţă. În corp îi intrară aşchii din lemnul negeluit; îl săgetă o durere sfâşietoare în gleznă – probabil şi-o scrântise. Şchiopătând, o luă la fugă de-a curmezişul curţii. Privirile arzătoare îl pătrunseră de la ferestre – îl aveau în palmă. Rafala de gloanţe clătină ghizdurile puţului secat din grădină. El alergă pe lângă zidul clădirii şi încercă să intre în altă casă pe o uşă din spate. Spre ghinionul lui, toate erau încuiate. Urmăritorii erau aproape. Anwaldt se împiedică pe scara ce ducea în pivniţa altei case. Dacă şi uşa asta era închisă, tipii care îl urmăreau aveau să-l încolţească în dreptunghiul de beton. Dar uşa

cedă. Amwaldt se încuie pe dinăuntru tocmai când primul dintre adversari ajunse în faţa uşii. Mirosul de cartofi putrezi, vin fermentat şi rahat de şobolani era pentru el un adevărat parfum. Se lăsă în jos, sprijinit cu spatele de peretele de cărămidă netencuită. Îşi duse mâna la ureche. Îl scutură un fior dureros, picături de sânge i se scurseră din nou pe gât. Glezna scrântită era fierbinte şi pulsa. Pe frunte, la linia părului, unde atacatorul îi tăiase pielea cu dinţii, se coagulase deja sângele. Ştiind că urmau să treacă măcar câteva minute până când urmăritorii săi aveau să înconjoare clădirea, încercă să iasă din labirintul pivniţei.

Mergea prin beznă, bâjbâind, speriind câţiva şobolani şi lipindu-i-se de faţă o mulţime de pânze de păianjen. Îşi pierduse orice noţiune a timpului şi se lupta cu moleşeala când zări, în depărtare, o lumină care îl făcu să uite de starea care îl cuprinsese. Îşi dădu repede seama că era un felinar de pe stradă, a cărui lumină pătrundea prin fereastra plină de praf. Deschise geamul şi, după câteva tentative nereuşite, ieşi până la urmă afară, zdrelindu-şi pielea de pe burtă şi coaste. Închise fereastra după el şi se uită în jur. Tufişuri dese, din spatele cărora se auzeau paşii mai multor oameni alergând de colo-colo, îl despărţeau de trotuarul străzii. Se întinse pe spate pe peluză, gâfâind. *(Trebuie să aştept câteva ore.)* Mai aruncă o privire în jur şi găsi o ascunzătoare perfectă. Balconul apartamentului de la etajul întâi era năpădit de iederă care atârna până la pământ. Anwaldt se târî până sub el şi simţi că-şi pierde cunoştinţa.

Umezeala pământului şi liniştea din jur îl treziră. Ascunzându-se printre copacii şi băncile de pe promenada de pe malul Oderului, se furişă până la maşina parcată în faţa Colegiului Tehnic. Abia mai putea să conducă. Avea dureri şi era rănit. Urcând la el în apartament, se ţinu strâns de balustradă. Nu aprinse lumina în bucătărie ca să nu vadă gândacii. Dădu pe gât un pahar cu apă, îşi aruncă pantalonii rupţi în hol, deschise fereastra din camera lui şi se prăbuşi pe cearşafurile mototolite.

BRESLAU, MARŢI, 10 IULIE 1934
ORA NOUĂ DIMINEAŢA

La trezire, Anwaldt nu-şi putea desprinde urechea de pe pernă. Sângele întărit devenise un adeziv puternic. S-a ridicat cu greu în capul

oaselor. Părul îmbibat cu sânge i se zbârlise în creştet, formând şuviţe ca nişte ţepi. Tot corpul îi era zgâriat şi plin de vânătăi. Îl durea piciorul; glezna umflată devenise purpurie. Sărind într-un picior, s-a îndreptat spre telefon şi l-a sunat pe baronul von Malten.

După un sfert de oră, medicul personal al baronului, doctorul Lanzmann a ajuns la Anwaldt în apartament. După alt sfert de oră, erau amândoi la reşedinţa lui von der Malten. Patru ceasuri mai târziu, pacientul, adică Anwaldt – după ce dormise pe săturate, cu un bandaj pe cap şi pe urechea sfâşiată, cu glezna imobilizată în atele de bambus şi spuzit cu pete galbene de iod pe tot corpul – fuma un trabuc lung, dintre cele mai bune, marca *Ahnuri Shu* Przedecki, şi îi povestea celui care îl angajase întâmplările nopţii trecute. Când baronul – după ce îl ascultase cu atenţie – s-a dus în biroul său, Anwaldt a sunat la sediul poliţiei şi i-a cerut lui Smolorz să pregătească materialul despre baronul von Köpperlingk pentru ora şase seara. Apoi i-a dat telefon profesorului Andreae şi a stabilit o întâlnire cu el în vederea unei discuţii.

Şoferul baronului von der Malten l-a ajutat să coboare scările şi să se urce în maşină. Au pornit. Anwaldt l-a întrebat cu vădit interes despre aproape fiecare clădire sau stradă. Şoferul îi răspundea cu răbdare.

— Acum suntem pe Hohenzollenstrasse... la stânga e turnul de apă... La dreapta Biserica Sf. Ioan... Da, sunt de acord, e frumoasă. Recent construită... Aici e sensul giratoriu din Reichpräsidentplatz. Mergem tot pe Hohenzollenstrasse... Da, şi acum o luăm pe Gabitzstrasse. Da?... Cunoşti zona? O să trecem pe sub viaduct şi ajungem imediat pe Zientenstrase, unde locuieşti...

Plimbarea cu maşina i-a făcut mare plăcere lui Anwaldt. *(Un oraş frumos.)* Din păcate, Adlerul său se prăjise în soarele puternic de dimineaţă şi, când reuşi să se urce la volan, sudoarea îi şiroia pe sub cămaşă şi haină. Deschise geamurile, îşi aruncă pălăria pe bancheta din spate şi demară cu roţile scrâşnind, de-abia aşteptând să se răcorească de la curent. Dar degeaba – plămânii i se umplură cu praf. De parcă acest chin n-ar fi fost de-ajuns, Anwaldt îşi aprinse o ţigară ca să i se usuce gura de tot.

Urmând indicaţiile pe care i le dăduse şoferul lui von der Malten, ajunse fără probleme la Facultatea de Studii Orientale de pe Schmiedebrücke nr. 35. Profesorul Andreae îl aştepta. Îl ascultă în

tăcere pe Anwaldt imitând accentul atacatorului său din ziua precedentă. Deşi replicile pe care le repeta poliţistul de mai multe ori erau scurte – *(„Cum ai ajuns aici? Arată invitaţia!")* – profesorul nu avu nicio îndoială. Vorbitorul străin de germană din sala baronului era, cu siguranţă, turc. Mândru de intuiţiile sale lingvistice, Anwaldt îşi luă rămas-bun de la profesor şi conduse maşina spre sediul poliţiei.

La intrare se întâlni cu Forstner. Se priviră şi se recunoscură imediat. Capul bandajat al lui Anwaldt şi sprânceana tăiată a lui Forstner. Se salutară cu o indiferenţă prefăcută.

— Văd că n-ai prea petrecut noaptea de ieri la Armata Salvării din Blücherplatz, spuse râzând Smolorz când îl salută pe Anwaldt.

— Un fleac, am avut un mic accident. Aruncă o privire spre biroul său: dosarul baronului von Köpperlingk era acolo. Nu-i prea gros.

— Ăla mai gros e, probabil, în arhiva Gestapoului. Trebuie să ai relaţii cu ştabii ca să ajungi acolo. Eu n-am... îşi şterse fruntea transpirată cu o batistă în carouri.

— Mulţumesc, Smolorz. Aa... Anwaldt se frecă la nas cu nervozitate. Ţi-aş fi foarte recunoscător dacă ai pregăti o listă cu toţi turcii care au locuit în Breslau de optsprezece luni încoace. Există aici un consulat al Turciei?

— Da, pe Neudorfstrasse.

— Trebuie să te ajute. Mulţumesc, poţi pleca.

Anwaldt rămase singur în biroul său răcoros. Îşi rezemă fruntea de suprafaţa verde şi alunecoasă a biroului şi simţi că ajunsese în locul cel mai de jos al sinusoidei, acel punct critic al dispoziţiei sale, fie că era bună sau proastă. Deveni dureros de conştient că avusese reacţii diferite faţă de oameni: atmosfera din exterior, clocotind de furia arşiţei, îi stimulase energia şi pofta de acţiune, iar cea din birou, plăcută şi răcoroasă, îl îndemna la renunţare şi resemnare. *(Fiecare om este un microcosmos conectat la mecanismele universului; eu nu. Sunt altfel decât ei. Nu mi s-a spus asta încă din copilărie? Eu sunt un mini-univers izolat, în care acţionează legile gravităţii multi-direcţionale, unind toate obiectele în blocuri compacte şi grele.)*

Se ridică brusc, îşi dădu jos cămaşa şi se aplecă peste chiuvetă. Răsuflând anevoie de durere, se spălă pe gât şi la subţiori, apoi se aşeză din nou în fotoliu, lăsând apa să i se scurgă în mici şiroaie pe bustul rănit. Îşi şterse de maiou faţa şi mâinile. *(Acţionează! Fă ceva!).* Ridică receptorul şi îi spuse comisionarului să-i cumpere ţigări şi

limonadă, apoi închise ochii şi îşi stăpâni cu uşurinţă imaginile haotice care-i umblau prin minte. Şi le alungă din faţă ochilor şi începu să le pună în ordine: „Scorpioni în burta Mariettei von der Malten. Un scorpion pe mâna turcului. Turcul a omorât-o pe Marietta." Această observaţie îl mulţumi pe Anwaldt, pentru că era atât de evidentă, dar îl treceau fiori reci pe şira spinării la gândul că toată munca nu va duce la nimic. *(Turcul a ucis-o pe fiica baronului, turcul păzeşte casa baronului von Köpperlingk, baronul e protejat de Gestapo: ergo, turcul are legături cu Gestapoul; ergo, Gestapoul e amestecat în asasinarea fiicei baronului; ergo, sunt slab şi neputincios ca un copil în faţa Gestapoului.)*

Se auzi o bătaie la uşă. O bă-ta-ie. Comisionarul îi adusese mai multe sticle şi două pachete de ţigări „Bergmann Privat". Ţigara îl slăbise pentru o clipă. Dădu pe gât o sticlă de limonadă, închise ochii, iar gândurile-imagini se prefăcură în gânduri-fraze. *(Lea Friedländer ştie cine i l-a indicat lui Mock pe tatăl ei ca autor al crimei şi făcuse din el un ţap ispăşitor. Poate să fie cineva din Gestapo. Dacă tot are să-i fie frică să-mi mărturisească, am s-o forţez. Îi iau morfina şi o voi teroriza cu acul. Va face tot ce-i voi spune eu!)* Alungă viziunea erotică sugerată de fraza „Va face tot ce-i voi spune eu!" şi se ridică de la birou. *(Acţionează!)* Se învârti prin cameră şi îşi exprimă îndoielile cu voce tare.

„Unde ai de gând s-o faci să vorbească? Într-o celulă. Care celulă? Aici, la sediul poliţiei. De ce îl ai pe Smolorz? Grozav – închizi o păpuşă ca asta într-o celulă şi toţi gardienii şi poliţiştii vor afla într-o oră. Şi, mai mult ca sigur, Gestapoul."

În momentele sale de maximă descurajare, Anwaldt obişnuia să-şi mute atenţia la lucruri complet diferite. Aşa şi acum: se apucă să studieze dosarul baronului. Găsi câteva fotografii făcute la o orgie într-o grădină şi o listă cu nume pe care nu le cunoştea – numele celor care veneau de obicei la astfel de petreceri. Niciunul nu trăda o origine turcă. Erau foarte puţine informaţii despre amfitrionul acestor orgii. Povestea obişnuită a vieţii unui aristocrat prusac educat şi câteva rapoarte oficiale de la întrevederile baronului cu Hauptsturmführerul S.A. Walter Piontek.

Îşi închise nasturii cămăşii şi îşi strânse nodul de la cravată. Coborî încet scările până la arhivă, luându-şi pe drum legitimaţia de ofiţer al Poliţiei din Breslau. *(Acţionează!)* În subsolul poliţiei îl aştepta o mare

dezamăgire. La ordinele doctorului Engel – care avea acum atribuţiile de şef al poliţiei – dosarele lui Piontek fuseseră mutate în arhiva Gestapoului. Anwaldt abia reuşi să se întoarcă la el în birou: durerea îl săgeta în glezna umflată, rănile şi juliturile îl ardeau. Se aşeză la birou şi, cu o voce răguşită, ceru să i se facă legătura cu Mock, care stătea cu burta la soare pe plaja din Sopot.

„Când te întorci, Eberhard? Dacă erai aici, ai fi scos din mâinile Gestapoului dosarele lui Piontek şi al baronului von Köpperlingk... Ai fi găsit un loc sigur unde am fi supus-o pe Lea la o cură de dezintoxicare... Dacă îţi scotoceai prin memorie, ai fi găsit cu siguranţă un punct vulnerabil la nebunul ăsta de baron... Când ai de gând să te întorci, pe bune?"

Tânjea după Mock, ca şi cum ar fi tânjit după banii baronului, insule tropicale şi sclave cu pielea ca mătasea... *(Ai construit un turn minunat, Herbert, cu acele cărămizi. Acţionează, forţeaz-o pe Lea să vorbească! Nu eşti în stare? Frumos turn ai construit, Herbert.)*

VI

BRESLAU, TOT MARŢI, 10 IULIE 1934
ORA ŞAPTE SEARA

Pe bulevardul de la capătul lui Hansastrasse, Anwaldt găsi un mic restaurant. Din deformaţie profesională, îşi notă numele patronului şi adresa: Paul Seidel, Tiergartenstrasse nr. 33. Aici comandă cârnaţi picanţi cu piure de mazăre şi două sticle de apă minerală *Deinart.*

După zece minute, cu burta plină, stătea în faţa Studioului fotografic şi cinematografic *Fatamorgana.* Bătu un timp – tare şi insistent – la uşa închisă. *(Fără îndoială că se îndopase din nou cu morfină. Dar era pentru ultima dată.)* Bătrânul portar ieşi din ghereta lui, târşâindu-şi picioarele până pe trotuar.

— N-am văzut-o pe Fräulein Susanne plecând nicăieri. Servitoarea ei a ieşit acum o oră... mormăi el, privind cu atenţie legitimaţia lui Anwaldt.

Poliţistul îşi scoase haina şi se abandonă picăturilor de sudoare care i se prelingeau pe corp: nici măcar nu încercă să şi le şteargă cu o batistă. Se aşeză pe o bancă de piatră din curte, lângă un pensionar cu o pălărie cu găurele, care picotea. Observă că un oberliht de la ferestrele Leei nu era bine închis. Abia reuşi să se urce pe pervaz – glezna umflată îl durea, iar burta plină îl trăgea în jos. Strecurându-şi mâna înăuntru, răsuci mânerul de alamă şi se luptă o clipă cu perdeaua încâlcită de ferigile luxuriante de pe pervaz. Se simţea ca acasă în acest apartament, aşa că-şi scoase haina, vesta şi cravata, le puse pe spătarul unui scaun şi porni în căutarea Leei. Se îndreptă spre studio, unde credea că o va găsi dormind, drogată. Dar, înainte să ajungă acolo, se opri la baie: mazărea şi cârnaţii îl îndemnau să nu piardă nicio clipă.

Lea Friedländer era în baie, cu picioarele atârnând deasupra vasului W.C., având coapsele şi fluierele picioarelor mânjite de fecale. Era goală. Cablul gros din jurul gâtului ei era fixat de ţeava de evacuare, chiar sub tavan, iar partea din spate a corpului fetei atingea peretele. Buzele boite într-un roşu aprins îi dezveleau gingiile şi dinţii, printre care îi ieşea limba vânătă şi umflată.

Anwaldt vomită în bideu tot ce avea în stomac. Apoi se aşeză pe marginea căzii şi încercă să-şi adune gândurile. În nu mai mult de

câteva minute, era deja încredinţat că Lea nu se sinucisese. Nu era în baie niciun scăunel sau alt obiect pe care să se suie şi căruia să-i fi dat apoi cu piciorul. Şi nu avusese cum să ajungă aşa de sus de pe scaunul de toaletă pentru că nu era destul de înaltă. Ar fi trebuit să lege laţul de ţeava cea groasă de sub tavan, ţinându-se de ea cu o mână şi cu cealaltă să-şi pună laţul de gât. *(Şi unui acrobat i-ar fi fost greu să facă aşa o ispravă, darămite unei dependente de morfină, care fusese probabil călărită de vreo duzină de bărbaţi în acea zi. Totul arată de parcă un tip foarte puternic a strangulat-o pe Lea, a atârnat cablul în baie, a ridicat-o pe fată şi i-a vârât capul în laţ. Doar că a uitat de scaun, care ar fi făcut verosimilă varianta sinuciderii.)*

Deodată, auzi perdeaua fâlfâind la fereastra prin care intrase. Curentul. *(Trebuie să mai fie o fereastră deschisă în acest apartament.)*

În prag stătea un brunet cât un munte, care-l ţinti cu o lovitură rapidă. Anwaldt sări în lături, călcând pe juponul de mătase de pe pardoseală. Piciorul drept, cel sănătos, îi alunecă înapoi; întreaga greutate i se lăsase acum pe piciorul stâng, cel umflat. Era mai mult decât putea să suporte. Piciorul stâng îi cedă. Anwaldt se înclină înainte, drept în faţa turcului. Acesta din urmă îşi împreună mâinile şi îl pocni, de jos în sus, în bărbie. Poliţistul se prăbuşi pe spate în cada enormă. Până să-şi dea seama ce se întâmplă, văzu faţa atacatorului deasupra sa şi un pumn enorm cu un box de oţel pe degete. Lovitura de pumn primită în plex îi tăie respiraţia. Tuse, hârâit, vedere înceţoşată, hârâit, hârâit, hârâit, întuneric, hârâit, întuneric.

BRESLAU, TOT 19 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Apa rece îl trezi pe Anwaldt din leşin. Stătea gol puşcă, într-o celulă fără ferestre, legat de un scaun. Doi tipi în negru, cu uniforme SS descheiate, se uitau la el cu atenţie. Pe faţa prelungă şi inteligentă a celui mai scund se aşternu o strâmbătură care amintea de un zâmbet. Această expresie îi aduse aminte lui Anwaldt de profesorul lui de matematică din gimnaziu, care obişnuia să facă aceeaşi mutră când unul dintre elevi nu era în stare să rezolve o problemă. *(Te pun în gardă în privinţa tipilor ăstora – nu ştiu ce e mila şi sunt în stare să forţeze pe oricine să renunţe la o anchetă. Dacă, Doamne fereşte, eşti dus vreodată la Gestapo, te rog să afirmi cu îndârjire că eşti un agent al*

Abwehr-ului trimis aici cu misiunea de a deconspira reţeaua de spionaj poloneză din Breslau.)

Tipul de la Gestapo se învârti prin celula în care duhoarea de transpiraţie era aproape palpabilă.

— Nasol, Anwaldt, nu? Era evident că aştepta un răspuns.

— Da... îngăimă omul torturat. Îşi atinse cu limba ciotul tăios al incisivului.

— Toată lumea e rea în oraşul ăsta. Dădu ocol scaunului. Daaa, Anwaldt. Şi cu ce treabă eşti aici... în acest Babilon? Ce te-a adus aici?

Tipul în uniformă îşi aprinse o ţigară şi puse chibritul încă arzând pe creştetul deţinutului. Anwaldt se smuci cu forţă – mirosul de păr ars era sufocant. Al doilea torţionar, un om gras şi transpirat, îi aruncă o cârpă udă pe cap, să stingă focul. Dar prizonierul nu se simţi uşurat mult timp. Acelaşi tip de la Gestapo îl strânse de nas cu o mână, iar cu cealaltă îi vârî cârpa în gură.

— Ce misiune ai în Breslau, berlinezule? repetă vocea în surdină. Ajunge, Konrad!

După ce îi scoaseră căluşul împuţit din gură, pe Anwaldt îl apucă un violent acces de tuse, care nu se mai oprea. Gestapovistul cel slab aştepta răbdător un răspuns. Neprimind niciunul, se uită la ajutorul său.

— Herr Anwaldt nu vrea să răspundă, Konrad. E clar că se simte în siguranţă. Crede că îl protejează cineva. Dar cine? Îşi întinse mâinile. Poate comisarul Mock? Dar Mock nu-i aici. Îl vezi pe undeva, Konrad?

— Nu, Herr Standartenführer[37].

Tipul cel slab înclină din cap şi spuse pe un ton rugător:

— Ştiu, ştiu, Konrad. Metodele tale sunt inofensive. Când îţi iei tu pacienţii la întrebări, nu le mai rămâne niciun secret, niciun nume uitat prin memorie. Lasă-mă să-l tratez eu pe ăsta. Se poate?

— Desigur, Herr Standartenführer.

Konrad cel zâmbăreţ ieşi din celulă. Colonelul deschise o servietă veche şi ponosită, din care scoase o sticlă de un litru şi un borcan de jumătate de kilogram. Turnă conţinutul sticlei – un fel de suspensie – pe capul lui Anwaldt. Deţinutul simţi ceva dulce pe limbă.

— Ştii, Anwaldt, e apă cu miere, zise torţionarul şi luă borcanul. Şi asta? Ştii ce-i asta? Bine, bine... Am să-ţi satisfac curiozitatea. Scutură

[37] Echivalentul gradului de colonel *(n.trad.).*

borcanul de mai multe ori. Din interiorul său se auzea un zumzet slab de insecte. Anwaldt se uită: două viespi săreau furioase una la alta şi se izbeau de pereţii borcanului.

— O, Doamne, ce monştri îngrozitori... se plânse gestapovistul. Brusc, îşi luă avânt şi izbi borcanul de perete. Iar înainte ca viespile dezorientate să-şi ia zborul, deţinutul se şi trezi singur în celulă.

Anwaldt nu-şi închipuise niciodată că zgomotul aripilor acestor insecte enorme era acelaşi cu cel pe care-l fac păsările mici. Viespile se repeziră întâi la bec, dar, după o clipă, îşi schimbară direcţia. Se mişcau ciudat de convulsiv în aerul încins şi ajungeau mai jos cu fiecare tremurătură. În curând, ajunseră în apropierea capului lui Anwaldt, unde fuseseră atrase de mirosul de miere. Deţinutul încercă să evadeze din celulă cu ajutorul imaginaţiei. Reuşi. *(Se plimba pe o plajă scăldată de valuri domoale, încreţite de briza răcoroasă. Picioarele i se afundau în nisipul cald. Deodată se stârni vântul, nisipul se albi de fierbinte ce era, valurile – în loc să ude doar un pic plaja – se repezeau la Anwaldt, cu zgomot, furioase şi înspumate.)*

Imaginaţia nu voia să i se supună. Simţi un curent uşor de aer lângă buzele-i lipite de miere şi apă. Deschise ochii şi văzu o viespe care, cu siguranţă, îşi fixase ţinta pe gura lui. Suflă înspre ea cu toată puterea. Insecta, împinsă de răsuflare, se aşeză pe perete. Între timp, a doua viespe începuse să-i zboare în jurul capului. Anwaldt se zvârcoli pe scaun şi dădu tare din cap într-o parte şi în alta. Viespea i se aşeză pe claviculă şi îi înfipse acul în piele. Deţinutul o presă cu bărbia şi simţi o durere sfâşietoare. O umflătură vineţie care pulsa îi unea maxilarul cu clavicula. Insecta strivită îşi contorsiona pe podea corpul galben cu dungi negre. Cealaltă viespe îşi luă zborul de pe perete, pregătindu-se să-i atace buzele cu ferocitate. Anwaldt îşi înclină capul, iar insecta, în loc să-i aterizeze pe buze, o făcu lângă ochi. Durerea şi umflătura i se răspândiră în tot globul ocular. Anwaldt îşi smuci capul, împreună cu scaunul, şi se răsturnă pe ciment. Un văl întunecat i se aşternu peste ochiul stâng. Apoi şi peste dreptul.

O găleată de apă rece ca gheaţa îl scoase din starea de inconştienţă. Standartenführerul îi făcu semn aghiotantului său să plece. Înşfăcă scaunul de spătar şi îl puse din nou pe Anwaldt în poziţie verticală.

— Eşti un adevărat luptător. Se uită îngrijorat la faţa umflată a deţinutului. Te-au atacat două viespi şi le-ai omorât pe amândouă.

Pielea poliţistului era dureros de întinsă peste umflăturile ca două

baloane. Viespile mai tresăreau, încă, pe podeaua de ciment.

— Zi-mi, Anwaldt, nu ţi-a ajuns? Sau vrei să le cer iar ajutorul acestor creaturi agresive? Să ştii că mi-e mai frică de ele decât ţie. Zi, Anwaldt, nu ţi-a ajuns?

Deţinutul dădu din cap afirmativ. Torţionarul cel gras intră în celulă şi puse un scaun în faţa ofiţerului. Acesta din urmă se aşeză călare pe el şi îşi privi prietenește victima.

— Pentru cine lucrezi?

— Pentru Abwehr.

— Misiunea?

— Să deconspir reţeaua de spionaj poloneză.

— De ce te-au adus tocmai din Berlin? Nu e nimeni aşa bun ca tine în Breslau?

— Nu ştiu, aşa am primit ordinele.

Anwaldt auzi vocea ciudată care îi ieşea din propriile corzi vocale. Fiecare cuvânt era însoţit de o durere în gât, iar muşchii feţei dintre zonele umflate de la înţepăturile din falcă şi de lângă ochi erau rigizi.

— Dezleagă-mă, te rog, şopti el.

Standartenführerul se uita la el cu atenţie fără să spună nimic. Un sentiment mai omenesc i se citi în ochii ageri.

— Să deconspiri poliţia secretă poloneză. Şi ce legătură au cu asta baronul von Köpperlingk şi baronul von der Malten?

— Tipul pe care îl urmăream a fost la balul dat de baronul von Köpperlingk. Dar von der Malten n-are nimic de-a face cu treaba asta.

Pe Anwaldt îl indusese în eroare expresia binevoitoare de pe faţa torţionarului său. Trase adânc aer în piept şi zise în şoaptă:

— Nu pot să-ţi spun...

Tipul în uniformă râse un timp pe înfundate, apoi începu să rostească un monolog ciudat. Punea întrebări cu o voce gravă, la care răspundea într-un falset tremurat:

„Cine te-a bătut măr la balul baronului? Un porc, domnule ofiţer. Ţi-e frică de porcul ăla? Da, domnule ofiţer. Dar de viespi nu ţi-e frică, nu-i aşa? Ba da, îmi este, domnule ofiţer. Cum să-ţi fie? La urma urmei, ai omorât două! Cu mâinile legate! Aaa, acum înţeleg, Anwaldt, două nu-s de-ajuns pentru tine... O să-ţi dau mai multe..."

Gestapovistul îşi termină succesiunea de bas-falsetto pe un ton dulce şi îşi stinse intenţionat ţigara pe umflătura de la clavicula lui Anwaldt.

Anwaldt scoase din gâtul umflat nişte sunete ce nu păreau ale lui. Zăcea pe jos, urlând. Un minut. Două. Standartenführerul strigă:

— Konrad! O găleată cu apă îl amuţi pe deţinut. Torţionarul îşi mai aprinse o ţigară şi trase un fum. Anwaldt se uită îngrozit la capătul aprins al ţigării.

— Numele suspectului?

— Paweł Krystek.

Tipul de la Gestapo se ridică şi plecă. După cinci minute, reveni cu turcul pe care îl ştia Anwaldt.

— Minţi, tâmpitule! Nu era nimeni cu numele ăsta la baron acasă, nu-i aşa? Se întoarse spre turc care, după ce îşi puse ochelarii, se uită printr-un vraf de invitaţii negre cu argintiu. Scutură din cap în acest timp, confirmând, în maniera lui orientală, cuvintele gestapovistului, care trăgea cu poftă ultimul fum din ţigară.

— M-ai făcut să-mi pierd timpul şi ţi-ai bătut joc de metodele mele. M-ai jignit. M-ai enervat. Oftă şi fornăi de câteva ori. Ai grijă de el, te rog. Poate o să ai mai mult succes.

Turcul scoase din servietă două sticle cu miere diluată în apă – pe ambele în acelaşi timp – le turnă în capul deţinutului, pe umerii şi burta lui, punând din plin în zona inghinală şi pe organele genitale. Anwaldt începu să urle. Din laringe îi ieşi un fel de păsărească, dar turcul pricepu ce spunea:

— O să vorbesc!

Impasibil, turcul mai scoase din servietă şi un borcan pe care i-l băgă lui Anwaldt sub ochi. Peste zece viespi se înţepau una pe alta şi îşi contorsionau burţile umflate.

— O să vorbesc!

Turcul scăpă borcanul din mână.

— O să vorbesc!

Borcanul se apropia de podea. Urina împroşcă peste tot. Borcanul căzu pe cimentul de jos. Anwaldt îşi pierduse controlul asupra vezicii, îşi pierdea şi cunoştinţa. Borcanul nu se sparse. Doar ateriză pe podeaua de ciment cu o bufnitură înfundată.

Turcul se îndepărtă cu scârbă de prizonierul leşinat tocmai când îşi făcea apariţia grăsanul de Konrad. Îl dezlegă pe Anwaldt de scaun şi îl înşfăcă de subţiori. Picioarele i se târau prin baltă. Standartenführerul zbieră:

— Spală-l de pişat şi du-l în Oswitzer Wald[38]. Închise uşa după Konrad şi se uită la turc. De ce te miri aşa, Erkin?

— Dar reuşisei să-l încolţeşti, colonele Kraus. Era cât pe ce să ciripească.

— Eşti prea impulsiv, Erkin. Kraus observă viespile agitându-se în borcanul din sticlă groasă de Jena. Te-ai uitat bine la el? Trebuie să se odihnească acum. Ştiu eu cum sunt tipii ca el. O să ne spună aşa nişte aiureli, că ne va lua o săptămână să le verificăm. Şi nu pot să-l ţin aici atât de mult. Mock e încă foarte puternic şi e-n relaţii bune cu Abwehr-ul. În afară de asta, Anwaldt e al meu. Dacă decide să plece, oamenii mei din Berlin vor pune mâna pe el. Dacă rămâne aici, o să-l mai invit la o discuţie. Şi într-un caz şi-n altul, va fi destul pentru el să mai vadă o albină, că o să şi ciripească. Erkin, de astăzi tu şi cu mine suntem pentru omul ăsta nişte demoni care n-o să-l slăbească niciodată...

BERLIN, MIERCURI, 11 IULIE 1934
ORA TREI DIMINEAŢA

Un linţoliu umed de rouă se aşternuse peste lume. Făcea perle pe iarbă, în copaci şi pe corpul gol al unui bărbat. Când intra în contact cu pielea fierbinte, se evapora imediat. Poliţistul se trezi. Pentru prima dată de multe zile, îl trecu un fior rece. Abia reuşise să se ridice, târându-şi piciorul umflat, că se şi lovi de nişte copaci şi ieşi pe o alee cu pietriş. Tocmai se îndrepta cu greu spre o clădire întunecată, a cărei umbră ascuţită contrasta cu strălucirea cerului, când îl orbi lumina unor faruri. Lângă clădire era parcată o maşină, ale cărei faruri aprinse scoteau jenant în evidenţă silueta goală a lui Anwaldt. Auzi pe cineva strigând „Stai pe loc!", râsul înfundat al unei femei, pietrişul scrâşnind sub pantofii bărbaţilor care se apropiau. Îşi atinse gâtul dureros, o plapumă aspră i se freca de corpul rănit. Deschise ochii în lumina blândă a unei veioze. Ochii sclipind de înţelepciune ai doctorului Abraham Lanzmann, medicul personal al baronului von der Malten, îl studiau din spatele ochelarilor cu lentile groase.

— Unde sunt? făcu un efort să zâmbească slab. Îl amuza gândul că era pentru prima dată când nu-şi pierdea memoria din cauza alcoolului.

[38] Pădurea Oswitzer (germ.).

— Eşti la tine în apartament. Doctorul Lanzmann era nedormit şi serios. Ai fost adus de nişte poliţişti care patrulau în zona aşa-numitului Bastion suedez din Oswitzer Wald. Vara se strâng multe fete acolo. Şi acolo unde sunt multe fete, se întâmplă întotdeauna ceva dubios. Dar să nu divaghez. Erai mai mult mort decât viu. Îţi repetai mereu numele, pe cele ale lui Mock şi al baronului şi adresa la care stai. Poliţiştii nu voiau să-l lase la ananghie pe tipul pe care îl credeau colegul lor beat şi te-au adus acasă. De aici au telefonat baronului. Acum trebuie să te las. Baronul mi-a dat banii ăştia pentru tine. Degetele îi mângâiară plicul de pe masă. Aici e un balsam pentru umflăturile şi tăieturile tale. Vei găsi indicaţiile cu privire la medicaţie pe fiecare sticluţă sau flacon. Am reuşit să găsesc câte ceva în dulăpiorul meu sanitar de acasă – având în vedere ora neobişnuită din zi. La revedere. Mă întorc pe la prânz, după ce dormi puţin.

Pleoapele doctorului Lanzmann se închiseră peste ochii săi plini de înţelepciune. Ale lui Anwaldt peste ochii lui umflaţi. Nu putea să adoarmă. Căldura pe care o reflecta soarele în pereţi îl deranja. Din câteva mişcări, se rostogoli din pat direct pe covorul murdar. Târându-se în patru labe, ajunse la fereastră, trase perdelele şi deschise geamul. Căzu în genunchi, dar reuşi să ajungă încet până în pat. Se trezi pe plapumă şi se şterse cu o batistă mare de pânză, evitând umflăturile – adevăraţi vulcani din care erupea durerea. De îndată ce deschise ochii, se repeziră la el roiuri de viespi. Când închise geamurile, ca să le oprească, pereţii locuinţei îl sufocară cu răsuflarea lor fierbinte, iar gândacii începură să se târască din găuri – unii arătau ca nişte scorpioni. Pe scurt, nu putea să adoarmă cu fereastra închisă şi nici cu ochii deschişi.

BRESLAU, JOI, 12 IULIE 1934
ORA OPT DIMINEAŢA

Dimineaţa era un pic mai răcoare. Anwaldt dormea de două ore. Când s-a trezit, a văzut patru oameni stând în jurul patului său. Baronul vorbea încet cu doctorul Lanzmann. Văzând că bolnavul se trezise, le făcu semn celor doi infirmieri care stăteau la perete. Cei doi bărbaţi îl luară pe poliţist de subţiori, îl duseră în bucătărie şi îl puseră într-o cadă enormă cu apă călduţă. Unul dintre ei îi spălă corpul dureros, altul îl bărbieri. După un timp, Anwaldt era din nou în pat,

întins pe un cearşaf curat şi scrobit, lăsându-şi picioarele rănite în grija doctorului, care îl dădea cu unguente şi alifii calmante. Baronul aşteptă răbdător să termine doctorul, ca să-i pună întrebări detectivului. Anwaldt vorbi cam jumătate de oră, oprindu-se şi poticnindu-se. Încă nu-şi recăpătase total controlul asupra limbajului. Baronul îl ascultă cu o aparentă indiferenţă. La un moment dat, poliţistul se întrerupse în mijlocul unui cuvânt şi adormi. Visă culmi acoperite cu zăpadă, întinderi de gheaţă, vânturi reci şi tăioase de la Polul Nord: vântul bătea şi îi usca pielea. De unde venea vântul? Vântul? Deschise ochii şi văzu în penumbra amurgului un băiat făcându-i vânt cu un ziar împăturit.

— Cine eşti? Abia putea să-şi mişte falca bandajată.

— Helmut Steiner, ajutorul de bucătar al baronului. Mi s-a spus să am grijă de dumneata până vine mâine doctorul Lanzmann să te consulte.

— Câte ceasul?

— Şapte seara.

Anwaldt încercă să meargă câţiva paşi prin cameră. Abia putea să-şi lase greutatea pe piciorul umflat. Îşi zări pe un scaun costumul bej, spălat şi călcat. Îşi puse repede izmenele şi se uită prin jur după ţigări.

— Du-te la restaurantul din colţ şi adu-mi nişte ciolan de porc cu varză şi bere. Cumpără-mi şi nişte ţigări. Îşi dădu furios seama că tabachera şi ceasul îi fuseseră furate la Gestapo. Cât lipsi băiatul, se spălă în chiuveta din bucătărie şi, epuizat, se aşeză pe un scaun, încercând să nu se uite în oglindă. Peste puţin timp, i se puse în faţă o farfurie aburindă, cu grăsimea de la ciolan plutind tremurătoare într-o porţie de varză nouă. Devoră totul în câteva minute. Când se uită la sticla pântecoasă de bere *Kipke* – cu picături de apă scurgându-se de pe gâtul său rece şi o pălărie albă de porţelan la gură, fixată cu o închizătoare de nichel – îşi aminti că hotărâse să se abţină complet de la alcool. Izbucni într-un râs batjocoritor şi îşi turnă jumătate de sticlă de bere pe gât. Îşi aprinse o ţigară şi trase fumul în piept, cu nesaţ.

— Ţi-am zis să-mi iei ciolan de porc şi bere, nu-i aşa?

— Da.

— Am spus eu clar „bere”?

— Da.

— Închipuieşte-ţi că am zis-o aşa, din obişnuinţă. Ştii că atunci când vorbim din obişnuinţă, e ca şi cum n-am vorbi noi, ci altcineva cu vocea

noastră. Pricepi?

— Cine, de pildă? Băiatul era uimit, dar din ce în ce mai interesat.

— Dumnezeu! Anwaldt izbucni într-un hohot de râs răsunător şi râse până simţi că durerea îi crapă capul în două. Înşfăcă din nou sticla de gât, iar după o clipă, o puse deoparte, goală. Abia reuşi să-şi îndese pălăria pe capul bandajat. Sărind într-un picior, coborî cu greu scara în spirală şi ajunse în stradă, unde se revărsa lumina amurgului.

VII

SOPOT, VINERI, 13 IULIE 1934
ORA UNU ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZA

Eberhard Mock se plimba pe cheiul din Sopot, respingând categoric ideea de a lua prânzul. Nu îi era foame pentru că băuse câteva halbe de bere între mese şi mâncase nişte cârnăciori calzi. Pe deasupra, dacă ar fi luat prânzul, nu se mai putea uita la fetele care se plimbau alene pe lângă cazinou, cu trupurile lor ferme şi provocatoare, ascunse sub mătasea rochiilor şi a costumelor de baie. Mock scutură din cap, încercând să nu se mai gândească la acel ceva care îl atrăgea spre oraşul îndepărtat, cu aerul său irespirabil, spre cartierele înghesuite şi aglomerate, cu puţuri întunecate în curţile caselor, spre clădirile monumentale de gresie albă în stil clasic sau din cărămidă roşie în stil neogotic, spre insulele dominate de biserici şi îmbrăţişate de murdarul fluviu verzui Oder, spre casele şi palatele ascunse de vegetaţie, unde „domnul" şi „doamna" se înşală reciproc, iar servitorii au haine de aceeaşi culoare cu lambriurile de pe pereţi. Gândul care nu-i dădea pace lui Mock îl atrăgea spre oraşul în care cineva pune scorpioni în burta unor fete frumoase ca nişte zâne, iar bărbaţi abătuţi, cu un trecut plin de umbre, conduc investigaţii care se sfârşesc întotdeauna cu eşecuri. Ştia cum să-şi denumească toate aceste gânduri: mustrări de conştiinţă.

Plin de bere, cârnăciori şi gânduri negre, Mock intră la Spa House unde închiriase împreună cu soţia sa un apartament luxos. În restaurant, l-a întâmpinat privirea ei imploratoare; era aşezată lângă două bătrânele care nu se dădeau duse de lângă ea. Mock realiză că nu purta cravată şi se întoarse în apartament ca să repare acest *faux pas*[39]. Pe când trecea prin holul hotelului, văzu cu coada ochiului un bărbat înalt, îmbrăcat în negru, ridicându-se şi venind spre el. Mock se opri din instinct. Insul care îi stătea în drum făcu o plecăciune politicoasă în faţa lui, cu pălăria la piept.

— A, Hermann, tu eşti! Mock se uită cu atenţie la faţa desfigurată de oboseală a şoferului lui von der Malten.

[39] Greşeală (fr.).

Hermann Wuttke se mai înclină o dată şi îi dădu lui Mock un plic pe care erau iniţialele de aur ale baronului. Mock citi scrisoarea de trei ori, o puse cu grijă înapoi în plic şi îi şopti şoferului:

— Aşteaptă-mă aici.

La scurt timp după aceea, intră în restaurant cu geanta de voiaj în mână. Se apropie de masă, cele două femei se uitară chiorâş la el, iar nevasta îl privi disperată. Strângea din dinţi ca să înghită pilula amară a dezamăgirii. Ştia că vacanţa lor se terminase – o altă încercare raţională, dar nereuşită, de a-şi salva căsnicia. Chiar şi dacă n-ar fi avut geanta în mână, ea tot ar fi ştiut că el va pleca din staţiunea balneară unde visase să meargă de atâţia ani. Trebuia doar să se uite în ochii lui: înceţoşaţi, melancolici şi cruzi – ca de obicei.

BRESLAU, JOI, 12 IULIE 1934
ORA ZECE SEARA

După o plimbare de două ore prin centrul oraşului (în Ring şi pe străduţele întunecate din Blücherplatz mişunau derbedei şi prostituate), Anwaldt a intrat la *Orwi,* berăria lui Orlich de pe Gartenstrasse, nu departe de Operetă, şi se uita pe meniu. Pe acesta erau trecute sortimente de cafea, ciocolată caldă, o selecţie de lichioruri şi bere *Kipke.* Dar mai era ceva ce-şi dorea foarte mult. Împături meniul, iar chelnerul veni la el. Comandă coniac şi apă minerală *Deinart,* îşi aprinse o ţigară şi se uită prin jur. Observă scaunele comode de la mesele pentru patru persoane, tablourile cu Munţii Reisengebirge[40] agăţate pe lambriurile de lemn, perdelele de catifea verde, care ascundeau separeurile de privirile indiscrete, şi robinetele de nichel din care ieşea berea spumoasă ce ajungea în halbele înalte cu capac. Râsetele, murmurul conversaţiilor şi fumul de tutun aromat umpleau restaurantul. Anwaldt ascultă cu atenţie discuţiile clienţilor, încercând să-şi dea seama ce ocupaţii aveau. Află cu uşurinţă că majoritatea erau mici fabricanţi şi proprietari de întreprinderi meşteşugăreşti care îşi vindeau produsele în propriile magazine de lângă ateliere. Erau şi agenţi, funcţionari mărunţi şi studenţi care purtau însemnele frăţiei din care făceau parte. Femei

[40] Munţii Karkonosze (în germană - Reisengebirge) sunt cei mai înalţi din grupa Munţilor Sudeţi, fiind situaţi la graniţa dintre Cehia şi Polonia *(n.trad.).*

îmbrăcate fistichiu se învârteau de colo-colo, zâmbind. Dar, din motive pe care Anwaldt nu reuşea să le înţeleagă, evitau să se apropie de masa lui. Nu îşi dădu seama de ce, până când nu privi cu atenţie blatul din marmură al mesei: pe un şerveţel brodat cu flori specifice ţinutului Trebnitz se târa un scorpion negru. Îşi mişca repede burta curbată, cu acul veninos în sus, apărându-se de viespea care încerca să-l atace.

Poliţistul închise ochii, încercând să-şi alunge din minte imaginea. Bâjbâi după forma familiară a sticlei care era pe masa lui în urmă cu o clipă. Îi scoase dopul şi o duse la buze. Buzele şi gâtul îi ardeau de la lichidul de culoarea aurului topit. Deschise ochii: monştrii dispăruseră de pe masă. Acum îi venea să râdă de cât de speriat fusese. Zâmbind cu indulgenţă, se uită la pachetul de ţigări *Salem* pe care era o poză cu o viespe enormă. Umplu paharul pântecos de coniac şi îl dădu pe gât; trase în piept fumul de ţigară. Alcoolul şi doza mare de nicotină îi intrară în sânge. Sifonul bolborosi blând. Anwaldt începu să asculte ce-şi ziceau oamenii de la mesele învecinate.

„Nu-ţi face griji, Herr Schulze... Nu-i destul rău pe lumea asta? Vorbesc serios, Herr Schulze..." bâiguia un domn în vârstă, cu un melon pe creştetul capului. „Vă spun: nu e nici ziua, nici momentul... Şi ăsta-i adevărul... Să ne gândim la ultimul accident. Tramvaiul a cotit-o pe Gartenstrasse dinspre Teichstrasse, lângă brutăria Hirschlik... Şi, lăsaţi-mă să vă spun, a lovit birja ducându-se spre staţie... Ticălosul de birjar a supravieţuit, dar femeia şi copilul au murit... Uite-aşa a trimis porcul ăla... pe lumea cealaltă... Nimeni nu ştie unde şi când... Nici tu, nici eu, nici ăsta de-aici, nici celălalt de colo... Tu, ăsta care ai fost bătut măr, ce te tot holbezi?"

Anwaldt îşi coborî privirea. Sifonul agitat fâsâi. Ridică faţa de masă şi văzu două viespi acuplându-se, cu burţile lipite una de alta. Netezi cu repeziciune faţa de masă care se transformă într-un cearşaf. Cearşaful cu care era acoperit bancherul Schmetterling în încleştarea dureroasă cu frumoasa elevă Erna.

Bău două pahare de coniac unul după altul şi se uită într-o parte, evitând privirea beţivului gras care îi împărtăşea lui Herr Schultze viziunea lui înţeleaptă despre viaţă.

— Poftim? Se duc la Coloana Victoriei din Königsplatz? Acolo zici tu că se duc? Şi servitoarele şi dădacele? Ai dreptate, e o situaţie excepţională. Nu trebuie să le faci curte sau să te fâţâi ţanţoş... Vor de la tine ceea ce vrei şi tu de la ele... bâiguia un student subţirel, care bea

Beaujolais direct din sticlă, devenind din ce în ce mai agitat. Da, e o situaţie clară. Te apropii, zâmbeşti şi o duci acasă. Nu-ţi pierzi banii şi nici onoarea. Ce competiţie îţi fac soldaţii... Scuză-mă, dar ne cunoaştem cumva?

— Nu. Pur şi simplu mă gândeam la ceva... răspunse Anwaldt. *(Mi-ar plăcea să discut cu cineva. Sau să joc şah. Da, şah. Ca pe timpuri, la orfelinat. Karl – ăsta chiar era pasionat de şah. Punea o valiză de carton între paturi, iar pe ea tabla de şah. Odată, când jucam, a intrat supraveghetorul beat în dormitorul comun.)* Anwaldt auzi cu claritate acum zgomotul făcut de piesele de şah împrăştiate şi simţi pumnii pe care îi dăduse supraveghetorul în valiză şi în trupurile lor ascunse sub paturi.

Două pahare, două înghiţituri, două speranţe.

— Herr Schultze, e bine că i-au concediat pe profesorii ăia. N-o să-i înveţe carte un evreu pe nemţi... O să... O să...

Şuieratul lămpii de gaz, bolborositul sifonului: o altă băutură!

— O, studenţii ăştia polonezi! Nu ştiu mai nimic. Şi ce pretenţii au! Ce maniere! E bine că Gestapoul le-a băgat minţile în cap. Sunt într-un oraş nemţesc, aşa că să vorbească germană!

Anwaldt se duse împleticindu-se până la toaletă. Avea felurite obstacole în cale: podeaua accidentată, mese, chelneri ce-şi făceau drum grăbiţi prin fumul gros. În cele din urmă, ajunse la pisoar. Se descheie la şliţ, se sprijini cu mâinile de perete, bălăngănindu-se dintr-o parte în alta. Prin zgomotul de fond uniform, îşi auzi bătăile surde ale inimii. Le ascultă intenţionat ceva vreme, apoi, dintr-odată, auzi un strigăt şi văzu trupul atrăgător al Leei Friedländer zvârcolindu-se sub tavan. Se duse înapoi în sală, împleticindu-se. Avea nevoie să bea ceva ca să alunge vedenia din faţa ochilor.

— Ce încântat sunt să vă văd, inspectore, numai dumneavoastră mă puteţi ajuta! îl strigă el cu veselie pe Mock, care stătea la masa lui şi fuma un trabuc gros.

— Calmează-te, Anwaldt. Nu e nimic adevărat! Lea Friedländer e în viaţă! Mâna puternică, acoperită cu păr negru îl bătu uşor pe spate. Nu te îngrijora, rezolvăm noi cazul!

Anwaldt se uită la scaunul pe care stătuse Mock cu o clipă în urmă. Acum se aşezase acolo un chelner care se uita la el foarte amuzat.

— Ce bine că v-aţi trezit, domnule! Ar fi fost ciudat să dau afară un client care lasă bacşişuri aşa grase! Să vă comand o trăsură sau un taxi,

domnule?

BRESLAU, SÂMBĂTĂ, 14 IULIE 1934
ORA OPT DIMINEAŢA

Soarele de dimineaţă scotea în evidenţă profilul roman al baronului von der Malten şi părul negru cârlionţat al lui Eberhard Mock. Stăteau în grădina baronului, sorbind câte o ceaşcă de cafea aromată.

— Cum a fost drumul?

— Plăcut, mulţumesc. Am fost puţin îngrijorat că şoferul dumitale conducea prea repede şi părea obosit.

— O, Hermann e tare ca oţelul. Ai citit raportul lui Anwaldt?

— Da, e foarte detaliat. E bine că mi l-ai trimis imediat.

— I-a luat aproape toată ziua de ieri ca să-l scrie. Mi-a spus că scrie foarte bine după ce trage o beţie.

— S-a îmbătat? Vorbeşti serios?

— Din păcate, da. La Orlich, lângă Operetă. Ce vrei să faci, Eberhard? Ce planuri ai?

— Vreau să mă ocup de Maass şi de von Köpperlingk, spuse Mock expirând un nor gros de fum. Amândoi mă vor duce la turcul ăla.

— Şi ce legătură e între Maas şi turc?

— Olivier, baronul von Köpperlingk i-a tot trimis lui Maass eleve de la Madame le Goef. Anwaldt are dreptate: Maass e prea inteligent să nu ştie că are de-a face cu fiicele Corintului, dar, pe de altă parte, e prea egocentric ca să accepte adevărul. Cred că e de acelaşi leat cu profesorul Andreae. De ce l-a mituit baronul? Asta vom afla. Apoi, îl voi presa pe baron. Sunt convins că mi-l va servi pe turc pe tavă. Anwaldt nu va mai face progrese. Nu cunoaşte Breslau destul de bine şi, pe deasupra, l-au şi speriat. Acum intru eu în acţiune.

— Cum o să-i faci să ciripească?

— Olivier, te rog... Mă descurc eu. Uite-l şi pe Anwaldt. Bună dimineaţa! Nu arăţi deloc bine. Ai căzut în acid clorhidric?

— Am avut mici probleme, spuse convalescentul, înclinându-se în faţa ambilor bărbaţi. Îmbrăţişându-l prietenește, Mock îi spuse:

— Te rog să nu-ţi faci griji. Cei de la Gestapo nu se vor mai lua de tine. Am rezolvat eu. *Da, s-a ocupat cu maximă eficienţă, se gândi baronul în timp ce îi întindea lui Anwaldt o mână fără vlagă. N-aş vrea să fiu acum în pielea lui Forstner.)*

— Îţi mulţumesc, spuse Anwaldt cu o voce răguşită. De obicei, după a treia zi de beţie, nu-l mai durea nimic, ci îl apuca o depresie severă. Aşa s-ar fi întâmplat şi acum dacă nu ar fi fost Eberhard Mock. Anwaldt se simţi uşurat văzându-l pe bărbatul acela colţuros, în costumul său impecabil de culoare deschisă. Se uită cuprins de remuşcare la Mock şi, pentru prima oară în viaţa lui, simţi că-i pasă cuiva de el.

— Îmi pare rău. M-am îmbătat şi n-am nicio scuză.

— Aşa e, n-ai nicio scuză. Dacă te mai îmbeţi, n-ai să mai lucrezi pentru mine şi o să te întorci la Berlin. Iar inspectorul-şeful von Grappersdorff nu te va primi cu braţele deschise. Mock se uită cu severitate la Anwaldt, care îşi coborâse privirea de ruşine. Deodată, îl luă pe după umeri. N-o să te mai îmbeţi. Pentru că n-o să mai ai niciun motiv. M-am întors de la Sopot şi voi veghea asupra ta. Conducem împreună această anchetă. Vă rugăm să ne scuzaţi, baroane... Se întoarse spre von der Malten, care se uita destul de dezgustat la scena la care asista... dar trebuie să plecăm. Trebuie să ne întâlnim cu Doctorul Hartner, directorul Bibliotecii Universitare.

BRESLAU, TOT 14 IULIE 1934
ORA NOUĂ DIMINEAŢA

În ciuda faptului că era devreme, soarele încălzea puternic geamurile şi capota Adlerului. Anwaldt conducea, iar Mock îi explica pe ce străzi şi pe lângă ce locuri treceau. Mergeau pe Krietener Weg, o stradă pe care erau doar blocuri muncitoreşti, între care răsărea din când în când câte o căsuţă împodobită cu flori. Trecură de postul de graniţă al oraşului Breslau şi ajunseră în Klettendorf. Se simţea în aer mirosul dulceag de la fabrica de zahăr a lui Liebich. Biserica evanghelică recent construită, despărţită cu un gard jos de presbiteriul ascuns printre copaci, trecu rapid pe lângă fereastra din dreapta. Mock era din ce în ce mai gânditor şi nu mai vorbea despre locurile prin care treceau. Străbăteau acum o suburbie superbă, plină cu grădini şi vile.

— Aşadar suntem în Oparów, nu? Doar că am venit din altă direcţie, aşa-i?

— Da, dar e Opperau, nu Oparów.

Anwaldt nu mai întrebă unde se aflau. Parcă maşina în faţa salonului lui Madame le Goef. Sunetele înfundate scoase de cei care se scăldau, deşi era încă devreme, în bazinul olimpic aflat la 200 de metri

distanţă, răzbăteau prin liniştea locului. Mock nu ieşi din maşină. Îşi găsi tabachera şi îi oferi o ţigară lui Anwaldt. Foiţa de ţigară albastră cu dungi era umedă la atingere.

— Ai trecut printr-o mare umilinţă, Herbert. Nori de fum de ţigară îi ieşeau lui Mock din nas şi din gură la fiecare cuvânt rostit. Odată am fost şi eu în situaţia ta. Aşa am învăţat cum să-mi înăbuş amărăciunea din suflet. Trebuie să ataci, să sari la gâtul cuiva, să sfâşii şi să muşti. Luptă! Acţionează! Ia zi, pe cine atacăm azi, Herbert? Pe Maass, erotomanul coruptibil. Pe cine să folosim împotriva lui? Anwaldt nu-i răspunse, dar arătă înspre conacul din grădina potopită de arşiţă. Îşi stinseră ţigările şi porniră într-acolo. Nimeni nu-i opri nici la poartă, nici pe alee. Gărzile se înclinară respectuoase în faţa lui Mock. După ce sunară de câteva ori la uşă, aceasta se întredeschise un pic. Mock îi dădu un picior ca să se deschidă larg şi strigă la majordomul înspăimântat:

— Unde e Madame?

Madame cobora grăbită scările, strângându-şi halatul în jurul corpului. Nici ea nu era mai puţin speriată decât portarul.

— Ce s-a întâmplat, Excelenţă? De ce sunteţi aşa de nervos?

Mock puse piciorul pe o treaptă, îşi înfipse mâinile în şolduri şi zbieră atât de tare, că se clătinară cristalele lămpii din hol.

— Ce înseamnă asta, fir-ar a naibii? Partenerul meu este atacat cu ferocitate în acest loc! Eu ce să înţeleg din asta?

— Îmi pare rău. A fost o neînţelegere. Tânărul nu avea niciun act de identitate asupra lui. Dar vă rog... vă rog... Să mergem la mine în birou... Kurt o să vă aducă nişte bere, sifon, gheaţă, zahăr şi lămâi.

Mock se aşeză brusc la biroul lui Madame, iar Anwaldt pe canapeaua mică de piele. Madame stătea pe marginea scaunului, uitându-se speriată ba la unul, ba la celălalt. Mock rupse tăcerea. Servitorul intră.

— Patru limonade, porunci Mock. Două pentru el.

Patru pahare înalte transpirau pe măsuţă. Uşa se închise în urma servitorului. Anwaldt bău prima limonadă aproape dintr-o singură înghiţitură. Pe a doua o savură un pic mai mult.

— Te rog să o chemi pe aşa-zisa elevă şi altă fată drăguţă de 18 ani. Trebuie să fie „virgină". Ştii la ce mă refer, nu? Apoi te rog să ne laşi singuri cu ele.

Madame zâmbi cu subînţeles şi se retrase. Le-a făcut cu ochiul

proaspăt machiat. Era încântată că Excelenţa Sa nu mai era furios.

„Eleva" era însoţită de o fată frumoasă ca un înger, cu părul roşcat, cu ochi căprui-deschis şi pielea albă. Nu le lăsară pe fete să se aşeze, aşa că acestea rămaseră în picioare în mijlocul camerei, îngrijorate şi neajutorate.

Anwaldt se ridică şi, cu mâinile la spate, se învârti prin cameră. Deodată, se opri în faţa „Ernei".

— Ascultă-mă cu atenţie. Astăzi, şoferul bărbos te va duce la Maass. Ai să-i spui lui Mass că prietena ta de la şcoală vrea să-l întâlnească şi să-i facă pe plac şi că-l aşteaptă la hotelul... Care hotel? îl întrebă pe Mock.

— Golden Goose[41] de pe Junkerstrasse 27/297.

— Tu, se întoarse Anwaldt spre roşcată, îl vei aştepta acolo în camera 104. Portarul îţi va da cheia. Vei face pe inocenta şi vei capitula în faţa lui Maass numai după ce vei fi opus îndelung rezistenţă. Madame îţi va spune cum să faci în aşa fel încât clientul să creadă că eşti virgină. Apoi tu – arătă înspre „Erna" – o să li te alături. Pe scurt, trebuie să-l ţineţi pe Maas două ore în camera de hotel. Dacă nu sunteţi în stare, n-aş vrea să fiu în pielea voastră. Asta-i tot. Aveţi întrebări?

— Da, se auzi răsunând vocea de altistă a elevei. E de acord şoferul să ne ducă acolo?

— Nu-l interesează unde vă oferiţi, atâta timp cât clientul e Maas.

— Am şi eu o întrebare, se auzi vocea răguşită a roşcatei. *(De ce au toate voci profunde? Nu contează. Oricum sunt mai cinstite decât Erna Stange cu vocea ei melodioasă şi subţire de şoricel.)* De unde îmi cumpăr uniformă?

— Poartă o rochie obişnuită. E vară şi nu toate şcolile le obligă pe eleve să poarte uniformă. Pe lângă asta, spune-i că ţi-era ruşine să vii la întâlnire în uniformă.

Mock se ridică fără grabă de pe scaunul din spatele biroului.

— Mai aveţi întrebări?

BRESLAU, TOT 14 IULIE 1934
ORA ZECE DIMINEAŢA

Parcară maşina Adlerul în faţa Comandamentului General al Poliţiei.

[41] Gâsca de aur (engl.).

După ce intrară în clădirea mohorâtă, unde pereţii erau la fel de reci ca ai celulelor, fiecare o luă pe drumul lui. Mock se duse să-l vadă pe Forstner, iar Anwaldt la arhivă. Un sfert de oră mai târziu, se întâlniră în faţa gheretei portarului. Fiecare avea un pachet sub braţ. Plecară cu greu dintre zidurile răcoroase ale Comandamentului General, sufocându-se când traseră în piept aerul cald de-afară. Fotograful poliţiei, Helmut Ehlers, a cărui chelie enormă părea să reflecte razele soarelui, îi aştepta la maşină. Se urcară cu toţii; Anwaldt conducea. Mai întâi, se duseră pe la tutungeria lui Deutschmann de pe Schweidnitzer Strasse, de unde Mock îşi cumpără trabucurile preferate, apoi făcură cale întoarsă. Trecură pe lângă Biserica *Sf. Dorothea,* Hotelul *Monopol,* Teatrul Municipal, magazinul universal *Wertheim* şi o luară la dreapta pe Tauentzienstrasse. După aproximativ 20 de metri, se opriră. Kurt Smolorz îşi făcu apariţia de sub umbra unei porţi şi se apropie de maşină. Se urcă lângă Ehlers şi spuse:

— E cu el de cinci minute. Şoferul lui Köpperlingk o aşteaptă acolo. Îi făcu semn cu mâna şoferului care se sprijinea de Mercedes şi fuma o ţigară. Făcându-şi vânt cu şapca prea mică şi tare, era clar că se sufoca în costumul său negru, cu nasturi aurii pe care era inscripţionată monograma baronului. După o vreme, îşi făcu apariţia şi Maas pe asfaltul încins ca un cuptor – cât se poate de entuziasmat – cu eleva lângă el. O femeie în vârstă, care trecea pe lângă ei, scuipă dezgustată. Se urcară în Mercedes. Şoferul nu părea deloc surprins. Motorul torcea. O clipă mai târziu, spatele elegant al limuzinei dispăru din câmpul lor vizual.

— Domnilor, spuse Mock încetişor, avem două ore la dispoziţie. Să-l lăsăm pe Maass să se bucure un pic. Curând va fi cu noi...

Ieşiră din maşină şi se ascunseră uşuraţi în umbra porţii. Portarul scund le blocă drumul şi îi întrebă puţin speriat:

— La cine aţi venit?

Mock, Ehlers şi Smolorz nici nu-i dădură atenţie. Anwaldt îl izbi de perete şi, cu o mână, îl apucă tare de obrajii neraşi. Buzele portarului se răsfrânseră înspre nas, formând un fel de bot.

— Suntem de la poliţie, dar nu ne-ai văzut. Ai înţeles sau vrei necazuri?

Portarul dădu din cap în semn că înţelesese şi o luă la fugă până în fundul curţii. Anwaldt abia reuşi să ajungă la primul etaj, apoi apăsă pe clanţa din alamă. Uşa se deschise. Deşi discuţia cu portarul şi urcatul

scărilor nu-i luaseră mai mult de două minute, poliţiştii şi fotograful nu numai că deja intraseră tiptil în apartament, dar şi începuseră o percheziţie amănunţită. Anwaldt li se alătură. Îşi puseră mănuşi, ridicară şi examinară fiecare obiect, punându-l apoi la loc. După o oră, se întâlniră în biroul lui Maass, care fusese percheziţionat de Mock.

— Aşezaţi-vă. Mock le arătă scaunele din jurul unei mese rotunde. Aţi căutat în bucătărie, baie şi sufragerie? Foarte bine. Ceva interesant? Asta credeam şi eu. Totuşi, există şi un obiect interesant... Acest caiet. Ehlers, la treabă!

Fotograful îşi scoase echipamentul, fixă un trepied portabil pe birou şi un aparat *Zeiss* pe el. Pe masă întinse jurnalul găsit de Mock, peste care pusese un geam ca să nu se închidă. Apăsă pe declanşator. Bliţul scoase o lumină puternică. Pagina de titlu *„Die Chronik von Ibn Sahim. übersetzt von Dr Georg Maass*[42]*" se* întipări pe film. Bliţul se mai declanşă o dată şi de alte 15 ori până când toate paginile cu scris uniform şi mărunt au fost fotografiate. Mock se uită la ceas şi spuse:

— Dragii mei domni, am reuşit să ne încadrăm în timp. Ehlers, când sunt gata fotografiile?

— La cinci.

— Atunci o să le ia Anwaldt de la tine. Doar el, ai înţeles?

— Da, domnule.

— Vă mulţumesc, domnilor.

Smolorz încuie uşa la fel de uşor cum o deschisese. Anwaldt se uită prin sticla colorată a ferestrei şi îl văzu pe portar măturând prin curte şi uitându-se îngrijorat spre ferestre. Probabil nu ştia în ce apartament intraseră prin efracţie. După câteva secunde, erau în maşină, cu Mock la volan. Merseră pe Agnesstrasse până la Comandamentul General al Poliţiei, unde Ehlers şi Smolorz coborâră din maşină. Mock şi Anwaldt o merseră pe Schweidnitzer Strasse, ajunseră apoi în Zwinger Platz şi, trecând pe lângă cafenea şi clubul comercianţilor, o luară pe aglomerata stradă Schuhbrücke. Trecură de Petersdorff şi de magazinele universale ale Fraţilor Barasch – ultimul avea un glob din sticlă deasupra – apoi lăsară în urmă Muzeul de Paleontologie şi fostul Comandament General al Poliţiei. Acum erau pe malurile Oderului. Lângă Liceul *Sf. Maciej,* făcură la dreapta şi ajunseră curând la Dominsel. Trecând pe lângă catedrala medievală şi clădirea din

[42] Cronicile lui Ibn Sahim. Traducere de Dr. Georg Maass (germ.).

cărămidă roşie a Seminarului *Georgianum,* îşi continuară drumul pe Adalbertstrasse. O clipă mai târziu, băiatul de serviciu de la Restaurantul Lessing le făcea o plecăciune adâncă.

În sală era o răcoare plăcută care, pentru început, le dădu posibilitatea să respire din nou cu uşurinţă, după care le provocă o stare de somnolenţă. Anwaldt închise ochii. Simţea că pluteşte pe o mare calmă. Zgomotul tacâmurilor. Mock atacă somonul roz şi suculent ce înota în sosul de hrean, cu două furculiţe puse alături. Se uită amuzat la Anwaldt care moţăia.

— Trezeşte-te, Anwaldt. Îl atinse pe umăr pe bărbatul care dormea. Ţi se răceşte prânzul.

Fumând un trabuc, se uită la Anwaldt cum devora o friptură cu varză murată şi cartofi.

— Te rog să nu te simţi jignit, Herbert, spuse Mock, punându-şi mâna pe burta umflată. Am mâncat prea mult, dar văd că tu ai o foame de lup. Vrei şi bucata asta de somon? Eu nu m-am atins de ea.

— Mersi frumos, zâmbi Anwaldt. Nimeni nu-şi mai împărţise mâncarea cu el. Mâncă peştele cu poftă şi luă o gură de ceai negru tare.

Mock îşi schiţă în minte profilul psihologic al lui Anwaldt. Nu era complet fără chinurile pe care le suferise detectivul în celula Gestapoului, dar nu-i venea în minte nicio întrebare, niciun truc prin care să-l facă pe Anwaldt să mărturisească. De câteva ori deschise gura, dar o închise la loc, pentru că respectiva idee i se părea stupidă. După o vreme, se consolă cu gândul că săptămâna viitoare nu le va citi fetelor lui Madame le Goef profilul psihologic al lui Anwaldt.

— E unu şi jumătate. Până la patru şi jumătate, uită-te prin dosarul lui von Köpperlingk şi gândeşte-te cum să-l prindem cu mâţa-n sac. Te rog să consulţi şi dosarele tuturor turcilor. Poate găseşti ceva. La patru şi jumătate trebuie să predai toate dosarele lui Forstner. La cinci, ia fotografiile de la Ehlers şi vino la mine acasă. Îţi las maşina. Ai priceput?

— Da, domnule.

— Atunci de ce te uiţi la mine aşa ciudat? Ai nevoie de ceva?

— Nu, nu... Doar că nimeni nu mi-a dat vreodată din mâncarea lui.

Mock râse zgomotos şi-l bătu peste umăr pe Anwaldt cu mâna lui mică.

— Să nu crezi că te plac în mod special, minţi el. E un obicei din copilărie. Trebuia să golesc farfuria... Acum iau o trăsură până acasă.

Trebuie să trag un pui de somn. La revedere.

Criminalistul a adormit imediat în taxi. Între somn şi trezie, îşi aminti un prânz pe care-l luase cu un an înainte, într-o duminică. Stătea cu soţia lui în sufragerie, muşcând cu poftă din antricoatele în sos de roşii. Şi soţia lui devora mâncarea. La un moment dat, se uitase cu jind înspre farfuria lui Mock, care lăsa mereu cele mai gustoase bucăţi pentru sfârşitul mesei.

„Te rog dă-mi şi mie din carnea ta."

Mock nu spusese nimic şi îşi îndesase restul de carne în gură.

„Sunt sigură că nu le-ai da nici măcar copiilor – asta dacă n-ai fi impotent, bineînţeles." Se ridicase furioasă de la masă. *(Se înşela din nou. I-am dat cuiva din mâncarea mea. Iar acel cineva nu era copilul meu.)*

BRESLAU, TOT 14 IULIE 1934
ORA DOUĂ DUPĂ-AMIAZĂ

Anwaldt plecă din restaurant şi se urcă în maşină. Se uită la dosarele cu ştampila Gestapoului şi la pachetul pe care îl luase de la arhivă în acea dimineaţă. Se cutremură când îl desfăcu: era un scris de mână ciudat, arcuit. Sânge înnegrit pe hârtia albastră. Împături la loc scrierea mânjită cu sânge şi coborî din maşină. Sub braţ avea dosarele de la Gestapo şi pledul folosit de Mock ca să acopere bancheta din spate. Nu prea avea chef să conducă prin oraşul toropit de căldură. Se îndreptă în direcţia turlelor ascuţite ale Bisericii Sf. Michael până la Parcul Waschteich, un nume ciudat pe care Mock i-l explicase când erau amândoi în maşină: în Evul Mediu, femeile spălau rufele în iazul de acolo. Acum, pe lângă iaz ţipau şi alergau copii, iar majoritatea băncilor erau ocupate de dădace şi servitoare. Aceste femei aveau neobişnuitul talent de a-şi putea împărţi atenţia între discuţiile pe un ton ridicat pe care le purtau între ele şi, în acelaşi timp, zbieretele periodice adresate copiilor ce se bălăceau la mal. Restul băncilor erau ocupate de soldaţi şi neisprăviţi din partea locului, care fumau mândri de ei.

Anwaldt îşi dădu jos sacoul, se aşeză pe pătură şi începu să cerceteze dosarul lui von Köpperlingk. Din păcate, nu găsi nimic în el ca să-l poată aresta pe baron, ba mai mult: tot ce făcuse baronul în apartament sau pe proprietatea lui se desfăşurase cu aprobarea

Gestapoului. *(Mock mi-a spus că până şi Kraus, deşi s-a înfuriat când a auzit că are un agent homosexual, şi-a dat seama că ar putea profita de pe urma acestei înclinaţii.)* Ultima informaţie îi dădu speranţă lui Anwaldt: era vorba despre Hans Tetges, servitorul baronului.

Se aşeză pe spate şi, cu ajutorul câtorva imagini brutale şi sugestive, se gândi cum să-l înhaţe pe baron. Încântat de idee, începu să se uite prin dosarele Gestapoului şi poliţiei în legătură cu turcii. Erau opt turci: cinci plecaseră din Breslau înainte de 9 iulie, când avusese loc balul organizat de baron, iar ceilalţi trei erau excluşi din cauza vârstei – cel care îl atacase pe Anwaldt nu putea să aibă 20 de ani (vârsta turcilor de la Colegiul Tehnic) sau 60 (cât avea un anumit negustor care se regăsea în dosarele Gestapoului din cauză că era un jucător împătimit.) Evident că informaţiile de la Biroul de Evidenţă a Populaţiei sau de la Consulatul Turciei pe care avea să le obţină Smolorz ulterior ar putea să-l lumineze cu privire la turcii care nu apăreau în documentele poliţiei.

Când pista cu turcii a ajuns într-un punct mort, Anwaldt şi-a pus mintea la contribuţie să-i găsească baronului „punctul vulnerabil". Nu departe de el, protestele unui copil care insista că are dreptate, îl făceau pe Anwaldt să nu se poată concentra. Se ridică într-un cot şi ascultă vocea blândă şi liniştitoare a bătrânei dădace şi pe cea isterică a băieţelului.

— Klaus, ţi-am tot repetat: domnul care a venit ieri e tatăl tău.

— Nu! Nu-l cunosc! Mama mi-a spus că nu am tată! Copilul furios bătea cu piciorul în pământul pârjolit.

— Mama ta ţi-a spus asta pentru că toată lumea credea că tatăl tău a fost omorât de indienii sălbatici în Brazilia.

— Mami nu minte niciodată! Copilul cu voce stridentă izbucni în lacrimi.

— Păi, nu te-a minţit. Nu ţi-a spus că ai un tată deoarece a crezut că murise. Acum a venit tati... Ştim că e în viaţă... Acum ai un tată, îi explică dădaca cu foarte multă răbdare.

Micuţul nu ceda. Lovea pământul cu puşca lui de lemn şi ţipa:

— Minţi! Mama nu minte! De ce nu mi-a spus că e tata?

— N-a avut timp. Au plecat dimineaţa la Trebnitz. Se vor întoarce mâine seară şi-ţi vor spune tot...

— Mami! Mami! Băiatul ţipa şi se arunca pe jos, dând din mâini şi din picioare. Pe când făcea asta, stârnea nori de praf care se depunea

pe costumul lui de marinar, proaspăt călcat. Dădaca încercă să-l ridice, dar Klaus se smuci şi o muşcă de braţul grăsuliu.

Anwaldt se ridică în picioare, strânse dosarele şi pătura şi şchiopătă până la maşină. Nu se uită în urmă, ca nu cumva să se întoarcă, să-l înşface pe Klaus de guler şi să-l înece în iaz. Gândurile criminale nu-i fuseseră declanşate de ţipetele copilului, care îi străpunseseră ca un bisturiu capul rănit şi de urmele albăstrii de la înţepăturile de viespi: nu, nu urletele erau cele care îl înfuriaseră, ci încăpăţânarea oarbă cu care răsfăţatul acela respingea fericirea. Întoarcerea unui părinte care revenise după atâţia ani. Nici nu-şi dădu seama că vorbea de unul singur:

„Cum pot să-i explici unui afurisit de ştrengar că o asemenea împotrivire este o tâmpenie? Trebuie bătut ca să-şi dea seama cât de prosteşte se comportă. Oricum, nu va înţelege nimic nici dacă mă duc la el, îl pun pe genunchi şi-i spun: „Klaus, ai stat vreodată cu faţa lipită de geam, te-ai uitat cum trece lumea, zicând despre fiecare bărbat: «Ăsta e tata, e foarte ocupat – d-aia m-a dat la orfelinat, dar va veni să mă ia în curând acasă?»

BRESLAU, TOT 14 IULIE 1934
ORA DOUĂ ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZĂ

Kurt Smolorz stătea în scuarul din Rehdigerplatz, uitându-se după Mock şi făcându-şi din ce în ce mai multe griji cu privire la raportul său. Trebuia să fi inclus detalii referitoare la supravegherea lui Konrad Schmidt, mâna de fier a Gestapoului, cunoscut sub porecla de „Konrad cel gras" de către gardieni şi deţinuţi deopotrivă. Aceste rezultate aveau să-l ajute să găsească o metodă de constrângere – „un punct vulnerabil al lui Konrad" cum ar spune Mock. Din ce strânsese Smolorz, reieşea faptul că Schmidt era un sadic al cărui ţesut adipos era în cantitate mai mare decât materia cenuşie din creier. Înainte să-şi găsească de lucru în sistemul penitenciar, fusese instalator, acrobat la circ şi paznic la distileria *Kana.* De acolo ajunsese în puşcărie pentru că furase alcool. A fost eliberat după un an, iar apoi i s-a pierdut urma, o vreme. În alte dosare era vorba doar de Konrad Gardianul. Lucrase ca gardian pentru Gestapo un an. Smolorz se uită la prima însemnare: „bea votcă" sub „Puncte slabe" şi făcu o grimasă de furie. Ştia că această remarcă nu-l va mulţumi pe şeful său. Votca putea fi o

„slăbiciune” pentru un alcoolic, dar Konrad cel gras nu era. A doua însemnare: „Poate fi uşor provocat să sară la bătaie.” Smolorz nu credea că acest lucru putea fi folosit împotriva lui Schmidt, dar, până la urmă, nu era datoria lui să gândească. A treia şi ultima însemnare: „Probabil e sadic, îi plac perversiunile sexuale” îi dădea speranţa că efortul asiduu pe care îl depusese toată săptămâna poate nu avea să fie în zadar.

Era supărat pe Mock pentru că nu-l lăsase să utilizeze canalele obişnuite de comunicare, ceea ce însemna că el, Smolorz – în loc să bea o bere rece după ce lăsase raportul pe biroul şefului – trebuia să stea de pază lângă casa lui Mock pentru Dumnezeu ştie cât timp.

Dar, până la urmă, aşteptarea nu i-a fost lungă. Un sfert de oră mai târziu, Smolorz stătea în apartamentul lui Mock, în mână cu halba aburită şi atât de dorită, aşteptând cu nerăbdare părerea şefului său. Observaţiile acestuia erau mai degrabă de ordin stilistic.

— Smolorz, nu poţi formula nişte propoziţii într-un stil mai clar şi oficial? Şeful Departamentului de Criminalistică râdea cu gura până la urechi. În documentele oficiale se scrie că „are tendinţa de a face abuz de băuturi alcoolice” şi nu „bea votcă”. Sunt mulţumit de tine. Acum du-te acasă. Trebuie să trag un pui de somn înainte să fac cuiva o vizită importantă.

BRESLAU, TOT SÂMBĂTĂ 14 IULIE 1934
ORA CINCI ŞI JUMĂTATE DUPĂ-AMIAZĂ

Noul director desemnat al Bibliotecii Universitare, Dr. Leo Hartner, îşi întinse trupul costeliv şi îl înjură a mia oară pe arhitectul care proiectase mănăstirea în stil baroc-augustinian, acum sediul impozant al bibliotecii de pe Neue Sandstrasse. Potrivit lui Hartner, greşeala arhitectului constase în amplasarea biroului directorului în aripa de nord, fapt pentru care încăperea era răcoroasă – un lucru plăcut pentru toată lumea, dar nu şi pentru el. Aversiunea lui pentru temperaturile sub 20°C era întemeiată. Acest ilustru specialist în limbile orientale se întorsese din Sahara în urmă cu câteva săptămâni, după ce îşi petrecuse aproape trei ani studiind limba şi obiceiurile triburilor din deşert. Acum, oraşul Breslau, năpădit de arşiţă, avea o temperatură tocmai bună pentru el, dar aceasta lua sfârşit în pragul biroului său. Pereţii groşi, piatra, aceste bariere solide în calea căldurii

dogoritoare îl iritau mai mult decât nopţile friguroase din Sahara, în care somnul îl apărase de ger. Dar aici, în birou, trebuia să acţioneze, să ia decizii şi să semneze teancuri de documente cu mâinile amorţite.

Răcoarea din încăpere îi afecta altfel pe cei doi bărbaţi aşezaţi confortabil în fotoliile din piele. Amândoi respirau adânc şi, în loc să tragă în piept aerul fierbinte şi praful străzilor, acum inhalau bacteriile şi mucegaiul depus pe paginile îngălbenite ale volumelor.

Hartner se plimba nervos dintr-un colţ în altul al încăperii. Ţinea în mână bucata de tapet cu „versurile morţii".

— Ciudat... Versurile sunt asemănătoare cu cele pe care le-am văzut la Cairo în manuscrisele arabe din secolul XI sau XII. Chipul său inteligent şi slab se concentră asupra cuvintelor. Părul cărunt şi scurt i se ridică în vârful capului. Dar asta nu e araba pe care o ştiu eu. Ca să fiu sincer, nici nu mi se pare o limbă semitică. Vă rog să lăsaţi aici câteva zile bucata aceasta de hârtie. Poate voi sparge codul când voi compara textul în arabă cu alte limbi... Văd că mai aveţi ceva pentru mine. Ce fotografii sunt acestea Herr, Herr...?

— Anwaldt. Sunt copii după însemnările Doctorului Georg Maass, despre care el însuşi a zis că sunt o traducere a cronicii arabe scrise de Ibn Sahim. Domnule, am vrea să vă întrebăm ce ştiţi despre această cronică, autorul ei şi traducere.

Hartner trecu repede în revistă textul lui Maass. După câteva minute, buzele i se răsfrânseră într-un zâmbet compătimitor.

— În aceste propoziţii se disting anumite caracteristici ale stilului academic al lui Maass. Dar momentan nu pot să-mi dau cu părerea despre traducere până nu văd textul original. Dragii mei domni, să ştiţi că Maass este cunoscut pentru imaginaţia sa, încăpăţânarea şi anumite idei fixe care îl fac să perceapă în fiecare text antic arhetipuri mai mult sau mai puţin cunoscute ale viziunilor apocaliptice din *Vechiul Testament.* Publicaţiile sale academice sunt pline cu imagini patologice ale distrugerii, morţii şi dezintegrării, pe care le găseşte pretutindeni, chiar şi în opere în care dragostea şi bucuria de a trăi sunt subiectul principal. Aş putea să identific aceste trăsături în traducerea de faţă, dar numai după ce consult textul original voi fi în măsură să vă spun dacă aceste elemente catastrofale au fost introduse de traducător sau sunt ideile autorului cronicii despre care, că veni vorba, nici n-am auzit.

Hartner era un învăţat de modă veche, care făcea descoperiri de

unul singur, încredinţând rezultatele cercetărilor sale revistelor de specialitate. Pe de altă parte, nu ezita să-şi exprime încântarea de explorator prin nisipurile din deşerturi. Pentru prima oară în câţiva ani, avea în faţa lui un public care, deşi restrâns, îi asculta cu atenţie argumentele. Şi el îşi asculta cu atenţie şi plăcere vocea gravă de bariton.

— Îl ştiu bine pe Maass, întrucât şi Andreae şi alţi învăţaţi care analizează opere ficţionale, fac noi construcţii teoretice, modelând eroii din lutul imaginaţiei lor. Şi, de aceea, pentru a exclude orice suspiciune de fraudă în ceea ce-l priveşte pe Maass, trebuie să aflăm la ce lucrează în momentul de faţă: dacă traduce într-adevăr un text antic sau dacă îl recreează din adâncurile imaginaţiei sale. Deschise uşa şi îi spuse secretarului său:

— Stählin, roagă-l pe bibliotecarul de serviciu să vină la mine. Spune-i să aducă fişele de împrumut. O să verificăm, le spuse el musafirilor, ce citeşte îngerul nostru exterminator.

Se apropie de fereastră şi ascultă cu atenţie strigătele băieţilor care veniseră cu duiumul pe pajiştea verde din faţa catedralei ca să se scalde în Oder. Scutură din cap, amintindu-şi că avea invitaţi.

— Dar vă rog să serviţi puţină cafea, domnilor. Pe caniculă e bine să bei cafea dulce şi tare – o chestie pe care beduinii o ştiu foarte bine. Poate doriţi un trabuc. Închipuiţi-vă că acesta e singurul lucru de care mi-a fost dor în Sahara. Subliniez: lucru, nu persoană. Mi-am luat cu mine un cufăr cu trabucuri, dar se pare că populaţiei *tibbu* i-au plăcut mai mult decât mie. Vă asigur că înfăţişarea lor m-a speriat în asemenea hal, încât le dădeam orice doar să nu-i mai văd. Pe de altă parte, i-am mituit cu trabucuri doar ca să le aud poveştile despre strămoşii şi tribul lor. Informaţiile pe care mi le-au oferit mi-au fost de mare folos la teza mea post-doctorală care va fi publicată în curând. Hartner expiră un nor de fum, fiind pe punctul de a prezenta punctele principale ale tezei sale când Anwaldt îi puse o întrebare:

— Doctore, pe-acolo sunt multe insecte?

— Da, o grămadă. Încearcă să-ţi imaginezi: o noapte friguroasă, stânci ascuţite, munţi de piatră, nisip care intră peste tot, oameni în munţi, cu chipuri aidoma diavolului, înfăşuraţi în mantii negre, iar în lumina lunii se târăsc şerpi şi scorpioni...

— Acesta este chipul morţii...

— Ce-ai spus, inspectore?

— Îmi cer scuze, nimic. Descrierea este atât de plastică, Doctore, încât am simţit răsuflarea morţii...

— Şi eu am simţit-o de multe ori în Sahara. Din fericire, nu m-a descurajat şi am putut să văd totul din nou. În acea clipă arătă înspre o femeie blondă şi subţire alături de un băiat de şapte ani, care intraseră pe neaşteptate la el în birou.

— Îmi cer scuze, dar am bătut de două ori... spuse femeia cu un puternic accent polonez. Mock şi Anwaldt se ridicară în picioare. Hartner se uită cu dragoste la cei doi. Mângâie pe cap băiatul care, fiind timid, se ascunsese în spatele mamei lui.

— Nu contează, draga mea. Să ţi-i prezint pe Excelenţa Sa, inspectorul Eberhard Mock, şeful Departamentului de Criminalistică din Comandamentul General al Poliţiei şi pe adjunctul său, Herr Herbert, Herbert...

— Anwaldt.

— Da. Detectivul Anwaldt. Domnilor, aceasta este soţia mea, Teresa Jankewitsch-Hartner, şi fiul meu, Manfred.

Cu toţii au făcut schimb de amabilităţi. Bărbaţii s-au înclinat politicoşi şi au sărutat mâna subţire a lui Frau Hartner. Băiatul a făcut şi el o reverenţă şi s-a uitat la tatăl lui care, cerându-şi scuze de la invitaţii săi, vorbea în şoaptă cu soţia lui. Frau Jankewitsch-Hartner, de o frumuseţe răpitoare, stârni un interes puternic, dar diferit, în cei doi bărbaţi: Mock era condus de instinctul lui Casanova; Anwaldt, de atitudinea contemplativă a lui Tiţian. Nu era prima poloneză care-l impresiona. Câteodată se gândea, în mod absurd, că femeile din acea ţară aveau ceva fermecător. „Medeea a fost slavă", se gândea el. Uitându-se la trăsăturile ei delicate, la nasul cârn şi la părul strâns în coadă, ascultând cum pronunţa „bitte" în şoaptă, încercă să o dezbrace cu privirea de rochia de vară ca să-i zărească formele trupului, picioarele, sânii. Din nefericire, obiectul dorinţelor lor diferite, dar similare până într-un punct, le spuse „la revedere" şi părăsi biroul, luându-l pe băiat cu ea. În prag, trecu pe lângă bibliotecarul bătrân şi gârbovit care se uita insistent la ea, lucru pe care Hartner îl observă imediat.

— Smetana, arată-mi fişele de împrumut pe care le ţii subraţ, îi spuse Hartner cu răceală. Bibliotecarul făcu ce i se ceruse şi se întoarse la treabă, în timp ce Hartner studia caligrafia gotică şi înflorită a lui Smetana.

— Da, dragii mei domni... De peste o săptămână, Maass citeşte doar un manuscris din secolul al XIV-lea care se numeşte *Corpus rerum Persicarum.* Îl voi analiza mâine şi voi compara traducerea fotografiată cu originalul. Astăzi voi descifra cele scrise în vagonul-restaurant şi îmi voi arunca ochii peste profeţiile nefericitului de Friedländer. Voi afla mai multe şi despre Ibn Sahim. S-ar putea ca poimâine să am primele informaţii concludente. Te voi contacta, domnule Mock. Hartner îşi puse ochelarii pe nas şi îşi pierdu interesul faţă de interlocutorii săi. Căutarea adevărului îi anihila complet pasiunea oratorico-didactică. Se concentră asupra scrierii însângerate şi, şoptind ceva doar pentru el, veni cu prima ipoteză intuitivă. Mock şi Anwaldt se ridicară şi îşi luară rămas-bun de la învăţatul îndatoritor. Cel din urmă nu le răspunse, căci căzuse pe gânduri.

— Doctorul Hartner e foarte politicos. Cred că are multe responsabilităţi, dar tot ne-a ajutat. Cum e posibil? întrebă Anwaldt, văzând că primele cuvinte ale lui îl făcuseră pe Mock să zâmbească.

— Dragul meu Herbert, trebuia să-mi întoarcă o favoare. Şi nu va reuşi – te asigur – să se achite nici după cea mai laborioasă muncă intelectuală.

IX

KANTH, DUMINICĂ, 15 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Baronul von Köpperlingk se plimba prin parcul întins de pe proprietatea sa. Soarele ce apunea trezea la viaţă în el premoniţii sinistre şi dorinţe neclare. Strigătele stridente şi guturale ale păunilor ce păşeau ţanţoş pe lângă conac şi pleoscăitul apei din piscina în care se scăldau prietenii lui îi enervau la culme. Lătratul câinelui îl irita, precum şi curiozitatea neobosită a copiilor de ţărani care se uitau din copaci sau din spatele gardurilor la tot ce se întâmpla în conac – chiar şi seara sau noaptea – ca nişte animale. Îi ura pe aceşti puşti neobrăzaţi şi nespălaţi care nu-şi plecau niciodată privirea şi care, când îl vedeau, izbucneau în râs. Se uită la zidul ce înconjura conacul şi i se păru că îi vede şi îi aude. În ciuda furiei ce clocotea în el, se îndreptă liniştit spre clădire. Îi atrase atenţia lui Josef, majordomul, făcându-i semn cu mâna.

— Unde e Hans? îl întrebă el cu răceală.

— Nu ştiu. Excelenţa Voastră. L-a sunat cineva şi a plecat foarte grăbit de la conac.

— De ce nu mi-ai zis?

— Nu am considerat că e un motiv suficient ca să vă deranjez în timpul plimbării.

Baronul se uită calm la bătrânul servitor şi numără până la zece în gând. Făcând un mare efort, se controlă şi spuse printre dinţi:

— Josef, te rog să-mi spui orice afli despre Hans, chit că tu nu consideri acest lucru câtuşi de puţin important. Dacă pe viitor se repetă, chiar şi o singură dată, vei cerşi în faţa Bisericii Sfintei Inimi.

Baronul o luă la fugă pe alee şi, cu faţa la soarele în amurg, îşi strigă de câteva ori pe nume valetul preferat. Din spatele gardului îl priveau nişte ochi duşmănoşi.

Alergă spre porţile din fier cât putea de repede. Privirile batjocoritoare îl urmăreau în timp ce aerul serii devenea mai dens.

— Hans, unde eşti? strigă baronul. Se împiedică. Hans, unde eşti? Nu mă pot ridica de pe jos. Aerul serii se îndesa de-a dreptul. Iar plumbul se îndesa în corpul baronului. Din spatele zidului conacului se văzură

butoiaşele mitralierelor. Gloanţele şuierară pe aleea pietruită, stârniră nori de praf, intrară în trupul delicat al baronului, nepermiţându-i nici să se ridice, nici să se culce la pământ. Unde eşti, Hans?

Hans stătea lângă Max Forstner pe bancheta din spate a Mercedesului parcat, cu motorul încă pornit. Plângea cu suspine. Începu să hohotească şi mai abitir când cei doi bărbaţi cu mitralierele fumegând veniră în grabă la maşină. Se aşezară în faţă. Maşina se urni din loc, cauciucurile scârţâind puternic.

— Nu plânge, Hans, îi spuse îngrijorat Forstner. Pur şi simplu ţi-ai salvat viaţa. Şi eu pe a mea.

BRESLAU, TOT 15 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Kurt Wirth şi Hans Zupitza ştiau că nu-l pot refuza pe Mock. Aceşti doi bandiţi, în faţa cărora tremura întreaga lume interlopă din Breslau, îi rămăseseră datori vânduţi „bunului unchi Eberhard". Întâi de toate, datorită lui scăpaseră de ştreang, în al doilea rând, le îngăduise să-şi desfăşoare afacerile pe cât de profitabile, pe atât de în contradicţie cu legile germane. În schimb, uneori, Mock le cerea să facă pentru el lucrurile la care se pricepeau ei cel mai bine.

Wirth îl cunoscuse pe Zupitza în urmă cu 20 de ani, în 1914, pe nava *Prinz Heinrich,* care mergea de la Danzig la Amsterdam. Se împrieteniseră fără să vorbească prea mult – Zupitza era mut. Wirth – isteţ, scund şi slab – cu zece ani mai în vârstă ca el, l-a luat pe uriaşul mut de 20 de ani sub aripa lui şi nu a regretat alegerea făcută când, o lună mai târziu, Zupitza i-a salvat pentru prima oară viaţa. S-a întâmplat într-o tavernă din Copenhaga. Trei marinari italieni beţi voiau să-i dea o lecţie de bune maniere neamţului scund şi slab – asta însemnând să-i arate cum se bea vinul. Demonstraţia presupunea să-i toarne lui Wirth pe gât litri de poşircă daneză acră. Când a căzut deja beat pe podea, italienii au decis că nu aveau cum să-l civilizeze pe neamţ, aşa că cel mai bine era să-l facă dispărut de pe faţa pământului. Deja începuseră să spargă sticle când a intrat în tavernă Zupitza care, cu puţin timp în urmă, aproape dărâmase toaleta din lemn în care se dusese cu una dintre fetele care aduceau alinare marinarilor în Copenhaga. Cu toate acestea, nu-şi epuizase toată energia în braţele ei. Câteva secunde mai târziu, niciunul dintre italieni nu se mai mişca. A

doua zi, chelnerul morocănos, a cărui înfăţişare îi înspăimântase pe mulţi de-a lungul vremii, tremura ca piftia când, interogat de poliţie, a încercat să povestească în cuvinte fără talent sunetul făcut de pielea sfâşiată, sticlele sparte, gemetele şi respiraţiile întretăiate. Când Wirth şi-a revenit în simţiri, a cântărit avantajele şi dezavantajele, aşa că la Amsterdam a renunţat pentru totdeauna la meseria de marinar. Zupitza, tovarăşul său nedespărţit, a debarcat şi el definitiv pe *terra firma.* Totuşi, nu au rupt complet legătura cu marea. Wirth s-a gândit la un mijloc de supravieţuire necunoscut în Europa la acea vreme: extorcarea contrabandiştilor din port. Cei doi au pus la cale un mecanism eficient, în cadrul căruia Wirth era creierul, iar Zupitza forţa brută. Wirth avea să poarte negocierile cu contrabandiştii; dacă aceştia nu lăsau de la ei, atunci Zupitza urma să-i răpească şi să-i omoare, folosind metode născocite de Wirth. În curând, toată poliţia din Europa postbelică era pe urmele lor: în docurile din Hamburg şi Stockholm, unde lăsau cadavrele mutilate ale victimelor; în bordelurile din Viena şi Berlin, unde cheltuiau o droaie de mărci din ce în ce mai puţin valoroase. Îşi simţeau urmăritorii suflându-le în ceafă. Asociaţii lor începeau să-i trădeze din ce în ce mai des, în schimbul unor promisiuni deşarte. Wirth avea o alegere de făcut: ori să plece în America, unde-i aştepta Mafia, competitori duri şi însetaţi de sânge în afacerile de extorcare, ori să găsească un loc liniştit în Europa. Prima alegere era riscantă, a doua aproape imposibilă, dat fiind că poliţiştii europeni tânjeau după faimă şi aveau pozele lor în buzunare.

Nimeni nu se bucurase de o atât de mare notorietate ca ei, dar exista cineva care o nega. Era vorba despre un poliţist din Breslau – Eberhard Mock, şeful de la Criminalistică – cel care, în anii ’20, era comandant la o aşa-zisă secţie de „Moravuri” din districtul Kleinburg. Istoria s-a întâmplat la scurt timp după promovarea sa remarcabilă. Toate ziarele scriseseră despre cariera fulminantă a poliţistului de 41 de ani care, de la o zi la alta, devenise unul dintre cei mai importanţi oameni din oraş – adjunctul lui Mühlhaus, inspectorul-şef al Departamentului de Criminalistică din Breslau. În 18 mai 1925, în timpul unei razii obişnuite la bordelul de pe Kastanien-Allee, Mock, tremurând de nervi, a luat cu el un poliţist de pe stradă şi împreună au dat buzna în camera unde faimosul duo Wirth şi Zupitza îşi făcea de cap cu un trio de femei. Mock, fiindu-i teamă că arestaţii nu i s-ar fi supus, i-a împuşcat ca măsură de precauţie înainte ca ei să apuce să iasă de sub fete. Apoi, cu

ajutorul poliţistului, i-a legat fedeleş şi i-a dus cu o trăsură închiriată la Karlowitz. Acolo, pe diguri, Mock le-a pus în vedere celor doi bandiţi legaţi şi plini de sânge care sunt condiţiile lui: nu-i va trimite în faţa tribunalului dacă se vor stabili în Breslau şi dacă-l vor asculta necondiţionat. Au acceptat fără rezerve. Şi nici Kurt Smolorz, poliţistul respectiv, nu a avut nimic de obiectat. A prins din zbor raţionamentul lui Mock, mai ales că şi cariera lui era în joc. Amândoi bandiţii s-au trezit într-un anumit bordel cunoscut, unde, legaţi cu cătuşele de paturi, au primit primul ajutor cu multă dragoste. După o săptămână de convalescenţă, Mock şi-a făcut explicite condiţiile: a cerut o mie de dolari – o sumă enormă – pentru el şi cinci sute pentru Smolorz. Nu avea încredere în marca germană care era pe atunci atinsă grav de o boală numită inflaţie. În schimb, i-a spus lui Wirth că va închide ochii în ceea ce priveşte extorcarea contrabandiştilor care îşi mutau marfa murdară la Szczecin şi se opreau în portul Breslau. Un argument de natură sentimentală l-a făcut pe Wirth să accepte necondiţionat propunerea lui Mock. Acesta din urmă se decisese să-i separe pe cei doi inseparabili tovarăşi, asigurându-l pe Wirth că, dacă banii nu erau trimişi la timp, Zupitza va fi dat pe mâna organelor abilitate. Al doilea argument important a fost perspectiva unei vieţi tihnite, foarte deosebită de agitaţia în care trăiseră până atunci. Două săptămâni mai târziu, Mock şi Smolorz erau bogaţi, în timp ce Wirth şi Zupitza – iertaţi de securea călăului – au păşit pe *terra incognita,* un ogor necultivat pe care au încercat să-l semene aşa cum se pricepeau ei.

În acea seară, beau fericiţi votcă în taverna lui Gustav Thiel de pe Bahnhofstrasse. Omul mărunţel cu faţa ca de vulpe, brăzdată de cicatrici, şi Golemul tăcut şi pătrăţos care îl însoţea alcătuiau un cuplu ciudat. Unii clienţi râdeau pe ascuns de ei, mai mult chiar, unul dintre obişnuiţii casei era foarte dezinhibat, exprimându-şi făţiş amuzamentul. Grasul cu pielea zbârcită şi rozalie tot pufnea în râs, arătând în direcţia lor cu degetul lui durduliu. Din moment ce nu reacţionau la şicanele lui, îi crezu laşi. Iar lui nimic nu-i plăcea mai mult decât să tortureze oameni speriaţi. S-a ridicat în picioare şi, tropăind pe podeaua udă, s-a apropiat de victimele sale. Stătea lângă masa lor şi râdea răguşit:

— Ia zi, piticule... Vrei să bei ceva cu bătrânul unchi Konrad?

Wirth nici măcar nu s-a uitat la el, ci desena calm cu degetul forme ciudate pe muşamaua umedă. Zupitza se uita gânditor la castraveciorii

muraţi ce înotau într-un sos negru. În cele din urmă, Wirth i-a aruncat o privire lui Konrad. Nu că ar fi vrut, bineînţeles: grasul îl strânsese de obraji şi îi îndesa pe gât o sticlă de votcă.

— Dispari din faţa mea, porc gras ce eşti! Wirth îşi înăbuşi cu greutate amintirile de la Copenhaga.

Grasul a clipit, nevenindu-i să creadă, şi l-a luat pe Wirth de rever. Neobservându-l pe uriaşul care se ridicase de pe scaun, a încercat să-i dea un cap în gură, dar, înainte să ajungă la faţa presupusei victime, mâna lui Zupitza a apărut ca din senin, izbindu-se de fruntea lui. Cu aceeaşi mână l-a luat pe grăsan de nas şi l-a împins în tejghea. Între timp, Wirth nu a stat degeaba. A sărit pe bar, l-a apucat pe Konrad de guler şi l-a lovit cu capul de tejgheaua udă de bere. Zupitza a profitat de moment. Şi-a întins braţele, iar apoi şi le-a strâns. Capul grasului era între doi pumni, loviturile din ambele părţi zdrobindu-i tâmplele. Zupitza a apucat trupul inert de subţiori, în timp ce Wirth îi făcea loc. Cei din tavernă împietriseră de groază. Nimeni nu a mai râs vreodată de acel cuplu ciudat. Cu toţii ştiau că Konrad Schmidt nu ceda în faţa oricui.

BRESLAU, TOT 15 IULIE 1934
ORA NOUĂ SEARA

În celula numărul 2 din închisoarea Comandamentului General al Poliţiei fusese adus un echipament ciudat: un scaun de dentist, ale cărui cotiere şi rezemătoare pentru picioare erau prevăzute cu chingi de piele şi catarame de alamă. În acel moment, chingile din piele îl ţintuiau pe bărbatul uriaş de pe scaun, care era atât de înspăimântat încât aproape că-şi înghiţea căluşul.

— Domnilor, ştiaţi că unui sadic îi e cel mai frică de altul ca el? Mock îşi termină ţigara foarte calm. Schmidt, gândeşte-te că aceşti doi bărbaţi – îi arătă pe Wirth şi Zupitza – sunt cei mai cruzi sadici din toată Europa. Şi ştii ce le place mai mult? Nu vei afla dacă binevoieşti să-mi răspunzi cuminte la întrebări.

Mock îi făcu semn lui Smolorz să-i scoată căluşul lui Konrad. Deţinutul gâfâia. Anwaldt puse prima întrebare:

— Ce i-ai făcut lui Friedländer la interogatoriu de a recunoscut c-a omorât-o pe Marietta von der Malten?

— Nimic, îi era doar frică de noi, atâta tot. A zis că a omorât-o.

Anwaldt le făcu semn celor doi. Wirth îi fractură mandibula, iar Zupitza îi vârî o vergea de fier în gură. Îi strânse primul dinte din faţă cu un cleştişor şi-l rupse în două. Konrad urlă de durere aproape jumătate de minut. Apoi Zupitza scoase vergeaua. Anwaldt puse din nou întrebarea.

— Am legat-o de canapea pe fiica evreului. Walter l-a ameninţat că o vom viola dacă nu recunoaşte că o hăcuise pe fata aia în tren.

— Care Walter?

— Piontek.

— Apoi a mărturisit?

— Da. De ce naiba mă întreabă asta? spuse Konrad, întorcându-se spre Mock. Pentru tine e...

Nu reuşi să termine, căci Mock îl întrerupse:

— Dar i-ai tras-o oricum evreicei, nu-i aşa, Schmidt?

— Se-nţelege. Konrad avea ochii ascunşi sub falduri de carne.

— Şi acum spune-ne cine e turcul împreună cu care l-ai torturat pe Anwaldt.

— Asta nu ştiu. Şeful mi-a spus să-l iau pe tipul ăla de acolo şi... amândoi... să-l... pe... bâigui el uitându-se la Anwaldt.

Mock îi dădu semnalul lui Zupitza. Vergeaua intră din nou în gura lui Konrad, iar Zupitza băgă din nou cleştele. Ce mai rămase din dinte scârţâi în gingie. La următorul semnal, Zupitza rupse un pic din al doilea dinte de sus. Pe Konrad îl înecă sângele, icni şi hohoti de plâns. După un minut, îi scoaseră vergeaua dintre dinţi. Din păcate, Schmidt nu putea să spună nimic pentru că avea mandibula dislocată. Lui Smolorz îi luă ceva vreme să i-o pună la loc.

— Te întreb din nou. Cine-i turcul? Cum îl cheamă şi ce treabă are cu Gestapoul?

— Vă jur că habar n-am.

De data aceasta Schmidt îşi încordă maxilarele atât de tare, încât le-ar fi fost imposibil să-i bage din nou vergeaua. Wirth luă un ciocan şi plasă un cui enorm pe mâna bărbatului legat. Izbi cu ciocanul, iar Konrad ţipă de durere. Zupitza demonstră că avea reflexe, ceea ce nu se întâmpla prima oară în acea zi. Când tipul de la Gestapo deschise gura, vergeaua îi intră din nou acolo.

— Ai de gând să vorbeşti sau vrei să-ţi mai pierzi din dinţi? îl întrebă Anwaldt. Ei, vorbeşti?

Prizonierul dădu din cap că da. Îi scoaseră vergeaua.

— Îl cheamă Kemal Erkin. A venit la Gestapo să se antreneze. Şeful îl preţuieşte foarte mult. Altceva nu mai ştiu.

— Unde locuieşte?

— Nu ştiu.

Mock era sigur că gestapovistul le zisese totul. Din păcate, chiar prea mult. Căci spunând „Pentru tine, e...” cu o voce spartă, insinuase că ştia înţelegerea murdară dintre Mock şi Piontek. Din fericire, doar insinuase. Mock nu ştia dacă ceilalţi au ghicit restul propoziţiei. Se uită la Anwaldt, obosit, dar vădit impresionat, şi la Smolorz, calm ca de obicei. *(Nu, nu cred c-au ghicit.)* Wirth şi Zupitza se uitau la Mock, aşteptând instrucţiuni.

— Domnilor, mai mult nu scoatem de la el. Se apropie iar de Konrad şi îi puse din nou căluşul. Wirth, să nu mai rămână nici urmă din omul ăsta, s-a înţeles? În plus, vă sfătuiesc să părăsiţi Germania. Aţi fost văzuţi în taverna aceea măcelărindu-l pe Schmidt. Dacă aţi fi acţionat ca nişte profesionişti şi l-aţi fi aşteptat să iasă afară, aţi fi putut să vă vedeţi liniştiţi de treabă. Dar v-aţi lăsat duşi de val. De ce trebuia să vă luaţi la bătaie cu el în tavernă? Habar n-aveam că deveniţi aşa de violenţi dacă vă dă cineva votcă. Păcat! Mâine, când Konrad nu va veni la muncă... poimâine cel târziu, tot Gestapoul din Breslau va căuta două mutre foarte ieşite din comun. În trei zile, vă vor căuta prin toată Germania. Vă sfătuiesc să plecaţi din ţară. Duceţi-vă undeva, departe... Consider că v-aţi achitat datoria pe care-o aveaţi faţă de mine.

X

BRESLAU, LUNI, 16 IULIE 1934
ORA NOUĂ DIMINEAŢA

Cadavrul lui Konrad Schmidt zăcea pe fundul Oderului, dincolo de Hollandwiesen, de zece ore, când Mock şi Anwaldt şi-au aprins trabucurile *Bairam* de la Przedecki şi au luat prima gură de cafea arabică tare şi aromată. Leo Hartner nu-şi ascunse satisfacţia. Era sigur că avea să-şi surprindă şi să-şi captiveze auditoriul. Umbla de colo-colo prin birou, gândindu-se cum să ţină cuvântarea în aşa fel încât să scoată în evidenţă momentele de cotitură şi să rezume principalele chestiuni. Văzând că musafirii săi îşi pierdeau răbdarea în tăcerea apăsătoare care se aşternuse, îşi începu înadins discursul cu întârziere.

— Dragii mei prieteni, Wilhelm Grünhagen a menţionat în opera sa, *Geschichte der persischen Litteratur,* un manuscris istoric pierdut din secolul al XIV-lea, în care erau descrise Cruciadele. Această lucrare, intitulată *Războiul Armatei lui Allah împotriva Necredincioşilor,* se pare că a fost scrisă de un învăţat persan pe nume Ibn Sahim. Domnilor, parcă vă aud: „Şi ce?" La urma urmei, multe manuscrise au dispărut... Acesta... e doar încă un manuscris vechi... Dar această desconsiderare este neîntemeiată. Dacă operele lui Ibn Sahim s-ar fi păstrat până în zilele noastre, am fi acum în posesia unui alt izvor istoric despre cruciade, unul de mare valoare, căci cartea a fost scrisă de un om din cealaltă tabără, a musulmanilor.

Mock şi Anwaldt s-au ridicat la înălţimea aşteptărilor lui Hartner. Întârzierea intenţionată nu i-a tulburat cu nimic pe viitorii specialişti în perioada clasică. Hartner era încântat. Îşi puse mâna fină pe teancul de hârtii:

— Dragii mei domni, visul multor istorici şi specialişti în civilizaţia orientală s-a împlinit. În faţa mea se găseşte opera pierdută a lui Ibn Sahim. Cine a descoperit-o? Da, da – Georg Maass a fost acela. Ce-i drept, nu ştiu cum a aflat că manuscrisul se găsea în Biblioteca Universitară din Breslau şi nici dacă el a fost cel care a găsit indiciul sau i l-a dat cineva. Şi nu e uşor să găseşti un manuscris care – cum e cazul acestuia – a fost legat împreună cu alte două manuscrise, mai puţin valoroase. Într-un cuvânt, această descoperire îi va aduce lui

Maass faimă mondială... Mai ales că tot el îl şi traduce în germană. Şi, trebuie să recunosc, traduce fidel şi frumos. Fotografiile pe care mi le-ai dat sunt o traducere literală a unui fragment foarte interesant din acea cronică. Se vorbeşte despre o crimă îngrozitoare comisă în 1205 de către doi bărbaţi – un turc şi un cruciat – asupra copiilor lui Al-Shausi, conducătorul sectei Yesidi. Cei care ştiu câte ceva despre cruciade vor fi surprinşi, căci în 1205, în timpul celei de-a patra, cruciaţii nu au trecut de Constantinopol! Dar nu se pot exclude unele raiduri izolate, întreprinse de câteva detaşamente, chiar şi în teritorii îndepărtate din Anatolia sau, poate, Mesopotamia. Oamenii aceia, în căutare de aventură şi bogăţie, au prădat tot ce au putut, câteodată în cârdăşie cu musulmanii. Yesizii deveniseră o ţintă frecventă a atacurilor...

Anwaldt asculta cu luare-aminte. Mock se uită la ceas şi deschise gura ca să-l roage pe Hartner să treacă la subiect. Din fericire, cel din urmă îi înţelese intenţiile:

— Da, da, Excelenţă. Doar să vă explic cine au fost yesizii. Această sectă secretă, care a luat fiinţă în secolul al XII-lea şi care există şi în zilele noastre, este considerată satanică. Simplific în mod grosolan. Într-adevăr, yesizii îl venerau pe Satan, dar acel Satan care fusese deja pedepsit pentru păcatele sale. În ciuda pedepsei, el este în continuare atotputernic. Ei îi spun acestui zeu al răului Malek Tau, îl reprezintă sub formă de păun şi cred că acesta conduce lumea cu ajutorul a şase sau şapte îngeri, de asemenea reprezentaţi ca păuni de fier sau bronz. Pe scurt, religia yesidică este un amestec de mahomedanism, iudaism, creştinism şi mazdaism, adică toate confesiunile ai căror profeţi au trecut munţii din centrul Mesopotamiei, la vest de Mosul, lăsând în urmă fărâme din credinţa lor. Yesizii sunt, în general, un popor paşnic, cinstit şi curat – asupra acestui lucru insistă însuşi Austen Henry Layard, călător şi arheolog din secolul al XIX-lea – care a fost nedreptăţit secole întregi de toată lumea: cruciaţi, arabi, turci şi kurzi. Aşadar, să nu vă mire faptul că împotriva yesizilor au format alianţe adversari redutabili, ca sarazinii şi cruciaţii. Pentru aceşti prigonitori cruzi, osanalele aduse zeului răului erau un pretext pentru cele mai oribile crime. Yesizii, decimaţi, s-au răzbunat pe duşmanii lor în acelaşi mod, transmiţând răzbunarea ancestrală din generaţie în generaţie. Şi în ziua de azi trăiesc la graniţa cu Turcia şi Persia, păstrându-şi neschimbate obiceiurile şi credinţa ciudată...

— Doctore Hartner, interveni nerăbdător Mock, tot ce ne spuneţi e foarte interesant, dar vă rog să ne lămuriţi dacă această poveste captivantă de acum sute de ani, în afară de faptul că Maass a adus-o la lumina zilei, are vreo legătură cu ancheta noastră?

— Da, chiar foarte mult. Lui Hartner îi plăceau foarte mult surprizele. Dar să fim înţeleşi, domnilor: nu Maass a adus această cronică la lumina zilei, ci persoana care a omorât-o pe Marietta von der Malten, spuse el, bucurându-se de expresia perplexă de pe chipurile ascultătorilor săi. Vă declar cu toată responsabilitatea că rândurile scrise pe peretele vagonului-restaurant unde a fost găsită nefericita provin din această cronică persană. În traducere, sună aşa: „Iar scorpionii au dansat în măruntaiele lor". Staţi liniştiţi, voi încerca să vă răspund la toate întrebările... Acum, să vă mai dau o informaţie importantă. Potrivit unui izvor anonim din secolul al XIII-lea, pomenit în operele unui cronicar franc, copiii adolescenţi ai conducătorului yesid Al-Shausi au fost omorâţi de un „cavaler german". Doar doi dintre compatrioţii noştri au luat parte la A Patra Cruciadă. Unul dintre ei a murit la Constantinopol. Celălalt era Godfryd von der Malten. Da, domnilor, strămoşul baronului.

Mock se înecă în timp ce sorbea din cafea, stropii negri pătându-i costumul deschis la culoare. Anwaldt tresări când simţi acţiunea acelui hormon care le face oamenilor părul măciucă. Amândoi fumau în tăcere. Observând impactul pe care îl avusese asupra ascultătorilor, Hartner abia îşi mai încăpea în piele de bucurie, lucru care contrasta ciudat cu istoria întunecată a yesizilor şi a cruciaţilor. Mock rupse tăcerea:

— Domnul meu, n-am destule cuvinte să vă mulţumesc pentru evaluarea dumneavoastră competentă, demnă de un expert. Anwaldt şi cu mine suntem profund mişcaţi, dat fiind că această poveste schimbă complet coordonatele cazului. Pot să vă pun câteva întrebări? Asta va însemna firește să divulg câteva secrete din anchetă, pe care vă rog să nu le împărtăşiţi nimănui.

— Bineînţeles. Vă ascult.

— Din raportul dumneavoastră de expert se poate trage concluzia că asasinarea Mariettei von der Malten a fost o răzbunare înfăptuită după secole întregi. Rândurile scrise cu sânge din vagonul-restaurant, luate dintr-o operă necunoscută care se credea pierdută, sunt o mărturie grăitoare. Prima mea întrebare: e oare posibil ca profesorul

Andreae, care totuşi cunoaşte bine scrierile şi limbile orientale, să nu fi fost în stare să descifreze citatul? Dacă excludem această variantă, atunci e clar că ne-a indus intenţionat în eroare.

— Dragul meu domn, Andreae nu a înţeles textul. E clar ca lumina zilei. Până la urmă, e specialist în civilizaţie turcă şi, din câte ştiu, nu cunoaşte nicio altă limbă orientală în afară de turcă, arabă, ebraică, siriană şi coptă. Iar cronica lui Ibn Sahim e scrisă în persană. Yesizii vorbeau persană, iar astăzi se folosesc de kurdă. Încercaţi să-i daţi unui expert în ebraica veche, oricât ar fi de priceput, un text în idiş, dar scris în alfabet ebraic, şi vă asigur că, dacă nu ştie idiş, va fi complet neajutorat. Andreae cunoaşte alfabetul arab pentru că, până de curând, textele turceşti erau scrise în arabă. Dar sunt sigur, pentru că i-am fost student, că nu ştie persană. Aşadar, a văzut nişte rânduri scrise în alfabet arab, pe care îl ştie, dar nu a înţeles textul. Din moment ce încearcă în fel şi chip să-şi salveze prestigiul academic, a născocit o traducere din siriana veche. A mai inventat de multe ori. Odată a conceput nişte inscripţii în coptă, bazându-şi teza post-doctorală pe acestea...

— Dacă Maass a descoperit cronica... – acum vorbea Anwaldt – iar un fragment din aceasta a fost găsit pe peretele din vagonul-restaurant... atunci înseamnă că el e ucigaşul. Asta dacă nu cumva a găsit altcineva înaintea lui textul şi i l-a dat lui Maass dintr-un motiv sau altul. A mai folosit cineva înaintea lui Maass vreunul dintre aceste trei manuscrise legate împreună?

— Am verificat cu multă atenţie toate însemnările din registrul de împrumuturi pe o perioadă de 20 de ani, iar răspunsul este unul singur: nu. Din 1913 – de atunci începe registrul – nimeni în afara lui Maass nu a mai avut acces la acele trei manuscrise legate împreună.

— Dragă Herbert, răsună vocea lui Mock, Maass are un alibi beton. În 12 mai 1933 a ţinut două prelegeri la Königsberg, iar acest lucru a fost confirmat de şase ascultători. Pe de altă parte, are cu siguranţă un amestec în aceste crime. Altminteri, de ce ne-a pus pe o pistă greşită şi a tradus cu totul altfel textul din vagon? Pe lângă asta, de unde ştia că manuscrisul este aici? Să fi dat peste cronica persană când căuta necrologul Mariettei? Îmi cer scuze, lui Maass trebuie să-i pun aceste întrebări. Domnule, i se adresă din nou lui Hartner, e posibil ca o persoană să citească un manuscris fără să se consemneze în registru?

— Niciun bibliotecar nu împrumută un manuscris fără să noteze în

registru. Pe deasupra, aceste manuscrise se dau numai profesorilor cu referinţe excelente de la universitate.

— Asta dacă nu cumva bibliotecarul se înţelege cu cititorul şi nu consemnează în registru.

— Nu pot exclude această ipoteză.

— Aveţi vreun angajat care a terminat Studii Orientale?

— Acum nu. Cu doi ani în urmă am angajat un bibliotecar specialist în arabă dar s-a mutat la Marburg, unde a primit un post la universitate.

— Cum îl cheamă?

— Otto Specht.

— Un gând nu-mi dă pace, spuse Anwaldt încetişor, în timp ce trecea numele în carneţel. De ce a fost asasinarea Mariettei von der Malten atât de elaborată? Oare pentru că fiii yesizilor au fost omorâţi în trecut cu tot atâta cruzime? Oare modul de răzbunare trebuie să fie identic cu crima săvârşită în urmă cu secole? Ce scrie cronicarul despre asta?

Hartner tremură de frig şi îşi mai turnă o ceaşcă de cafea aburindă.

— E o întrebare foarte pertinentă. Trebuie să consultăm cronica persană pentru a afla exact.

XI

MESOPOTAMIA, MUNŢII DJABAL SINDJAR, LA TREI ZILE CĂLARE SPRE VEST DE MOSUL. AL DOILEA ŞAFAR[43] DIN ŞASE SUTE PRIMUL AN DE HEGIRA[44]

Vă vorbeşte Ibn Sahim, fiul lui Hussain, Alah să se milostivească de el! În acest capitol am să vă povestesc cum s-a răzbunat soldatul lui Alah, perfect îndreptăţit, pe copiii învăţătorului satanic, fie-i numele blestemat pe veci...

Soarele amurgului se lăsa din ce în ce mai jos pe firmamentul albastru. Contururile munţilor deveneau mai pronunţate, iar aerul mai proaspăt. Pe o culme, aproape de marginea prăpastiei, şirul de călăreţi înainta încet. În fruntea lor erau doi cavaleri: unul cruciat şi altul turc. Când au ajuns la capătul defileului, după care venea o pantă lină, au oprit caii şi, cu vădită bucurie, au făcut popas sub stâncile care aminteau de turlele unei catedrale. Cei aproape 40 de călăreţi, jumătate creştini, jumătate musulmani le-au urmat exemplul. Răsuflând uşurat, cruciatul îşi dădu jos coiful, numit *salada,* a cărui parte din spate mai lungă îi lăsase o urmă roşie şi umflată pe gâtul ud leoarcă. De pe gât, sudoarea i se scurgea în şiroaie pe tunica frumos brodată cu cruci malteze. Calul său înşeuat cu un harnaşament lucrat cu măiestrie, îşi umplea plămânii cu aer; valuri albe de spumă îi curgeau pe coaste.

Oboseala nu părea să-l fi doborât pe cavalerul turc, care cerceta cu atenţie arbaleta cruciatului. Purta, ca şi oştenii lui, un coif înfăşurat cu o bucată de pânză albă, o cămaşă de zale, pantaloni albi până sub genunchi şi cizme negre înalte. Armele turcului şi ale oamenilor săi erau arcuri şi tolbe cu săgeţi care aveau trei pene în vârf şi săbii arăbeşti numite *saif.* Conducătorul era înarmat şi cu un buzdugan de fier, pe al cărui mâner din argint se vedeau ornamente arăbeşti lucrate

[43] Şafar – a doua lună din calendarul islamic *(n. red.).*

[44] Hegira – călătoria lui Mahomed de la Mecca la Medina, considerată începutul erei musulmane; primul an al Hegirei corespunde cu data de 16 iulie 622 din calendarul gregorian (n.red.).

în relief.

După o clipă, cavalerul creştin a renunţat să-şi mai şteargă transpiraţia, iar sarazinul şi-a pierdut interesul pentru arbaletă. Amândoi se uitau cu atenţie la valea ce se întindea dincolo de povârnişul stâncos. Un templu nu foarte înalt, dar întins, se ridica printre palmieri verzi. În micile firide din ziduri ardeau lămpi cu ulei de măsline care răspândeau un fum negru şi înecăcios. Din când în când, câte-un ins se apropia de ele, îşi punea mâna dreaptă peste flacără, iar, după ce se înnegrea, şi-o ducea la sprânceana dreaptă. Călăreţii nu acordau prea mare atenţie acestui ritual ciudat, ceea ce îi interesa cu adevărat era câţi oameni se aflau în vale. Depunând un mare efort, fiecare îi număra pentru el, ajungând la acelaşi rezultat: în apropierea templului şi a caselor alăturate mişunau cam două sute de oameni de sexe şi vârste diferite. Le-au atras atenţia mai ales bărbaţii în cămăşi aspre din păr de capră şi turbane negre pe cap, care aveau grijă să nu se stingă nici o singură lampă cu ulei. Atunci când flacăra vreunei lămpi se micşora, înmuiau fitile proaspete în ulei de măsline, iar flacăra se mărea, fâsâind.

Noaptea se pogora asupra ţinutului. La lumina lămpilor cu ulei au început ritualurile – dansuri sălbatice, violente. Cântece pline de pasiune se înălţau din vale. Strigăte guturale străbăteau aerul. Cruciatul era convins că asista la o orgie închinată Semiramidei, iar turcul simţea cum îl cuprinde o poftă chinuitoare de femei. S-au uitat unul la altul, apoi le-au dat ordine oştenilor. Au coborât panta lină a dealului încet, cu multă băgare de seamă. Numele a şapte îngeri făceau aerul să vibreze: *„Djibrail”, „Muchail”, „Rufail”, „Azrail”, „Dedrail”, „Azrafil”, „Shamkil”.* Bubuitul tobelor, sunetele melancolice de flaut şi zdrăngănitul tamburinelor umpleau toată valea. Femeile cădeau într-o transă profundă. Bărbaţii, parcă hipnotizaţi, se învârteau pe loc. Preoţii aduceau acum oi şi miei drept jertfă, după care împărţeau carnea săracilor. Cei care îşi aşteptau rândul ciuguleau din sforile pe care atârnau smochine uscate.

Tropotul cailor bubui asurzitor; credincioşii – îngroziţi – îşi întoarseră capul de la focul sacru. Începuse. Caii cu platoşe acoperite de cruci striveau totul sub copite şi săreau peste obstacolele vii. Cruciatul, care despica trupuri cu sabia, era îmbătat de mireasma dulce a dreptăţii: acolo, spre slava lui Dumnezeu, sub cruntele lovituri cădeau adoratorii lui Satan şi cei şapte îngeri, ale căror nume

răsunaseră până atunci în aer. Turcul trăgea o ploaie de săgeţi în focuri şi în lămpile cu ulei. Sângele se scurgea peste haine viu colorate şi turbane. Câţiva dintre cei atacaţi îşi scoaseră iataganele de la cingători, încercând să ţină piept năvălitorilor. Şuieratul şi fluieratul arbaletelor crea o muzică stranie. Săgeţile sfârtecau carnea, sfărâmau oase şi rupeau muşchi. O clipă mai târziu, femeile, singurele supravieţuitoare, deveniră ţinta atacatorilor. În strânsoarea oştenilor cu arme oţelite, feţele brune le păliră, iar trăsăturile frumoase şi regulate împietriră; în iureşul năvalnic, cosiţele lor complicat împletite se desfăcură, florile ce le împodobeau părul se ofiliră, monedele de aur şi argint le zornăiră pe tâmple, pietrele preţioase de pe frunte zăngăniră, mărgelele de sticlă se sparseră. Unele reuşiseră să se ascundă în firidele templului şi prin râpa stâncoasă. Cruciaţii şi sarazinii le târâră afară pe femeile ce se zvârcoleau şi le posedară ca nişte diavoli. Cei care nu primiseră aşa o răsplată îi omorau pe cei câţiva rămaşi în viaţă. Femeile capturate îşi acceptau cu umilinţă soarta. Ştiau că vor fi vândute ca sclave. Peste vale se lăsă treptat o tăcere rar întreruptă de gemete de durere sau extaz.

Ambii conducători erau acum în curtea templului, la intrarea în casa bărbatului pe care îl căutau de atâta vreme: sfântul învăţător Al-Shausi. Pe pereţii casei erau sculptate cinci simboluri: un şarpe, o secure, un pieptene, un scorpion şi o mică figură umană. Lângă acestea se afla o inscripţie frumos gravată în arabă: DUMNEZEU. NU EXISTĂ ALT DUMNEZEU DECÂT EL, CEL IUBITOR, CEL ETERN. TOT CE E ÎN CER ŞI PE PĂMÂNT ÎI APARŢINE DOAR LUI.

Turcul se uită la cruciat şi spuse în arabă:

— Este un vers din *Tronul celei de-a doua Sure a Coranului.*

Cruciatul cunoştea acest fragment celebru. Îl auzise de pe buzele sarazinilor ce trăgeau să moară, iar seara din gura arăboaicelor captive care se rugau. Dar nu îl descurajă inscripţia sacră menită să apere şi să binecuvânteze casa lui Al-Shausi, aşa cum nici cu un an în urmă nu îl speriase Dumnezeul bizantin atunci când, în căutare de pradă, profanase şi pângărise templul din Constantinopol.

Intrară în casă. Doi ostaşi turci blocau intrarea pentru ca nimeni să nu poată ieşi; ceilalţi îl căutau pe bătrân. Aduseră în schimb două covoare rulate în care se mişcau două forme umane. Le desfăcură, iar la picioarele conducătorului apărură o fată îngrozită de 13 ani şi fratele ei un pic mai mare – copiii bărbatului pe care-l căutau şi care

fugise în deşert. Conducătorul cruciaţilor se aruncă asupra fetei fără să scoată o vorbă, o trânti pe podeaua de piatră şi, în scurt timp, îşi luă de mai multe ori prada de război. Fratele fetei spuse ceva despre tatăl lor şi răzbunare. În lumina lămpilor cu ulei, violatorul văzu câţiva scorpioni care ieşiseră dintr-un vas de lut spart.

Nu îi era frică de ei, dimpotrivă – prezenţa acelor creaturi sinistre îi sporea patima. De jur împrejur se auzeau strigătele bărbaţilor excitaţi, uleiul de măsline mirosea puternic, umbre dansau pe pereţi. Cruciatul, care-şi satisfăcuse poftele, hotărâse: copiii marelui preot al cultului satanic aveau să fie omorâţi ca să servească drept exemplu. Porunci ca fratele şi sora să fie dezbrăcaţi până la brâu. Îşi ridică sabia, tovarăşul său de nădejde în lupta *ad maiorem Dei gloriam,* şi lovi cu o mână sigură, dar nu cu putere. Lama trasă un semicerc prin aer, apoi vârful său tăie pântecele catifelat al fetei şi pe cel al băiatului, pe care se iviseră deja câteva fire de păr pubian. Pielea se despică, lăsându-le la vedere măruntaiele. Cruciatul îşi scoase coiful şi, folosindu-se de pumnal, azvârli câţiva scorpioni înăuntru. Apoi înclină coiful ca pe un vas ritualic peste burţile deschise ale victimelor. Scorpionii furioşi se treziră în intestinele calde. Începură să înţepe cu acul lor ascuţit de pe abdomen şi să se bălăcească în sânge. Victimele mai trăiră mult timp, în care privirile lor arzătoare nu-l slăbiră nicio clipă pe călăul lor.

XII

BRESLAU, TOT LUNI, 16 IULIE 1934
ORA PATRU DUPĂ-AMIAZĂ

După prânz, căldura se transformase în arşiţă, dar, ce era ciudat, nici Mock şi nici Anwaldt nu păreau s-o mai simtă. Pe cel din urmă îl durea gingia, pentru că în urmă cu o oră dentistul îi extrăsese o rădăcină. Amândoi bărbaţii erau în birourile lor de la Comandamentul General al Poliţiei. Dar nu aveau în comun numai locul în care se aflau: minţile amândurora erau preocupate de acelaşi caz. Îl găsiseră pe ucigaş. Îl chema Kemal Erkin. Amândoi îşi confirmaseră primele suspiciuni mai mult intuitive, ajungând la o înşiruire logică de fapte: un scorpion tatuat pe mâna turcului... scorpioni în burta fiicei baronului... turcul este criminalul. Această concluzie, formulată în urma analizei profesioniste a lui Hartner, le dăduse ceva fără de care ar fi bâjbâit prin întuneric: un mobil. Omorând-o pe Marietta von der Malten, turcul răzbunase o crimă comisă cu şapte secole în urmă, în 1205, de către strămoşul baronului, cruciatul Godfryd von der Malten, care îi ucisese pe copiii lui Al-Shausi, conducătorul sectei yesizilor. Cum afirmase şi Hartner, răzbunarea se transmitea din generaţie în generaţie. Cu toate acestea, mai aveau încă nişte dubii: de ce a fost comisă crima acum, după şapte sute de ani? Ca să nu mai existe nicio umbră de îndoială şi totul să fie limpede ca lumina zilei, trebuia să se răspundă la o întrebare: era oare Erkin yesid? Din păcate, avea să rămână o întrebare fără răspuns, căci nimeni nu ştia mai nimic despre Erkin în afară de nume, naţionalitate şi ce bolborosise Konrad cel gras: „A venit la Gestapo ca să se antreneze". Iar acest lucru putea însemna că turcul făcea un fel de practică la Gestapo, o ucenicie. Un lucru, însă, era cert: suspectul trebuia prins prin orice mijloace. Şi interogat. De asemenea, folosind toate mijloacele.

În acel punct, gândurile paralele ale celor doi poliţişti se izbeau de un obstacol important: Gestapoul îşi păstra cu străşnicie secretele. Era clar că Forstner, care scăpase de „punctul vulnerabil" odată cu moartea baronului von Köpperlingk, nu va dori să colaboreze cu Mock, o persoană pe care o detesta. Aşadar, avea să fie foarte greu să găsească informaţii despre Erkin, ca să nu mai vorbim despre vreo probă care să

ateste faptul că turcul făcea parte dintr-o sectă sau organizaţie secretă. Mock nu a trebuit să se gândească prea mult ca să-şi dea seama că nu mai văzuse pe nimeni la Comandamentul General al Poliţiei care să semene cu Erkin. După prăbuşirea lui Piontek şi venirea la putere a lui Forstner, fostul Departament Politic al Poliţiei, care se afla în aripa de vest a clădirii de pe Schweidnitzer Stadtgraben 2/6, nu era un teritoriu în care să ajungă „antenele" lui Mock. Infiltrat de oamenii lui Hitler şi oficial controlat de ei după decretul lui Göring din februarie, acesta era un organism independent şi secret ale cărui numeroase secţii se aflau în vile închiriate din superbul Kleinburg, total inaccesibile celor din afară. Erkin putea să lucreze într-una din acele vile şi să vină doar din când în când în „Casa cafenie" de pe Neudorfstrasse. Pe vremuri, Mock ar fi apelat la şeful unui anumit departament din Comandamentul General al Poliţiei ca să-l ajute. Acum nici nu se punea problema. Şeful Gestapoului, Erich Kraus – mâna dreaptă a faimosului şef al SS-ului din Breslau, Udo von Woyrsch – ostil cum îi era lui Mock, mai degrabă ar fi recunoscut că e evreu decât să-i dea chiar şi cea mai neînsemnată informaţie despre ce se petrecea în spatele uşilor închise ale departamentului său.

Mock şi Anwaldt, care până atunci căzuseră de acord, aveau strategii diferite în privinţa metodelor prin care să strângă probe împotriva lui Erkin, iar apoi să-l aresteze. Inspectorul-şef se gândea că şeful Abwehr-ului din Breslau, Rainer von Hardenburg, putea să-l ajute, în timp ce Anwaldt îşi punea speranţele în Doctorul Georg Maass.

Amintindu-şi de atenţionarea pe care o primise de dimineaţă – că una dintre telefoniste era amanta lui Dietmar Föb, adjunctul lui Kraus – Mock a părăsit clădirea şi, traversând Schweidnitzer Stadtgraben, se îndrepta spre piaţa de lângă magazinul Wertheim. Sufocându-se de căldură în cabina telefonică, a format numărul lui von Hardenburg.

Între timp, Anwaldt se învârtea prin clădirea poliţiei, încercând în zadar să-şi găsească şeful. Nerăbdător, s-a hotărât să ia situaţia în propriile mâini. A deschis uşa de la sala detectivilor. Kurt Smolorz s-a prins rapid şi l-a urmat pe coridor.

— Smolorz, ia un om cu tine, mergem să-l arestăm pe Maass. Poate îl punem pe scaunul de dentist.

Mock şi Anwaldt au simţit amândoi în acelaşi timp că atmosfera din Breslau devenise tropicală.

BRESLAU, TOT 16 IULIE 1934
ORA CINCI DUPĂ-AMIAZĂ

În apartamentul lui Maass domnea o dezordine de nedescris. Anwaldt şi Smolorz, obosiţi după percheziţia rapidă, stăteau în camera de jocuri, răsuflând din greu. Smolorz se tot ducea la fereastră şi se uita pe furiş la beţivul care, lipit de zid, îşi tot rotea privirea ciudat de lucidă. Maass nu venea.

Anwaldt se uita cu luare-aminte la coala scrisă de mână din faţa lui. Părea a fi o schiţă a unui raport neterminat: două propoziţii fără noimă. Pe primul rând scria: „Hanne Schlossarezyk, Rawicz. Mamă?" Sub aceasta: „Investigaţii în Rawicz. Plătit 100 de mărci firmei de detectivi particulari Adolf Jenderko". Pe Anwaldt nu-l mai deranja nici căldura, nici sunetul de pian de sus, nici cămaşa prea strâmtă care se lipea de el sau durerea cauzată de extracţia nervului. Examină încă o dată foaia de hârtie, încercând să-şi amintească unde mai dăduse peste numele „Schlossarczyk". Îi aruncă o privire lui Smolorz care-şi făcea de lucru cu hârtiile de pe platoul de prăjituri şi scoase strigătul lui Arhimede. Ştia: numele apăruse în dosarul cu angajaţii lui von der Malten pe care îl răsfoise în noaptea precedentă. Oftă uşurat: Hanne Schlossarczyk nu va fi o necunoscută, ca Erkin. Şopti pentru sine:

„O să aflu totul de la firma lui Adolf Jenderko."

— Poftim? Smolorz îşi întoarse privirea de la fereastră.

— Nimic. Gândeam cu voce tare.

Smolorz se uită peste umărul lui Anwaldt. Citi ce scrisese Maass şi izbucni în râs.

— De ce râzi?

— Schlossarczyk e un nume amuzant.

— Unde e oraşul Rawicz?

— În Polonia, cam la 50 de kilometri de Breslau, peste graniţă.

Anwaldt îşi strânse nodul la cravată, îşi puse pălăria pe cap şi se uită cu dezgust la pantofii săi plini de praf.

— Tu, Smolorz şi falsul beţiv veţi sta cu rândul în apartamentul lui Maass până când se întoarce. Când apare învăţatul nostru, ţineţi-l aici şi informaţi-ne pe Mock sau pe mine.

Anwaldt închise cu grijă uşa când ieşi. După o scurtă vreme, se întoarse şi-l privi pe Smolorz cu interes:

— Spune-mi de ce te-a făcut numele Schlossarczyk să râzi?

Smolorz zâmbi, ruşinat.

— Mi-a amintit de cuvântul Schlosser – „lăcătuş”. Gândeşte-te la o femeie pe care o cheamă „lăcătuş”. Ha, ha... ce lăcătuş e ăla fără chei... ha... ha...

BRESLAU, TOT 16 IULIE 1934
ORA ŞASE SEARA

Teichäcker Park, aflat în spatele Gării Centrale, era plin de oameni la acea oră. Răcoarea pe care o oferea era căutată atât de călătorii care schimbau trenul la Breslau cât şi de funcţionarii de la Administraţia Căilor Ferate care lucrau peste program înainte de vacanţa programată la Sopot sau Stralsund. Copiii făceau gălăgie lângă chioşcurile de îngheţată, servitoarele îşi făceau loc pe bănci folosindu-se de fundurile lor enorme, bolnavii mai zdraveni de la Spitalul *Bethesda* se odihneau, taţii, mai răcoriţi după ce făcuseră un duş la baia publică şi citiseră ziarele în sala de lectură de pe Teichäckerstrasse, fumau trabucuri şi se uitau cu lăcomie la prostituatele care treceau agale. Un veteran de război cu un singur picior cânta la clarinet în faţa Bisericii Mântuitorului. Văzând doi domni între două vârste, îmbrăcaţi elegant, începu să cânte un cuplet dintr-o operetă, sperând să i se dea mai mult de pomană, dar indivizii trecură indiferenţi pe lângă el. Reuşi să prindă doar o frântură dintr-o replică rostită pe un ton ridicat şi sigur: „În regulă, inspectore, o să examinăm dosarul lui Erkin ăsta.” Veteranul îşi aranjă pancarta pe care scria „Verdun – ne vom răzbuna” şi se opri din cântat. Bărbaţii se aşezară pe o bancă lăsată liberă de doi adolescenţi, privind, o vreme, cum băieţii în cămăşi cafenii şi cu lopeţi în mâini se îndepărtau. Vorbeau. Muzicianul-cerşetor se străduia să audă ce-şi spuneau. Falsetul bărbatului mai înalt se îmbina cu vocea ca de bas a celui mai scund şi îndesat, care purta un costum din catifea de culoare deschisă. Veteranul avea un auz excelent, aşa că reuşea să prindă sunetele acute care străpungeau zgomotul traficului, dar vocea mai gravă se pierdea în hărmălaia făcută de taxiuri, maşini şi tramvaiele care întorceau la intersecţia străzilor Sadowa şi Bohrauer:

— O să aflu, dacă vrei, dacă bărbatul pe care-l căutăm... Ce? A, bine... Kurdă.

— ...

— Dragul meu inspector, răposatul nostru împărat Wilhelm a spus deja despre Turcia că e „aliatul lui de la est."

— ...

— Da, da. Relaţiile pe plan militar au fost întotdeauna intense. Închipuie-ţi, tatăl meu a fost membru al misiunii militare conduse de generalul von der Goltz care a ajutat, în anii '80, la organizarea armatei turce moderne. După exemplul lui, Deutsche Bank şi-a făcut intrarea triumfală în Turcia şi a construit noul tronson al căii ferate spre Baghdad.

— ...

— Iar astăzi, noi, nemţii, ne amintim că în 1914 cel mai mare lider spiritual al Islamului a declarat un „război sfânt" împotriva duşmanilor noştri. Deci nu e de mirare că ofiţerii turci de grad înalt s-au şcolit la noi. Am cunoscut şi eu câţiva când am fost în Berlin.

— ...

— Stai calm. Nu ştiu când, dar ţi-l voi servi pe tavă pe Erkin.

— ...

— Stai calm, inspectore. Sper că vei găsi o cale să mă răsplăteşti.

— ...

— Ne vom întâlni din nou în acel loc plăcut pe care amândoi îl ştim foarte bine.

Veteranul îşi pierdu interesul pentru cei doi bărbaţi care acum îşi strângeau mâinile, căci văzuse apropiindu-se un grup de tineri chercheliţi cu bâte din cauciuc în mâini. La trecerea lor, interpretă „Horst-Wessel-Lied". Degeaba. Niciun bănuţ n-a fost aruncat în chipiul său ciuruit de gloanţele francezilor.

* * *

Între timp, pe Freiburgstrasse nr. 3, Franz Huber, coproprietar al firmei de detectivi particulari „Adolf Jenderko" renunţase brusc să-şi mai arate neîncrederea şi să refuze cu obstinaţie să coopereze. Într-o clipită, a încetat să mai insiste să-i vadă insigna lui Anwaldt, nu a mai vrut să sune la poliţie ca să i se confirme identitatea acestuia şi nici nu l-a mai măsurat cu privirea pe detectivul de la Departamentul de Criminalistică din cadrul Poliţiei din Breslau, care avea peste 18 secţii. Deodată, Franz Huber devenise foarte politicos şi îndatoritor. Cu privirea aţintită în gaura neagră a unei ţevi de pistol, răspundea detaliat la toate întrebările:

— Ce voia Maass? Ce instrucţiuni ţi-a dat?

— A aflat de la bătrânul portar al baronului despre copilul ilegitim pe care i-l făcuse o servitoare lui Olivier von der Malten. Singura femeie care a lucrat vreodată pentru baron trăiește acum în Polonia, în Rawicz. O cheamă Hanne Schlossarczyk. Eu trebuia să aflu dacă avea cu adevărat un copil cu baronul și ce se întâmplase cu el.

— Te-ai adus la Rawicz?

— Nu, am trimis pe cineva.

— Și?

— A găsit-o pe Hanne Schlossarczyk.

— Cum a convins-o să vorbească? De obicei, oamenii nu recunosc un asemenea păcat.

— Schubert, omul meu, s-a dat drept un avocat care îi căuta pe moștenitorii baronului „decedat". La asta m-am gândit.

— Inteligent. Și ce-a aflat omul tău?

— Când a aflat ce moștenire o așteaptă, bătrâna și-a recunoscut repede greșeala din tinerețe, apoi a început să plângă așa tare, că Schubert abia a reușit s-o calmeze.

— Așadar, s-a căit pentru păcatul ei.

— Nu chiar. Era supărată pentru că nu știa nimic de fiul ei, moștenitorul baronului. De aia plângea.

— Deci avea conștiința încărcată?

— Se pare că da.

— Deci baronul are un fiu ilegitim. Cum îl cheamă, câți ani are și unde locuiește?

— Schlossarezyk a lucrat pentru baron între 1901 și 1902. Atunci se pare că a rămas însărcinată. După aceea, baronul Ruppert von der Malten, tatăl lui Olivier, nu a mai angajat nicio femeie, nici măcar ca bucătăreasă. Deci fiul ei ar trebui să aibă 31 sau 32 de ani. Nu știu cum îl cheamă. Cu siguranță nu la fel ca pe baron. Mama lui a primit o sumă frumușică din care se descurcă și acum. Și unde e bastardul în prezent? Nici asta nu știm. Dar ce știm? Că, până să împlinească 18 ani, a stat la un orfelinat în Berlin unde a aterizat pe când era bebeluș, direct din brațele iubitoarei sale mame.

— Cum se numește orfelinatul?

— Nici ea nu știe. Un negustor l-a dus acolo. Era o cunoștință a ei.

— Pe negustor cum îl cheamă?

— N-a vrut să spună. A spus că el nu avea niciun amestec.

— Și omul tău a crezut-o?

— De ce să mintă? Ţi-am spus că plângea pentru că nu-şi mai amintea cum îl cheamă pe fiul ei. Dacă ar fi ştiut, ar fi fost mulţumită. La urma urmei, primea o moştenire.

Anwaldt puse o altă întrebare:

— De ce l-a dat la orfelinat? Ar fi putut trăi amândoi cu banii de la baron.

— Asta n-a întrebat-o omul meu.

Detectivul îşi vârî pistolul în buzunar. Abia putea să mai respire din cauza uscăciunii din gât. Îl durea gingia umflată. Îl supărau din nou şi înţepăturile de viespi. Deschise gura şi nu-şi recunoscu propria voce:

— A fost Maass mulţumit de tine?

— Da şi nu. Pentru că, de fapt, nu am răspuns decât parţial la întrebările lui. Omul meu a stabilit că Hanne Schlossarczyk a avut un copil cu baronul, dar nu a aflat nici cum îl cheamă, nici unde locuieşte. Aşa că am primit doar jumătate din bani de la Maass.

— Cât?

— O sută.

Anwaldt îşi aprinse un trabuc turcesc pe care-l cumpărase de la piaţa acoperită din Gartenstrasse. Mirosul înţepător îi tăie respiraţia câteva clipe. Ţinu aerul în plămâni şi expiră un rotocol mare de fum înspre tavan. Se descheie la guler şi îşi slăbi cravata. Se simţea jenat: cu câteva clipe în urmă, îl ameninţase pe acel bărbat, iar acum fuma în compania lui de parcă ar fi fost buni prieteni. *(M-a luat valul şi l-am îngrozit pe omul ăsta. Arma mea nu i-a deschis decât gura. Atâta tot. Poate nu a spus adevărul. Este posibil ca Huber să fi inventat totul.)* Se uită la certificatele şi fotografiile de pe perete. Într-una dintre ele, Franz Huber îi strângea mâna unui ofiţer de rang înalt, care avea pe cap o cască cu ţepuşă. Sub poza din ziar stătea scris: „Poliţistul Franz Huber, cel care a salvat copilul, este felicitat de către generalul Freiherr von Campenhausen. Beuthen, 1913." Anwaldt zâmbi împăciuitor. Acum era convins.

— Herr Huber, te rog să mă scuzi că te-am ameninţat cu arma. Ai fost poliţist (cum spuneţi voi din Breslau? *Schkulle?)* şi te-am tratat ca pe un suspect. Nu e de mirare că ai fost bănuitor, mai ales că n-am legitimaţia la mine. Acum voi pleca fără să ştiu dacă m-ai minţit sau nu. În ciuda acestei incertitudini, o să-ţi mai pun o întrebare. Fără să scot pistolul. Dacă îmi răspunzi, voi considera că spui adevărul. Pot vorbi?

— Da.

— Nu ţi se pare ciudat că Maass a renunţat aşa uşor la serviciile dumitale? E clar că îl caută pe fiul ilegitim al baronului. De ce s-a oprit brusc, a plătit jumătate de onorariu şi nu a încercat să-l caute în continuare cu ajutorul agenţiei voastre?

Huber îşi dădu jos haina şi îşi turnă nişte sifon. Rămase tăcut câteva clipe şi se uită la fotografiile înrămate şi la certificate.

— Maass a râs de mine şi de metodele mele. Credea că am dat-o în bară, că aş fi putut s-o strâng cu uşa pe femeia aia şi n-am făcut-o. A hotărât să se ocupe el singur. Ştiam că-i place să se laude, aşa că l-am întrebat cum va reuşi să-l găsească pe bărbatul respectiv. Mi-a spus că un prieten al lui o va face pe hoaşca aia să-şi amintească şi că în cele din urmă îi va spune unde era fiul ei. Huber oftă zgomotos. Ascultă-mă, băiete. Nu m-ai speriat cu pistolul ăla al tău. Tu şi cu evreul ăla de Maass vă tot ţineţi de curu' meu, spuse el gâfâind. Nu te-am minţit pentru că nu am vrut. Şi ştii de ce? întreabă-l pe Mock. O să schimb două vorbe cu el despre tine. Acum mai bine te cari de aici, că, dacă până la urmă reiese că nu te cunoaşte...

XIII

BRESLAU, TOT 16 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Anwaldt pleca, într-adevăr, din Breslau, dar nu din cauza ameninţărilor lui Huber. Stătea într-un vagon la clasa I, fumând ţigară de la ţigară şi uitându-se indiferent pe fereastră la peisajul monoton din Silezia Inferioară, scăldat în lumina portocalie a asfinţitului. *(Trebuie să-l găsesc pe acest fiu al lui von der Malten. Dacă planează vreun blestem asupra descendenţilor baronului, atunci trebuie să se păzească ca de dracu' de Erkin. Dar de ce îl caut? Totuşi, eu şi Mock am descoperit criminalul. Ba nu, doar l-am identificat. Erkin lucrează prin Maass: e prevăzător, ştie că-l căutăm. Nu e nicio umbră de îndoială că Erkin este „prietenul" care va scoate adevărul de la Schlossarczyk. Deci, căutându-l pe fiul lui Schlossarczyk, îl caut pe Erkin. Fir-ar al naibii, poate e deja în Rawicz. Mă întreb la ce orfelinat o fi stat băiatul la Berlin. Să-l fi întâlnit vreodată?)* Pierdut în gânduri, îşi arse degetele cu ţigara. Înjură – nu numai în gând – şi se uită prin compartiment. Toţi cei care călătoreau cu trenul de noapte auziseră înjurătura sa grosolană. Un băiat de opt ani, rotofei, cu trăsături nordice şi îmbrăcat într-un costum albastru-închis stătea în faţa lui cu o carte în mână. A zis ceva în poloneză şi i-a pus cartea lui Anwaldt în poală. Dintr-odată s-a întors, a alergat la mama lui – o femeie tânără şi corpolentă – şi i s-a aşezat pe genunchi. Anwaldt s-a uitat la titlul cărţii şi a văzut că era o ediţie şcolară a lui *Oedip rege,* de Sofocle. Nu era cartea băieţelului, probabil că o uitase în compartiment vreun elev de gimnaziu care mergea în vacanţă. Băiatul şi cu mama lui se uitau la el nerăbdători. Anwaldt a gesticulat, sugerând că nu e cartea lui. I-a întrebat pe ceilalţi pasageri din compartiment. Pe lângă femeie şi copil, mai erau un student şi un tânăr cu pronunţate trăsături evreieşti. Nimeni nu a spus că ar fi cartea lui, iar studentul, văzând textul în greacă, a exclamat: „Doamne fereşte!". Anwaldt a zâmbit şi i-a mulţumit băiatului, făcând gestul de a-şi scoate pălăria. A deschis cartea la întâmplare şi a văzut literele greceşti pe care le îndrăgise odată. Era curios dacă, după atâta timp, va reuşi să priceapă ceva. A citit încet şi a tradus versul 685: *„Glasul negrei bănuieli îi roade sufletul". (Încă îmi amintesc bine limba*

greacă; nu am ştiut două cuvinte; ce bine că e un mic dicţionar la sfârşitul cărţii.) A mai dat câteva pagini şi a citit versul 1068 – replica Iocastei. Nu a avut nicio problemă să înţeleagă. *„Nefericitule, mai bine să nu afli cine eşti.*" Caracterul aforistic al acestor propoziţii i-a amintit un anumit joc pe care-l juca cu Erna: se numea prezicerea viitorului după Biblie. Deschideau Biblia la întâmplare şi arătau înspre primul vers pe care-l vedeau. Propoziţia găsită astfel urma să fie o profeţie. Râzând încetişor, a închis cartea, iar apoi a deschis-o din nou. Jocul i-a fost întrerupt de grănicerul polonez care i-a cerut paşaportul. A cercetat documentele lui Anwaldt, şi-a dus un deget la chipiu şi a plecat din compartiment. Poliţistul s-a întors la prezicere, dar nu se putea concentra să traducă pentru că băiatul care îi dăduse *Oedip rege* se holba la el, fără să clipească. Trenul s-a urnit din loc. Băieţelul tot îl fixa cu privirea. Anwaldt şi-a coborât ochii pe carte, apoi s-a uitat chiorâş la băiat. N-a avut niciun efect. Voia să-i atragă atenţia mamei, dar femeia dormea dusă, aşa că a ieşit pe culoar şi a deschis fereastra. Scoţând cutia cu trabucuri, a atins uşurat noua legitimaţie pe care o luase de la Serviciul Personal din cadrul Comandamentului General al Poliţiei după ce plecase de la firma lui Huber. *(Dacă un mucos mă irită în asemenea hal, înseamnă că am mari probleme cu nervii.)* A tras fum în piept şi, astfel, s-a consumat un sfert de ţigară. Trenul a intrat în staţie. Pe un panou scria RAWICZ.

Anwaldt şi-a luat la revedere de la oamenii din compartiment, şi-a pus cartea lui Sofocle în buzunar şi a coborât pe peron. A plecat din gară şi s-a oprit lângă câteva straturi îngrijite de flori. A deschis carneţelul şi a citit: *Ulica Rynkowa, 3.* În acel moment, o trăsură a oprit lângă el. Încântat, Anwaldt i-a arătat vizitiului hârtia pe care era trecută adresa.

Rawicz era un orăşel drăguţ şi bine îngrijit, plin de flori şi dominat de turnurile de cărămidă ale închisorii. Înserarea îi îmbia pe oameni să iasă din casă: grupuri de băieţi gălăgioşi se băgau în seamă cu fetele care se plimbau, femei stăteau pe scăunele în faţa unor case spoite în alb, bărbaţi mustăcioşi cu jiletci strâmte beau cu poftă bere din halbe cu guler, discutând politică externă poloneză pe terasele restaurantelor.

Trăsura s-a oprit lângă o asemenea terasă. Anwaldt i-a dat vizitiului câţiva bănuţi şi s-a uitat la numărul casei. *Rynkowa 3.*

A intrat în clădire şi s-a uitat în jur după un portar. În locul acestuia,

au apărut doi bărbaţi cu pălării. Amândoi păreau foarte hotărâţi. L-au întrebat ceva pe Anwaldt. El a făcut un gest larg cu braţele şi le-a explicat în germană motivul pentru care era acolo. A pomenit de Hanne Schlossarczyk. Bărbaţii au avut o reacţie de-a dreptul stranie. Fără să scoată o vorbă, i-au blocat ieşirea şi l-au mânat la etaj. Anwaldt a urcat cu prudenţă scările solide din lemn şi a ajuns la primul etaj unde erau două apartamente mici. Unul era deschis, luminat şi plin de bărbaţi siguri pe ei. Pe Anwaldt nu-l înşela instinctul: aşa arătau poliţiştii peste tot în lume.

Unul dintre gardienii săi l-a îndemnat pe Anwaldt să intre în apartamentul luminat. Odată ajunşi înăuntru, i-a arătat bucătăria cea lungă. Anwaldt s-a aşezat pe un taburet de lemn şi şi-a aprins o ţigară. Nici nu apucase să se uite bine în jur când un bărbat elegant a intrat în bucătărie însoţit de un altul, cu o mustaţă ca de morsă, şi cu o mătură în mână. Mustăciosul s-a uitat la Anwaldt, apoi la filfizon, a scuturat din cap şi a plecat. Tipul cel spilcuit s-a apropiat de Anwaldt şi i s-a adresat într-o germană corectă:

— Actele la control. Numele, prenumele. Scopul vizitei.

Anwaldt i-a dat bărbatului paşaportul şi i-a răspuns:

— Detectiv Herbert Anwaldt de la Poliţia din Breslau...

— Aveţi rude în Poznan?

— Nu.

— Scopul vizitei.

— Sunt pe urmele a doi suspecţi de crimă. Ştiu că intenţionau să-i facă o vizită Hannei Schlossarczyk. Acum aş vrea să ştiu cine mă interoghează.

— Ofiţerul de poliţie Ferdynand Banaszak de la Poliţia din Poznan. Legitimaţia, vă rog.

— Poftim. Anwaldt încerca să vorbească pe un ton aspru. Dar ce fel de interogatoriu este acesta? Sunt acuzat de ceva? Aş dori să discut nişte chestiuni personale cu Hanne Schlossareczyk.

Banaszak a pufnit în râs.

— Spuneţi-mi de ce vreţi să vă vedeţi cu ea sau vă ducem într-o clădire care a făcut oraşul nostru foarte cunoscut în Polonia. Cât timp a vorbit, zâmbetul nu i-a pierit de pe faţă.

Anwaldt şi-a dat seama că, dacă un poliţist dintr-un oraş important din vestul Poloniei îşi făcuse apariţia într-un orăşel ca acesta, atunci Schlossarczyk avea mari probleme. I-a spus lui Banaszak totul,

păstrând secret doar motivul pentru care Erkin şi Maass îl căutau pe fiul nelegitim al lui Schlossarezyk. Ofiţerul s-a uitat la Anwaldt şi a răsuflat uşurat.

— M-aţi întrebat dacă puteţi vorbi cu Hanna Slusarezyk[45]. Răspunsul meu este: nu, nu puteţi vorbi cu Hanna Slusarezyk. A fost tăiată în bucăţi cu un topor chiar azi-dimineaţă, de către un bărbat despre care portarul a spus că ar fi un georgian vorbitor de limbă germană.

POZNAN, MARŢI, 17 IULIE 1934
ORA TREI DIMINEAŢA

Anwaldt şi-a întins braţele şi picioarele amorţite. A respirat uşurat în camera răcoroasă de interogatoriu de la Comandamentul General al Poliţiei din Poznan de pe *ulica 3 Maja.* Banaszak aproape terminase o traducere în germană a raportului privitor la cazul Hannei Slusarczyk şi se pregătea să plece. După ce s-au întors la Poznan din Rawicz, le luase cam jumătate din noapte să pregătească rapoartele oficiale conform cărora la ancheta legată de asasinarea femeii vor colabora Poliţia din Breslau, reprezentată de către detectivul Herbert Anwaldt şi Poliţia din Poznan, în numele căreia acţiona Ferdynand Banaszak. Argumentaţia era lungă şi complicată şi se baza pe declaraţiile lui Anwaldt.

Aceste documente, precum şi traducerea în germană făcută de Banaszak, trebuiau semnate de comisarul Poliţiei din Poznan. Banaszak l-a asigurat pe Anwaldt că era doar o formalitate şi i-a întins o mână mică şi grasă. Se vedea bine că era foarte mulţumit de întorsătura pe care o luaseră lucrurile.

— Nici măcar n-o să mă prefac că n-aş fi mai mult decât bucuros să las toată povara cazului ăstuia nenorocit pe umerii tăi, Anwaldt. Şi nici nu trebuie. Oricum e cazul tău, un caz germano-turc. Şi tu eşti cel care va conduce, în principiu, ancheta. La revedere. Ai de gând să stai toată noaptea cu nasul în astea? Mai am jumătate de pagină de tradus. O să termin mâine. Acum mi-e somn. Vei avea tot timpul din lume să te bucuri de cazul ăsta!

Râsul i-a răsunat mult timp pe coridor. Anwaldt şi-a băut cafeaua

[45] „Schlossarczyk" este forma germană a numelui de familie „Slusarczyk" *(n.aut.).*

tare, care acum se răcise, şi a început să citească dosarul. A făcut o grimasă simţind gustul amar în gură. Abuzul de cafea şi nicotină îşi spunea cuvântul. Banaszak vorbea fluent germana, dar scria foarte prost. Nu ştia decât termenii şi clişeele folosite în poliţie – lucrase la Secţia Omucideri din cadrul Poliţiei Prusace din Poznan din 1905 până la izbucnirea războiului, după cum îi spusese lui Anwaldt –, vocabularul său era foarte sărac, iar numeroasele greşeli gramaticale făceau textul foarte amuzant. Anwaldt citea propoziţiile scurte şi stângace, distrându-se copios. Nici n-a mai luat în seamă stilistica. Faptul că înţelegea era cel mai important lucru. Se părea că Walenty Mikołajczak, portarul clădirii unde locuise decedata, fusese întrebat în germană, în jurul orei 9:30, în data de 16 iulie 1934, de către un bărbat „bine îmbrăcat care arăta ca un georgian" – ceea ce pentru portar însemna păr brunet şi ten măsliniu – unde este apartamentul Hannei Slusarczyk. Portarul i-a spus unde e şi şi-a văzut apoi de treabă. (Repara cuştile unde proprietarii îşi ţineau iepurii). Dar venirea unui musafir atât de ciudat îl neliniştise. Slusarczyk era singuratică de felul ei. Din când în când, portarul se dusese la uşa ei şi trăsese cu urechea. Pe la zece i s-a făcut sete şi s-a dus la barul Ratuszowy din apropiere să bea o bere. S-a întors pe la 11:30 şi a bătut la uşa lui Slusarczyk. Mirat să vadă fereastra deschisă – nebuna aia de fată bătrână nu deschidea niciodată geamurile, fiindu-i groază de curent şi asasini, pentru că i se dusese vestea de „femeie bogată". Potrivit spuselor lui Mikołajczak, „toată lumea ştia că domnişoara Slusarczyk avea mai mult decât însuşi plimalul". Din moment ce nu a răspuns nimeni, portarul a deschis uşa cu cheia de rezervă. I-a găsit trupul sfârtecat în cada de lemn. A închis uşa şi a alertat poliţia. Trei ore mai târziu, ofiţerul Ferdynand Banaszaka sosit la Rawicz cu cinci detectivi. Au ajuns la concluzia că decesul a survenit în urma pierderii masive de sânge. Jaful nu fusese mobilul crimei. Din apartament dispăruse doar un album foto, lucru confirmat de Amelia Sikorowa, o prietenă a decedatei. Portarul a declarat mai târziu că decedata nu avea rude şi nici prieteni, în afară de Sikorowa. Femeia nu corespondase decât cu un negustor din Poznan, dar n-a spus nimănui cine era. (Vecinul bănuia că era fostul iubit al lui Slusarczyk.)

Anwaldt se simţea extenuat. Ca să-şi alunge oboseala, a scos ultima ţigară din pachet. A tras fumul în piept şi s-a uitat din nou pe însemnările frumos scrise ale lui Banaszak. Nu înţelegea nimic pentru

că ajunsese la acea jumătate de pagină scrisă în poloneză pe care Banaszak nu o tradusese încă în germană. Anwaldt cerceta fascinat textul în poloneză. Fusese mereu mirat de misterioasele semne diacritice: înfloriturile de sub „a” şi „e”, bara ce se punea pe „l”, accentele oblice de pe „s”, „z” şi „o”. Pe lângă aceste litere, şi-a văzut numele scris de două ori. Asta nu l-a surprins deloc, căci Barnaszak îi pomenise de multe ori numele în argumentele sale menite să explice autorităţilor de ce Poliţia Germană trebuia să preia cazul. Dar eroarea din scrierea numelui chiar l-a mirat. Era scris fără „t”. S-a aplecat deasupra paginii să adauge „t”-ul, dar s-a răzgândit. Puţină cerneală s-a scurs din peniţă şi s-a împrăştiat pe postavul verde care acoperea masa. Anwaldt nu-şi putea dezlipi privirea de la numele său de familie care înota în buclele, liniile oblice şi vălurite din poloneză. Doar numele de familie era al său. Nu şi cel de botez: suna ciudat, străin, mândru: numele polonez „Mieczysław”.

S-a ridicat, a deschis uşa şi a intrat în zona centrală a secţiei unde moţăia poliţistul de serviciu în spatele unei bariere de lemn. Ajutorul lui, un sergent bătrân care se pregătea să iasă la pensie, se certa cu un fel de pasăre de noapte, îmbrăcată cu o rochie înflorată. Anwaldt s-a apropiat de el şi şi-a dat seama că bătrânul vorbea germană. Menţionându-l pe ofiţerul Banaszak, l-a întrebat dacă îi poate traduce textul în poloneză. S-au întors împreună în camera pentru interogatorii. Poliţistul bătrân a început să se bâlbâie:

— Potrivit mărturiei lui Walenty Mieczysław... el a dus scrisorile lui Slusarczyk la poştă... A citit şi a contemplat numele expeditorului... nu... cum se zice?

— Al destinatarului. Ce înseamnă „contemplat?”

— Da... Destinatar. „Contemplat” înseamnă că se gândeşte la acel lucru, că ştie.

— Destinatar: Mieczysław Anwald, Poznan ul. Mickiewicza 2. Walenty Mikołajezak era surprins că femeia trimitea scrisori adresate unui magazin. Numele locului anunţă...

— Nu, „este”.

— Da, este. Numele locului este „Mercer’s Goods. Mieczysław Anwald şi Compania”. Apoi... e ceva... cu un album foto... Dar ce-ţi pasă? El doarme... a adormit.

Poliţistul bătrân şi-a isprăvit uşurat munca de traducător, a plecat din încăpere şi l-a lăsat singur pe Anwaldt. Închizând uşa, s-a uitat

îngrijorat la detectivul german istovit care îşi rezemase fruntea de postavul verde şi aspru.

Se înşela. Anwaldt nu dormea câtuşi de puţin. Îi era mai uşor să călătorească în timp şi spaţiu cu ochii închişi. Acum era în firma lui Franz Huber şi se uita la bătrânul detectiv. În biroul cu pereţii lambrisaţi, fuioarele de praf pluteau, iar apoi se aşezau ca un covor pe dosarele voluminoase şi geamurile în spatele cărora îngălbeneau fotografiile. Franz Huber bătea în birou cu tabachera gravată şi tărăgăna cuvintele:

„Schlossarczyk a lucrat pentru baron între 1901 şi 1902. Atunci se pare că a rămas însărcinată. După aceea, baronul Ruppert von der Malten, tatăl lui Olivier, nu a mai angajat nicio femeie, nici măcar ca bucătăreasă. Deci fiul ei ar trebui să aibă 31 sau 32 de ani. Nu ştiu cum îl cheamă. Cu siguranţă nu la fel ca pe baron. Mama lui a primit o sumă frumuşică din care se descurcă şi acum. Şi unde e bastardul în prezent? Nici asta nu ştim. Dar ce ştim? Că, până să împlinească 18 ani, a stat la un orfelinat în Berlin unde a aterizat pe când era bebeluş, direct din braţele iubitoarei sale mame."

„Cum se numeşte orfelinatul?"

„Nici ea nu ştie. Un negustor l-a dus acolo. Era o cunoştinţă a ei."

„Pe negustor cum îl cheamă?"

„Nu a vrut să ne spună. A spus că el nu avea niciun amestec." *(Mă pricep mai bine ca Schubert, detectivul de la agenţia lui Huber. Ştiu cum îl chema pe negustor. La fel ca pe mine numai că nu cu „t" la sfârşit. Un orfelinat din Berlin şi un negustor din Pozna, Mieczysław Anwald. Două oraşe, doi oameni, un nume de familie, o condamnare la moarte).*

POZNAN, TOT 17 IULIE 1934
ORA ŞAPTE DIMINEAŢA

Fabrica de textile a lui Mieczysław Anwald de pe Ulica Północna, lângă gara de marfă, era deja plină de viaţă la această oră. Muncitorii cărau baloturi cu materiale, căruţe şi dube veneau până la rampă, un evreu împingea un cărucior făcut din scânduri bătute în cuie, reprezentantul comercial de la *Bielschowsky* îşi flutura cartea de vizită prin faţa nasului directorului, abacele făceau zgomot în biroul contabilităţii, ofiţerul Banaszak pufăia dintr-o pipă din fildeş, iar

Anwaldt repeta în gând: „este o pură coincidenţă că fiul lui Schlossarczyk şi al baronului von der Malten a crescut într-un orfelinat din Berlin ca şi mine, este o pură coincidenţă că a fost dus acolo de cineva cu acelaşi nume de familie ca al meu, nu sunt fiul baronului, este o pură coincidenţă că fiul lui Schlossarczyk şi al baronului von der Malten a crescut...”

— Te pot ajuta cu ceva? spuse un tip solid de vreo 50 de ani, strângând un trabuc între degete. Ce vrea scumpa noastră de poliţie de la mine?

Banaszak s-a ridicat în picioare şi s-a uitat fără tragere de inimă la Anwaldt, detectivul nebărbierit care mormăia ceva pentru sine. Şi-a scos legitimaţia, stăpânindu-şi un căscat, spunând:

— Eu sunt ofiţerul Banaszak, el e sergentul Klaus Überweg de la Poliţia din Breslau. O ştiai pe Hanna Slusarczyk din Rawicz?

— Nu... nu, nu... Unde... Negustorul s-a uitat la casierele care, dintr-odată, numărau mai încet. Să mergem în apartamentul meu. E prea gălăgie aici.

Apartamentul era spaţios şi confortabil. Din fabrică se ajungea acolo pe uşa de la bucătărie. Două servitoare i-au făcut ochi dulci tânărului pentru care noaptea fusese prea scurtă. Văzând că stăpânul se încruntă la ele, au continuat să jumulească raţa grasă. Paşii bărbaţilor răsunau pe podeaua de gresie. Negustorul i-a invitat pe poliţişti în biblioteca unde cotoarele cărţilor neatinse străluceau, iar fotoliile verzi erau aşezate sub un palmier. Prin fereastra deschisă intra mirosul dulceag şi greţos de la abator. Mieczysław Anwald nu a aşteptat ca Banaszak să repete întrebarea.

— Da, o cunosc pe Hanna Slusarczyk.

— Ştii germană? Pipa ofiţerului se blocase.

— Da.

— Atunci să vorbim în germană. Aşa vom câştiga timp, pentru că Überweg nu ştie poloneza.

— Desigur.

Banaszak trase în cele din urmă din pipă, iar biblioteca se umplu de un fum aromat.

— Să fim exacţi, Herr Anwald. O cunoşteai. Ieri dimineaţă prietena dumitale a fost ucisă.

Faţa lui Mieczysław Anwald s-a schimonosit de durere. Nu a scos o vorbă. Anwaldt şi-a terminat mantra şi a început să pună întrebări:

— Herr Anwald, dumneata l-ai dus pe copilul nelegitim al Hannei Schlossarczyk la orfelinatul din Berlin?

Negustorul nu răspunse. Banaszak se foi stânjenit şi zise în poloneză:

— Dragul meu, dacă nu vrei ca familia ta să afle despre aventura cu o femeie de moravuri uşoare şi nici să fii escortat la secţie de doi poliţişti în uniformă, atunci te sfătuiesc să-ţi dai drumul la gură.

Patronul se uită la bărbatul nebărbierit cu ochi arzători şi răspunse într-o germană cu accent silezian:

— Da, eu am dus copilul la orfelinatul din Berlin.

— De ce-ai făcut una ca asta?

— Hanna m-a rugat. Nu putea s-o facă ea.

— Dar de ce l-a părăsit, totuşi?

— Dragul meu ofiţer... Banaszak îşi muşcă limba în ultima clipă ca să nu spună „dragul meu Anwaldt". Era furios pe sine însuşi pentru că acceptase strania rugăminte a lui Anwaldt şi-l prezentase pe acesta sub un nume fictiv. Te rog să mă ierţi, dar asta n-are nicio legătură cu acest caz. În primul rând, întrebarea asta trebuia să i-o fi pus răposatei; în al doilea rând, nu vei afla ce te interesează: adresa fiului.

— Domnul meu, n-o să mai vin încă o dată la Poznan ca să pot pune întrebările pe care dumneata nu mă laşi să le pun.

Anwaldt se uită cu atenţie la cărţile din spatele geamului galben şi admiră colecţia aproape completă de literatură greacă în traducere. Îi răsuna în urechi un vers din *Oedip rege: „Oricât de groaznic ar fi, domnule, până când martorul/ Nu spune adevărul, nu-ţi pierde speranţa."*

— Era tânără. Voia să se mărite.

— La ce orfelinat ai dus copilul?

— Nu ştiu. Sigur la unul catolic.

— Cum adică, erai în Berlin sau nu? Ai luat copilul fără să ştii unde îl vei lăsa? Cum de erai aşa sigur că va fi primit la orice orfelinat?

— Două călugăriţe îl aşteptau pe copil la gară. Aşa hotărâse familia tatălui său.

— Ce familie? Dă-mi un nume!

— Nu ştiu. Hanna a păstrat cu străşnicie secretul şi nu mi-a spus nici mie. Cred că a fost răsplătită regeşte pentru tăcerea ei.

— Se mai hotărâse şi altceva?

— Da. Familia a plătit în avans pentru ca băiatul să meargă la un

liceu.

Pe Anwaldt îl trecu un junghi în piept. Se ridică în picioare, începu să se plimbe prin încăpere şi hotărî să-şi trateze durerea cu indiferenţă. Aşa că îşi mai aprinse o ţigară. Dar îl apucă un acces de tuse seacă. După ce i-a trecut, a citat din Sofocle:

— „Oricât de groaznic ar fi, domnule, până când martorul/ Nu spune adevărul, nu-ţi pierde speranţa."

— Poftim? au întrebat nedumeriţi Anwald şi Banaszak, uitându-se la poliţistul din Breslau de parcă individul ar fi înnebunit brusc. Acesta din urmă s-a dus la fotoliul în care stătea Mieczysław Anwald şi i-a şoptit:

— Ce nume i s-a dat copilului?

— L-am botezat la Ostrow. Un preot cumsecade ne-a crezut când i-am spus că suntem căsătoriţi. Mi-a cerut doar paşaportul. Naşii au fost nişte oameni plătiţi.

— La naiba, spune-mi cum îl chema pe copil?!

— La fel ca pe mine: Anwald. I-am dat numele de Herbert.

POZNAN, TOT 17 IULIE 1934
ORA DOUĂ DUPĂ-AMIAZĂ

Herbert Anwaldt se aşezase comod pe canapeaua de pluş din vagonul restaurant. Citea *Oedip rege,* nepăsându-i câtuşi de puţin de aglomeraţia de pe peronul din Poznan. Pe nesimţite, a apărut un chelner care l-a întrebat pe un ton politicos ce voia să mănânce în timpul călătoriei. Neluându-şi ochii de pe textul piesei greceşti, Anwaldt a comandat ciolan de porc şi o sticlă de votcă poloneză *Baczynski.* Conductorul s-a înclinat şi l-a lăsat singur. Trenul de Breslau s-a urnit din loc.

Anwaldt s-a ridicat şi s-a uitat în oglindă.

„Mă descurc bine cu banii. Dar, să fiu al naibii! Ştiai, i-a spus el imaginii sale reflectate, că tăticul meu are o groază de bani? E foarte bun. A plătit ca eu să merg la cel mai bun liceu din Berlin şi să învăţ limbi clasice."

S-a întins pe canapea şi şi-a pus cartea deschisă pe faţă. A inspirat cu plăcere mirosul vag de cerneală tipografică. A închis ochii ca să-şi vadă mai bine viitorul tulbure, o imagine care bătea insistent la poarta conştiinţei sale, sărind mereu ca un diapozitiv din aparatul de

proiecţie. Era unul dintre acele momente când ţiuitul din urechi şi ameţeala îi anunţau o revelaţie, un vis profetic, o clarviziune, o metamorfoză magică. A deschis ochii şi s-a uitat cu interes la delicatesele de pe masă. Simţea din nou acele împunsături dureroase. Rănile lăsate de înţepăturile de viespe încă pulsau. Dându-i nişte foi de ceapă, vânzătorul cel gras cu şorţul murdar râdea batjocoritor. Zâmbetul nu i se ştergea de pe faţă. „Porcule, a ţipat Anwaldt, tata o să te omoare! Negustorul s-a năpustit peste tejghea spre băiatul care se ascundea în spatele tutorelui său, abia intrat în magazin. *(Domnule, vă rog să vă uitaţi la turnul pe care l-am construit din cărămizi. Da, Herbert, ai făcut un turn minunat, i-a spus tutorele, bătându-l pe umăr. Din nou. Şi din nou.)*

— Votca şi ciolanul de porc, domnule. Anwaldt a lăsat cartea deoparte, s-a ridicat în capul oaselor şi a desfăcut sticla. S-a cutremurat: a auzit ţipătul unui copil. Micul Klaus din parcul Waschteich dădea din picioare ca un gândac otrăvit cu burta în sus. „Nu e tatăl meu!" Roţile scoteau un huruit ritmic. Înăbuşeau ţipetele lui Klaus. Anwaldt a dat sticla pe gât. Lichidul arzător şi-a făcut imediat efectul cunoscut asupra stomacului său gol, limpezindu-i gândurile şi calmându-l. Poliţistul a muşcat cu poftă din carnea roz şi care tremura. Câteva clipe mai târziu, în farfurie mai era doar un os mare. S-a întins pe canapea. Alcoolul l-a ajutat să-i revină în minte acea pădure verde şi întunecoasă şi siluetele deformate ale copiilor exilaţi din tabloul lui Soutine. Nu sunt toţi exilaţi, îşi explică el. De pildă, micul polonez din trenul de Rawicz nu va fi niciodată exmatriculat de nicăieri. Şi tu eşti polonez. Mama ta a fost poloneză. S-a ridicat în capul oaselor şi a băut două pahare cu votcă unul după altul. Sticla era goală. *(Nisipul fierbinte al deşertului se depune pe podeaua de piatră. Din cripta dărâmată se ridică privirea unui ţap păros. Urme de copite în nisip. Vântul suflă nisipul în găurile neregulate din zid. Din tavan cad scorpioni mici şi agitaţi. Îl înconjoară şi-şi ridică burţile otrăvite. Eberhard Mock îi calcă metodic în picioare. O să mor exact ca sora mea. Sofocle: „Nefericitule, mai bine să nu afli cine eşti.")*

XIV

BRESLAU, TOT MARŢI, 17 IULIE 1934
ORA ŞAPTE SEARA

Eberhard Mock stătea fără cămaşă pe el în apartamentul de pe Rehdigerplatz, odihnindu-se după o zi grea şi enervantă. A scos tabla de şah, a pus piesele pe ea şi a încercat să se cufunde în lectura cărţii *Capcane în şah* de Überbrand. Citea cum să realizeze o lovitură de maestru. Ca de obicei, s-a pus în poziţia de apărare şi, spre satisfacţia lui, a găsit o mutare care ducea la pat. S-a uitat din nou la tabla de şah şi, în loc de regele alb, care nu era în şah, dar care nici nu se putea mişca, s-a văzut pe el, inspectorul-şef Eberhard Mock. Stătea în retragere, sub ameninţarea calului negru, în care îl vedea pe Olivier von der Malten, şi a reginei negre, care semăna cu Erich Kraus, şeful Gestapoului. Nebunul alb, care arăta ca Smolorz, rămăsese într-un colţ al tablei de şah fără să facă nimic, iar Anwaldt, regina albă, stătea răsturnat undeva pe birou, departe de tabla de şah. Mock nu a răspuns la telefonul care suna insistent pentru a patra oară în acea seară. Se aştepta să audă tonul glacial al baronului cerându-i să-i dea raportul. Ce putea să-i spună lui von der Malten? Că Anwaldt dispăruse Dumnezeu ştie unde? Că proprietarul imobilului şi noul chiriaş intraseră în apartamentul lui Maass şi-l găsiseră pe Smolorz acolo? Putea să-i spună că ştia cine e criminalul. Dar oare unde era ucigaşul? În Breslau? În Germania? Sau poate în munţii din Kurdistan? Telefonul suna insistent. Mock a numărat apelurile. Douăsprezece. S-a ridicat şi a traversat camera. Telefonul nu mai ţârâia. Atunci a înşfăcat receptorul. Şi-a amintit principiul după care se ghida von Hardenburg în privinţa telefoanelor: aşteaptă să sune a douăsprezecea oară. S-a dus la bucătărie şi a luat o bucată de cârnat uscat. Astăzi era ziua liberă a servitoarei. A rupt din cârnat cu dinţii, apoi a luat o lingură de hrean. Pe când mesteca, ochii i se umpleau de lacrimi – hreanul era iute – şi se gândea la tânărul berlinez care, umilit şi tratat ca un animal în celulele Gestapoului, nu rezistase ameninţărilor torţionarilor săi şi părăsise acest oraş malefic şi canicular. Telefonul a sunat din nou. (Pe unde-o umbla Anwaldt?) Telefonul a sunat a doua oară. (Am să-l dau imediat afară pe blestematul ăsta de Forstner). A treia oară. (O zi solicitantă,

dar în care nu s-a întâmplat mare lucru). A patra oară. (Fix de asta). A cincea oară. (Mi-e milă de Anwaldt; mi-ar fi plăcut să-l am în subordine). A şasea oară. (Ce păcat, şi el are un „punct vulnerabil”.) A şaptea oară. (Trebuie să chem o curvă. Cu siguranţă o să mă calmez.) A opta oară. (Nu pot să răspund cu gura plină.) A noua oară. (Da, o s-o sun pe Madame.) A zecea oară. (Poate e von Hardenburg?) Telefonul a sunat a unsprezecea oară. Mock a dat buzna pe hol şi a ridicat receptorul după al doisprezecelea ţârâit. A auzit un beţiv bălmăjind ceva. A întrerupt şuvoiul de justificări incoerente.

— Anwaldt, unde eşti?

— La gară.

— Aşteaptă-mă pe peronul 1. Vin imediat să te iau de acolo. Repetă – pe ce peron ne vedem?

— Perooonul... Unu.

* * *

Mock nu l-a găsit pe Anwaldt pe niciunul dintre peroane. Mânat de intuiţie, s-a dus la secţia de poliţie Bahnschutz. Anwaldt era într-o celulă, dormind şi sforăind profund. Mock i-a arătat legitimaţia sergentului nedumerit de apariţia sa şi l-a rugat să-l ajute. Sergentul a dat oamenilor săi ordine pe un ton ridicat. L-au luat pe beţiv de subţiori şi l-au dus până la Adler. Mock i-a mulţumit sergentului îndatoritor şi colegilor lui, a pornit motorul şi, după un sfert de oră, era din nou la Rehdigerplatz. Toate băncile din scuar erau ocupate. Oamenii care se odihneau după căldura de peste zi se uitau uimiţi la bărbatul solid şi burduhănos care gâfâia zgomotos, târând după el un tânăr fără vlagă pe care îl scosese de pe bancheta maşinii lui.

— E mort de beat, spuse râzând un adolescent care trecea pe acolo.

Mock i-a scos beţivului sacoul plină de vomă, l-a împăturit şi l-a trântit pe scaunul din faţă al maşinii. Apoi, i-a petrecut lui Anwaldt braţul stâng pe după gâtul său transpirat, cu dreapta l-a apucat de mijloc şi, sub privirile mulţimii batjocoritoare, l-a băgat pe uşă. Proprietarul nu se vedea nicăieri, de parcă ar fi vrut să-i facă în ciudă. „Poate să intre oricine şi idiotul ăla probabil bea ceva la Kohl”, bombăni el furios. Făcea cu grijă fiecare pas. Obrazul i se freca de cămaşa murdară şi transpirată a lui Anwaldt. Se înfiora de câte ori îi venea în nări mirosul acru al respiraţiei acestuia şi se oprea după fiecare rând de scări înjurând ca un birjar, fără să-i pese de vecini. Unul dintre ei, avocatul Fritz Patschkowsky, care îşi scotea câinele la

plimbare, a rămas încremenit, iar pomeranianul s-a zbătut până a rupt lesa. Mock s-a uitat la bărbat cu ostilitate şi nu a răspuns când i-a zis „bună seara" pe un ton arogant. În cele din urmă, a ajuns la apartamentul său şi l-a rezemat pe Anwaldt de peretele alăturat. Cu o mână îl sprijinea să rămână în picioare, iar cu cealaltă s-a chinuit să deschidă uşa. După un minut era în apartament. Anwaldt zăcea pe podeaua din hol. Mock s-a aşezat gâfâind la măsuţa de toaletă din mahon. A închis uşa şi a fumat liniştit o ţigară. Apoi l-a înşfăcat pe Anwaldt de gulerul cămăşii şi l-a dus în camera de jocuri. L-a luat de subţiori, l-a pus pe şezlongul uşor înclinat şi i-a căutat prin buzunare. Nimic. *(Probabil că l-a uşurat deja vreun hoţ de tot ce avea.)* I-a slăbit nodul de la cravată, i-a descheiat cămaşa şi i-a dat jos pantofii. Hainele lui Anwaldt erau într-o stare jalnică, pătate de grăsime şi pline de scrum. Pe faţa lui suptă se vedea deja o barbă de două zile. Mock i-a aruncat o privire subordonatului său, apoi s-a dus în bucătărie şi s-a uitat cu atenţie la borcanele de pe raftul de sus din cămară. Fiecare avea un capac din hârtie legat cu un elastic. În cele din urmă, a găsit un borcan cu mentă uscată. A turnat două mâini din plantă într-o cană, iar apoi, cu oarecare dificultate, a aprins focul în sobă. A umblat la ochiuri mai mult timp până l-a găsit pe cel bun, pe care a pus un ceainic strălucitor. Din baie a adus un lighean de cupru şi l-a pus lângă Anwaldt pentru orice eventualitate, apoi s-a întors în bucătărie. A luat ceainicul şi a turnat apa fierbinte în cana cu mentă. Neştiind cum să stingă focul, a turnat apă pe el. Apoi a făcut un duş răcoritor şi şi-a pus un halat. S-a aşezat la birou, şi-a aprins un trabuc turcesc – pe care îl păstra pentru ocazii speciale – şi s-a uitat la tabla de şah. Situaţia fără ieşire continua să-l blocheze pe rege – Eberhard Mock. Era încă ameninţat de cal – von der Malten – şi de regină – Kraus. Dar pe tabla de şah îşi făcuse de undeva apariţia regina albă – Anwaldt – şi i-a venit în ajutor regelui.

BRESLAU, MIERCURI, 18 IULIE 1934
ORA OPT DIMINEAŢA

Anwaldt s-a trezit cu ochii umflaţi, dar a văzut imediat cana şi paharul de pe măsuţă. Şi-a turnat cu mâinile tremurânde ceai de mentă în pahar, apoi l-a dus la buze.

— Să-ţi dau un cuţit să-ţi descleiezi buzele? Mock îşi lega cravata,

răspândind un miros amărui de apă de colonie de calitate şi zâmbind cu bunăvoinţă. Să ştii că nici măcar nu sunt supărat pe tine. Cum să te enervezi pe cineva care a fost găsit ca prin minune? Pac, uite-l pe Anwaldt şi brusc nu mai e. Pac, iar a apărut Anwaldt. Mock nu mai zâmbea. Dă din cap dacă ai dispărut dintr-un motiv întemeiat.

Anwaldt a dat din cap. Simţea că-i iau foc creierii. Şi-a mai turnat nişte ceai de mentă. Mock stătea cu picioarele răşchirate, uitându-se la detectivul său mahmur. Şi-a împreunat mâinile, încleştându-şi degetele.

— Bun, văd că poţi să bei. Deci n-ai să vomiţi. Ţi-am umplut cada. Ţi-am lăsat o cămaşă a mea în baie şi costumul tău spălat şi călcat. Ieri ai reuşit să-l porcăieşti ca naiba. Am plătit-o regeşte pe soţia proprietarului ca să-mi facă acest serviciu. I-a luat jumătate de noapte. Ţi-a curăţat şi pantofii. O să-mi dai banii înapoi când poţi. Ieri te-a jefuit cineva. Bărbiereşte-te, că arăţi ca un boschetar. Foloseşte aparatul meu de ras. Mock era dur şi hotărât. Iar acum, ascultă-mă. În trei sferturi de oră te aşezi pe scaunul ăsta aici şi-mi povesteşti prin ce-ai trecut. Scurt şi la obiect. Apoi mergem la Catedrala Sf. Ioan Botezătorul. Acolo, la nouă şi un sfert, ne vedem cu Doctorul Leo Hartner.

* * *

Stăteau pe o bancă în întunericul răcoros. Razele dogoritoare ale soarelui nu treceau de vitraliile colorate de la ferestre; zidurile din piatră cioplită estompau zgomotele şi agitaţia oraşului cotropit de arşiţă; prinţii silezieni dormeau liniştiţi în firide, iar inscripţiile în latină de pe ziduri îndemnau la contemplarea eternităţii. Ceasul lui Mock arăta 9:20. Exact aşa cum stabiliseră, se aşezaseră în primul rând de bănci şi se uitau după Hartner. În locul lui, a venit spre ei un preot tuns periuţă, cu ochelari cu rame de argint pe nas. Fără să scoată o vorbă, i-a dat lui Mock un plic, s-a întors şi a plecat. Anwaldt a vrut să se ia după el, dar Mock l-a oprit. A scos din plic scrisoarea bătută la maşină şi i-a dat-o detectivului.

— Citeşte tu. Nu văd bine în lumina asta şi n-o să ieşim în căldura aia blestemată. Spunând acestea, Mock şi-a dat seama că vorbea foarte relaxat cu fiul baronului von der Malten. (Dacă eram prieten cu Marietta, pot să fiu la fel şi cu el.)

Anwaldt s-a uitat la foaia de hârtie pe care era imprimată coroana de aur a Bibliotecii Universitare şi sub care apăreau literele elegante,

bătute la maşina de scris a directorului.

Excelenţa Voastră,

Îmi cer scuze că nu am putut să vin personal la întâlnire, dar, din cauza unor probleme familiale, a trebuit să părăsesc localitatea. V-am sunat de câteva ori, dar nu eraţi acasă. Aşadar, am să vă spun nişte lucruri foarte importante în această scrisoare. Tot ce voi scrie se bazează pe minunata carte *Les Yesîdîs,* de Jean Boyé, publicată acum zece ani la Paris. Autorul, un cunoscut etnograf francez, pasionat de călătorii, a stat patru ani în tabăra yesizilor. Au ţinut la el şi l-au respectat în aşa măsură încât l-au lăsat să asiste la anumite ritualuri sacre. Dintre multele descrieri referitoare la cultul religios al acestei secte secrete, una este foarte importantă. Aşadar, scriitorul nostru a stat undeva în deşert (nu specifică unde) cu câţiva dintre yesizii bătrâni. Acolo, s-au dus la un pustnic împovărat de ani care trăia într-o peşteră. Acest eremit în vârstă dansa şi cădea în transă ca dervişii turci. Când era în această stare, făcea profeţii într-o limbă de neînţeles. Boyé s-a tot rugat de yesizi să-i spună ce însemnau acele incantaţii profetice. În cele din urmă au fost de acord să-l lămurească. Eremitul spunea că sosise vremea ca moartea celor doi copii ai lui Al-Shausi să fie răzbunată. Cunoscând foarte bine istoria yesizilor, Boyé ştia că acei copii muriseră la începutul secolului al XIII-lea. Aşadar, a fost surprins că aceşti răzbunători înnăscuţi aşteptaseră atâta timp să-şi ducă la bun sfârşit sfânta misiune. Yesizii i-au explicat că, potrivit legii lor, răzbunarea se acceptă doar dacă este exact la fel cu crima săvârşită. Deci, dacă unui om i-a fost scos ochiul cu un stilet, răzbunătorul trebuie să comită aceeaşi atrocitate asupra criminalului sau descendentului său şi trebuie să se folosească nu de orice cuţit, ci tot de un stilet. Ideal este ca arma să fie aceeaşi.

După legea lor, copiii lui Al-Shausi aveau să fie răzbunaţi doar atunci când şi copiii descendentului criminalului vor fi ucişi în acelaşi fel. Dar acest lucru nu putea să se întâmple decât după multe secole, când Zeitatea Malak-Taus avea să intre în trupul pustnicului şi să anunţe că sosise clipa. Aceşti

eremiţi sunt veneraţi de yesizi, care-i consideră păstrătorii tradiţiilor. Iar răzbunarea face parte din această tradiţie sacră. Aşa că, atunci când pustnicul a spus că a sosit clipa, adunarea a ales un răzbunător, pe a cărui mână dreaptă a fost tatuat simbolul răzbunării. Dacă nu-şi îndeplinea misiunea, urma să fie spânzurat în faţa tuturor. Cam atât despre Boyé.

Excelenţă, nici eu nu pot răspunde la întrebarea care l-a frământat atât de mult şi pe Jean Boyé. M-am uitat pe întregul arbore genealogic al familiei von der Malten şi cred că ştiu de ce răzbunarea yesizilor nu a putut fi împlinită decât după multe secole. În secolul al XIV-lea, neamul von der Malten s-a împărţit în trei ramuri: silezianã, bavareză şi olandeză. În secolul al XVIII-lea, ultimele două ramuri au dispărut. Ramura silezianã nu s-a dezvoltat prea mult – în majoritatea cazurilor, în familia acestui renumit iuncher s-au născut numai băieţi, fără fraţi sau surori, iar răzbunarea – nu uita – urma să fie considerată legitimă doar dacă erau ucişi un frate şi o soră. S-a întâmplat doar de cinci ori în întreaga istorie a familiei să existe un băiat care să aibă o soră. În două cazuri, unul dintre ei a murit de mic, iar în alte două, băieţii s-au prăpădit în împrejurări necunoscute. Iar mătuşa lui Olivier von der Malten, sora lui Ruppert, tatăl său, şi-a petrecut zilele într-o mănăstire izolată, aşa că nu putea fi găsită şi omorâtă.

Excelenţă, ştiu de ce nu s-a împlinit răzbunarea. Din nefericire, nu ştiu de ce acel bătrân a anunţat pe un ton ceremonios că sosise clipa răzbunării. Olivier, singurul descendent de parte bărbătească al lui Godfryd von der Malten, nu a avut, în momentul revelaţiei pustnicului, alţi copii în afară de nefericita Marietta. Deci, biata fată a fost ucisă din greşeală de un bătrân şaman care înnebunise din cauza consumului de haşiş, atât de răspândit în ţara de unde provine.

Acum sfârşesc scrisoarea mea exagerat de lungă, cerându-mi iertare că nu am verificat ultimele două profeţii ale lui Friedländer în traducerea lui Maass. Nu am avut deloc timp; am petrecut multă vreme analizând blestemul yesizilor, iar nişte problemele familiale complicate m-au constrâns să părăsesc localitatea.

Rămân al dumneavoastră sincer prieten,

Doctor Leo Hartner.

Mock şi Anwaldt s-au uitat unui la altul. Ştiau prea bine că profeţiile bătrânului eremit din deşert nu erau aberaţiile unui şaman nebun dependent de droguri. Au părăsit catedrala şi, fără să scoată o vorbă, au intrat în Adlerul parcat la umbra unui castan enorm, unul dintre mulţii castani din piaţa catedralei.

— Nu-ţi face griji, fiule, îi spuse Mock, uitându-se cu milă la Anwaldt. De data asta nu-l luase gura pe dinainte. Pronunţase cuvântul „fiu” în cunoştinţă de cauză. Şi l-a amintit pe baron ţinându-se de fereastra trenului şi strigând: „E fiul meu”. Am să te duc acasă la mine. Apartamentul tău nu mai e sigur. O să-l trimit pe Smolorz să-ţi aducă lucrurile. Vei sta la mine, vei dormi, nu vei răspunde la telefon şi nu vei deschide uşa nimănui. Iar seara, o să te duc undeva unde vei uita de tăticul tău şi de toate insectele.

XV

BRESLAU, TOT MIERCURI, 18 IULIE 1934
ORA OPT SEARA

Jocurile de miercuri de la salonul lui Madame le Goef aveau ca temă Antichitatea. În cursul serii, un sclav gol, vopsit în culoarea mahonului a bătut un gong enorm, cortina s-a ridicat, iar publicul a văzut decorul: faţada unui templu roman constituia fundalul pe care dansau femei şi bărbaţi goi sub o ploaie de petale de trandafir care se revărsa din tavan. Această bacanală – în care participanţii doar mimează contactul sexual – a durat aproximativ douăzeci de minute, după care a urmat o pauză de cam tot atâtea. În acest timp, unii musafiri s-au retras în camere ferite de ochii celorlalţi, în timp ce alţii se fortificau cu alcool. După pauză, sclavul a bătut din nou gongul, iar pe scenă au apărut câţiva „romani, bărbaţi şi femei" îmbrăcaţi în tunici subţiri pe care şi le-au dat jos în scurt timp. Au mai căzut petale de trandafir, aerul din sală a devenit irespirabil. De această dată era o bacanală în adevăratul sens al cuvântului. După jumătate de oră de jocuri, actorii şi actriţele au părăsit scena, epuizaţi. Sala s-a golit, iar camerele retrase s-au umplut ochi.

În acea seară, Rainer von Hardenburg, Eberhard Mock şi Herbert Anwaldt stăteau într-o mică galerie şi se uitau de sus la imitaţia de bacanală. Încă de la începutul acelui „spectacol", Anwaldt se excitase. Văzând acest lucru, Mock s-a ridicat şi s-a dus în biroul lui Madame. A salutat-o călduros şi i-a spus ce dorea. Madame a fost imediat de acord şi a ridicat receptorul. Mock s-a întors în sală. Anwaldt s-a aplecat şi i-a şoptit:

— De unde iei cheia pentru una dintre camere?

— Stai un pic. Ce te grăbeşti aşa? râse Mock cu grosolănie.

— Uită-te şi tu: toate fetele frumoase sunt deja luate.

— Toate sunt drăguţe aici. De pildă astea care se îndreaptă acum spre tine.

Două fete în uniforme şcolare se apropiau de masa lor. Ambii poliţişti le cunoşteau destul de bine; dar fetele se prefăceau că-i vedeau pentru prima oară pe cei doi. Amândouă se uitau la Anwaldt extrem de încântate. Deodată, cea care semăna cu Erna l-a atins pe

mână şi i-a zâmbit. El s-a ridicat, le-a luat de umeri pe fetele cele zvelte, s-a întors spre Mock şi i-a spus „Mulţumesc". Cei trei s-au retras într-o cameră în mijlocul căreia era o masă rotundă cu o frumoasă tablă de şah bogat decorată. Von Hardenburg s-a uitat zâmbind spre Mock. Se relaxa în salonul lui Madame le Goef, aşa că nu-l mai interesau titlurile de nobleţe.

— Ai ştiut cum să-l faci fericit pe băiatul ăla. Cine e?

— O rudă apropiată din Berlin. E şi el poliţist.

— Aşadar, vom afla şi părerea unui berlinez despre cel mai bun club din Breslau. De fapt din afara oraşului Breslau.

— Ce naiba ştiu berlinezii? Râd mereu de noi. Dar nu şi ruda mea. E prea bine-crescut. Ştii, oamenii îşi depăşesc fiecare în felul lui complexul de inferioritate. Mai ales cei originari din Breslau. Ştii zicala „un berlinez adevărat trebuie să fie de loc din Breslau?"

— Da. De pildă Kraus. Von Hardenburg îşi potrivi monoclul. Şi-a petrecut doi ani în Berlin, apoi, după asasinarea lui Heines, Brückner şi Piontek, von Woyrsch l-a transferat la Breslau ca şef al Gestapoului. Kraus a luat-o drept o promovare ca să-l tragă pe line moartă. Aşa că, pentru a-şi ascunde dezamăgirea, prietenul nostru zelos, invidios şi prost a început să facă mutre. Şi-acum, iată-l pe berlinezul nostru de doi ani cum critică provincialismul silezian la fiecare pas. L-am verificat – ştii de unde e? Din satul Frankenstein, care e în Silezia Inferioară.

Bărbaţii au izbucnit în râs şi au ciocnit paharele cu vin. Actriţele de pe scenă au făcut o plecăciune, încântând publicul cu farmecele lor. Mock a scos nişte ţigări turceşti, oferindu-i-le lui von Herdenburg. Ştia că şefului Abwehr nu-i plăcea să fie zorit şi că avea să-i dea toate informaţiile pe care le strânsese despre Erkin din proprie iniţiativă şi doar atunci când îi convenea. Mock se aştepta să afle mai mult decât dedusese din scrisoarea lui Hartner. Voia să ştie unde se ascundea Kemal Erkin.

— Oamenii asemenea lui Kraus nu pot suporta că noi suntem nobili din tată-n fiu, avem familii, educaţie, cultură, continuă von Hardenburg subiectul referitor la Silezia. Tuturor acelor von Schaffgotsch, von Carmer şi von Donnersmarck le creşte respectul de sine când îşi bat joc de iuncheri sau de magnaţii din industria cărbunelui, pe care îi consideră nişte fosile. Cine râde la urmă...

S-a lăsat tăcerea. Von Hardenburg se uita la „spectacol", iar Mock se

întreba dacă atmosfera relaxată din acea seară nu era un bun prilej ca să abordeze nişte chestiuni importante şi de actualitate. După ceva vreme, s-a hotărât:

— *A propos* de Kraus... Vreau să-ţi cer o favoare...

— Eberhard! Von Hardenburg se purta din ce în ce mai amical. Încă nu ţi-am făcut primul serviciu, legat de turcul sau kurdul acela, şi deja vrei să mă rogi altceva... Scuză-mă, am glumit. Continuă, te rog.

— Conte, reluă Mock, pe un ton formal, spre deosebire de interlocutorul său, aş dori să lucrez pentru Abwehr.

— Şi de ce, mă rog? În monoclul lui von Hardenburg se reflecta strălucirea lumânărilor şi a lămpilor cu abajur de pe mese.

— Pentru că departamentul meu e infiltrat de acoliţii lui Kraus, răspunse Mock. Deja se uită cu dispreţ la mine şi vor începe în curând să-mi dea ordine. O să ajung şef doar cu numele, o marionetă a derbedeilor cruzi şi ticăloşi din Gestapo. Conte, provin dintr-o familie săracă de meşteşugari din Waldenburg. Dar, în ciuda acestei origini, sau tocmai datorită acesteia, vreau să fiu *integer vitae scelerisque purus*[46].

— Of, Eberhard, în ciuda originii tale, tu eşti un adevărat aristocrat. Dar să ştii că, dacă lucrezi pentru noi, nu-ţi va fi uşor să rămâi întocmai ca în maxima lui Horaţiu.

— Dragul meu conte, nu mai sunt naiv de multă vreme şi lucrez în poliţie din 1899, cu excepţia unei întreruperi în timpul războiului, când am luptat în Rusia. Am văzut multe, dar trebuie să fii de acord cu mine că este o diferenţă între un om care îşi apără ţara, chiar folosind uneori metode mai puţin ortodoxe, şi un ajutor de călău.

— Eşti conştient că nu-ţi pot oferi un post de conducere. Monoclul aruncă o sclipire jucăuşă.

— Îţi voi răspunde parafrazând o celebră butadă a lui Napoleon: „Mai bine să fii al doilea, al cincilea sau al zecelea la Paris decât primul în Lyons."

— Momentan nu-ţi promit nimic. Von Hardenburg se uita cu multă atenţie pe meniu. Nu depinde doar de mine. O să comand coaste cu sos de ciuperci. Iar acum să discutăm despre cealaltă problemă. Am aflat câte ceva despre Kemal Erkin. În primul rând, e kurd. Provine dintr-o familie de negustori bogaţi. În 1913 a absolvit şcoala de elită pentru

[46] *„Un om pur, de crimă nepătat." (Horaţiu,* Imnuri 1, 22, 1).

cadeţi din Istanbul. Era bun la învăţătură şi s-a dedicat cu ardoare studiului limbii germane. Limba noastră era, cum este şi acum, obligatorie în orice şcoală comercială sau militară din Turcia. În timpul războiului, a luptat în Balcani şi Armenia. Când a avut loc genocidul armenilor, i se dusese vestea că e un călău sadic. Informatorul meu turc n-a vrut să-mi spună mai multe despre acest capitol dubios din viaţa lui Erkin şi din istoria Turciei. În calitate de ofiţer al Serviciilor de Informaţii turce, Erkin a fost trimis în 1921 să studieze doi ani la Berlin. Acolo şi-a făcut foarte mulţi prieteni. Când s-a întors, a ajuns şi mai sus în poliţia politică din Turcia. Dar, în 1924, cu o zi înainte să fie numit director al acestor servicii în Izmir, a cerut un transfer la consulatul german din Berlin, unde tocmai se eliberase un post de Consilier militar adjunct. Erkin prefera, ca şi tine, să fie al doilea la Paris decât primul în Lyons. Cererea i-a fost aprobată iar, din 1924, turcul ambiţios trăieşte în Germania. A locuit tot acest timp în Berlin, ducând o viaţă tihnită şi monotonă de diplomat, întreruptă doar de scurte călătorii la Breslau. Da, Mock, individul e foarte interesat de oraşul nostru. În şase ani l-a vizitat de douăzeci de ori. De la început am stat cu ochii pe el. Dosarul lui e voluminos, dar vei fi dezamăgit de conţinut. Aşadar, în oraşul nostru, Erkin s-a dedicat unor plăceri pe care le poţi numi artistice. S-a dus cu sfinţenie la concerte şi a vizitat adesea bibliotecile şi muzeele. Nu a ocolit nici bordelurile, unde era renumit pentru vigoarea sa. O prostituată ne-a declarat că Erkin făcuse sex cu ea de două ori în jumătate de oră fără, dacă-mi permiţi, să iasă din ea. S-a împrietenit şi cu un bibliotecar de la Universitate, dar am uitat cum îl cheamă. În decembrie 1932, a cerut să facă pregătire la Staatspolizeileistelle din Oppeln. Închipuie-ţi: avea un post călduţ la Berlin, dar se hotărăşte să se mute în izolare ca să înveţe de la silezieni! Se pare că preferă să fie al zecelea la Oppeln decât al doilea în Berlin!

Van Hardenburg şi-a şters monoclul şi a comandat coaste unei chelneriţe care trecea pe acolo. A bătut cu ţigara în tabachera de aur, gravată cu blazonul său, şi s-a uitat cu luare-aminte la Mock.

— Dar poate îmi explici şi mie de ce îi plac aşa mult lui Kemal Erkin peisajele din Silezia, această Elveţie a Nordului?

Mock şi-a aprins ţigara fără să scoată o vorbă. Pe scenă începuseră ritualurile în cinstea lui Bacchus. Von Hardenburg şi-a pus monoclul la loc, urmărind spectacolul cu interes:

— Uită-te la roşcata aia din dreapta. O adevărată artistă!

Mock nu se uita. Îşi concentra atenţia asupra stropilor strălucitori din paharul cu vin roşu închis la culoare. Îi apăruseră riduri orizontale pe frunte, ceea ce însemna că era cufundat în gânduri. Von Hardenburg şi-a luat privirea de la scenă şi a ridicat paharul.

— Cine ştie, poate că explicaţia ta ne va ajuta pe mine şi pe superiorii mei de la Berlin să luăm o decizie favorabilă în ceea ce te priveşte. Apropo, am auzit că ai descoperit secretele multor oameni...

O fată voinică a venit la masa lor, zâmbindu-i lui von Hardenburg. Mock i-a zâmbit şi el şi şi-a ridicat paharul. Au ciocnit aproape fără zgomot.

— Putem să ne vedem mâine în biroul meu? Acum te rog să mă scuzi. Am o întâlnire cu această menadă. Bacchus mă cheamă să-i descifrez misterele.

* * *

În acea seară, Mock nu a jucat şah cu fetele sale pentru simplul motiv că şahul era o preocupare marginală pentru ele, iar acum îşi îndeplineau menirea lor principală în budoare liniştite, alături de alţi clienţi. Aşadar, Mock nu a jucat jocul regal, ceea ce nu înseamnă că nu şi-a satisfăcut şi celelalte dorinţe, nelegate de şah. La miezul nopţii şi-a luat rămas-bun de la o brunetă bine făcută şi s-a dus la budoarul pe care îl ocupa de obicei vineri seara. A bătut de câteva ori la uşă, dar nu i-a răspuns nimeni. Aşa că a întredeschis uşa şi s-a uitat în încăpere. Anwadlt stătea complet gol pe divan printre pernele turceşti. „Elevele" se îmbrăcau pe îndelete. Cu un singur gest, Mock le-a somat să se grăbească. Anwaldt se ruşinase şi el, aşa că acum îşi punea cămaşa şi pantalonii. După ce fetele care chicoteau au plecat din cameră, Mock a pus pe masă o sticlă de vin de Rin şi nişte pahare. Încă mahmur, Anwaldt a dat repede două pahare pe gât.

— Cum te simţi? A funcţionat cel mai bun şi mai vechi tratament contra depresiei?

— Calmantul ăsta are efect pe termen scurt.

— Ştiai că vaccinul împotriva unei boli nu este altceva decât virusul care o provoacă? Evident că pe Mock îl încânta această metaforă medicală. Aşa că te voi infecta pentru totdeauna: von Hardenburg mi-a confirmat că Erkin, suspectul nostru, este un yesid care a venit la Breslau ca să îndeplinească o misiune îngrozitoare. Pe jumătate a şi dus-o la bun sfârşit *par excellence.*

Anwaldt s-a ridicat din scaun, lovindu-se cu genunchii de masa de şah. Paharele s-au clătinat pe picioarele lor subţiri.

— Domnule Mock, dumitale îţi arde de vorbă, dar pe mine mă paşte o mare primejdie. Undeva, nu departe de mine, poate chiar în acest bordel, se află un fanatic care vrea să-mi spintece burta şi să-mi umple măruntaiele cu scorpioni. Uită-te la tapet: ce bine ar arăta câteva versuri în persană scrise cu sângele meu. Dumneata mă îndemni să mă duc la bordel... Dar ce leac mai poate ajuta pe cineva pentru care a avea un tată – cea mai fierbinte dorinţă – este în acelaşi timp şi cel mai mare blestem?

Limba i se împleticea în gură, gramatica îi era nesigură – Anwaldt a început să plângă ca un copil. Faţa sa rănită şi înţepată se schimonosea şi mai rău de la hohotele de plâns. Mock a deschis uşa dinspre hol şi s-a uitat în jur. Un client beat începea să facă scandal printre mesele de jos. Mock a închis uşa şi s-a apropiat de fereastră ca să o deschidă mai larg. În grădină se simţea mirosul puternic al lămâilor. O bacantă gemea în camera de alături.

— Nu exagera, Anwaldt. Şi-a muşcat limba. (Voia să-i spună: „Nu te mai smiorcăi, eşti bărbat în toată firea.") A pufnit de nervi. Nu exagera, trebuie doar să fii foarte prevăzător până îl prindem pe Erkin. Iar blestemul nu se va împlini.

Acum, tânărul avea ochii uscaţi. Nu se uita la Mock, îşi trosnea cu nervozitate articulaţiile degetelor, îşi freca tăietura superficială de pe bărbie şi îşi rotea ochii dintr-o parte în alta.

— Nu-ţi face griji, Herbert. Mock înţelegea prea bine starea în care era Anwaldt. Poate că suferim de nevroze pentru că facem prea mult efort să ne reţinem lacrimile. Dacă stai să te gândeşti mai bine, şi eroii lui Homer plângeau. Şi ce lacrimi amare vărsau!

— Şi dumneata... plângi uneori? Anwaldt se uită cu speranţă la Mock.

— Nu, minţi acesta.

Anwaldt se mâniase. S-a ridicat în picioare şi a strigat:

— Păi, normal... ce motiv ai avea să plângi? Tu n-ai crescut la orfelinat... Nu te-a pus nimeni să-ţi înghiţi rahatul când nu ai vrut să mănânci spanac! N-ai avut o curvă drept mamă şi, pe post de tată, un nenorocit de aristocrat prusac care n-a făcut altceva pentru copilul lui decât să-l dea la un orfelinat şi un liceu catolic specializat pe limbi clasice! Tu nu te trezeşti în fiecare zi fericit că ai supravieţuit, că nu ţi-a

sfâşiat nimeni burta ca să-ţi toarne în maţe cine ştie ce lighioane! Ascultă-mă, omule, au aşteptat şapte secole să se nască un băiat şi o fată... De ce să le scape acum printre degete un asemenea prilej? Şamanul lor posedat are acum o revelaţie... Zeitatea se apropie...

Mock nu-l mai asculta, ci răscolea frenetic prin memorie, aşa cum, la o recepţie oficială şi scorţoasă, cineva nu suportă momentele de linişte de la masă şi încearcă să găsească un banc, o anecdotă, un joc de cuvinte... Anwaldt zbieră: cineva bătea la uşă. Anwaldt urlă: bătăile deveneau din ce mai insistente. Din cealaltă cameră se auzi un geamăt prefăcut, al cărui ecou străbătu grădina prin fereastra deschisă. Anwaldt devenise isteric: cineva se izbea cu putere în uşă.

Mock s-a ridicat şi i-a tras una. Palma lui s-a izbit cu putere de obrazul subordonatului său. Tăcere. Nimeni nu mai bătea la uşă; menada de alături şi-a strâns hainele împrăştiate pe jos; Anwaldt a îngheţat; Mock şi-a amintit în sfârşit. Şi-a auzit propria voce răsunându-i în minte: „Nu exagera. Trebuie doar să fii foarte prevăzător până îl prindem pe Erkin. Iar blestemul nu se va împlini... blestemul nu se va împlini... blestemul nu se va împlini..."

Mock stătea foarte aproape de Anwaldt, uitându-se în ochii lui:

— Ascultă-mă, Herbert, Doctorul Hartner a spus că răzbunarea lor nu înseamnă nimic dacă nu e înfăptuită în exact aceleaşi împrejurări ca şi crima ce trebuie răzbunată. Yesizii au aşteptat secole întregi să se nască un băiat şi o fată în familia von der Malten... Dar au mai fost fraţi de sexe diferite în familie. Mătuşa lui Olivier von der Malten şi tatăl său, Ruppert. De ce nu i-au ucis yesizii pe *ei,* de ce nu au violat-o pe ea şi apoi să-i umple burta cu scorpioni? Hartner nu crede că te poţi răzbuna pe cineva într-o mănăstire izolată. Mock a închis ochii, detestându-se pe sine. Eu nu cred aşa ceva. Ştii de ce? Pentru că tatăl lor nu mai era în viaţă. Gemenii aceia s-au născut după moartea tatălui lor, care a fost ucis la Sadowa. Ştiu precis. Olivier von der Malten, colegul meu de la universitate, mi-a povestit despre bunicul său erou. Aşadar, răzbunarea nu a fost înfăptuită... Dar, dacă ar muri von der Malten...

Anwaldt s-a dus până la masă, a înşfăcat sticla de vin şi a dat-o pe gât. Mock se uita cum i se scurge vinul pe bărbie, pătându-i cămaşa. Anwaldt a băut până la ultima picătură. Şi-a îngropat faţa în mâini şi a şuierat:

— Bine, o s-o fac, o să-l ucid pe baron.

Mock aproape s-a înecat de silă ce îi era de el însuşi.

— Imposibil! E tatăl tău.

Printre degete, ochii lui Anwaldt aruncau fulgere.

— Nu. Tu eşti tatăl meu.

BRESLAU, JOI, 19 IULIE 1934
ORA PATRU DIMINEAŢA

Maşina Adler de culoare neagră s-a oprit în faţa reşedinţei von der Malten. A coborât un bărbat şi s-a împleticit până la poartă. Sunetul soneriei a sfâşiat tăcerea. Adlerul a demarat în forţă. Bărbatul de la volan s-a uitat în geamul din spate şi şi-a privit reflexia timp de câteva clipe.

— Eşti cel mai sinistru ticălos pe care-l cunosc, spuse el, uitându-se la ochii lui obosiţi. L-ai împins pe băiatul ăla să comită o crimă. A devenit marioneta ta. O marionetă care să-l înlăture pe singurul om care mai ştie de trecutul tău masonic.

* * *

Baronul Olivier von der Malten stătea în pragul holului enorm. Arăta de parcă nu ar fi dormit deloc. S-a înfăşurat mai bine în halatul stacojiu, uitându-se cu asprime la Anwaldt care se clătina pe picioare.

— Ce-ai în cap, tinere? Crezi că aici e o secţie de poliţie sau un adăpost pentru beţivi?

Anwaldt a zâmbit şi – ca să-şi ascundă bâlbâială – a rostit cât de rar putea:

— Am nişte informaţii proaspete pentru dumneata...

Gazda a intrat în hol şi i-a făcut semn şi lui Anwaldt să facă acelaşi lucru, după care i-a spus servitorului somnoros să plece. În spaţioasa cameră lambrisată erau atârnate portretele celor din familia von der Malten. Anwaldt nu citea pe chipurile lor severitate sau profunzime, ci doar şiretenie şi egoism. Se uită în jur după un scaun, dar în zadar. Baronul s-a făcut că nu observă.

— Ce noutăţi ai să-mi spui despre caz? Am luat astăzi prânzul cu inspectorul-şef Mock aşa că sunt pus la curent în mare măsură. Ce s-ar fi putut întâmpla în această seară?

Anwaldt şi-a aprins o ţigară şi, cum nu avea scrumieră, scutură scrumul pe podeaua lustruită.

— Aşadar, inspectorul-şef Mock ţi-a spus de răzbunarea yesizilor.

Ţi-a zis şi că răzbunarea lor nu a fost înfăptuită pe deplin?

— Da. „Greşeala şamanului acela bătrân şi nebun", îl cită el pe Hartner. Ai venit la patru dimineaţa să mă întrebi, aşa beat cum eşti, ce am discutat cu Mock?

Anwaldt s-a uitat cu luare-aminte la baron şi a observat câteva nereguli în îmbrăcămintea lui: nasturele de la vestă, şireturile de la izmene care îi ieşeau de sub halat. A izbucnit în râs şi a rămas o vreme în acea poziţie încovoiată. Şi l-a închipuit pe bătrânul domn stând pe closet şi gâfâind, când iată-l pe fiul său beat, tulburând liniştea acestei reşedinţe elegante. Faţa îi era încă schimonosită de râs când i-au ieşit pe gură acele cuvinte pline de mânie:

— Dragă tată, amândoi ştim că revelaţiile dervişului sunt surprinzător de asemănătoare cu realităţile din familie. Cele neoficiale, desigur. Zeul yesizilor şi-a pierdut în cele din urmă răbdarea şi a început să ia în considerare şi copiii din flori. Pe de altă parte, cum se face că în această familie nobilă niciun războinic nu a lăsat grea vreo prizonieră şi niciun moşier nu s-a tăvălit prin fân cu vreo ţărăncuţă? Cu toţii au fost reţinuţi şi nu şi-au încălcat jurămintele făcute la nuntă. Chiar şi tăticul meu drag. Până la urmă, eu m-am născut înainte să se însoare.

— Herbert, în locul tău nu aş glumi. Baronul îi vorbea pe acelaşi ton arogant, dar faţa parcă i se micşorase. Din iuncherul mândru se transformase într-un bătrân temător. Părul pieptănat cu grijă îi căzuse în părţi, iar buzele i se afundaseră, astfel observându-se că nu purta proteza.

— Nu vreau să mi te adresezi pe numele de botez. Anwaldt nu mai zâmbea. De ce nu mi-ai spus totul de la început?

Tatăl şi fiul stăteau faţă în faţă. Razele firave ale zorilor începeau să pătrundă în hol. Baronul şi-a amintit serile de iunie din anul 1902, când se furişa în camera servitoarei, şi cearşafurile ude de transpiraţie când pleca. Îi amintea cum Ruppert von der Malten îşi biciuise fiul de 20 de ani. Îşi aducea aminte cât de speriată fusese Hanne Schlossarczyk când a plecat de la reşedinţa lordului, practic dată afară de servitori. A rupt tăcerea, dând un răspuns sincer.

— Astăzi am aflat de blestemul yesizilor. Voiam să-ţi spun despre legătura noastră apropiată dacă ancheta ar fi ajuns într-un punct mort. Asta te-ar fi încurajat să continui.

— Legătură apropiată... *(Ai o rudă, fie ea şi îndepărtată? a întrebat*

învăţătorul. Ce păcat, ţi-ai fi putut petrece Crăciunul măcar o dată departe de orfelinat.) Chiar şi acum eşti ipocrit. Nici măcar nu poţi să spui lucrurilor pe nume. Nu e suficient că m-ai lăsat în nu ştiu ce adăpost şi că ai plătit nouă ani taxe la un liceu ca să ai conştiinţa împăcată. Cât i-ai dat lui Anwald, negustorul ăla din Poznan, pentru numele lui? Câţi bani i-ai oferit mamei ca să uite? Cam câte mărci îţi trebuie ca să corupi pe cineva? Dar glasul conştiinţei s-a făcut auzit în cele din urmă. A spus: trimite-l pe Anwaldt la Breslau. O să fie de folos. E poliţist, aşa că lasă-l să investigheze cazul surorii sale moarte. Dar o să-i spun de legăturile de rudenie ca să-l mobilizez, nu-i aşa? Conştiinţa e conştiinţă, dar banii-s bani. Aşa a fost mereu în familia von der Malten?

— Ceea ce tu numeşti pragmatism, zise baronul ridicându-şi privirea spre portretele strămoşilor săi, eu consider că este onoare de familie. Te-am chemat să-l prinzi pe ucigaşul surorii tale şi să-i răzbuni cruntul sfârşit. Fiind fratele ei, aveai tot dreptul...

Anwaldt a scos pistolul, a tras piedica şi l-a îndreptat spre capul primului strămoş din galerie. A apăsat pe trăgaci. Trosnetul percutorului a răsunat în toată sala. Anwaldt a început să se caute cu febrilitate prin buzunare. Baronul l-a atins uşor pe umăr, dar şi-a luat repede mâna. Poliţistul se uita la el cu ochii înceţoşaţi.

— Nu suport aşa ceva... yesid neamţ...

Baronul s-a ridicat, încordat ca un arc. Continuau să stea faţă în faţă în lumina aurie.

— Te rog să te porţi cum se cuvine şi să mă asculţi până la capăt. Ţi-am spus de onoarea familiei. Aceasta este rezultatul a secole de tradiţie, a istoriei strămoşilor noştri. Toate aceste lucruri ar înceta să existe. Moartea mea ar însemna sfârşitul neamului, s-ar stinge ultima ramură sileziană a familiei von der Malten. L-a luat pe Anwaldt de umeri şi l-a răsucit, astfel încât chipurile sifilitice din tablouri s-au rotit în faţa ochilor săi. Dar aşa, familia noastră se va perpetua prin Herbert von der Malten.

Baronul s-a dus într-o fugă la perete şi a dat jos o sabie cu lama zimţată şi teacă aurie încrustată cu sidef. Ţinând-o pe braţele întinse, s-a apropiat de Anwaldt. S-a uitat la el o clipă, înfrânându-şi emoţiile, cum trebuie să facă un bărbat. Cum trebuia să facă un cavaler.

— Iartă-mă, fiule. Şi-a plecat capul. Uită-te la tot ce te înconjoară. Tu vei moşteni totul. Primeşte blazonul şi simbolul sacru al familiei

noastre, sabia străbunicului Bolek von der Malten, cavaler care a luptat în Războiul de 30 de ani. Împlânt-o în inima criminalului! Răzbună-ţi sora!

Anwaldt a primit ceremonios sabia. Cu picioarele depărtate, şi-a plecat capul de parcă avea să fie uns rege. De pe buze i-a ieşit un chicot slab şi batjocoritor.

— Dragă tată, patosul tău mă face să râd. Aşa au vorbit mereu membrii familiei von der Malten? Eu folosesc cuvinte mult mai simple: mă cheamă Herbert Anwaldt. Nu am nimic de-a face cu tine şi nu-mi pasă deloc de panteonul ăsta al tău care se va sfârşi cu tine. O să încep eu unul al meu. Eu o să-i pun bazele: bastardul unei servitoare poloneze, cu tată necunoscut. Şi ce dacă? Peste şapte secole nimeni nu va mai şti nimic, iar cronicarii corupţi vor scrie o istorie edulcorată. Dar eu trebuie să trăiesc, să-mi întemeiez propria familie. Iar pentru ca eu să trăiesc, familia von der Malten trebuie să dispară. Viaţa mea va înflori pe ruinele tale. Îţi place metafora asta?

Anwaldt a învârtit spada deasupra capului şi a lovit. Pielea din creştetul baronului s-a crăpat, dând la iveală oasele craniului. Sângele se amestecase cu părul pieptănat cu grijă. Von der Malten s-a aruncat pe scări, strigând:

— Poliţia!

— Eu sunt poliţia! Anwaldt a urcat scările ţinându-se după tatăl lui. Bătrânul s-a împiedicat şi a căzut. Se simţea de parcă ar fi fost întins pe un cearşaf umed, în aripa îmbâcsită a servitorilor. Covorul bej de pe scări absorbea sângele brun-roşcat. Şireturile de la izmene îi atârnau în jurul papucilor de piele.

— Te implor, nu mă omorî... Vei ajunge la puşcărie... însă aici ai o avere...

— *„Sunt necruţătoare şi incoruptibilă”* răspunse moartea. Anwaldt a proptit lama spadei sub o coastă a baronului. Mai ţii mine acel pact? A fost încheiat pe când Godfryd, străMoşul tău, a despicat burţile fecioarelor arabe cu Durendalul său. A simţit că vârful sabiei întâlneşte un obstacol. Şi-a dat seama că se prinsese în covor. În spatele corpului baronului.

A lăsat pe scări spada tremurătoare şi trupul chircit şi s-a întors spre bătrânul servitor care asistase îngrozit la toată scena.

— Ascultă aici, bătrâne, cavalerul Herbert, Invincibilul von Anwaldt, l-a pedepsit pe afemeiatul, discipolul Satanei, yesidul... Dă-mi

scorpionii ca să împlinim eterna profeţie... Nu sunt aici?... Aşteaptă...

Pe când Anwaldt căuta scorpioni în patru labe, Hermann Wuttke, şoferul baronului, a intrat în hol şi, fără să se gândească de două ori, a înşfăcat un sfeşnic masiv din argint. Soarele răsărea. Oamenii din Breslau se uitau la cer, blestemând noua zi caniculară care stătea să înceapă.

XVI

OPPELN, MARŢI, 13 NOIEMBRIE 1934
ORA NOUĂ SEARA

Trenul Breslau-Oppeln avea două minute întârziere, ceea ce lui Mock i s-a părut impardonabil, fiind obişnuit cu punctualitatea trenurilor nemţeşti. *(Nu mă miră că nimic nu merge bine într-un stat guvernat de sergenţi austrieci.)* Trenul a tras încetişor la peron. Mock a văzut la fereastra unui vagon un bărbat râzând şi gesticulând către cineva. I-a aruncat o privire lui Smolorz. Şi el îl observase pe măscărici. S-a grăbit spre sala de aşteptare care avea o boltă înaltă şi bogat decorată. Trenul s-a oprit. Mock îl spiona pe Erkin de la aceeaşi fereastră, iar în spatele Iul îl văzu pe bărbatul care se hlizea ajutând o femeie să coboare cu o valiză grea. Erkin a sărit iute din vagon, îndreptându-se spre sala de aşteptare. Măscăriciul a aruncat pe peron valiza doamnei neplăcut surprinsă şi s-a luat repede după el.

În sala de aşteptare erau doar câţiva călători. Turcul s-a îndreptat spre tunelul subteran ce ducea spre oraş. Drumul spre subteran avea două sensuri între care se afla o balustradă metalică. El a luat-o pe culoarul din dreapta. După ani întregi petrecuţi în Germania, reuşise să înveţe ce înseamnă *„Ordnungul*[47]*"* prusac, aşa că, atunci când a văzut un om urcând în direcţia opusă, pe partea dreaptă a balustradei şi în sens invers, şi-a dus instinctiv mâna în buzunarul unde avea pistolul. După câteva clipe, şi-a scos-o. Bărbatul se apropia de Erkin, mişcându-se în aşa fel încât să reuşească să păstreze linia dreaptă. Paralel cu beţivul, dar pe partea corectă a balustradei, mergeau patru ofiţeri SS şi un funcţionăraş cocârjat cu o pălărie pe cap. Beţivul s-a apropiat de Erkin, blocându-i drumul. Încerca să-şi pună o ţigară în gură, legănându-se în toate părţile. Turcul, râzând de cât de suspicios fusese, i-a spus că nu avea foc şi a în cercat să treacă de el, dar a simţit o lovitură atât de puternică în burtă, încât s-a chircit. Cu coada ochiului i-a văzut pe ofiţerii SS sărind peste balustradă. Nu a mai avut timp să se sprijine de perete, că l-au şi ajuns din urmă. Femeia cea băgăreaţă s-a apropiat, trăgând după ea valiza grea. Bărbatul îndesat, cu un pardesiu

[47] Ordine (ger.).

strâmt pe el şi o pălărie pe cap, a îmbrâncit-o. În mână ţinea un revolver. Erkin şi-a vârât mâna în buzunar, dar a fost ultima mişcare pe care a mai făcut-o. Împins cu putere, a căzut peste balustradă, rămânând acolo o clipă. Doi dintre ofiţerii SS l-au trântit pe jos, iar funcţionarul l-a lovit zdravăn cu o bâtă de cauciuc. Erkin nu şi-a pierdut cunoştinţa, dar a înţepenit. L-a văzut pe bărbatul îndesat cu pardesiul prea strâmt venind spre el, în timp ce-i arăta ofiţerului de la căile ferate legitimaţia. Rânjea cu gura până la urechi. Funcţionarul cu bâta de cauciuc, supărat că prima lovitură nu avusese efectul scontat, a strâns din buze şi i-a mai aplicat o lovitură straşnică.

OPPELN, MIERCURI, 14 NOIEMBRIE 1934
UNU DIMINEAŢA

Vântul sufla prin crăpăturile din uşa garajului. Răcoarea l-a făcut pe Erkin să-şi revină din leşin. Stătea într-o poziţie ciudată, pe jumătate aşezat, iar ambele mâini îi erau în cătuşe, prinse de inelele de fier din perete. Tremura de frig. Era gol. Sângele i se întărise peste ochi. L-a văzut pe bărbatul cel îndesat printr-o ceaţă roşiatică. Mock s-a dus la el şi i-a spus încet:

— Erkin, a sosit în sfârşit şi ziua asta. Cine o va răzbuna pe sărmana Marietta von der Malten? Eu. Înţelegi foarte bine, nu-i aşa? La urma urmei, răzbunarea este misiunea ta sfântă. Îmi place cum te răzbuni. Mock s-a căutat prin buzunare, părând apoi dezamăgit.

— Nu am viespi sau scorpioni la mine. I-am uitat. Dar să ştii că vei muri cam în acelaşi fel ca şi Marietta. Vei fi mai întâi violat... Se uită într-o parte. Un bărbat se ivi din întuneric. Avea faţa plină de bube, iar ochii mici îi scăpărau. Pe turc l-a trecut un fior rece pe şira spinării. L-a mai trecut unul când a auzit zgomotul făcut de catarama de la curea şi de pantalonii care cădeau.

Schlesische Tageszeitung, 22 iulie 1934, p. 1

JALNICA MOARTE A UNUI MASON

Marţi, la primele ore ale dimineţii, baronul Olivier von der Malten, unul dintre fondatorii şi membrii lojei francmasonice „Horus", a fost omorât la reşedinţa sa de pe Eichen-Allee nr. 13, din Breslau. Ucigaşul este Herbert Anwaldt, fiul său nelegitim,

poliţist din Berlin. Potrivit martorului Mattias Döring, majordomul baronului, Anwaldt a ajuns în toiul nopţii la reşedinţa baronului ca să-i transmită acestuia din urmă nişte informaţii importante. Potrivit surselor noastre, Anwaldt aflase în acea zi că era fiul din flori al baronului şi de aceea voia să discute cu el la acea oră neobişnuită. Disperarea unui copil nedorit şi sentimentele puternice ale unui orfan dispreţuit i-au întunecat mintea şi, în urma unei altercaţii, Anwaldt şi-a înjunghiat tatăl cu o sabie de care a fost deposedat de către H. Wuttke, şoferul baronului, care aproape l-a omorât în bătaie pe ucigaş cu un sfeşnic. Acuzatul, în stare foarte gravă, a fost dus la spital unde va rămâne sub supravegherea poliţiei.

O singură concluzie se poate trage din această tristă poveste: francmasonii sunt imorali. Ar trebui excluşi din societate.

Tygodnik Ilustrowany, 7 decembrie 1934, p.3
(fragment din articolul *Culmea prostiei)*

...Vecinii noştri din vest folosesc orice mijloace în campania lor împotriva evreilor şi francmasonilor, chiar şi o crimă abominabilă. De pildă, un poliţist bolnav psihic a ucis luna trecută în Breslau un aristocrat în principiu respectabil, membru al lojei francmasonice „Horus", despre care credea că îi este tată. Ziarele aservite propagandei germane, ca de pildă *Völkischer Beobachter,* sunt pline de articole anti-masonice virulente. Presupusul tată (mama nu e pomenită) este descris drept un nenorocit care şi-a aruncat propriul fiu la groapa de gunoi; pe de altă parte, fiul este considerat de toată lumea un justiţiar care a răzbunat păcatele tatălui său. Urmarea a fost că, în urma unui simulacru de proces, ucigaşul cel nebun a fost condamnat la doi ani de închisoare.

Breslauer Neueste Nachrichten, 29 noiembrie 1934, p.1

PATRICID CONDAMNAT LA DOI ANI DE ÎNCHISOARE

După un proces care a durat aproape patru luni, fostul detectiv Herbert Anwaldt – căruia lumea îi spune *bastardul*

răzbunător – a fost condamnat la doi ani de închisoare şi, după eliberare, va fi internat într-un spital de psihiatrie pentru uciderea tatălui său, baronul von der Malten. Când a prezentat motivaţia acestei sentinţe, Curtea a adus în discuţie răul imens făcut copilului – crescut în orfelinat – de către cunoscutul aristocrat şi filantrop liberal. Neconcordanţa dintre vorbele şi faptele baronului şi nedreptatea îngrozitoare făcută acelui copil au justificat parţial în ochii Curţii crima comisă de Anwaldt, care este bolnav mintal...

Breslauer Zeitung, 17 decembrie 1934

RĂMAS-BUN LUI EBERHARD MOCK, INSPECTORUL-ŞEF DIN CADRUL SECŢIEI OMUCIDERI. POLIŢISTUL MERITORIU PREIA ALTĂ FUNCŢIE OFICIALĂ

Astăzi, în ritmul muzicii de marş interpretată de orchestra garnizoanei, Comandamentul General al Poliţiei din Breslau se desparte, printr-o ceremonie, de inspectorul-şef Eberhard Mock, care urmează să primească un post în Guvern. Mock, vădit emoţionat, şi-a luat rămas-bun de la instituţia în care lucrase din tinereţe. Am aflat din surse neoficiale că nu va părăsi oraşul care îi datorează atât de mult...

Schlesische Tageszeitung, 18 septembrie 1936, p.1

RĂZBUNĂTORUL ELIBERAT ASTĂZI DIN ÎNCHISOARE

Astăzi, o mulţime de cetăţeni din Breslau l-au aşteptat în faţa închisorii de pe Kletschkau Strasse pe Herbert Anwaldt, cel care s-a răzbunat în chip vrednic de a fi ţinut minte pe francmasonul Olivier von der Malten, nelegiuitul său tată. Câţiva dintre cei prezenţi aveau pancarte cu sloganuri anti-masonice. Este de lăudat faptul că oamenii din oraşul nostru reacţionează la nedreptatea gravă comisă de un anumit judecător cripto-mason care l-a condamnat pe acest bărbat onest la doi ani de închisoare.

Anwaldt a fost eliberat la ora douăsprezece şi dus imediat, într-un automobil care-l aştepta, la o clinică unde, potrivit sentinţei dată de Curte, va primi tratament obligatoriu pentru

boala mintală de care suferă. Verdictul trebuie schimbat! Cel ce a ucis un francmason merită o medalie, nu să stea într-un spital de psihiatrie. A acţionat ca un cetăţean model. Evrei şi francmasoni! Nu faceţi un nebun din acest german cinstit!

XVII

BRESLAU, VINERI, 12 OCTOMBRIE 1934
ORA ZECE DIMINEAŢA

Monstruoasa clădire modernă de birouri de la intersecţia Ringului cu Blücherplatz, în care se aflau multe dintre serviciile municipalităţii precum şi o bancă, era dotată cu un lift ciudat. Avea mai multe cabinele individuale, puse una peste cealaltă, de parcă ar fi fost înşirate pe o frânghie. Troliul era mereu în mişcare, aşa că oamenii intrau şi ieşeau din mers din cabinele deschise. Dacă unii erau cufundaţi în gânduri şi nu coborau la timp, liftul îi purta prin pod sau subsol în perfectă siguranţă. Se aşternea brusc bezna, iar compartimentul, zgâlţâindu-se şi scârţâind, se punea în mişcare – cu ajutorul lanţurilor solide – pe orizontală, după care îşi relua poziţia verticală. De îndată ce fusese construit monstrul de beton, acest lift stârnise mult entuziasm, mai ales în rândul copiilor foarte numeroşi de pe străzile murdare şi de prin curţile părăginite din zonă. Portarii aveau mult de furcă, căci prichindeii aveau mereu în cap noi idei despre cum să-i păcălească.

În acea zi, portarul Hans Barwick era mai vigilent ca de obicei pentru că, de dimineaţă, mai mulţi neisprăviţi încercaseră să plece în faimoasa călătorie între etaje, pod şi subsol. Se uita cu atenţie la fiecare client care intra, iar, cu o clipă înainte, sosise un bărbat într-o haină de piele, cu pălăria trasă pe frunte. Barwick avusese intenţia să-l legitimeze, dar se răzgândise imediat: ar fi avut probleme dacă o făcea. După câteva minute, a trecut de el un poliţist pe care-l cunoştea, pe nume Max Forstner. Barwick îl întâlnise prima dată cu un an înainte, când depusese mărturie într-un caz de jaf nereuşit al unei bănci, iar de atunci îl saluta pe Forstner cu mult respect. O făcea în fiecare vineri, pentru că în acea zi poliţistul venea cu regularitate la bancă din motive necunoscute lui Barwick.

Forstner a intrat în lift, îndepărtându-se de portarul servil. Liftul se urni încet, trecu de primul etaj şi se opri între paliere. Lui Forstner îi displăceau aceste momente. În schimb, se bucura când liftul ajungea în dreptul unui etaj, iar el sărea iute, zâmbind ca un om civilizat ce era. Când ascensorul s-a apropiat de etajul doi, Forstner a fost întâi surprins, apoi s-a înfuriat. În faţa liftului stătea un bărbat în haină de

piele care nu părea să aibă vreo intenţie de a pleca de acolo ca să-l lase pe poliţist să iasă.

— Dă-te din drumul meu! a zbierat Forstner, aruncându-se asupra „obstacolului". Totuşi, avântul pe care şi-l luase era mult mai mic decât forţa cu care se năpusti în lift nenorocitul acela. L-a împins pe Forstner în spatele compartimentului şi l-a lipit de perete. Liftul a ajuns la etajul trei. Forstner a încercat să-şi scoată pistolul. În acel moment, a simţit o înţepătură dureroasă în gât. Liftul s-a apropiat de etajul nouă. Senzaţiile plăcute, cum ar fi torsul maşinăriei şi legănatul cabinei nu mai ajungeau la Forstner. Liftul a traversat podul cufundat în beznă şi a coborât iar la etajul nouă. Omul în haină de piele a ieşit din lift şi a coborât pe scări.

Hans Barwick a auzit deodată scârţâitul mecanismului şi scrâşnetul strident al lanţurilor. Zgomotul era atât de puternic încât îi veni în minte un singur gând sumbru: „Fir-ar, iar şi-a zdrobit cineva piciorul." Opri liftul şi o luă pe scări în sus, etaj după etaj, însă doar când ajunse la ultimul nivel îşi dădu seama că în bănuielile sale exista o prea mare doză de optimism. Între tavanul liftului şi pragul etajului nouă se legăna corpul nefiresc de contorsionat al lui Max Forstner.

DRESDA, LUNI, 17 IULIE 1950
ORA ŞASE ŞI JUMĂTATE SEARA

Scuarul de lângă Palatul Japonez aflat nu departe de Karl-Marx-Platz era plin de oameni, câini şi cărucioare cu copii care ţipau. Cei care găsiseră o bancă la umbră erau în culmea fericirii. Printre aceştia erau directorul Spitalului de Psihiatrie, Ernst Bennert, şi un domn în vârstă, cufundat în lectura unui ziar. Stăteau pe bancă departe unul de celălalt. Bătrânul nu a părut deloc mirat când Bennert a început să vorbească singur, în şoaptă, însă, când o tânără cu un băieţel care mergea şovăielnic pe lângă ea, s-a apropiat şi a întrebat politicos dacă poate să ia loc, cei doi bărbaţi s-au uitat unul la altul şi au refuzat-o la unison. Femeia a plecat bombănind ceva despre bătrâni, iar Bennert şi-a reluat imediat monologul. Celălalt bătrânel l-a ascultat până la capăt, şi-a scos din ziar faţa brăzdată de cicatrici şi i-a mulţumit încet doctorului.

* * *

Extras din raportul secret al unui ofiţer american de contrainformaţii din Dresda M-234, 7 mai 1945

...în timpul bombardamentelor de la Dresda, printre alţii a murit... şi inspectorul-şef al Secţiei Omucideri de la Poliţia din Breslau, ulterior director-adjunct al Departamentului de Afaceri Interne al Abwehr-ului – Eberhard Mock. Era sub supravegherea agentului GS-142 din rapoartele căruia reiese că, între 1936 şi 1945, Mock venea la Dresda la fiecare două luni ca să-şi viziteze ruda, Herbert Anwaldt, în diferite spitale. Conform informaţiilor obţinute de agentul GS-142, din anul 1936 Anwaldt a fost internat la Spitalul de Psihiatrie de pe Marien-Allee. În februarie 1940, când SS-ul a închis spitalul, Anwaldt nu a avut soarta celorlalţi pacienţi, împuşcaţi pe undeva prin pădurile de lângă satul Rossendorf, ci a fost dus la spitalul pentru veterani de război de pe Friedrichstrasse. Documentele oficiale ale spitalului conţin informaţii eronate despre rolul jucat de Anwaldt în campania împotriva Poloniei. Falsul veteran a supravieţuit bombardamentelor din Dresda fiind în acelaşi spital. Din luna martie a acestui an se află din nou la Spitalul de Psihiatrie de pe Marien-Allee. Agentul GS-142 n-a reuşit să descopere natura relaţiei dintre Anwaldt şi Mock, din cauză că informaţiile oferite de personalul spitalului erau doar nişte bârfe cu parfum de scandal: întrucât Mock îi făcea vizite frecvente, unii pretindeau că Anwaldt era fiul nelegitim al acestuia din urmă, iar alţii că era iubitul său.

* * *

DRESDA, LUNI, 17 IULIE 1950
MIEZUL-NOPŢII

Directorul Bennert cobora în deplină tăcere scara de serviciu folosită doar pentru situaţiile de evacuare şi care, din fericire, nu mai fuseseră anunţate atât de des în ultimul timp. Fasciculul lanternei străbătea prin bezna din jur. De când fusese bombardat oraşul, această scară îngustă îl îngrozea. Din acea zi memorabilă de 13 februarie 1945, când răsunase zgomotul produs de prima bombă, Bennert o coborâse în fugă până în pivniţa care fusese transformată provizoriu în adăpost. O strigase pe fiica sa, căutând-o prin îmbulzeala de pe scară, dar în zadar. Strigătele sale fuseseră acoperite de explozia bombei şi de

ţipetele de durere ale răniţilor.

Îşi alungă din minte aceste amintiri dureroase şi deschise uşa prin care se ajungea în parcul spitalului. În prag stătea maiorul Mahmadov. Acesta îl bătu prieteneşte pe Bennert pe umăr, trecu de el şi urcă scările. După un timp, sunetul paşilor săi se estompă. Bennert nu încuie uşa. Porni încet pe scări. Ajuns pe un palier dintre două etaje, se uită pe fereastră. Scăldat în lumina lunii, pe iarbă păşea iute un bătrân în uniformă. Bennert avea să-şi amintească acest mers toată viaţa. Auzi din nou zgomotul exploziilor, vaietele răniţilor şi văzu pe aceeaşi fereastră un bătrân cu scântei în păr şi faţa arsă, purtând-o în braţe pe fiica sa leşinată.

Infirmierul Jürgen Kopp stătea la o masă alături de doi dintre colegii săi, Frank şi Vogel, şi începea să împartă cărţile. Jocul de *skat* era o pasiune comună tuturor angajaţilor de rang inferior ai spitalului. Kopp a pariat pe o sticlă de vin, a decartat un valet de treflă şi a tras atuuri. Totuşi, n-a avut timp să câştige o mână, căci s-a auzit un ţipăt inuman din întunericul curţii.

— Cine zbiară aşa din toţi rărunchii? se întrebă Vogel.

— Anwaldt. Tocmai s-a aprins lumina la el, râse Kopp. Cred că a mai văzut un gândac.

Kopp avea parţial dreptate. Anwaldt *era* cel care urla, dar nu din cauza unui gândac. Pe podeaua din salonului său defilau patru exemplare reuşite de scorpioni negri din deşert, ale căror burţi tresăreau comic.

DUPĂ CINCI MINUTE

Scorpionii se târau pe pantalonii militari şi mâinile acoperite de peri negri şi deşi. Unul dintre scorpioni şi-a ridicat burta şi s-a căţărat până la bărbia dublă. S-a legănat pe buzele întredeschise, apoi s-a aşezat pe povârnişul unui obraz dolofan. Altul, după ce a cercetat un lob al urechii, a luat-o agale prin părul negru şi des. Un al treilea a străbătut iute podeaua de parcă voia să scape din băltoaca formată de sângele care se scurgea din gâtul maiorului Mahmadov.

BERLIN, 19 IULIE 1950
ORA OPT SEARA

Anwaldt s-a trezit într-o cameră cufundată în întuneric. În faţa ochilor avea un tavan pe care se unduia reflexia unor valuri. S-a ridicat şi, mergând nesigur, s-a apropiat de fereastră. Jos curgea un râu. Pe un dig stătea un cuplu care se îmbrăţişa cu tandreţe. În depărtare, scânteiau luminile unui mare oraş. Anwaldt cunoştea acel oraş de undeva, dar îi era imposibil să-şi amintească de unde. Tranchilizantele pe care le lua nu-i mai permiteau să facă asociaţii. Şi-a rotit ochii prin cameră. Podeaua cenuşie era străbătută de un fascicul de lumină venind de la uşa întredeschisă. Anwaldt a deschis-o larg şi a intrat într-o încăpere aproape goală. Mobilierul modest, aproape ascetic, consta într-o masă, două scaune şi o canapea de pluş. Pe jos şi pe canapea erau împrăştiate articole de îmbrăcăminte. A început să le studieze, iar după un timp le-a împărţit bine în minte folosind sexul drept principal criteriu. În urma acestei analize, a ajuns la concluzia că bărbatul care îşi aruncase hainele prin jur nu mai avea pe el decât o şosetă şi izmene, iar femeia rămăsese doar în ciorapi. A aruncat o privire asupra cuplului care stătea la o masă, fiind satisfăcut de acurateţea analizei sale. Nu se înşelase prea tare: femeia plinuţă nu avea nimic pe ea în afară de o pereche de ciorapi, iar bătrânul cu faţa roşie şi brăzdată de cicatrici nu purta decât izmene. Anwaldt s-a uitat un timp la el cu multă atenţie, blestemându-şi din nou memoria slabă. Îşi mută privirea în mijlocul mesei şi îi veni în minte un motiv recurent în literatura greacă: *anagnorismos* – motivul recunoaşterii. Mirosul cuiva, unduirea părului, un anumit obiect declanşează uneori un şir întreg de asociaţii, aminteşte de o asemănare uitată de mult, actualizează situaţii din trecut. Uitându-se la tabla de şah întinsă pe masă, s-a străduit din răsputeri să-şi amintească, trecând prin acel *anagnorismos.*

BERLIN, TOT 19 IULIE 1950
ORA UNSPREZECE SEARA

Anwaldt se trezi pe canapeaua de pluş. Fata dispăruse, ca şi hainele ei elegante. Bătrânelul stătea lângă divan, ţinând stângaci în mână o ceaşcă de supă fierbinte. Anwaldt se aplecă şi bău jumătate din conţinut.

— N-aţi putea să-mi daţi o ţigară, domnule? întrebă el cu o voce ciudat de puternică şi răsunătoare.

— Nu-mi spune *domnule,* zise bătrânul, întinzându-i lui Anwaldt o

tabacheră de argint. Am trecut prin destul de multe împreună ca să ne mai formalizăm.

Anwaldt se prăbuşi pe pernă şi trase adânc aer în piept. Fără să se uite la Mock, zise încet:

— De ce m-ai minţit? M-ai montat împotriva baronului, dar asta nu i-a oprit deloc pe yesizi să se răzbune! De ce m-ai incitat împotriva propriului meu tată?

— Spui că asta nu i-a oprit pe yesizi şi ai dreptate. Dar cum puteam să ştiu eu asta atunci? Mock îşi aprinse altă ţigară, chiar dacă cea de dinainte ardea încă în scrumieră. Îţi aminteşti de noaptea aceea de iulie când ai fost jefuit în bordelul lui Madame le Goef? Păcat că nu ţi-am pus atunci o oglindă în faţă. Ştii pe cine-ai fi văzut? Pe Oedip cu ochii scoşi. N-am crezut că ai să scapi de yesizi. Te puteam salva de ei în două feluri: fie să-ţi dau o şansă şi să te izolez, măcar un timp, sau să te omor cu mâna mea, şi, în felul ăsta să te apăr de scorpionii turceşti. Ce-ai fi preferat? Acum, eşti în aşa o stare de spirit că ai să spui: aş fi preferat să mor... N-am dreptate?

Anwaldt închise ochii, strângându-i tare ca să nu i se scurgă lacrimile pe obraji.

— Interesantă viaţă am mai avut şi eu... Unul mă duce la orfelinat, altul – la balamuc. Şi pretinde că e spre binele meu...

— Herbert, mai devreme sau mai târziu tot la spitalul de nebuni ai fi ajuns. Aşa spune doctorul Bennert. Dar să nu mai lungesc vorba. Te-am montat să îl omori pe baron ca să te izolez de lume, minţi Mock din nou. N-am crezut că ai să scapi de yesizi, dar am ştiut că aşa vei fi într-o relativă siguranţă. Ştiam şi ce să fac ca să nu ţi se dea o sentinţă prea lungă. M-am gândit: Anwaldt va fi la loc sigur în puşcărie, iar eu o să am timp să-l prind pe Erkin. La urma urmei, singura ta speranţă era să te scape cineva de Erkin.

— Şi pe urmă? Ai reuşit să te descotoroseşti de el?

— Da. Cu totul. A dispărut pur şi simplu. Şi dervişul lui cel sfânt a continuat să creadă că Erkin era pe urmele tale. A crezut-o până de curând când a trimis un alt răzbunător care zace acum în salonul tău de la clinica din Dresda condusă de Bennert. Şi iar ai câştigat puţin timp...

— Foarte bine, Mock. Deci momentan sunt în siguranţă. Anwaldt se ridică de pe canapea şi bău restul de supă. Dar va veni un alt yesid... şi va ajunge la Forstner sau Maass...

— Nu va ajunge la Forstner. Scumpul nostru Max a avut un accident groaznic în Breslau – a fost strivit de un lift... Mock se înroşi şi mai tare, iar cicatricile de pe faţă îi păliră. Ce e-n capul tău? Eu te apăr cât pot de bine, dar tu tot te gândeşti la blestem. Dacă nu mai vrei să trăieşti, ai un pistol. Sinucide-te. Dar nu aici, pentru că ai deconspira un apartament al Stasi. De ce crezi că te protejez?

Anwaldt nu ştia să răspundă la această întrebare, dar Mock voia să-l reducă la tăcere ţipând la el.

— Dar cu tine ce s-a întâmplat? Lui Anwaldt nu-i fusese niciodată frică de urlete. Cum ai intrat în Stasi?

— Această instituţie primea cu braţele deschise ofiţeri de rang înalt din Abwehr, unde mă mutasem la sfârşitul lui 1934. Dar ţi-am spus asta când te-am vizitat în Dresda.

— *Scheisse,* am fost internat la Dresda mult timp, zâmbi Anwaldt cu amărăciune.

— Pentru că n-am putut să te duc într-un loc mai sigur... Ştiam de la Bennert că nu mai erai bolnav...

Anwaldt se ridică brusc, vărsând restul supei pe podea.

— Nu m-am gândit la Bennert... Ştie totul despre mine...

— Calmează-te. Faţa brăzdată de cicatrici a lui Mock radia o seninătate stoică. Bennert n-o să spună nimănui nimic. Trebuie să-mi întoarcă un serviciu. I-am scos fata de sub dărâmături. Ăsta-i un suvenir de-atunci. Şi-a atins faţa. S-a detonat un proiectil neexplodat, iar cartonul gudronat de pe acoperiş mi-a căzut în cap şi m-a ars.

Anwaldt s-a întins şi s-a uitat pe geam: vedea câţiva miliţieni trăgând după ei un civil beat. Simţea că i se face rău.

— Mock, acum miliţia o să mă hăituiască pentru că l-am ucis pe turcul ăla care zace acum mort în rezerva mea de la clinica psihiatrică a lui Bennert!

— Nu-l cazul. Mâine plecăm la Amsterdam, iar într-o săptămână ajungem în Statele Unite. Mock nu şi-a pierdut stăpânirea de sine. A scos din buzunar o bucată de hârtie pe care erau trecute multe cifre. Asta este o telegramă încifrată de la generalul John Fitzpatrick, un ofiţer de rang înalt din CIA. Abwehr-ul a fost o poartă către Stasi, iar Stasi, o poartă către C.I.A. Ştii ce scrie în telegramă? «Le permit domnului Eberhard Mock şi fiului său să intre pe teritoriul Americii.» Mock a râs zgomotos. Din moment ce în acte numele tău este Anwaldt şi nu mai avem timp să întocmim altele, să spunem că tu eşti fiul meu

nelegitim...

Dar „fiului nelegitim” nu-i venea să râdă. Bucuria îi era umbrită de tristeţea pe care o simţi după ce omori un duşman pe care îl disprețuiești.

— Acum știu de ce m-ai apărat toată viaţa. Ţi-ai dorit dintotdeauna un fiu...

— Știi pe naiba! Mock se prefăcea indignat. Psiholog amator ce ești! Și eu eram profund implicat în acel caz și mi-e teamă în primul rând pentru viaţa mea. Îmi preţuiesc prea mult burta ca să las pe cineva să pună scorpioni în ea.

Niciunul dintre ei nu credea chestia asta.

XVIII

NEW YORK, SÂMBĂTĂ, 14 MARTIE 1951
ORA PATRU DIMINEAŢA

În Hotelul Chelsea de pe Strada 55 era o linişte deplină, căci toţi clienţii dormeau la acea oră. Majoritatea erau permanenţi – comis-voiajori şi agenţi de asigurări care se culcau devreme în timpul săptămânii ca să nu plece de dimineaţă cu nisip în ochi sau damf de alcool în gură.

Excepţia de la această regulă era bărbatul care ocupa un apartament spaţios cu trei camere la etajul şaisprezece. Oamenii credeau că e scriitor. Lucra la birou în timpul nopţii, dormea până la prânz, ieşea prin oraş după-amiaza, iar seara şi-o petrecea în compania femeilor. Seara însemna până la trei dimineaţa – oră la care o fată obosită într-o rochie bleumarin cu un guler marinăresc părăsea apartamentul „scriitorului". Închizând uşa, trimitea o sărutare înspre apartament şi se ducea la lift. A văzut cu coada ochiului doi bărbaţi ce veneau pe coridorul lung de la etaj. A simţit un fior pe şina spinării când au trecut pe lângă ea. Unul dintre ei inspira teamă, cu faţa lui plină de cicatrici, iar celălalt avea doi ochi arzători, ca ai unui fanatic. Fata a oftat uşurată imediat ce a ajuns în compania liftierului care moţăia.

Bărbaţii s-au oprit în faţa apartamentului 16F. Mock a ciocănit uşor. Uşa s-a deschis puţin. În spaţiul liber a apărut faţa unui bătrân. Anwaldt a apucat clanţa şi a tras cu toată puterea uşa înspre el. Capul bătrânului s-a prins între uşă şi cadru; tocul de oţel i-a zdrobit urechea. A dat să ţipe, dar i s-a pus imediat o batistă în gură. Anwaldt a dat drumul uşii. Bătrânul a rămas în holul apartamentului, trăgând de căluşul improvizat din gură. Urechea începuse să i se umfle. Anwaldt i-a tras una. Pumnul său i-a zdrobit urechea umflată. Bătrânul a căzut. Mock a închis uşa, l-a târât pe cel atacat în cameră şi l-a pus într-un fotoliu. Avea îndreptate două pistoale cu amortizor înspre el.

— Dacă faci vreo mişcare greşită sau ţipi, eşti mort. Anwaldt încerca să-şi păstreze calmul. Între timp, Mock se uita prin cărţile de pe birou. Apoi s-a întors, uitându-se batjocoritor la bărbatul fără apărare:

— Ia spune-mi, Maass, ţi se mai scoală? Văd că încă îţi mai plac elevele...

— Nu știu despre ce vorbiți. Maass se freca la urechea care parcă îi luase foc. Mă confundați cu altcineva. Eu sunt George Mason, profesor de Limbi Semitice la Universitatea Columbia.

— Constat că ne-am schimbat numele, nu-i așa, Maass? Eu, Mock, am fost aproape scalpat de cartonul gudronat aprins căzut de pe acoperiș, iar Herbert Anwaldt s-a îngrășat de la gogoși, mâncarea lui preferată de la balamuc. Dar văd că tu ai obrajii supți și ți-a căzut tot ce mai rămăsese din părul tău odată frumos. Și mai văd că ai aceleași năravuri. Nu-i așa, Maass?

Bărbatul interogat nu scotea o vorbă, dar ochii i se făceau din ce în ce mai mari. A deschis gura de spaimă, dar nu a reușit să scoată niciun sunet. Mock și-a sprijinit cu toată puterea brațele de cotiere, iar Anwaldt, iute ca săgeata, i-a vârât lui Maass batista mai adânc pe gât. După câteva minute, ochii înspăimântați ai acestuia s-au încețoșat. Anwaldt i-a scos căluşul şi l-a întrebat:

— De ce m-ai dat pe mâna turcului, Maass? Când te-au cumpărat? De ce nu i-ai fost loial baronului von der Malten? Recunoștința și banii săi te-ar fi scutit să mai dai lecții particulare toată viața ta. Dar ție întotdeauna ți-au plăcut lecțiile particulare... Mai ales cu eleve dezmățate...

Maass se întinse după sticla de *Jack Daniel's* de pe masa de lângă el și luă o gură zdravănă direct din sticlă. Pe capul chel i-au apărut broboane de sudoare.

— Care e după tine, Anwaldt, cel mai important lucru de pe lume? Încetase să se mai ascundă sub numele său fals. Fără să aștepte răspuns, continuă: Cel mai important lucru e adevărul. Dar ce înseamnă pentru tine adevărul când îți blestemi noaptea virilitatea năvalnică, când mersul legănat din șolduri al unei femei îți distruge logica perfectă a concluziilor ce derivă una din alta, precum și silogismele până atunci solide? Nu-ți găsești liniștea decât atunci când cele mai prestigioase reviste de specialitate te roagă să le trimiți articole și cele mai frumoase nimfe tânjesc să fie posedate de falusul tău în fiecare noapte... Ai trecut vreodată prin așa ceva, Anwaldt? Pentru că asta am simțit eu acum 16 ani în Breslau, când Kemal Erkin mi-a trimis să studiez manuscrise încă nevăzute de nimeni și mi-a pus la picioare hurii binevoitoare în schimbul unei singure păreri de expert. Știu că fetele nu mă iubesc și nici nu mă doresc. Și ce dacă? Mi-era de-ajuns că îmi făceau toate poftele în fiecare zi. Datorită lor eram

liniştit şi puteam lucra. Mă puteam elibera de acel stăpân furios şi capricios din vintre. Fiindcă nu mai trebuia să mă gândesc la el, am reuşit să-mi continui munca. Am publicat un manuscris pe care toţi îl considerau pierdut, iar descoperirea mi-a adus faimă mondială. Când am primit de la Erkin o sumă imensă de bani şi o fotocopie a manuscrisului – acela care se pierduse, chipurile – am fugit din Breslau. Ştiam că orice catedră de Studii Orientale mă va primi cu braţele deschise. Mai luă o gură de whisky şi făcu o grimasă. Am ales New York-ul, dar m-ai găsit şi aici. Spune-mi măcar de ce. Dintr-o dorinţă josnică de răzbunare? La urma urmei, voi sunteţi europeni, creştini... Aţi uitat de porunca Domnului de a ierta?

— Te înşeli, Maass. Anwaldt şi cu mine avem multe în comun cu yesizii sau – ca să fiu mai explicit – după toate prin câte am trecut, credem în forţa destinului. Mock a deschis fereastra şi s-a uitat la panoul enorm de neon care făcea reclamă ţigărilor *Camel.* Dar tu, Maass, crezi în soartă?

— Nu... Maass pufni în râs, dezvelindu-şi dinţii albi ca zăpada. Toate sunt coincidenţe: şi că eleva mea m-a prezentat lui Erkin, şi că am aflat cine ţi-e tatăl, Anwaldt...

— Iar te înşeli, Maass, zise Mock, aşezându-se comod în fotoliu şi deschizându-şi dosarul îngrijit. Îţi voi demonstra într-o clipă existenţa destinului. Îţi aminteşti ultimele două profeţii ale lui Friedländer? În traducerea ta, prima din ele sună aşa: *arar* „ruină", *chavura* „rană", *makak* „buboi", *afar* „moloz", *shamayim* „rai/cer". Profeţia asta se referea la mine. *Makak* nu e decât numele meu – Mock. Profeţia s-a adeverit. Căpitanul Eberhard Mock din Abwehr a murit şi s-a născut ofiţerul poliţiei secrete comuniste STASI, maiorul Eberhard Mock. Altă faţă, altă persoană, dar acelaşi nume. Destinul... Iar acum, uită-te la a doua profeţie, Maass care sună aşa: *yeladim* „copii", *akrabbim* „scorpioni", *amotz „alb" şi chol* „nisip" sau *chul* „a se zvârcoli, a cădea". Am crezut că această profeţie se referă la Anwaldt *(yeladim* sună ca Anwaldt) şi aproape că s-a împlinit. Un maior din STASI, un uzbec solid cu buzunarele pline de scorpioni, a sosit la spitalul de psihiatrie cu o misiune secretă. Anwaldt urma să moară între pereţi albi *(amoc* – alb), într-o cameră cu zăbrele la ferestre *(sevacha* – grilaj), cu burta plină de scorpioni zvârcolindu-se *(chul* – a se zvârcoli). Dar eu am interpretat profeţia altfel şi am schimbat destinul. Anwaldt a devenit – cât a stat în spital – specialist în limbi străine, expert în limbile semitice. Iar

uzbecul şi fraţii lui din deşert au rămas în spitalul din Dresda.

Mock se plimba de colo-colo prin cameră, scoţându-şi înainte, mândru pieptul puternic.

— Aşa că vezi, Maass, eu sunt destinul. Şi al tău... Vrei să ştii cum am interpretat ultima profeţie? Iată: *amoc* este „Maass”, apoi – *jeladim* „copii”, *akrabbim* „scorpioni”, *chul* „a cădea”. „Copii”, „scorpioni” şi „a cădea” îţi prevestesc moartea.

Mock se opri în mijlocul camerei şi îşi ridică braţele deasupra capului. Rămase neclintit în această poziţie de preot păgân şi declară pe un ton solemn:

— Eu, Eberhard Mock, destinul inexorabil, eu, Eberhard Mock, moartea iminentă, te întreb, fiule, preferi să cazi în stradă de la acest etaj sau să te omoare veninul acestor mici scorpioni, copii încă, copii de scorpioni, dar cu venin mortal în cozi?

Mock puse accentul pe cuvintele „copii de scorpioni” şi „să cazi în stradă”. Maass nu înţelese despre ce scorpioni vorbea Mock până când Anwaldt nu deschise o mică trusă medicală. Maass se uită înăuntru şi păli. Mici arahnide negre îşi roteau cleştii şi îşi curbau burţile, încercând să iasă din cutie. Limba germană pe care nu o mai auzise de mult îi răsuna în urechi. Verbul *ausfallen* – „a cădea în afară” – şuiera şi vibra. O luă spre fereastra deschisă.

În întunericul de nepătruns al nopţii, fumătorul din neon de pe panoul de vis-à-vis scotea rotocoale de fum.

MAREK KRAJEWSKI

moarte la breslau

„Cel mai mult îl enerva că nu avea niciun fel de control asupra situației și că viitorul lui depindea de găsirea ucigașului fiicei baronului. Dacă se dovedea că fusese un membru al vreunei secte – ceea ce era foarte probabil – mașinăria de propagandă a lui Hitler va găsi un pretext convenabil de a-i distruge pe francmasonii din Breslau și pe toți cei care aveau legături cu ei, așadar și pe Mühlhaus și Mock. (...)
Dacă ucigașul se dovedea a fi un debil mintal pervers, Heines și ai lui l-ar obliga pe Mock să-i născocească o biografie cu antecedente „anti-germane" – și să-l facă evreu sau mason. Atât în primul cât și în al doilea caz, inspectorul-adjunct, folosit în chip de instrument al propagandei, ar avea o poziție ambiguă în ochii protectorilor săi, francmasonii.."

Marek Krajewski - *Moarte la Breslau*

„Krajewski are ochiul atent la detaliu al lui Mankell dar, în plus, are un sistem de referințe mult mai sofisticat, care îi poate intriga pe fanii lui Umberto Eco sau Boris Akunin... *Moarte la Breslau* este un roman elegant, inteligent și original."

Financial Times Magazine

„Apar multe thrillere istorice în ultima perioadă, dar rar găsești personaje atât de interesante și o scriitură atât de bună ca *Moarte la Breslau*. (...) Adevărata plăcere a lecturii acestui roman constă în recrearea unui oraș din Europa centrală pe timpul căderii Republicii de la Weimar și ridicarea la putere a Celui de-al Treilea Reich."

Tribune

„Acest roman inteligent, de atmosferă, posedă o sensibilitate distinct europeană, de sorginte kafkiană."

Publisher's Weekly

CRIME SCENE PRESS

Ilustrație: sandrabandan.ro